

2022

Handreiking Bouwstenen fysieke veiligheid voor het omgevingsplan

versie 1.1

Brandweer Nederland
Netwerk Omgevingsveiligheid
28-9-2022

Disclaimer

Deze handreiking is opgesteld in het nog sterk ontwikkelende veld rondom de Omgevingswet. Voortschrijdend inzicht vindt continu plaats. We hebben ons uiterste best gedaan een actuele handreiking voor fysieke veiligheid voor in het omgevingsplan te schrijven, maar teksten en inhoud in dit document kunnen alweer ingehaald zijn door nieuwere inzichten, zowel op inhoud als qua regelsystematiek.

Gebruik deze handreiking dan ook als een enkel hulpmiddel, en niet als een universele waarheid, om in gesprek met gemeenten samen te komen tot goede bouwstenen voor fysieke veiligheid. De opgenomen planregels zijn nooit volledig en zijn géén volledig sluitend standaardpakket met regels.

Colofon

Opdrachtgever:	Brandweer Nederland Netwerk Omgevingsveiligheid
Projectleider:	Menno de Jonge (Veiligheidsregio Groningen)
Titel:	Handreiking Bouwstenen fysieke veiligheid voor het omgevingsplan
Datum:	28 september 2022
Status:	Definitief
Versie:	1.1
Auteurs:	Menno de Jonge Met medewerking van: Johan van der Graaf (NIPV) Jur van der Velde (Interra) Joske Poelstra (Rho Adviseurs) Hajé van Egmond (Geregeld BV)
Eindverantwoording:	Johan van der Graaf (NIPV)

Leeswijzer

De handreiking “Bouwstenen fysieke veiligheid voor het omgevingsplan” is een intern document voor de veiligheidsregio’s ten behoeve van de advisering door veiligheidsregio. Het geeft de adviseurs inspiratie voor het overleg met gemeenten om regels voor fysieke veiligheid, of afspraken daarover, in het omgevingsplan op te nemen.

Deze versie 1.1 van de Bouwstenen is een beperkte update van eerdere versie 1.0. In deze versie hebben drie hoofdstukken een update gekregen: Bluswater en bereikbaarheid, Externe Veiligheid, en Energietransitie. Tevens zijn de nieuwste inzichten van de Bruidsschat verwerkt en hebben een duidelijker plaats gekregen. Ook hebben de GHOR-belangen in meerdere hoofdstukken meer duiding gekregen.

In hoofdstuk 1 is de aanleiding en totstandkoming van het document beschreven.

In deel I (hoofdstuk 2) van de handreiking is beschreven wat de Omgevingswet behelst en welke instrumenten de wet biedt. Het omgevingsplan is één van de instrumenten van de Omgevingswet.

Deel II beschrijft de wettelijke adviesrol van de veiligheidsregio’s (*hoofdstuk 3*). De formele rol in advisering aan gemeenten veronderstelt een actieve houding van de veiligheidsregio’s naar de gemeente toe: veiligheidsregio’s geven aan dat zij als volwaardige gesprekspartner aan tafel willen om veiligheid in het afwegingsproces voor het omgevingsplan in te brengen. Daarnaast kunnen de veiligheidsregio’s in hun beleidsplan aangeven over welke veiligheidsthema’s zij willen adviseren. Dit veronderstelt zowel de inbreng van de inhoudelijke visie op een veilige en gezonde fysieke leefomgeving (*hoofdstuk 4*) als een proactieve houding in het planproces. In hoofdstuk 5 zijn een aantal punten benoemd die een rol kunnen spelen bij de uitvoering van een actieve rol van de veiligheidsregio’s die leidt tot toegang in het afwegingsproces. Overigens zijn die punten belangrijk bij alle instrumenten van de Omgevingswet.

Deel III start met de beschrijving en uitleg van de verschillende soorten planregels die in een omgevingsplan opgenomen kunnen worden om veiligheidsonderwerpen te regelen (*hoofdstuk 6*).

In de volgende hoofdstukken van deel III zijn per veiligheidsthema voorbeeldregels opgesteld: bluswater/bereikbaarheid, externe veiligheid, natuurbranden, gevolgbeperving overstromingen en klimaatadaptatie, evenementen, gebruik van gebouwen, tegengaan van rookoverlast binnen en buiten, zorgcontinuïteit, risicocommunicatie en energietransitie (*hoofdstukken 7 t/m 18*). Hoofdstuk 19 gaat in op mogelijke algemene bepalingen.

In de regels neemt de rol van de veiligheidsregio een belangrijke plaats in. De veiligheidsregio wordt graag in de gelegenheid gesteld mee te denken bij de totstandkoming van de regels en te adviseren over de uitvoering hiervan. Op deze wijze wordt de kennis van de veiligheidsregio op een juiste wijze ingezet.

De voorbeeldregels moeten gezien worden als inspiratie, bouwstenen, voor de adviseurs van de veiligheidsregio’s. Afhankelijk van de ambitie, strategie en context kiest een gemeente voor bepaalde soorten regels. Daarom is bij de voorbeeldregels sprake van overlap, en worden verschillende varianten aangeboden. Ook kan het zo zijn dat niet alle mogelijke onderwerpen relevant zijn voor een gemeente. De voorbeeld planregels zijn per veiligheidsthema weergegeven; de lezer kan zich beperken tot de onderwerpen die in de betreffende gemeente spelen, of waarover advies wordt gevraagd.

Bij het opstellen van de voorbeeldregels is bij meerdere veiligheidsthema’s gekozen voor regels met open normen: regels op basis waarvan het bevoegd gezag nog een afweging moet maken. De keuze voor regels met open normen komt voort uit de brede visie op veiligheid. Fysieke veiligheid omvat veel aspecten die in verschillende situaties voorkomen. Het opnemen van alle mogelijke situaties in de voorbeeldregels zou tot een (te) grote hoeveelheid regels leiden. Regels met open normen voorkomen dit. Bovendien biedt een regel met een open norm ruimte voor het vragen van adviezen, voor maatwerk en voor een gerichte inzet van de kennis van de veiligheidsregio. Op basis van documenten, kennis en ervaring van de veiligheidsregio’s kan invulling worden gegeven aan de open norm. De open norm biedt ruimte aan de veiligheidsregio’s.

De waarborging van een plaats van het aspect fysieke veiligheid in het omgevingsplan is op dit moment het meest belangrijk. Veiligheidsregio’s moeten daarom bij het opstellen en het uitvoeren van een omgevingsplan betrokken worden. In eventuele volgende versies van deze handreiking kunnen de regels zo nodig worden gespecificeerd.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Omgevingswet: Doelen en kerninstrumenten	4
3	Wettelijke adviesrol van de veiligheidsregio's	8
4	Visie veiligheidsregio's: duurzaam veilige samenleving	12
5	Van visie naar praktijk: actieve rol in afwegingsproces	13
6	Omgevingsplan en soorten planregels	18
7	Bluswater en bereikbaarheid	23
8	Externe veiligheid	31
9	Natuurbranden	63
10	Energietransitie	71
11	Gevolgbeperking overstromingen en klimaatadaptatie	80
12	Evenementen	89
13	Gebruik van gebouwen	95
14	Voorkomen rookoverlast bij binnen-opslag	97
15	Voorkomen rookoverlast bij buitenopslag	100
16	Zorgcontinuïteit (GHOR)	104
17	Risicocommunicatie	107
18	Milieu	110
19	Algemene bepalingen	111
	Bijlage 1: Algemeen gehanteerde afkortingen	113
	Bijlage 2: Overzicht vitale processen	114
	Bijlage 3: Overzicht werkgroepen	115

1 Inleiding

1.1 EEN HANDREIKING: AANLEIDING

Naar verwachting wordt op 1 januari 2023 de Omgevingswet met de bijbehorende uitvoeringsregeling ingevoerd. De invoering van de Omgevingswet met de bijbehorende uitvoeringsregelgeving heeft gevolgen voor de uitvoeringspraktijk van de overheden die een rol spelen in de fysieke leefomgeving. Ook fysieke veiligheid, veiligheid met een relatie tot de fysieke leefomgeving, valt onder de reikwijdte van de Omgevingswet. Onder de Omgevingswet gaat meer aandacht uit naar integratie, participatie, belangenafweging en lokaal maatwerk. Processen en werkwijzen gaan hierdoor veranderen.

Voor de veiligheidsregio's biedt de komst van de Omgevingswet nieuwe mogelijkheden om samen met andere partners op lokaal en regionaal niveau al vroeg in bij de totstandkoming van omgevingsplannen én bij concrete ontwikkelprocessen van nieuwe initiatieven fysieke veiligheid en gezondheid in te brengen in het afwegingsproces van de verschillende belangen. Zo kunnen de veiligheidsregio's invulling geven aan de doelstelling een veilige en gezonde leefomgeving te creëren en behouden. De taken en verantwoordelijkheden van de veiligheidsregio's daarvoor zijn vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's (verder te benoemen als Wvr). Een belangrijke taak uit de Wvr in relatie tot de nieuwe Omgevingswet is het inventariseren van, en adviseren over, de risico's van branden, rampen en crises.

De veiligheidsregio's geven invulling aan deze rol door:

- a) het scheppen van heldere inhoudelijke en procesmatige kaders;
- b) te werken met deskundige en vaardige medewerkers;
- c) adequate informatievoorziening; en
- d) het zorgen voor een professionele organisatie¹.

Deze Handreiking valt onder a) en gaat uit van de inhoudelijke ambities en doelen van de veiligheidsregio's en de manier waarop die het beste in praktijk kunnen worden gebracht.

1.2 OMGEVINGSPLAN: ONTWIKKELINGEN MOGELIJK MAKEN MET OOG VOOR VEILIGHEID

De centrale vraag van deze handreiking is: Op welke manier kunnen en willen de veiligheidsregio's invulling geven aan hun rol als adviseur 'nieuwe stijl' en de aspecten fysieke veiligheid inbrengen bij de totstandkoming van omgevingsplannen en de uitvoering daarvan?

Het waarborgen van fysieke veiligheid in de fysieke leefomgeving kan met regels in een omgevingsplan, maar ook door de inzet van andere instrumenten van de Omgevingswet (omgevingsvisie of programma) of door het maken van (proces)afspraken. Idealiter worden planregels alleen ingezet in geval juridisch iets afgedwongen moet worden om de fysieke veiligheid te waarborgen. Overleg en samenwerking zijn ook belangrijke mogelijkheden voor het bereiken van een veilige fysieke leefomgeving. Deze handreiking richt zich echter enkel op het instrument omgevingsplan.

Het omgevingsplan is één van de instrumenten van de Omgevingswet. De maatschappelijke doelstelling van de Omgevingswet en daarmee van omgevingsplannen is "het bereiken en in stand houden van een gezonde en veilige leefomgeving en het doelmatig beheren van deze leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften". Omgevingsplannen worden door gemeenten, vaak in samenwerking met externe bureaus, opgesteld en vervolgens vastgesteld door de gemeenteraad. Een omgevingsplan heeft betrekking op alle terreinen van de fysieke leefomgeving met nadruk op de onderlinge samenhang. In het kader van een omgevingsplan worden integrale afwegingen gemaakt.

De veiligheidsregio's geven in hun beleidsplan op basis van de Wvr de omvang van hun adviesfunctie aan, eventueel met criteria voor het al dan niet betrekken van de veiligheidsregio bij het opstellen en het wijzigen van een omgevingsplan. Het beleidsplan bevat ook een beschrijving van de manier waarop gemeenten de veiligheidsregio in de gelegenheid stellen haar adviesfunctie uit te oefenen met betrekking tot omgevingsplannen.

1.3 DOEL EN REIKWIJDTE VAN DE HANDREIKING

Het doel van deze handreiking is het geven van bouwstenen voor het waarborgen van de fysieke veiligheid bij het opstellen en uitvoeren van omgevingsplannen. De handreiking is voor intern gebruik bij de veiligheidsregio's. Het is een hulpmiddel voor adviseurs van de veiligheidsregio's bij hun advisering aan de gemeente. De handreiking biedt inhoudelijke en procesmatige ondersteuning bij het uitwerken van een veiligheidsparagraaf en regels in een omgevingsplan, of bij het maken van afspraken over de rol van de veiligheidsregio bij het opstellen en uitvoeren van een omgevingsplan. Per veiligheidsonderwerp is een aantal voorbeeldregels geformuleerd. De opgenomen planregels zijn

¹ IFV, 22 mei 2018, De veiligheidsregio en het veranderende omgevingsrecht.

nooit volledig. Het is géén volledig sluitend standaardpakket met regels. De voorbeeldregels kunnen inspireren en gebruikt worden om een gesprek met de gemeente te starten. De uitkomsten daarvan zullen per gemeente verschillen.

Vanuit de overkoepelende werkgroep 'Planfiguren Omgevingswet' van Brandweer Nederland zijn in de afgelopen jaren meerdere documenten ontwikkeld, waarin de rol die de veiligheidsregio's met de komst van de Omgevingswet, willen en kunnen spelen is uitgewerkt². Deze handreiking Bouwstenen fysieke veiligheid voor het omgevingsplan is een logisch vervolg op de handreiking "Inbreng veiligheidsregio's in Omgevingsvisies". Daarnaast zijn de veiligheidsregio's al betrokken bij de totstandkoming (in 2020) van de uitvoeringsagenda van de NOVI³ en andere Omgevingswet projecten⁴.

1.4 TOTSTANDKOMING VAN DEZE HANDREIKING

Deze handreiking is opgesteld volgens de volgende werkwijze. Om vast te stellen over welke veiligheidsonderwerpen relevante voorbeeldregels in de handreiking terecht zouden komen, is uitgegaan van de crisistypen in het Regionaal Risicoprofiel (RRP). In het RRP zijn 25 crisistypen benoemd, uitgaande van de brede visie op veiligheid.

De Coördinatiegroep Omgevingsplannen heeft de crisistypen geclusterd op basis van expert judgement, bestaande kennis en lopende programma's en projecten. Kijkend naar relevantie en mogelijkheden om op het niveau van de gemeente onderwerpen te regelen zijn sommige crisistypen samengevoegd, andere juist weer opgedeeld. Dit heeft geleid tot de clustering in een aantal veiligheidsonderwerpen en bijbehorende werkgroepen die is weergegeven in tabel 1.1. Gezien de beschikbare tijd en financiering, zijn (nog) niet alle veiligheidsonderwerpen uitgewerkt. De wit aangegeven crisistypen zijn niet uitgewerkt.

	Crisistypen RRP	Werkgroepen /Clusters veiligheidsonderwerpen	Versie
1	Overstromingen	V Gevolgbeperking overstromingen en klimaatverandering	1.0
2	Natuurbranden	III Natuurbranden	1.0
3	Extreme weersomstandigheden	V Gevolgbeperking overstromingen en klimaatverandering	1.0
4	Aardbeving		-
5	Plagen		-
6	Dierziekten		-
7	Branden in kwetsbare objecten	I Bluswater en Bereikbaarheid (NB: = dekt meerdere crisistypen)	1.1
		VII Branden in kwetsbare objecten (veilig bouwen)	1.0
8	Instorting gebouwen en kunstwerken	IV Windturbines In de 1.1 versie opgegaan het hoofdstuk Energietransitie	
9	Ongevallen met brandbare / explosieve stof (in open lucht)	II Externe Veiligheid	1.1
10	Ongevallen met giftige stof (in open lucht)		XIV Milieu
11	Kernincidenten		-
12	Verstoring energievoorziening	XV Deze vitale processen zijn als ontvanger van (omliggende) risico's beschouwend bij de crisistypen die het risico veroorzaken.	1.0
13	Verstoring drinkwatervoorziening		
14	Verstoring rioolwaterafvoer en afvalwaterzuivering		
15	Verstoring telecommunicatie en ICT		
16	Verstoring afvalverwerking		-
17	Verstoring voedselvoorziening		-
18	Luchtvaartincidenten		-
19	Incidenten op/onder water		-
20	Verkeersincidenten op land		-
21	Incidenten in tunnels		-

² Onder meer Kernwaarden veiligheidsregio's, oktober 2018, Inbreng veiligheidsregio's in Omgevingsvisies, handreiking, oktober 2018, Informatiebladen strategische opgaven NOVI voor provinciale en gemeentelijke programma's. Veiligheid voor mensen op buitenlocaties, november 2019

³ Fysieke veiligheid en gezondheid in de NOVI, Resultaten van de verdiepingsslag Werkgroep NOVI (groeidocument - vastgestelde versie 15 juli 2019) (en als vervolg hierop de betrokkenheid van de veiligheidsregio's bij de uitvoeringsagenda NOVI);

⁴ Aanpak bouwsteen omgevingsveiligheid voor de gemeentelijke omgevingsvisie (OVIDOV), actualisatie 2018. Risicomatrix, 2020, in ontwikkeling

22	Bedreiging volksgezondheid	IX	Zorgcontinuïteit	1.0
23	Ziektegolf			
24	Paniek in menigten	XIII	Paniek in menigten (voorlopig Evenementen)	1.0
25	Verstoring openbare orde			

Tabel 1.1: Crisistypen uit het Regionaal Risicoprofiel (2009) en relatie met veiligheidsonderwerpen en daarmee de werkgroepen

I.	Bluswater/bereikbaarheid
II.	Externe veiligheid
III.	Natuurbranden
IV.	Windturbines
V.	Gevolgbeperking overstromingen en klimaatadaptatie
VI.	Paniek in menigte (inclusief verstoring openbare orde en terrorisme)
VII.	Branden in kwetsbare objecten; aansluiting met veilig bouwen
VIII.	Rookoverlast opslagen binnen gebouwen
IX.	Energietransitie
X.	Zorgcontinuïteit (GHOR)
XI.	Risicocommunicatie
XII.	Rookoverlast opslagen op open terreinen
XIII.	Evenementen
XIV.	Milieu
XV.	Energietransitie

Tabel 1.2: Overzicht voor de handreiking uitgewerkte veiligheidsthema's/clusters

Versie 1.0

In 2019 en 2020 hebben verschillende werkgroepen en de Coördinatiegroep Omgevingsplannen gewerkt aan de 1.0 versie van de bouwstenen. Deze versie is in juni 2020 opgeleverd. In tabel 1.1 is weergegeven aan welke inhoudelijke clusters is gewerkt.

Voor de clusters I t/m VIII van tabel 1.2 zijn in 2019 werkgroepen ingesteld, bestaande uit een projectleider, aangevuld met een aantal specialisten, verdeeld over het land en over partnerorganisaties⁵. Gezamenlijk is gewerkt aan de inhoudelijke verdieping van het veiligheidsthema volgens een door de coördinatiegroep opgesteld format en met juridische begeleiding door een extern bureau⁶.

Voor de clusters Zorgcontinuïteit (X) en Risicocommunicatie (XI) is gebruik gemaakt van bestaande onderzoeksrapporten van resp. GHOR en Veiligheidsregio Brabant Zuidoost. Voor het cluster rookoverlast opslagen op open terreinen (XII) en Evenementen (XIII) is gebruik gemaakt van bestaande onderzoeksrapporten vanuit de 3Noord veiligheidsregio's⁷. De bestaande kennis uit deze onderzoeksrapporten is doorontwikkeld op basis van voortschrijdend inzicht en aangepast aan de structuur van de handreiking. Het cluster Milieu (XIV) en het cluster Paniek in menigte (VI) wacht eerst nog op inhoudelijke ontwikkelingen van andere documenten alvorens planregels gemaakt kunnen worden.

Versie 1.1

In 2021/2022 is binnen de beschikbare tijd en middelen gewerkt aan een actualisatie van de hoofdstukken:

- I Bluswater/bereikbaarheid
- II Externe veiligheid
- XV Energietransitie

Verder zijn in versie 1.1 in alle hoofdstukken de uitkomsten van het project 'Veiligheidsregio Bruidsschat' verwerkt. Ook zijn in deze versie de nieuwste (juridische) inzichten en voortschrijdend inzicht in de Omgevingswet opgenomen. Vanaf hoofdstuk 6 zijn in bijna alle hoofdstukken kleinere verbeteringen en aanvullingen gedaan, zowel inhoudelijk als tekstueel zoals bijv hoofdstuk 18 (Milieu). Deze komen voort uit voortschrijdend inzicht, feedback van veiligheidsregio's en input van GHOR Nederland.

⁵ Zie bijlage 2 voor een overzicht van de werkgroepen en de deelnemers

⁶ Rho adviseurs voor leefruimte, Rotterdam en Jur van der Velde van Interra

⁷ Bouwstenen veiligheid in Omgevingswet; Rho adviseurs; 20 september 2019

Deel I Omgevingswet

2 Omgevingswet: Doelen en kerninstrumenten

2.1 DOELEN

De Omgevingswet bundelt de wetgeving van alle sectoren binnen de fysieke leefomgeving, zoals ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Met de Omgevingswet wordt het huidige stelsel van het omgevingsrecht volledig herzien. Het motto van de Omgevingswet is 'Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit'. De Omgevingswet staat voor een goede balans tussen het benutten en het beschermen van de fysieke leefomgeving. Met benutten wordt bedoeld het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving om maatschappelijke behoeften te vervullen. Bij beschermen gaat het over het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur.

De maatschappelijke doelen van de Omgevingswet worden in de wet benoemd (art. 3 Ow). De wet richt zich op duurzame ontwikkeling, de woonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu op het in onderlinge samenhang:

- a) bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en
- b) doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van de maatschappelijke behoeften.

De Omgevingswet zet nadrukkelijk in op een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Naast de maatschappelijke doelen kunnen ook de volgende verbeterdoelen worden genoemd:

1. Het omgevingsrecht is inzichtelijk, voorspelbaar en gemakkelijk in het gebruik;
2. De leefomgeving staat op een samenhangende manier centraal in beleid, besluitvorming en regelgeving;
3. Een actieve en flexibele aanpak biedt overheden meer afwegingsruimte om doelen voor de leefomgeving te bereiken;
4. Besluitvorming over projecten in de leefomgeving gaat sneller en beter.

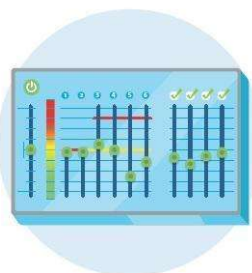
1 Inzichtelijk omgevingsrecht

Van een winwar aan regels naar een inzichtelijk en voorspelbaar stelsel dat eenvoudig is in gebruik.

2 Leefomgeving centraal

Van een sectorale naar een samenhangende benadering van de leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving.

3 Ruimte voor maatwerk

Meer ruimte voor decentrale overheden voor gebiedsgericht maatwerk en het maken van eigen afwegingen.

4 Sneller en beter

Snellere en betere besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

De Omgevingswet heeft de nodige ambities. De wetgever maakt het mogelijk om verschillende instrumenten in te zetten die nodig zijn voor het bereiken van deze ambities en dus het bereiken van de maatschappelijke en concrete doelen.

2.2 INSTRUMENTEN

De Omgevingswet kent zes kerninstrumenten voor het beheren en het benutten van de leefomgeving. Dit zijn:

- De omgevingsvisie;
- Het programma;
- Decentrale regels (provinciale omgevingsverordening, waterschapsverordening en omgevingsplan);

- Algemene rijksregels;
- De omgevingsvergunning;
- Het projectbesluit.

In de volgende paragrafen worden de voor deze handreiking relevante instrumenten kort toegelicht. Alle instrumenten hebben een raakvlak met fysieke veiligheid en kunnen ingezet worden om de doelen en de kernwaarden van de veiligheidsregio's (zie hoofdstuk 4) te realiseren.

2.2.1 Omgevingsvisie

De omgevingsvisie is een dynamische, samenhangende, integrale, strategische visie op hoofdlijnen over de fysieke leefomgeving. De visie richt zich op de fysieke leefomgeving als geheel. De Omgevingswet schrijft voor dat het Rijk, de provincies en de gemeenten elk een omgevingsvisie vaststellen. Binnen een gemeente wordt de omgevingsvisie vastgesteld door de gemeenteraad. Tegen de vaststelling van een omgevingsvisie staat geen beroep open. De omgevingsvisie bevat het beleid ten aanzien van de fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie is vormvrij en komt in de plaats van bijvoorbeeld structuurvisies, natuurbeleidsplannen, verkeers- en vervoersplannen, waterplannen, groenplannen en milieubeleidsplannen. De omgevingsvisie is alleen bindend voor het bestuursorgaan dat de visie vaststelt en heeft geen rechtstreekse doorwerking naar instrumenten van andere overheden.

Fysieke veiligheid is een belangrijk aspect van de Omgevingswet. In een omgevingsvisie kunnen dan ook de belangrijkste politieke, bestuurlijke en maatschappelijke keuzes ten aanzien van het aspect veiligheid worden opgenomen. Een gemeenteraad kan bijvoorbeeld uitspreken hoe hij wil omgaan met de doelen en de kernwaarden van de veiligheidsregio's. De omgevingsvisie is voor gemeenten de beleidsmatige basis voor het programma of het omgevingsplan.

2.2.2 Programma

Een programma bevat de concrete maatregelen die het Rijk, de provincie of de gemeente gaat nemen voor de bescherming, het beheer, het gebruik en de ontwikkeling van de leefomgeving. Programma's kunnen ook worden ingezet om het beleid van de omgevingsvisie uit te werken om de daarin genoemde doelen te bereiken. Een programma kan gericht zijn op een bepaalde sector of op een gebied.

Programma's kunnen integraal en sectoraal zijn. Voor het aspect fysieke veiligheid kan een programma worden opgesteld waarin een gemeente aangeeft welke doelen zij zich stelt en op welke manier zij uitvoering wil geven aan het aspect fysieke veiligheid of aan de doelen en kernwaarden van de veiligheidsregio's. Zo zijn er bijvoorbeeld de programma's die op grond van de Wet luchtkwaliteit in de afgelopen jaren door diverse grote gemeenten zijn opgesteld. Dergelijke programma's (actieplannen luchtkwaliteit) zijn vastgesteld om, in gevallen waarin niet aan de toekomstige wettelijke grenswaarden voor de luchtkwaliteit werd voldaan, bij in werking treden van deze wettelijke grenswaarden alsnog aan die grenswaarden te kunnen voldoen. De maatregelen die in deze programma's waren opgenomen, bestonden bijvoorbeeld uit het overgaan op busvervoer, op aardgas, het instellen van een milieuzone en een sloopregeling voor oude auto's. De Omgevingswet stelt het vaststellen van dergelijke programma's verplicht voor gevallen waarin (nog) niet aan vastgestelde omgevingswaarden wordt voldaan. Het programma is een handig middel om te borgen dat dit op termijn wel gaat gebeuren.

Programma's moeten in lijn zijn met de omgevingsvisie en passen in het integrale beleid. Gemeentelijke programma's worden vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. Tegen de vaststelling van een programma staat geen beroep open.

Programma's kunnen ook een programmatische aanpak bevatten. Vooral bij onderwerpen waarbij de kwaliteit van de fysieke leefomgeving afhankelijk is van reguleringen van verschillende bestuursorganen, en door verschillende soorten bronnen wordt beïnvloed, is een programmatische aanpak nuttig om doelen te bereiken. Een voorbeeld is de programmatische aanpak stikstof, zoals we deze onder de Wet natuurbescherming is opgezet om de stikstofdepositie in Natura 2000 gebieden per saldo terug te dringen. Programma's met een programmatische aanpak worden op gemeentelijk niveau onder de Omgevingswet bij een omgevingsplan aangewezen.

Op grond van artikel 3.10, lid 1 van de Omgevingswet is de gemeente verplicht om een programma vast te stellen als zij een omgevingswaarde heeft vastgesteld die wordt of dreigt te worden overschreden.

2.2.3 Omgevingsplan

Uitgangspunt van de Omgevingswet is dat decentrale overheden al hun regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving bijeenbrengen in één regeling. Voor de gemeenten is dit het omgevingsplan. Het omgevingsplan wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Tegen de vaststelling van het omgevingsplan (of een wijziging daarvan) staat beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De regels van het omgevingsplan zijn voor iedereen juridisch bindend. Wanneer iemand een activiteit wil verrichten die invloed heeft op de fysieke leefomgeving kan het zijn dat deze activiteit niet (direct) past binnen het omgevingsplan. Voor

deze activiteit kan dan een omgevingsvergunning worden aangevraagd om de activiteit toch mogelijk te maken. De aanvraag voor die activiteit wordt dan getoetst aan de regels van het omgevingsplan. Het omgevingsplan heeft een ruime reikwijdte. Het beslaat alle aspecten van de fysieke leefomgeving, waaronder fysieke veiligheid. Het omgevingsplan legt het in de omgevingsvisie, een programma of ander document vastgesteld beleid ten aanzien van de veiligheid vast in juridische regels. Activiteiten die getoetst worden aan het omgevingsplan zijn bijvoorbeeld: bouwen, slopen, kappen, aanleggen van terrassen, houden van evenementen, maken van in/uitritten en het uitoefenen van een bedrijf.

Het college van burgemeester en wethouders kan op basis van het omgevingsplan toezicht houden en handhavend optreden. In het omgevingsplan kan worden bepaald of (naast de vergunningplicht voortvloeiend uit de Omgevingswet- en regelgeving) of voor een omgevingsplan activiteit een omgevingsvergunning nodig is voor bepaalde activiteiten. Gemeenten kunnen voor die activiteiten ook een melding verlangen of vragen om informatie over de activiteit.

2.2.4 Uitvoeringsregels

Het Rijk heeft op basis van de Omgevingswet algemene uitvoeringsregels opgesteld. De algemene rijksregels staan in vier Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's). Deze regels gelden voor heel Nederland en zijn voor iedereen bindend. Deze worden in het kort hieronder benoemd.

Het **Omgevingsbesluit** (verder te noemen: Ob) bevat algemene en procedurele regels die van belang zijn om de wet uit te kunnen voeren. De regels richten zich tot burgers, bedrijven en overheden. In het Ob wordt aangegeven welke overheid bevoegd gezag is en welke instanties om advies moeten worden gevraagd voordat een omgevingsvergunning voor een activiteit als genoemd in het Bal (zie hieronder) kan worden verleend. De adviesrol van de veiligheidsregio's wordt op rijksniveau in het Ob voor een aantal milieubelastende activiteiten geregeld in Bijlage III. Deze bijlage is voor de adviesrol van veiligheidsregio's dus erg belangrijk. In het Ob is verder opgenomen dat in het omgevingsplan een adviesrecht (voor bijvoorbeeld de veiligheidsregio) kan worden opgenomen. Dit adviesrecht kan alleen worden gekoppeld aan een vergunningplicht of een maatwerkvoorschrift. Deze vorm van adviesrecht (dus buiten de gevallen van Bijlage III) kan de gemeente in het omgevingsplan opnemen.

Het **Besluit kwaliteit leefomgeving** (verder te noemen: Bkl) bevat regels voor de uitvoering van taken en bevoegdheden van de lagere overheden. Het Bkl bevat instructieregels voor provincies en gemeenten voor het opstellen van respectievelijk de provinciale omgevingsverordening en het omgevingsplan. De regels van provincies en gemeenten moeten hiermee in overeenstemming zijn. Het Bkl bevat ook instructies over het aspect veiligheid. Belangrijk is artikel 5.2 waarin wordt bepaald dat in een omgevingsplan rekening moet worden gehouden met het belang van het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises. Dit heeft een directe link met art. 10 van de Wvr. Daarnaast bevat het Bkl instructieregels ten aanzien van het aspect externe veiligheid en de beoordelingsregels voor de aangewezen vergunningen in het Bal.

Het **Besluit activiteiten leefomgeving** (verder te noemen: Bal) bevat regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving. De regels richten zich tot iedereen die deze activiteiten wil uitvoeren. Het aspect veiligheid komt met name aan de orde bij de huidige Bevi inrichtingen (waaronder Seveso-inrichtingen) en activiteiten met vuurwerk. Voor een aantal van deze activiteiten moet de veiligheidsregio's om advies worden gevraagd. Het Bal gaat overigens niet alleen over milieubelastende activiteiten, maar bevat ook regels om overstromingen, wateroverlast en waterschade⁸ te voorkomen.

Het **Besluit bouwwerken leefomgeving** (verder te noemen: Bbl) bevat regels over het bouwen, verbouwen, gebruiken en slopen van bouwwerken. De regels richten zich tot iedereen die deze activiteiten wil uitvoeren. De toetsing aan de bouwtechnische regels (alleen voor bouwwerken in de gevolgklasse 1⁹) valt overigens onder de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) die tegelijk met de invoering van de Omgevingswet in gaat. De beoordeling van gelijkwaardigheid aan de bouwregels blijft een taak van het college van burgemeester en wethouders.

2.2.5 Omgevingsvergunning

Veel activiteiten van burgers en bedrijven hebben gevolgen voor de leefomgeving. Dat geldt bijvoorbeeld als iemand een gebouw wil bouwen of als een ondernemer zijn bedrijf wil uitbreiden. Vanwege de invloed op de fysieke leefomgeving kan het gewenst zijn om aan de activiteit een vergunningplicht te koppelen. Dit kan ook vanwege het aspect veiligheid zijn. De vergunningplicht is opgenomen in de regels van het Rijk, de provincies of de gemeenten. Bij de gemeenten gebeurt dit in het omgevingsplan. Activiteiten waarvoor op basis van het omgevingsplan een omgevingsvergunning vereist is, wordt een 'omgevingsplanactiviteit' genoemd.

Het begrip omgevingsplanactiviteit wordt echter ook nog op een andere manier gebruikt. De term slaat ook op activiteiten die in strijd zijn met het omgevingsplan maar waaraan via een omgevingsvergunning toch medewerking wordt verleend. Via een buitenplanse omgevingsplan activiteit kan worden afgeweken van het omgevingsplan.

⁸ Omdat de regels voor Waterschappen en Rijkswaterstaat ook opgaan in de Omgevingswet.

⁹ [Definitie van Gevolgklasse 1](#)

Zowel de AMvB's als ook het omgevingsplan bevatten beoordelingsregels voor het toetsen van een aanvraag van een omgevingsvergunning. Als de aanvraag hiermee in overeenstemming is, wordt de vergunning verleend. Bij strijdigheden wordt deze geweigerd. Van het college van burgemeester en wethouders wordt vanuit de 'ja-mits benadering' wel verwacht om te bezien of alsnog medewerking kan worden verleend door een wijziging van het omgevingsplan of door het doorlopen van een buitenplanse afwijkingsprocedure.

2.2.6 Projectbesluit

Het projectbesluit biedt een uniforme procedure voor besluitvorming over complexe projecten die voortvloeien uit de verantwoordelijkheid van Rijk of provincies en veelal een algemeen maatschappelijk belang hebben. Bijvoorbeeld de aanleg van een weg, windmolenpark of natuurgebied. Voor waterschappen geldt een variant van deze procedure. Doel van het projectbesluit is om dit soort procedures sneller en beter te laten verlopen dan in het verleden. Als een project bijvoorbeeld in strijd is met een omgevingsplan en een projectbesluit is genomen, dan is het omgevingsplan op dat moment direct herzien. Het projectbesluit herziet dus automatisch het omgevingsplan. Met het nemen van een projectbesluit kunnen bovendien de benodigde toestemmingen in één keer worden verkregen. Het projectbesluit kent een eigen voorbereidingsprocedure die bestaat uit een voornemen, een verkenning en een voorkeursbeslissing.

Bij alle instrumenten van de Omgevingswet moeten overheden aangeven hoe zij het participatietraject hebben ingericht. Gemeenten zijn, net als provincies en waterschappen, verplicht om een participatieverordening op te stellen waarin zij vastleggen hoe zij participatie gaan vormgeven en welke eisen daarbij gelden. De verordening moet worden vastgesteld door de gemeenteraad.

In hoofdstuk 3 wordt verder ingegaan op de adviesrol van de veiligheidsregio's in deze 6 instrumenten.

DEEL II

VEILIGHEIDSREGIO'S EN DE OMGEVINGSWET

3 Wettelijke adviesrol van de veiligheidsregio's

3.1 ADVIESRECHT IN DE OMGEVINGSWET

In artikel 16.15 van de Omgevingswet is het stelsel van adviesrecht van bestuursorganen of andere instanties opgenomen. Er zijn twee mogelijkheden voor advies:

- het Rijk heeft de bevoegdheid opgenomen in één van de AMvB's, of
- de gemeente neemt een adviesrecht op in het omgevingsplan, de provincie in de omgevingsverordening en het waterschap in de waterschapsverordening.

Artikel 16.15a van de Omgevingswet bepaald in welke gevallen en voor welke bestuursorganen altijd adviesrecht geldt. De gemeente kan aanvullend, in het omgevingsplan, bestuursorganen of andere instanties de gelegenheid geven te adviseren. Het gaat dan alleen om de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit.

De Omgevingswet gaat uit van één bevoegd gezag per omgevingsvergunning, ongeacht of deze voor één of voor verschillende activiteiten zal gelden. De betrokkenheid van andere bestuursorganen die een verantwoordelijkheid hebben voor één of meer van deze activiteiten is daarbij geborgd. De Omgevingswet kent daartoe de mogelijkheid om een advies of een advies met instemming te verlenen. Een wettelijk advies is zwaarwegend, maar het vergunningverlenend bestuursorgaan kan er gemotiveerd van afwijken. Bij advies met instemming heeft het betrokken bestuursorgaan de mogelijkheid om instemming te onthouden. De omgevingsvergunning kan dan niet worden verleend. Welk bestuursorgaan adviesrecht of instemmingsrecht krijgt en op welke omgevingsvergunning, is in het Omgevingsbesluit (zie par. 3.3.3) uitgewerkt. In het Omgevingsbesluit is onder meer gekeken naar de belangen die de verschillende bestuursorganen vertegenwoordigen en de specifieke taken die in de Omgevingswet aan hen zijn toebedeeld.

Bij meervoudige aanvragen kan zoals al gezegd maar één bestuursorgaan bevoegd zijn om de vergunning te verlenen, conform de één-loket-gedachte uit de Omgevingswet. De andere bestuursorganen die bevoegd zouden zijn geweest wanneer de activiteiten los van elkaar waren aangevraagd, hebben in principe advies met instemming op de vergunning. Daarnaast is een aantal bestuursorganen wettelijk adviseur voor bepaalde activiteiten op grond van hun deskundigheid of hun specifieke taak. Zo mag bijvoorbeeld de veiligheidsregio advies geven over aanvragen om omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten zoals genoemd in bijlage III van het Omgevingsbesluit (o.a. voor aanvragen van Seveso-inrichtingen).

Voor het overige geldt op grond van artikel 2.2 van de Omgevingswet de verplichting voor bestuursorganen om bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden op grond van de wet rekening te houden met de taken en bevoegdheden van andere bestuursorganen, en zo nodig met hen af te stemmen. In het kader van de uitvoering van de Omgevingswet kunnen zo nodig nadere afspraken tussen bestuursorganen worden gemaakt over de manier waarop deze verplichting precies zal worden ingevuld. Het gaat niet om formeel advies of advies met instemming.

3.2 WETTELIJK KADER (WVR)

De verantwoordelijkheid over fysieke veiligheid is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's (Wvr). Voor de teksten zie: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027466/2020-01-01>.

De gemeente is op grond van artikel 2 Wvr verantwoordelijk voor de fysieke veiligheid, maar moet de taken en bevoegdheden zoals bedoeld in artikel 10 van de Wvr overdragen aan de veiligheidsregio. Artikel 25 Wvr gaat in op de rol en taken van de veiligheidsregio.

Wvr, art. 2:

Het college van burgemeester en wethouders is belast met de organisatie van:

- a. de brandweezorg;
- b. de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- c. de geneeskundige hulpverlening.

Wvr, art.10:

Aan het bestuur van de veiligheidsregio worden de volgende taken en bevoegdheden overgedragen:

- a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
- c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in [artikel 3, eerste lid](#);
- d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- e. het instellen en in stand houden van een brandweer;
- f. het instellen en in stand houden van een GHOR;
- g. het voorzien in de meldkamerfunctie;
- h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken.

In artikel 2 is fysieke veiligheid in algemene bewoordingen beperkt beschreven. In artikel 10 is deze taak verder gespecificeerd. In artikel 10 wordt onder andere verwezen naar het regionaal risicoprofiel (RRP) en het regionaal beleidsplan (RBP) waarin veiligheid veel breder wordt gedefinieerd¹⁰. Wanneer in het RRP en RBP ook onderwerpen als bijvoorbeeld waterveiligheid zijn genoemd, geeft dat de veiligheidsregio de opdracht om daarover te adviseren (voor zover terug te voeren op crisisbeheersing en rampenbestrijding).

Wvr, art. 25

1. De door het bestuur van de veiligheidsregio ingestelde brandweer voert in ieder geval de volgende taken uit:

- a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand;
- b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand;
- c. het waarschuwen van de bevolking;
- d. het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting;
- e. het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van de brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen.

2. De brandweer voert tevens taken uit bij rampen en crises in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing.

3. De brandweer staat onder leiding van een commandant.

3.3 ADVIESROL VEILIGHEIDSREGIO'S IN HET KADER VAN DE OMGEVINGSWET

Bij het opstellen van een omgevingsplan moeten gemeenten (het bevoegd gezag) rekening houden met de taken en bevoegdheden van de andere bestuursorganen. Het adviesrecht van deze bestuursorganen is vastgelegd in artikel 2.2 van de Omgevingswet:

Ow, art. 2.2

Bestuursorganen hebben de verplichting om bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden rekening te houden met de taken en bevoegdheden van andere bestuursorganen, en zo nodig met hen af te stemmen.

¹⁰ Veiligheid wordt beschreven aan de hand van 25 crisistypes; zie hoofdstuk 4.

3.3.1 Wettelijk advies

Veiligheidsregio's hebben de mogelijkheid te adviseren over zaken rond fysieke veiligheid op grond van de Wet veiligheidsregio's (Wvr). Dit is vastgelegd in Wvr artikel 10, onderdeel b. en in Wvr. art. 25. Het gaat hier om wettelijk en niet-wettelijk advies. Pas wanneer een adviesrecht is vastgelegd in een wettelijk voorschrift (b.v. artikel 4.33 Omgevingsbesluit), dan is sprake van een wettelijk advies op grond van de Omgevingswet. Een wettelijk advies is zwaarwegend, maar het bevoegd gezag kan er gemotiveerd van afwijken. Het advies om de veiligheidsregio te betrekken als adviseur te betrekken staat, via de verwijzing naar de taken in de Wet veiligheidsregio's, in de Omgevingswet onder artikel 5.2 Bkl en de artikelen 8.9 en 8.10a van het Bkl en de toelichtingen op de artikelen.

3.3.2 Niet-wettelijk advies

In andere gevallen moet de adviesbevoegdheid, zoals bedoeld in artikel 10 onderdeel b Wvr, worden vastgelegd in het beleidsplan van de veiligheidsregio. In artikel 14 Wvr is namelijk opgenomen dat het beleidsplan in ieder geval een omschrijving bevat van de niet-wettelijke adviesfunctie bedoeld in artikel 10, onderdeel b Wvr.

In artikel 5.2 van het Bkl wordt verwezen naar de Wvr. Hierin is echter geen wettelijk adviesrecht voor de veiligheidsregio's opgenomen:

Art 5.2 Bkl (veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises)

1. In een omgevingsplan wordt voor risico's van branden, rampen en crises als bedoeld in artikel 10, onder a en b, van de Wet veiligheidsregio's, rekening gehouden met het belang van:
 - a) het voorkomen, beperken en bestrijden daarvan;
 - b) de mogelijkheden voor personen om zich daarbij in veiligheid te brengen; en
 - c) de geneeskundige hulpverlening, bedoeld in artikel 1 van de Wvr.

Uit de toelichting op dit artikel uit het Bkl blijkt dat het wel de bedoeling is dat advies bij veiligheidsregio's wordt ingewonnen. Het gaat hier echter om een niet-wettelijke adviestaak.

In paragraaf 8.1.4 van de Nota van toelichting Bkl (Waarborgen van de veiligheid) is ten aanzien van artikel 5.2 het volgende opgenomen:

- dat uitgegaan moet worden van een breed begrip van veiligheid, aansluitend bij het regionaal risicoprofiel;
- dat gemeenten voor de uitvoering van art. 5.2 advies moeten inwinnen bij de veiligheidsregio's;
- dat het ingewonnen advies betrokken moet worden bij de afweging van functies aan locaties.

De Wvr draagt de veiligheidsregio op om de gemeenten te adviseren over risico's van branden, rampen en crises. De veiligheidsregio richt zich op het in beeld brengen van de risico's, onder andere door het opstellen van regionale risicoprofielen en het zoeken naar maatregelen. In de Invoeringswet Omgevingswet is ten aanzien van dit advies, in verband met het gestelde in artikel 5.2 van het Bkl, een verscherping van de Wet veiligheidsregio's opgenomen.

Via de Invoeringswet Omgevingswet wordt artikel 14 Wvr gewijzigd. In artikel 14 Wvr is aangegeven wat minimaal in het beleidsplan van de veiligheidsregio moet zijn opgenomen. Het tweede lid, onderdeel e, van artikel 14 Wvr komt als volgt te luiden:

Een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, bedoeld in [artikel 10, onder b](#) waaronder de adviesfunctie met betrekking tot omgevingsplannen, en van de wijze waarop de gemeenten het bestuur van de veiligheidsregio in de gelegenheid stellen haar adviesfunctie uit te oefenen met betrekking tot omgevingsplannen.¹¹

In de Memorie van Toelichting op de Invoeringswet Omgevingswet staat hierover het volgende: Onderdeel B (artikel 14, tweede lid, onder b, Wet veiligheidsregio's):

Deze wijziging sluit aan bij het Besluit kwaliteit leefomgeving. Daarin is bepaald dat in het omgevingsplan rekening moet worden gehouden met de mogelijkheden van het voorkomen, beperken en bestrijden van een brand, ramp of crisis. Door het bestuur van de veiligheidsregio vroeg in het planproces te betrekken, worden de gemeenten in staat gesteld bij de inrichting van de omgeving rekening te houden met het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, rampen en crises¹².

¹¹ Bron: voorstel zoals aangeboden de Eerste Kamer, vergaderjaar 2018-2019.

¹² Voor de relatie tussen de Omgevingswet en de Wet veiligheidsregio's wordt verder verwezen naar paragraaf 4.19.3 van de memorie van toelichting bij het voorstel voor de Omgevingswet en paragraaf 3.9.5 van de nota naar aanleiding van het Verslag (Kamerstukken II 2014/15, 33 962, nr. 3, p. 248 en nr. 12, p. 77-78).

Deze wijziging betekent dat in het beleidsplan van de veiligheidsregio een beschrijving van de omvang van de adviesfunctie opgenomen moet worden. In de beschrijving van de adviesfunctie kan de veiligheidsregio criteria opnemen voor het al dan niet betrekken van de veiligheidsregio bij het wijzigen en het uitvoeren van een omgevingsplan. Het beleidsplan bevat ook een beschrijving van de manier waarop gemeenten de veiligheidsregio in de gelegenheid stellen haar adviesfunctie uit te oefenen met betrekking tot in ieder geval omgevingsplannen.

3.3.3 Omgevingsbesluit

In afdeling 4.2 van het Omgevingsbesluit (Ob) is het adviesrecht nader uitgewerkt. Het gaat hier alleen om de gevallen van een aanvraag omgevingsvergunning of een maatwerkvoorschrift, dus niet de totstandkoming van omgevingsvisies en omgevingsplannen. In deze afdeling wordt aan verschillende bestuursorganen en andere instanties adviesrecht toebedeeld, zoals gemeenteraad, provincie, waterschap en diverse ministeries. In sommige gevallen moet het betreffende bestuursorgaan ook instemmen met de activiteit, in de andere gevallen betreft het alleen een adviesrecht. De veiligheidsregio staat genoemd in artikel 4.33 Ob. Het gaat hier om het advies bij de vergunningverlening van een milieubelastende activiteit.

Artikel 4.33 (advies door bestuur veiligheidsregio)

Het bestuur van de veiligheidsregio op het grondgebied waarvan een milieubelastende activiteit geheel of in hoofdzaak plaatsvindt, is adviseur voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor zover de aanvraag betrekking heeft op een milieubelastende activiteit als bedoeld in bijlage III, onder 1.

De bijlage waar in het artikel naar wordt verwezen betreft bijlage III. Bij de genoemde gevallen geldt voor de veiligheidsregio's alleen adviesrecht, geen instemming.

3.4 ACTIEVE ROL VAN DE VEILIGHEIDSREGIO'S

Uit het bovenstaande blijkt dat de veiligheidsregio's op verschillende manieren betrokken kunnen worden bij het opstellen en het toepassen van het omgevingsplan. De veiligheidsregio's willen daar graag invulling aan geven en zij zullen dan ook actief in overleg treden met gemeenten om afspraken te maken over het omgevingsplan. Deze afspraken kunnen leiden tot regels in het omgevingsplan.

In de regels die in deel III van deze handreiking (hoofdstuk 7 t/m 20) zijn opgenomen, zijn voor de meest relevante veiligheidsonderwerpen suggesties gedaan in de vorm van voorbeeldregels, die als basis of inspiratie dienen voor de regels in het omgevingsplan.

Wanneer goede afspraken bestaan tussen een veiligheidsregio en een gemeente, bijvoorbeeld regels ten aanzien van advies, monitoring, doorsturen van informatie of een melding, is het niet nodig voor alle onderwerpen regels op te nemen in het omgevingsplan. De afspraken voldoen in zo'n geval als het doel van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving bereikt wordt. De in deze handreiking opgenomen voorbeeldregels kunnen dan worden gezien als handvatten voor mogelijke onderwerpen waarover afspraken kunnen worden gemaakt.

4 Visie veiligheidsregio's: duurzaam veilige samenleving

4.1 KERNWAARDEN VEILIGHEIDSREGIO'S

In deze handreiking wordt uitgegaan van de brede visie op veiligheid, gebaseerd op de risicogerichte benadering. Dat houdt in dat deze handreiking zich richt op die maatregelen die het meeste bijdragen aan de strategische ambitie van de veiligheidsregio's voor een duurzaam veilige fysieke leefomgeving.

De veiligheidsregio's ambiëren een veilig land waar een afgewogen ruimtelijke en functionele inrichting van de leefomgeving bijdraagt aan het voorkomen van rampen en crisis en waar adequaat wordt gereageerd bij het optreden van een ramp of crisis om de gevolgen te beperken. Deze overkoepelende ambitie geldt voor alle 25 crisetypen die in het RRP (zie par. 1.4) zijn genoemd en daarom ook voor de veiligheidsthema's die hier verder worden uitgewerkt.

Aan de landelijke visie op veiligheid koppelen de veiligheidsregio's vijf strategische en samenhangende doelen, met alle een ruimtelijke component. De doelen zijn het uitgangspunt voor het opstellen van de voorbeeld planregels. Het advies over ruimtelijke inrichting is verder gebaseerd op het afwegingskader dat onder kernwaarde 3 is genoemd.

De brede visie van de veiligheidsregio's is uitgewerkt in samenhangende doelen en kernwaarden, vastgelegd in het document "Kernwaarden Veiligheidsregio's" dat in oktober 2018 welke is vastgesteld door de Raad Directeuren Veiligheidsregio/Raad van Brandweercommandanten.

Kernwaarden Veiligheidsregio's	
Wettelijk kader (missie)	Het voorkomen, beperken en bestrijden van branden, rampen en crises.
Visie	Een duurzaam veilige fysieke leefomgeving
Doelen (waarden)	<ul style="list-style-type: none"> A. Veilige bouwwerken en omgeving B. Een zelfredzame en samenredzame samenleving C. Beschermen van (zeer) kwetsbare groepen D. Effectieve hulpverlening E. Continuïteit van de samenleving (waaronder zorgcontinuïteit en vitale infrastructuur)
Kernwaarden (waardes)	<ul style="list-style-type: none"> 1. De kwaliteit van de leefomgeving wordt mede bepaald door (fysieke) veiligheid 2. Samen werken aan een veilige fysieke leefomgeving 3. De leefomgeving wordt mede vormgegeven volgens de ontwerpprincipes voor veiligheid: <ul style="list-style-type: none"> a) Voorkomen of beperking van risico's vergroot de veiligheid b) Afstand tot de risico's vergroot de veiligheid c) Bouwwerken en omgeving bieden bescherming d) Bouwwerken en gebieden zijn snel en veilig te verlaten e) De omgeving maakt snel en effectief optreden van de hulpdiensten mogelijk f) Mensen krijgen bij crisis passende medische zorg 4. Mensen zijn bekend met risico's en weten hoe te handelen

Tabel 4.1: Kernwaarden veiligheidsregio's

5 Van visie naar praktijk: actieve rol in afwegingsproces

De keuze voor een benadering vanuit de crisistypes uit het Regionaal Risicoprofiel en het formuleren van voorbeeld planregels, gericht op crisistypes, belicht één kant van de medaille¹³. Een actieve rol van de veiligheidsregio's om toegang te verkrijgen tot het afwegingsproces op het niveau van de gemeente is minstens zo belangrijk.

5.1 INLEIDING: INHOUD VERSUS TOEGANG TOT HET AFWEGINGSPROCES

Bij advisering gedurende een planproces is altijd sprake van een complexe wisselwerking tussen inhoud en proces: alleen inhoudelijke kennis is onvoldoende. De medewerkers van de veiligheidsregio's moeten voldoende adviesvaardigheden hebben om het belang van veiligheid in een zo vroeg mogelijk stadium van het planproces in te brengen. Naast kennis van het eigen vakgebied, moet de adviseur in staat zijn om de verbinding te maken tussen het eigen vakgebied en andere onderwerpen die in de gemeente spelen. Beide kanten van de medaille zijn belangrijk. De Omgevingswet vraagt om die integrale benadering.

Op welke manier kunnen de wettelijke adviesrol en de visie van de veiligheidsregio's ingebracht worden bij de afwegingen in, en totstandkoming van, de omgevingsplannen? Het moment en de manier waarop de inhoud wordt ingebracht is belangrijk: vooraf en in gesprek met andere belanghebbenden¹⁴. Betrokkenheid op een vroeg moment in het proces¹⁵ is essentieel bij omgevingsplannen, net als bij omgevingsvisies en andere instrumenten van de Omgevingswet en besluitvormingsprocessen. De onderwerpen die in dit hoofdstuk worden genoemd zijn als het ware de randvoorwaarden om betrokkenheid bij het afwegingsproces te realiseren.

Een voorbeeld van de meer procesgerichte benadering is te vinden bij de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland (VAA). De methode die VAA heeft ontwikkeld richt zich op het vergroten van de betrokkenheid bij het planproces in de gemeente. Het doel is het (laten) opnemen van een beknopte algemene bepaling over fysieke veiligheid, in de brede zin, in het omgevingsplan (zie hoofdstuk 20). Zo wordt fysieke veiligheid een vast onderdeel van de belangenafwegingen bij de inrichting van de leefomgeving en de toedeling van functies en hun ruimtebeslag. Het gaat in dit geval meer om breed relatiemanagement (proces) dan om het (inhoudelijk) adviseren over de manier waarop fysieke veiligheid voor een bepaald veiligheidsonderwerp geregeld kan worden.

Het één sluit het ander natuurlijk niet uit. De wettelijk vastgelegde (advies)rol van de veiligheidsregio's leidt niet 'vanzelf' tot afweging van de veiligheidsbelangen, maar vergt een actieve houding vanuit de veiligheidsregio's naar de gemeenten. Eenmaal aan tafel is inhoudelijke kennis en het kunnen beargumenteren van prioriteiten in de afwegingen belangrijk.

Bij de invulling van een actieve rol van de veiligheidsregio's maken we onderscheid tussen:

- a) interne voorbereiding op het proces binnen de veiligheidsregio; en
- b) de actieve rol naar de gemeenten toe: wat zijn de belangrijke momenten om in te springen in het besluitvormingsproces?

¹³ In hoofdstuk 20 van de handreiking wordt ingegaan op de keuze om te werken met algemene bepalingen, in plaats van met planregels voor bepaalde aspecten van fysieke veiligheid.

¹⁴ Dit was ook de vraagstelling voor het onderzoek van VGGM en de gemeente Ede. Hieronder zijn enkele bevindingen uit de "Roadmap, op weg naar/wegwijzer voor het meewegen van gezondheid en veiligheid bij initiatieven onder de nieuwe Omgevingswet" (februari 2018) overgenomen.

¹⁵ We spreken hier van 'het proces', maar van een vastomlijnd proces van totstandkoming van het omgevingsplan is vooralsnog geen sprake, hoewel het casco enige houvast biedt.

5.2 INTERNE VOORBEREIDING (BINNEN DE EIGEN VEILIGHEIDSREGIO)

Hierin beschrijven we een aantal zaken die de vertegenwoordigers vanuit de veiligheidsregio's zouden moeten voorbereiden in de eigen organisatie voordat zij hun adviesrol in omgevingsplannen actief gaan invullen.

5.2.1 Zorgen voor bestuurlijk mandaat en intern draagvlak

Het is belangrijk om het mandaat van het eigen bestuur te hebben (bestuurlijke dekking). De noodzaak van vroegtijdige inbreng van veiligheidsregio's in de omgevingsplannen en de invulling van de manier waarop de veiligheidsregio's haar rol procesmatig wil invullen, moet expliciet worden opgenomen in het beleidsplan van de veiligheidsregio. Bestuurlijke goedkeuring leidt in de praktijk tot meer draagvlak in de organisatie. Het is aan te bevelen dat het bestuur van de veiligheidsregio een bepaald ambitieniveau vaststelt over de (omvang en reikwijdte van) inbreng van de veiligheidsregio in het speelveld van de Omgevingswet. Dit werkkader wordt hier niet nader uitgewerkt.

De veiligheidsregio's hebben een adviesfunctie met betrekking tot de omgevingsplannen. Volgens art. 14 2^e lid, onder 'e' van de Wet veiligheidsregio's moet de veiligheidsregio in haar beleidsplan beschrijven hoe de gemeenten (alle gemeenten die in het gebied van de veiligheidsregio liggen) de veiligheidsregio in de gelegenheid moeten stellen de adviesfunctie uit te voeren. Daarnaast kunnen in het beleidsplan tevens bepaalde criteria worden opgenomen over het al dan niet betrekken van de veiligheidsregio bij de wijziging van een omgevingsplan.

5.2.2 Zorg voor een kundige vertegenwoordiger vanuit de veiligheidsregio

De uitvoering van de Omgevingswet, met de nadruk op een geïntegreerde aanpak, samenwerking en co-creatie, vraagt om speciale competenties van de adviseurs vanuit de veiligheidsregio's. Niet alleen inhoudelijke kennis telt, maar ook de manier waarop die kennis wordt ingebracht: actief verbinden, breed denken, meedenken en bestuurlijke sensitiviteit zijn belangrijke eigenschappen. Aan de ontwikkeling van deze persoonlijke capaciteiten wordt via andere programma's binnen de veiligheidsregio's gewerkt.

Veiligheid is één van de vele zaken die in een omgevingsplan opgenomen worden; het is daarom effectiever om t.a.v. het omgevingsplan met één stem naar buiten te treden.

Vanuit gemeenten bezien betekent één vertegenwoordiger vanuit de veiligheidsregio dat sprake is van één aanspreekpunt. Zo'n persoon kan gezien worden als het loket voor de veiligheidsaspecten. Intern vindt natuurlijk afstemming plaats tussen de verschillende deskundigen over de relevante veiligheidsthema's, maar naar buiten toe is één persoon verantwoordelijk. Vanuit de gemeente bezien is het fijn om een vertrouwde gesprekspartner te hebben.

In het kader van continuïteit is het wel belangrijk om meerdere adviseurs te hebben die deze rol in kunnen vullen. Afhankelijk van de verwachte intensiteit is het raadzaam om de afzonderlijke adviseurs te koppelen aan twee of drie gemeenten. Bij grote gemeenten kan het relatiebeheer juist weer over verschillende personen (per onderwerp of beleidsniveau) verdeeld zijn.

5.2.3 Stel een interne projectgroep samen en gebruik de beschikbare kennis

Een omgevingsplan vereist een brede blik op veiligheid. Inhoudelijk moet de vertegenwoordiger vanuit de veiligheidsregio gevoed worden vanuit verschillende afdelingen binnen de veiligheidsregio. Afhankelijk van de onderwerpen die in een gemeente een rol spelen én van de ambities die de gemeente heeft valt te denken aan betrokkenheid van de afdelingen waar de verschillende veiligheidsthema's of crisistypes onder vallen, inclusief de afdeling informatiemanagement (in relatie tot Digitaal Stelsel Omgevingswet).

Het Regionaal Risicoprofiel en deze handreiking bevatten beide veel informatie. De handreiking geeft bovendien veel achtergrondinformatie over de verschillende veiligheidsthema's die aandacht vereisen bij ruimtelijke planning op het niveau van de gemeente (in de vorm van voorbeeldregels, de toelichting en de achterliggende documenten). Deze informatieve, inhoudelijke documenten moeten weer 'vertaald' worden naar elke gemeenten afzonderlijk, afhankelijk van de ambitie, strategie en context van de betreffende gemeente.

Bovendien kan gebruikt gemaakt worden van de aanwezige kennis bij de inhoudelijke vakgroepen van Brandweer Nederland en van de kennis in de informatiebladen Energietransitie, Mobiliteit, Leefbaarheid en Circulaire economie die het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) heeft opgesteld in opdracht van Brandweer NL.

Wanneer het gaat om informatie over mogelijke maatregelen, bijvoorbeeld in de omgeving van een activiteit met aandachtsgebieden, willen we hier ook de maatregelencatalogus van RIVM en het Platform Veilige Leefomgeving noemen als belangrijke informatiebronnen.

5.2.4 Werk samen met andere partners

Veiligheid is een zeer breed terrein en kent vele stakeholders. Samen optrekken met de partners zoals GGD'en, omgevingsdiensten en waterschappen, maakt dat je sneller door gemeenten betrokken kunt worden. Per

veiligheidsthema of crisistype is samenwerking met andere partijen noodzakelijk, bijvoorbeeld met de waterschappen (waterveiligheid en klimaatadaptatie).

5.2.5 Participeer in pilots en relevante gremia

De Omgevingswet en de daarbij behorende instrumenten zijn voor iedereen nieuw. Daarom wordt er veel geëxperimenteerd. Zorg voor een goede positionering van de veiligheidsregio's. Zorg dat veiligheidsregio's betrokken zijn bij pilots, gebiedsprocessen en de zogenaamde omgevingsagenda's, op regionaal en lokaal niveau. Bezoek (en organiseer) themadagen.

5.3 ACTIEVE ROL NAAR GEMEENTEN

Een actieve houding van de veiligheidsregio is gewenst. Uit praktijkervaringen met omgevingsvisies van gemeenten en waterschappen blijkt dat participatie met ketenpartners op een aantal momenten in het proces plaatsvindt en lang niet altijd een proces is van hoor- en wederhoor. In veel gevallen hebben gemeenten sterk de behoefte de regie in handen te houden¹⁶. Uit de praktijk, bijvoorbeeld in Midden-Holland, kunnen de omgevingsdiensten een sterk faciliterende rol nemen en lijkt het de vraag of gemeenten nog steeds de regie (ambtelijk) willen houden of dat bovengemeentelijke diensten hun voordelen hebben.

Een gemeente maakt een aantal fundamentele keuzes voor de totstandkoming van het omgevingsplan, zoals bijvoorbeeld de keuze om meer faciliterend of meer sturend te werken, of meer globaal of meer gedetailleerd te regelen, of wel of geen omgevingsvergunning te vragen, keuzes ten aanzien van participatie of regionale samenwerking, etc. De VNG geeft wel richting en focus in bijvoorbeeld het Casco VNG en de Staalkaarten¹⁷. Veiligheidsregio's kunnen hierbij inbreng hebben. Kortom: het is belangrijk om na te gaan welke keuzes gemaakt moeten worden en in welke fase van het proces de veiligheidsregio voor het eerst aanschuift of kan aanschuiven. Dat bepaalt namelijk de onderhandelingsmarge en de mogelijkheden voor inbreng.

Om een actieve rol te kunnen spelen, is het belangrijk om duidelijkheid of inzicht te krijgen in de manier waarop het omgevingsplan in een bepaalde gemeente tot stand komt en te weten wie de belanghebbenden zijn/ welke organisaties een rol spelen. In de praktijk bestaat geen eenduidig antwoord op deze punten: een standaard proces voor het ontwikkelen van het omgevingsplan dat geldt voor alle gemeenten bestaat niet. De verwachting is dat een omgevingsplan een dynamisch karakter heeft, voortdurend in ontwikkeling is en stapsgewijs tot stand komt. In elke situatie en bij elke gemeente moeten de veiligheidsregio's daarom opnieuw bekijken wat een werkbare aanpak is om relevante inhoud in te brengen.

In tabel 5.1 is uitgewerkt welke rol de veiligheidsregio's in de verschillende stappen kunnen spelen en welke inhoudelijke bijdrage zij kunnen leveren aan de totstandkoming van omgevingsplannen.

¹⁶ Bron: EUR, 2017, Handreiking samenwerken aan integrale omgevingsvisies met water

¹⁷ Bron: VNG - het keuzepaneel

¹⁶ <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/implementatie/ondersteuning/voorbeelden-tools/staalkaarten-casco-omgevingsplan/>

Processtappen	Mogelijke inhoudelijke inbreng veiligheidsregio's
Wat zijn de ambities voor het gebied (vanuit de gemeente)	<p>Aan het begin van het planvormingsproces gaan de gemeenten na welke zaken in een gebied spelen en wat de gemeentelijke ambities zijn. Deze ambities geven tezamen met het beleid richting aan de vragen die moeten worden beantwoord in het kader van het opstellen van het omgevingsplan.</p> <p>Veiligheidsregio's kunnen in beeld brengen welke veiligheidsonderwerpen of crisistypen een rol spelen bij de afwegingen van de betreffende gemeenten en wat de ambities van de veiligheidsregio zijn voor dit veiligheidsonderwerp of crisistype. Hierbij kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van het regionaal risicoprofiel.</p>
Welke rol neemt de gemeente aan (sturend, faciliterend, etc.)	<p>De keuze voor de rol van de gemeente, die zich kan weerspiegelen in het karakter van de planregels, hangt vaak samen met politieke voorkeuren, het karakter van het gebied, relevante AMvB's en het vertrouwen in de (toekomstige) gebruikers. Ook voor veiligheid geldt dat sturende regels zekerheid geven dat maatregelen worden doorgevoerd. Faciliterende regels bieden ruimte aan initiatiefnemers om met innovatieve maatregelen de veiligheid te borgen.</p> <p>Veiligheidsregio's kunnen met hun expertise en hun positie via (bestuurlijk) overleg en advisering inbreng hebben op (de keuze van) de rol die een gemeente aanneemt.</p>
Welke (wettelijke) kaders zijn er?	<p>Het omgevingsplan moet voldoen aan de Omgevingswet en de uitvoeringsregelingen. Bij het opstellen van een omgevingsplan zijn daarnaast eventuele instructieregels uit de provinciale omgevingsverordening en mogelijk eigen gemeentelijke verordeningen van voor in werking treden van de Omgevingswet van belang.</p> <p>De veiligheidsregio's kunnen de gemeenten ondersteunen bij het inzichtelijk maken van de relevante wet- en regelgeving op het terrein van de fysieke veiligheid.</p>
Integrale gebiedsbeschrijving	<p>In deze fase beschrijven gemeenten het in het omgevingsplan op te nemen integrale beleid.</p> <p>De veiligheidsregio's kunnen de hiervoor vereiste basisinformatie geven over fysieke veiligheid in het gebied. Dit kan van zeer algemeen naar meer gedetailleerd. Bijvoorbeeld door gebruik van risicokaart.nl (aandachtsgebieden, overstromingsrisicogebieden) en van de informatie en gegevens uit het Regionaal Risicoprofiel.</p>
Werkingsgebied regels	<p>Elke regel die in het omgevingsplan wordt opgenomen, heeft een werkingsgebied. Als dit werkingsgebied in de regel niet is benoemd, dan geldt het hele omgevingsplangebied (grondgebied van een gemeente) als werkingsgebied.</p> <p>De veiligheidsregio's kunnen vanuit hun deskundigheid en ervaringen adviseren over het werkingsgebied.</p>
Keuzemenu regels	<p>Paragraaf 6.3 van dit document gaat in op de verschillende soorten regels die in het omgevingsplan kunnen worden opgenomen. De keuze van het soort regel is sterk afhankelijk van de activiteit, het karakter van het gebied, de druk op de omgevingsveiligheid, het wettelijk kader, en de sturingsfilosofie die de gemeente in het omgevingsplan wil hanteren.</p> <p>De veiligheidsregio's kunnen hierin adviseren.</p>
Opstellen concrete regels waarden en werkingsgebied	<p>In deze stap worden daadwerkelijk de planregels uitgewerkt. Om veiligheid op een goede manier te borgen in het omgevingsplan is het van belang dat veiligheidsregio's in staat gesteld om daar samen met de gemeente en andere ketenpartners aan mee te werken. In dat geval kan in dit proces de integraliteit bij het bouwen en aanpassen van de planregels worden geborgd.</p> <p>De veiligheidsregio's kunnen de voorbeeld planregels, zoals die in deel III per veiligheidsonderwerp zijn opgenomen, meenemen ter inspiratie en als input om verder uit te werken.</p>
Monitoring	<p>Na het vaststellen van het omgevingsplan zal het effect van de planregels op de kwaliteit van de fysieke leefomgeving duidelijk worden. Door waar te nemen hoe deze kwaliteit zich in de tijd ontwikkelt, kan bij een negatieve ontwikkeling tussentijds worden bijgestuurd door hierop planregels aan te passen.</p> <p>De veiligheidsregio's kunnen een rol spelen bij het uitvoeren van de monitoring.</p>

Tabel 5.1: Mogelijke inbreng van de veiligheidsregio's in de 8 processtappen

DEEL III

VOORBEELDREGELS – BOUWSTENEN VOOR VEILIGHEID

In dit deel zijn voorbeeldregels opgenomen die betrekking hebben op verschillende veiligheidsonderwerpen. De voorbeeldregels zijn bedoeld als bron van inspiratie; zij tonen de verschillende mogelijkheden om zaken te regelen en zijn daarom niet volledig. De voorbeeldregels kunnen in omgevingsplannen worden opgenomen, waar nodig aangepast aan de cultuur binnen een gemeente en de werkwijze die een gemeente hanteert. Verschillende veiligheidsonderwerpen kunnen op verschillende manieren, met verschillende typen regels, geregeld worden. Daarom lijken de voorbeeldregels soms op elkaar, en overlappen zij elkaar. De voorbeeldregels moeten daarom los van elkaar gezien worden.

In deze handreiking is gekozen voor varianten in formulering van mogelijke regels en het noemen van verschillende voorbeelden. Dit biedt de adviseur van de veiligheidsregio ruimte voor keuzes bij de advisering aan de gemeente. Het gaat daarbij niet om de regels op zich, maar om het bereiken van de doelen op het gebied van fysieke veiligheid. De veiligheidsregio's vinden het daarom belangrijk dat fysieke veiligheid goed in een omgevingsplan is gewaarborgd. In een gesprek tussen veiligheidsregio's en gemeenten komen vragen aan bod over het soort regels dat voor het betreffende gebied voor bepaalde activiteiten nodig is. Dat is hier dus nog niet ingevuld; we geven wel aan hoe het zou kunnen.

Zoals in de leeswijzer is aangegeven, is ervoor gekozen om voor meerdere onderwerpen ook te werken met algemene regels met open normen. Enerzijds omdat anders een (te) grote hoeveelheid aan regels zou ontstaan en anderzijds om op een goede manier invulling te geven aan maatwerk en de adviesrol van de veiligheidsregio's. De aspecten van de fysieke veiligheid zijn bovendien vaak complex en situatie gebonden, waardoor opnemen van concrete regels niet altijd mogelijk is.

De in dit deel opgenomen voorbeeldregels leveren door hun opzet en inhoud een bijdrage aan het waarborgen van de veiligheid. De veiligheidsregio's zijn zich bewust van het feit dat fysieke veiligheid ook met andere regels of via andere instrumenten gewaarborgd kan worden. Het is daarom uitdrukkelijk de bedoeling om in gesprek met gemeenten en andere betrokkenen te bezien hoe fysieke veiligheid in het omgevingsplan geïntegreerd of op een andere wijze geregeld kan worden. In overleg met een gemeente, en mogelijk andere partners, kan worden bezien welke (delen van) regels, gebruikt en toegepast kunnen worden (zie ook hoofdstuk 5).

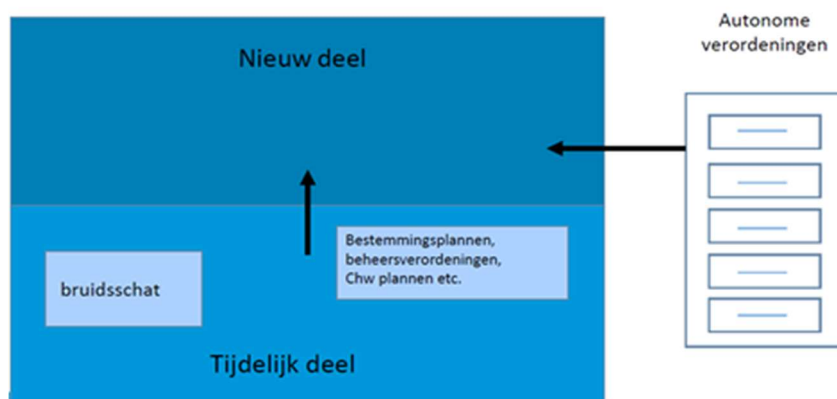
Na een algemene inleiding over verschillende soorten planregels volgen per hoofdstuk voorbeeldregels voor de verschillende onderwerpen van fysieke veiligheid.

6 Omgevingsplan en soorten planregels

6.1 HET OMGEVINGSPLAN: DE OPGAVEN VOOR GEMEENTEN

Gemeenten zijn vrij in de keuze van de manier waarop zij tot een gemeente-dekkend omgevingsplan komen. Gemeenten hebben wel hetzelfde uitgangspunt: op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, is sprake van een tijdelijk omgevingsplan (zie figuur 6.1). Het tijdelijke omgevingsplan bestaat uit onder andere de vigerende bestemmingsplannen, beheersverordeningen, wijzigingsplannen, uitwerkingsplannen, exploitatieplannen en regels uit een aantal andere verordeningen (bijvoorbeeld erfgoedverordeningen, verordeningen afvoer regen- en grondwater, geurverordeningen) met betrekking tot de fysieke leefomgeving¹⁸. De gemeenten beginnen dus niet op nul met het omgevingsplan: de huidige regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving vormen straks het tijdelijke omgevingsplan.

Daarnaast wordt de zogeheten 'Bruidsschat' opgenomen in het tijdelijke omgevingsplan. De Bruidsschat bevat regels over onderwerpen, die in de huidige situatie op rijksniveau geregeld zijn (onder meer in het Activiteitenbesluit en de Wabo). Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet komen deze landelijke regels te vervallen en moeten (c.q. kunnen) deze onderwerpen worden geregeld in het omgevingsplan. Zolang er nog geen nieuw gemeentelijk omgevingsplan is, zorgt de Bruidsschat dat deze onderwerpen tijdelijk geregeld zijn, totdat de gemeente deze regels al dan niet heeft opgenomen in het 'echte' omgevingsplan. In paragraaf 6.2 wordt nader ingegaan op de Bruidsschat en de onderwerpen daarin die betrekking hebben op fysieke veiligheid en relevant zijn voor de veiligheidsregio's.

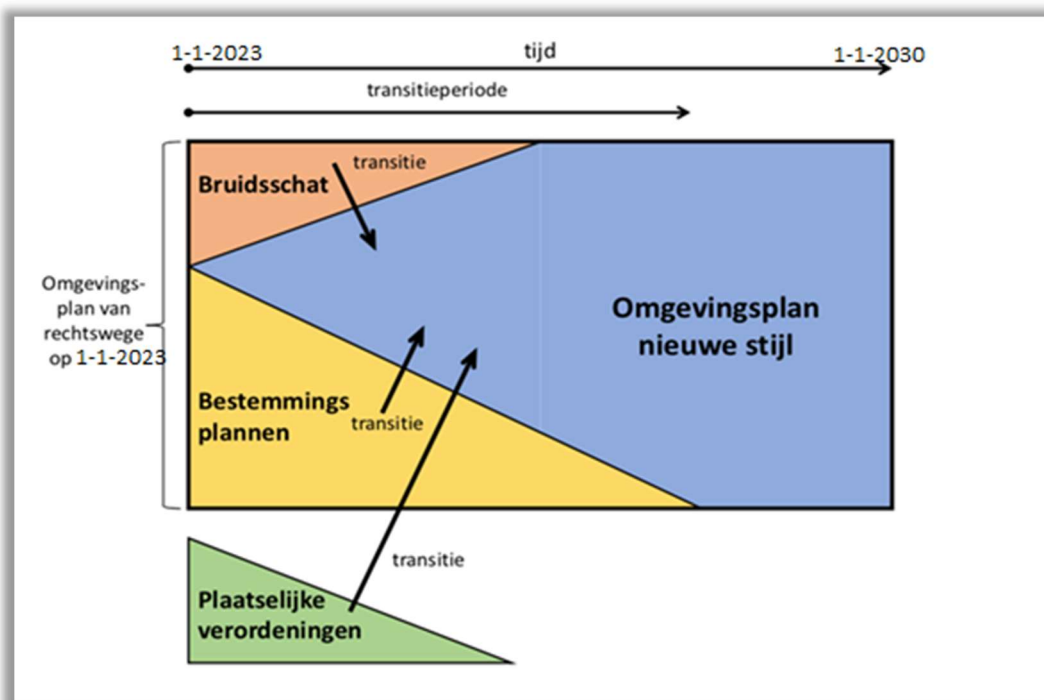

Figuur 6.1: Inhoud tijdelijk omgevingsplan

De wetgever verplicht de gemeenten om het tijdelijke omgevingsplan voor 1 januari 2030 om te zetten naar een formeel omgevingsplan. De gemeentelijke verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving moeten ook in het uiteindelijke omgevingsplan worden opgenomen. Regels die de fysieke leefomgeving niet wezenlijk beïnvloeden mogen echter in een verordening blijven staan. Het doel is namelijk dat alle gemeentelijke regels ten aanzien van de fysieke leefomgeving in het omgevingsplan terecht komen. Regels uit verordeningen die een ander doel hebben dan de fysieke leefomgeving, zoals bijvoorbeeld openbare orde, blijven buiten het omgevingsplan.

Vanaf 2030 mogen er geen regels meer in het tijdelijke deel van het omgevingsplan staan. Dat volgt uit artikel 22.6, 3e lid, van de Omgevingswet. De gemeente heeft dus tot 2030 de tijd om de regels uit het tijdelijke deel te vervangen door regels die voldoen aan de Omgevingswet. De gemeente kan de regels uit het tijdelijke deel omzetten naar het nieuwe deel van het omgevingsplan en mag de regels bij het omzetten wijzigen. Een Koninklijk Besluit zal de exacte einddatum van 2029 nog vastleggen. Daarbij merken we nog op dat de regels uit het tijdelijke deel niet vanzelf vervallen, ook niet na die einddatum. Een gemeente moet hiertoe een expliciet besluit nemen. De gemeentelijke opgave ten aanzien van het omgevingsplan is weergegeven in figuur 6.2.

¹⁸ Zie de website: <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/instrumenten/omgevingsplan/regels-tijdelijke-deel-omgevingsplan-gemeentelijke/>

Figuur 6.2: Gemeentelijke opgave ten aanzien van het omgevingsplan

Het is belangrijk voor de veiligheidsregio's zich te realiseren waar de gemeente staat in deze transitie en te weten op welke wijze de gemeente deze transitie vormgeeft (zie ook hoofdstuk 5.3).

De VNG gaat ervan uit dat deze transitie van een tijdelijk naar een volledig omgevingsplan veelal per gebied plaatsvindt: gemeenten beginnen met een omgevingsplan voor een bepaald gebied binnen een gemeente en werken vervolgens per gebied naar een omgevingsplan dat het volledige gemeentelijke gebied omvat. Het is echter ook mogelijk om het omgevingsplan vorm te geven via thematische wijzigingen.

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een model ontwikkeld waar gemeenten zich op kunnen baseren bij de ontwikkeling van het omgevingsplan (voor een deelgebied). Het model, het Casco genoemd, bevat een opzet c.q. indeling van het omgevingsplan. Het Casco kan ervoor zorgen dat de regels op een gestructureerde manier in het omgevingsplan worden opgenomen. Het Casco bevat hoofdstukken waarin alle regels kunnen worden opgenomen. Daarnaast heeft de VNG diverse tools, handreikingen en staalkaarten ontwikkeld om te komen tot regels voor in het omgevingsplan.

6.2 BRUIDSSCHAT

De Bruidsschat maakt, in tegenstelling tot een aantal van de gemeentelijke verordeningen (zie 6.1), direct deel uit van het tijdelijke omgevingsplan: de regels van de Bruidsschat worden automatisch in het tijdelijk omgevingsplan opgenomen. Gemeenten krijgen daarna de tijd om zelf een afweging te maken over de onderwerpen uit de Bruidsschat die zij al dan niet willen opnemen in het formele omgevingsplan en over de manier waarop zij die willen opnemen.

De Bruidsschat bevat ook enkele bepalingen die betrekking hebben op het aspect fysieke veiligheid. Die bepalingen zijn relevant voor de veiligheidsregio's en daarmee voor deze handreiking. Concreet gaat het om regels voor bluswatervoorziening, bereikbaarheid bouwwerk voor hulpverleningsdiensten, opstelplaatsen voor brandweervoertuigen, aanwezigheid brandgevaarlijke stoffen, een aantal milieubelastende activiteiten met externe veiligheidsrisico's, LPG-tankstations, opslag van propaan en ongewone voorvallen. Voor deze onderwerpen zijn voorbeeldregels opgenomen.

6.3 SOORTEN PLANREGELS

Bij de presentatie van de voorbeeldregels is aansluiting gezocht bij de het Casco van de VNG (zie ook paragraaf 6.1) en zijn de hieronder genoemde regels opgenomen. Per situatie en veiligheidsthema verschilt de mogelijke relevantie van de regels. Dit is maatwerk; de voorbeeldregels in deze handreiking bieden inspiratie over de manier waarop de regels voor de verschillende veiligheidsthema's ingezet kunnen worden.

Soorten planregels:

1. regels over de te bereiken doelen
2. omgevingswaarden
3. specifieke zorgplichten
4. algemene regels (open of gesloten normen)
5. regels omgevingsplanactiviteit (omgevingsvergunning)
6. beoordelingsregels
7. meldingsregels
8. informatie regels
9. regels over maatwerkvoorschriften
10. regels over te vragen advies
11. monitoring regels
12. gelijkwaardigheidsregels
13. verbodsregels
14. gebodsregels

Het is belangrijk om op te merken dat wanneer een omgevingsplan geen regels over bepaalde activiteiten bevat, deze activiteiten zonder meer mogen worden uitgevoerd; er gelden dan geen beperkingen voor die activiteit vanuit het omgevingsplan. Wanneer een gemeente dus iets wil regelen ten aanzien van een bepaalde activiteit, dan moet dat worden vastgelegd in de regels van het omgevingsplan. Per activiteit zal een gemeente moeten overwegen welke soort regels gewenst zijn. Dit is in zijn algemeenheid niet te zeggen. De keuze is afhankelijk van veel factoren, zoals de te regelen activiteit, de relevante waarden en kwaliteiten, bestuurlijke keuzes, maatschappelijke gevoeligheid, instructieregels van de provincie etc.

6.3.1 Doelen

De regels over de te bereiken doelen zijn opgenomen om aan te geven welke doelen met de regels van het omgevingsplan worden nagestreefd. De doelen geven invulling aan het beleid van de gemeente en aan de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet. Een gemeente is niet verplicht om doelen in het omgevingsplan op te nemen. Als een gemeente dit niet doet, gelden de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet.

Voordeel van het opnemen van doelen in het omgevingsplan is dat deze richting geven aan de eventuele in de regels opgenomen afwegingsruimten en dat de doelen kunnen worden gezien als de motivering c.q. de reden voor het stellen van regels.

6.3.2 Omgevingswaarden

De Omgevingswet geeft gemeenten de mogelijkheid om bij het omgevingsplan omgevingswaarden vast te stellen. Een omgevingswaarde bepaalt voor de fysieke leefomgeving of een onderdeel daarvan, de gewenste staat of kwaliteit, de toelaatbare belasting door activiteiten of de toelaatbare concentratie of depositie van stoffen. Een omgevingswaarde kan worden geformuleerd als resultaatsverplichting, inspanningsverplichting of andere te omschrijven verplichting. Bij de omgevingswaarde wordt een termijn gesteld waarbinnen aan de verplichting moet zijn voldaan. Een omgevingswaarde moet in meetbare of berekenbare of anderszins in objectieve termen worden uitgedrukt en worden vastgesteld door de gemeenteraad. Een omgevingswaarde zelf heeft geen directe juridische binding. Daarvoor moet de omgevingswaarde worden vertaald in regels van het omgevingsplan.

Aan het vaststellen van een omgevingswaarde verbindt de Omgevingswet twee juridische gevolgen: verplichte monitoring en een programma plicht bij overschrijding of dreigende overschrijding.

6.3.3 Specifieke zorgplichten

De Omgevingswet kent een algemene zorgplicht. Deze hoeft dus niet te worden opgenomen in het omgevingsplan. Het omgevingsplan kan wel specifieke zorgplichten bevatten. Deze zorgplichten betreffen dan specifieke activiteiten. De specifieke zorgplicht is erop gericht om iemand een bepaalde activiteit te laten uitvoeren of wellicht na te laten. Een specifieke zorgplicht kan het kader zijn voor maatwerkvoorschriften.

6.3.4 Algemene regels (open of gesloten normen)

Een algemene regel is gericht op iedereen en gaat over activiteiten in de fysieke leefomgeving. Een algemene regel geeft aan of een activiteit wel of niet is toegestaan. Bij een algemene regel is voor het uitvoeren van een activiteit geen omgevingsvergunning nodig. De regel kan een gesloten of een open norm bevatten. Een gesloten norm laat geen ruimte

voor afweging van het bevoegd gezag toe: er is sprake van directe toetsing aan een objectieve norm. Op basis van een gesloten norm kan dan ook meteen worden bepaald of een activiteit in overeenstemming is met de regel. Een voorbeeld van een gesloten norm is “de bouwhoogte is maximaal 10 meter”.

Een open norm kent afwegingsruimte: vaak kan niet direct worden bepaald of de activiteit in strijd of in overeenstemming met de regel is. Hiervoor is een afweging noodzakelijk. Het is aan het bevoegd gezag om op basis van een concrete activiteit, de criteria en de feitelijke situatie te bezien of de activiteit in overeenstemming is met de norm. Een open norm maakt gerichte afwegingen en dus maatwerk mogelijk. Simpel voorbeeld van een open norm is: “de bouwhoogte moet passen in het straat- en bebouwingsbeeld”. Voor de uitleg van een open norm kan gebruik worden gemaakt van een beleidsregel als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht: de zogeheten wetsinterpreterende beleidsregels. Zij geven invulling aan de in de regel opgenomen open norm.

6.3.5 Regels omgevingsplanactiviteit

De gemeente kan zelf bepalen of voor een bepaalde activiteit een omgevingsvergunning nodig is of niet. Als de gemeente dit gewenst acht, dan kan een regel worden opgenomen waarin het vereiste van een omgevingsvergunning voor die activiteit wordt verplicht. Een activiteit die binnen het omgevingsplan vergunningplichtig is, wordt een omgevingsplanactiviteit genoemd. Dit is een andere vergunningplicht dan de vergunningplicht die uit het Bal kan gelden. De normen voor een vergunningvrije activiteit moeten beginsel helder en concreet worden geformuleerd zodat het voor iedereen duidelijk welke activiteiten dit betreft. Bij een open norm is hiervan geen sprake zodat in deze gevallen beter geopteerd kan worden voor een vergunningplicht. Dit kan onduidelijke situaties voorkomen.

6.3.6 Beoordelingsregels

Een beoordelingsregel richt zich op het bevoegd gezag en geeft aan in welke gevallen een omgevingsvergunning kan worden verleend. Een beoordelingsregel bevat de criteria waaraan activiteiten in het kader van vergunningverlening worden getoetst.

6.3.7 Meldingsregels

Een gemeente kan er ook voor kiezen om in het omgevingsplan niet te werken met een omgevingsvergunning, maar met een melding. Een omgevingsvergunning is dan niet nodig; een melding van de activiteit volstaat. De melding vindt plaats voordat de activiteit wordt uitgevoerd. Aan de hand van de melding kan de gemeente zo nodig nog toetsen of de activiteit in overeenstemming is met het omgevingsplan. Zo niet, dan kan hierover in overleg worden getreden met de initiatiefnemer. Een melding kan mogelijke problemen achteraf voorkomen. Naar aanleiding van een melding kunnen ook maatwerkvoorschriften worden gesteld.

6.3.8 Informatieregels

Het kan voorkomen dat het vooraf melden van een activiteit niet noodzakelijk is, maar dat het bevoegd gezag toch graag informatie wil ontvangen over de activiteit. In dit geval kan een regel worden opgenomen waarin wordt aangegeven dat voor of na een activiteit informatie moet worden overhandigd aan het bevoegd gezag.

6.3.9 Regels over maatwerkvoorschriften

De Omgevingswet zet in op het kunnen leveren van maatwerk; dat kan via maatwerkvoorschriften. Maatwerkvoorschriften zijn voorschriften die door het bevoegd gezag kunnen worden gesteld om aan de hand van een concrete activiteit nader invulling te geven aan normen die in het omgevingsplan zijn opgenomen. Een maatwerkvoorschriften kan aanscherpen, versoepelen, aanvullen of concretiseren.

In het omgevingsplan kan worden aangegeven voor welke activiteiten en voor welke regels maatwerkvoorschriften gesteld kunnen worden. In het algemeen is het niet mogelijk om maatwerkvoorschriften te stellen als gewerkt kan worden met het verbinden van voorschriften aan een omgevingsvergunning. Kortom: op het moment dat iets bereikt kan worden met voorschriften aan een omgevingsvergunning, dan is het niet mogelijk maatwerkvoorschriften te stellen.

6.3.10 Regels over (te vragen) advies

In het kader van een zorgvuldige uitvoering van het omgevingsplan kan het gewenst zijn om deskundigen of instanties voorafgaande aan de besluitvorming om advies te vragen. Dit vragen van advies kan worden opgenomen in adviesregels. Door het opnemen van een adviesrecht voor veiligheidsregio's in een omgevingsplan ten aanzien van bepaalde activiteiten kan zodoende worden geborgd dat de veiligheidsregio een adviserende rol krijgt bij het verlenen van de omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Zoals in paragraaf 3.4 is aangegeven is het niet nodig deze adviesregels op te nemen op het moment dat er goede afspraken zijn tussen een veiligheidsregio en een gemeente over de uit te brengen adviezen.

6.3.11 Monitoringsregels

Als in een omgevingsplan omgevingswaarden zijn vastgelegd, dan moet de manier van monitoren worden aangegeven. De manier van monitoring wordt in de regels van het omgevingsplan opgenomen.

6.3.12 Gelijkwaardigheidsregels

Gelijkwaardigheidsregels (Ow art.4.7) maken het voor een initiatiefnemer mogelijk om met andere maatregelen te komen dan in de regels van een omgevingsplan bij een activiteit zijn genoemd. Het kan immers voorkomen dat inmiddels nieuwe technieken of nieuwe mogelijkheden bestaan die dezelfde effecten hebben als de in de regels genoemd maatregelen of voorzieningen. De gelijkwaardigheidsregels maken het mogelijk dat de nieuwe technieken en mogelijkheden worden toegepast. Dit kan alleen met instemming van het bevoegd gezag. Deze instemming is niet nodig als het treffen van een gelijkwaardige maatregel in de regels van het omgevingsplan is toegestaan. In de regels van een omgevingsplan kan de toepassing van de gelijkwaardigheidsregel ook worden uitgesloten of aan nadere regels worden verbonden.

6.3.13 Verbodsregels

Het omgevingsplan kan ook activiteiten verbieden. Als een gemeente weet dat zij activiteiten niet wil, dan kunnen deze via verbodsregels worden verboden.

6.3.14 Gebodsregels

Het karakter van het omgevingsplan als gemeentelijke verordening maakt het ook mogelijk om activiteiten te gebieden. Dus om voor te schrijven dat bepaalde activiteiten uitgevoerd of gestaakt moeten worden. Het opnemen van gebodsbepalingen in het omgevingsplan dient met de nodige zorgvuldigheid te gebeuren omdat deze ingrijpend kunnen zijn. Gebodsbepalingen moeten voldoen aan het evenredigheidsbeginsel en aan het eigendomsrecht. Tevens kunnen gebodsbepalingen financiële gevolgen hebben waarmee rekening moet worden gehouden.

6.4 WERKINGSGEBIED VAN DE REGELS

Het omgevingsplan bestaat uit juridisch bindende regels. Bij elke regel moet in het kader van de digitalisering worden aangegeven waar de regel binnen het plangebied van toepassing is. Een regel kan betrekking hebben op het gehele gemeentelijke grondgebied of een deel daarvan. Elke regel heeft een werkingsgebied.

6.5 VOORBEELD PLANREGELS EN TOELICHTINGEN

De voorbeeld planregels die in de volgende hoofdstukken worden weergegeven, zijn gebaseerd op de in dit hoofdstuk genoemde soorten regels. De voorbeeldregels worden vergezeld van een beknopte toelichting.

6.6 BESTUURLIJKE EN AMBTELIJKE LASTEN

Bij het opstellen van de voorbeeldregels is geen rekening gehouden met de bestuurlijke en ambtelijke lasten die gepaard gaan met de uitvoering van de betreffende regel. De lasten zijn per situatie verschillend en moeilijk algemeen te duiden. In overleg met de gemeenten over de regels zullen de mogelijke lasten wel in beschouwing moeten worden genomen. Hierbij zal ook naar de proportionaliteit moeten worden gekeken. Met andere woorden: staan de op te nemen regels in redelijke verhouding tot het te bereiken doel.

6.7 OVERGANGSRECHT

Een gemeente is vrij in het bepalen van het overgangsrecht. Een regel kan direct gelden voor alle gevallen, maar het is ook mogelijk hierin te differentiëren en bijvoorbeeld bestaande situaties uit te sluiten of bestaande situaties de tijd te geven om aan de regels te voldoen. Dit is maatwerk dat in overleg met de gemeente moet worden gezien.

6.8 TOT SLOT

Nogmaals: de voorbeeldregels dienen ter inspiratie. Zij kunnen in deze of andere bewoordingen in omgevingsplannen worden opgenomen, afhankelijk van het ambitieniveau van de gemeente ten aanzien van bepaalde risico's. Onderwerpen kunnen op verschillende manieren, met verschillende typen regels, geregeld worden. De voorbeeldregels kunnen op elkaar lijken of elkaar overlappen. Ook kan soms net een andere redactie zijn gebruikt. **De voorbeeldregels moeten daarom los van elkaar gezien worden.** Tussen de voorbeeldregels bestaan geen onderlinge relaties en de regels bevatten geen sluitend systeem voor het regelen van de fysieke veiligheid in omgevingsplannen. Het blijft dus belangrijk om in overleg met de gemeente een passend pakket regels samen te stellen.

7 Bluswater en bereikbaarheid

7.1 INLEIDING

Voor hulpdiensten is het belangrijk om zo snel mogelijk ter plaatse te kunnen zijn om hulp te kunnen bieden bij incidenten, rampen en crises. Adequate bluswatervoorziening en goede bereikbaarheid van zowel de bluswatervoorziening als de incidentlocatie zijn randvoorwaarden voor een effectieve en efficiënte incidentbestrijding door de brandweer. In het Bouwbesluit 2012 zijn regels opgenomen voor toereikende bluswatervoorziening en bereikbaarheid en opstelplaatsen voor hulpdiensten. Onder de Omgevingswet worden deze aspecten niet meer landelijk geregeld. Het regelen van een toereikende bluswatervoorziening, bereikbaarheid en opstelplaatsen wordt aan gemeenten overgelaten. Dat betekent dat dit aspect geregeld moet worden in het omgevingsplan.

De Bruidsschat bevat regels voor bluswater en bereikbaarheid voor een overgangperiode. De voorbeeld planregels zoals vermeld in deze handreiking kunnen de regels uit de Bruidsschat vervangen. De landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid, opgesteld door Brandweer Nederland, biedt een richtinggevend raamwerk voor planregels. Regionale verschillen maken regionale uitwerking van de landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid is gewenst vanwege regionale verschillen; binnen het gebied van een veiligheidsregio kunnen gemeenten binnen de landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid verschillende keuzes maken.

Bij het opstellen van de inhoudelijke voorbeeldregels bluswater en bereikbaarheid is gekozen voor een opzet die goed aansluit op de landelijke Handreiking of een regionale uitwerking daarvan. In de voorbeeldregels wordt daarom in eerste instantie gewerkt met regels met open normen. Dit maakt het mogelijk de landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid, of de regionale uitwerking daarvan, toe te passen. Aan de regel met open norm wordt voldaan als de bluswatervoorziening, bereikbaarheid en opstelplaatsen in overeenstemming zijn met de landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid of de regionale uitwerking daarvan. De handreiking is dan het toetsingskader. Uit praktijkervaring blijkt dat er gemeenten zijn die gesloten planregels wil opnemen in hun omgevingsplannen. Daarom is van een aantal regels ook een variant opgenomen met gesloten normen.

De uitvoering van de regels van het omgevingsplan ligt bij het college van burgemeester en wethouders. Het is dan ook wenselijk afspraken te maken met dit college over de toepassing van de regels en, in het verlengde hiervan, over de regionale vertaling van de landelijke handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid. Voor een goede uitvoering van de regel is het belangrijk dat de gemeente zich achter de landelijke Handreiking schaaft en dit als beleid omarmt. De gemeente kan daarbij expliciet aangeven dat zij achter de adviezen van de veiligheidsregio (over bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid) staat die gebaseerd zijn op de regionale uitwerking van de landelijke handreiking. De gemeente kan zelf ook de landelijke Handreiking of de regionale uitwerking daarvan vaststellen als beleidsregel. Belangrijk is dat duidelijkheid bestaat over de status en de toepassing van de Landelijke Handreiking of de regionale uitwerking daarvan.

Conform de richtlijnen van de VNG is er niet voor gekozen om de Landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid, of de regionale vertaling daarvan, in de regels te benoemen. Deze stukken kunnen worden gezien als beleid of beleidsregel ter uitvoering van de norm en hoeven niet in de regel te worden opgenomen. Het niet opnemen in de regel maakt het mogelijk dat de landelijke Handreiking, of de regionale vertaling daarvan, kan worden herzien zonder dat het omgevingsplan gewijzigd hoeft te worden.

De regels leveren een bijdrage aan de doelen van de veiligheidsregio (zie par. 4.2). Om deze doelen te bereiken zijn in dit hoofdstuk voor de volgende veiligheidsonderwerpen planregels opgesteld:

- Adequate bluswatervoorziening:
 - hoeveelheid bluswater,
 - afstand bluswatervoorziening en brandweeringang of tot incident
 - goed toegankelijk van het bluswater
- Goede tweezijdige bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten:
 - aanrijden incident op gebiedsniveau
 - bereikbaarheid van incidentlocatie zelf
- Opstelplaatsen (bij incident en bij bluswatervoorziening)
- Een gebouw heeft vanuit elke brandweeringang geen grotere inzetdiepte dan 60 meter

7.2 NATIONALE WETGEVING

Onder de Omgevingswet worden de toereikende bluswatervoorziening en bereikbaarheid en opstelplaatsen voor hulpdiensten niet meer landelijk geregeld. In het Bouwbesluit 2012 zijn deze regels nog wel opgenomen in de landelijke wet- en regelgeving.

Het regelen van een toereikende bluswatervoorziening, bereikbaarheid en opstelplaatsen wordt onder de Omgevingswet aan gemeenten overgelaten. Dit aspect moet daarmee geregeld worden in het omgevingsplan.

Bruidsschat

De volgende regels van het Bouwbesluit 2012 over toereikende bluswatervoorziening, bereikbaarheid en opstelplaatsen zijn onder de Omgevingswet opgenomen in de Bruidsschat:

22.13 Bluswatervoorziening

22.14 Bereikbaarheid bouwwerk voor hulpverleningsdiensten

22.15 Opstelplaatsen voor brandweervoertuigen

Dat betekent dat de gemeenten moeten bezien of deze onderwerpen van de Bruidsschat in het omgevingsplan terug moeten komen. Onderstaand zijn voorbeelden opgenomen over hoe de veiligheidsregio invulling aan deze regels in het omgevingsplan willen geven.

7.3 WERKINGSGBIED

De voorbeeldregels hebben betrekking op het volledige grondgebied van de betreffende gemeente. Dit geldt voor zowel bestaande en nieuw te ontwikkelen gebieden.

7.4 VOORBEELDREGELS

7.4.1 Doelen omgevingsplan

Artikel ... Doelen

Dit omgevingsplan is met het oog op de doelen van artikel 1.3 van de Omgevingswet gericht op een adequate bluswatervoorziening en een goede bereikbaarheid (inclusief opstelplaatsen) van zowel de bluswatervoorzieningen als de incidentlocatie

Toelichting

Veiligheid is een belangrijk onderdeel van de fysieke leefomgeving. Het is dan ook van belang dat de hulpverleningsdiensten de locaties kunnen bereiken waar hulp noodzakelijk is en ter plaatse de hulp kunnen verlenen die nodig is. Met het oog hierop is het gewenst om de doelen in de regels van het omgevingsplan op te nemen. Dan is het voor ee ieder duidelijk waarom er regels ten aanzien van de bluswatervoorziening, bereikbaarheid en opstelplaatsen worden gesteld. De doelen kunnen worden gebruikt om te komen tot een goede uitleg en uitvoering van de regels.

7.4.2 Specifieke zorgplicht

Artikel ... Zorgplicht bluswatervoorziening en bereikbaarheid (inclusief opstelplaatsen)

Degene die een gebouw bouwt, een terrein inricht of een gebouw en terrein gebruikt, is verplicht op eigen terrein voldoende maatregelen ten aanzien van de bluswatervoorziening en bereikbaarheid voor de hulpverleningsdiensten te treffen en dient daarbij rekening te houden met de bluswatervoorziening en bereikbaarheid van de omliggende gebieden, terreinen en gebouwen.

Toelichting

Deze regel legt op iedere initiatiefnemer van een ruimtelijke en/of milieubelastende activiteit, dus ook overheden, de verplichting om voldoende maatregelen te nemen ten aanzien van de bluswatervoorziening en bereikbaarheid voor de hulpverleningsdiensten. "Voldoende" betekent hier dat een op het voorziene risico afgestemde bluswatervoorziening beschikbaar is, ook in tijden van extreme droogte, en dat deze bluswatervoorzieningen bereikbaar zijn. De Landelijke Handreiking of de regionale vertaling daarvan is leidend of hieraan wordt voldaan.

Bij het uitvoeren van de zorgplicht moet ook rekening worden gehouden met de bluswatervoorziening en de bereikbaarheid van aangrenzende gebieden, terreinen en gebouwen. De te treffen voorzieningen mogen er niet toe leiden dat de aangrenzende en omliggende terreinen geen goede bluswatervoorziening of bereikbaarheid meer hebben. Op het moment dat niet aan de zorgplicht wordt voldaan kan door de gemeente bestuursrechtelijk worden opgetreden.

7.4.3 Algemene regels

Een deel van onderstaande regels is in 2 varianten uitgewerkt. Onze voorkeursvariant is het werken met een open norm en dan invulling te geven aan deze norm met de (de regionale uitwerking van) de landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid. De ervaring is echter dat gemeenten ook kunnen kiezen voor concrete gesloten planregels. Daarom is een deel van onderstaande regels in 2 varianten opgesteld.

Ook denkbaar is het gebruik van gesloten regels voor een deel van het gemeentelijke grondgebied, bijvoorbeeld in woongebieden en het gebruik van regels met een open norm in een ander deel van het grondgebied, bijv. bedrijventerreinen. Dan worden beide regelsets gebruikt en zit het verschil in toepassing in het werkingsgebied.

Artikel ... Bluswatervoorziening en opstelplaats

(variant open norm)

1. *Gebouwen en openbare terreinen hebben met het oog op het veilige gebruik een toereikende bluswatervoorziening, dat betreft zowel de hoeveelheid bluswater als de locatie van de bluswatervoorziening.*
2. *Een bluswatervoorziening is onbeperkt toegankelijk voor bluswerkzaamheden.*
3. *Bij een gebouwen en openbare terreinen is een adequate en veilige opstelplaats voor brandweervoertuigen aanwezig. Bestaande opstelplaatsen worden in principe in stand gelaten met minimaal de oorspronkelijke afmetingen.*
4. *Als het gebruik van het oppervlaktewater daartoe aanleiding geeft, is bij dit water minimaal één veilige opstelplaats aanwezig om vaartuigen van hulpverleningsdiensten te water te laten.*
5. *Als het gebruik van het oppervlaktewater daartoe aanleiding geeft, is bij dit water een veilige opstelplaats aanwezig om brandweervoertuigen, of vaartuigen van andere hulpverleningsdiensten, te water te laten.*
6. *Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van:*
 - a. *de hoeveelheid bluswater en de locatie van de bluswatervoorziening als dat met het oog op het veiligstellen van een toereikende bluswatervoorziening noodzakelijk is; en*
 - b. *het aantal opstelplaatsen, de ligging en de uitvoering daarvan als dat met het oog op de brandbestrijding noodzakelijk is.*
7. *Alvorens het college van burgemeester en wethouders deze maatwerkvoorschriften vaststellen vragen zij advies aan de veiligheidsregio.*

(variant met deels gesloten norm bluswatervoorziening)

1. *Een bouwwerk heeft een toereikende bluswatervoorziening, tenzij de aard, de ligging of het gebruik van het bouwwerk dat niet vereist.*
2. *De afstand tussen de bluswatervoorziening en een opstelplaats voor een brandweervoertuig is ten hoogste [kiezen: bijvoorbeeld 40 meter of 100 meter]*
3. *Een bluswatervoorziening is onbeperkt toegankelijk voor bluswerkzaamheden.*
4. *Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van de hoeveelheid bluswater en de locatie van de bluswatervoorziening, als dat met het oog op het veiligstellen van een toereikende bluswatervoorziening noodzakelijk is.*
5. *Alvorens het college van burgemeester en wethouders deze maatwerkvoorschriften vaststelt vragen zij advies aan de veiligheidsregio.*

(variant met deels gesloten norm opstelplaatsen)

1. *De afstand tussen een opstelplaats en een brandweeringang als bedoeld in artikel 3.129 of 4.226 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, of -als deze niet aanwezig is- een toegang van het bouwwerk is ten hoogste 40 meter bij eengezinswoningen en voor andere bouwwerken 10 meter.*
2. *Een opstelplaats voor brandweervoertuigen voldoet minimaal aan de volgende eisen:*
 1. *een breedte van minimaal 4,5 meter;*
 2. *een lengte van 10 meter;*
 3. *een vrije doorgangshoogte van 4,2 meter;*
 4. *bestand tegen een aslast van 11,5 ton; en*
 5. *bestand tegen een totaal gewicht van 15 ton.*
3. *Aan de hiervoor genoemde eisen hoeft niet te worden voldaan indien de opstelplaats naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders adequaat en veilig is. Daarbij vraagt het college van burgemeester en wethouders voordat zij hierover een besluit neemt de veiligheidsregio om advies.*
4. *Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van het aantal opstelplaatsen, de ligging en de uitvoering daarvan, als dat met het oog op de brandbestrijding noodzakelijk is.*
5. *Alvorens het college van burgemeester en wethouders deze maatwerkvoorschriften vaststelt vragen zij advies aan de veiligheidsregio.*

Toelichting

Deze regel geeft aan dat in alle situaties een toereikende en toegankelijke bluswatervoorziening moet zijn. Ook in tijden van extreme droogte, tijdens werkzaamheden en in buitengebieden en natuurgebieden.

Wat toereikend is, wordt in eerste instantie bepaald op basis van (de regionale uitwerking van) de landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid (invulling van de open norm). Het woord 'toereikend' biedt ruimte voor een brede afweging.

In de variant met een gesloten norm wordt voor de afstandseis tussen bluswatervoorziening en opstelplaats voor een brandweervoertuig een concrete afstand genoemd, bijv 40 meter of 100 meter. Deze afstandseis dient voort te komen uit de regionale uitwerking van de landelijke Handreiking, in de landelijke handreiking zelf is geen vaste afstand opgenomen. Van deze afstandseis kan worden afgeweken met lid 6. Ook is een concrete afstandseis voor de afstand tussen een opstelplaats en een incidentlocatie opgenomen in lid 4.

Als de resultaten van de toepassing van (de regionale uitwerking van) de landelijke Handreiking uit financieel oogpunt of andere redenen niet haalbaar zijn, of in alle redelijkheid niet van een initiatiefnemer kunnen worden verwacht, dan kan op basis van deze overwegingen worden afgeweken van de toets aan de regionale vertaling van de landelijke Handreiking. Bij de afwegingen kunnen ook de risico's op brand of een incident en de gevolgen daarvan in beschouwing worden genomen. Gemotiveerd afwijken van de toepassing van de regionale uitwerking van de landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid is dus mogelijk. Die afweging ligt primair bij de gemeente, maar veiligheidsregio's kunnen hierover adviseren. Deze afwijking kan alleen in speciale gevallen plaatsvinden en moet goed gemotiveerd worden. Bij de uitvoering van de regel kan rekening worden gehouden met de verschillende methoden van het voorzien in bluswater. Op het moment dat gebruik wordt gemaakt van tankwagens/waterwagens kunnen andere eisen worden gesteld aan de bluswatervoorziening dan bij het werken met bijvoorbeeld brandkranen.

De regel heeft zowel betrekking op gebieden en terreinen als op gebouwen. De manier van bluswatervoorziening kan per gebied, terrein of gebouw verschillen en is afgestemd op de toegekende functie en het voorgenomen gebruik daarvan.

Bij een bluswatervoorziening moet, met het oog op juist gebruik, een veilige en adequate opstelplaats voor brandweervoertuigen aanwezig zijn. Bij de locatie van de opstelplaats wordt rekening gehouden met de hittestraling contouren van de mogelijke branden. Na aanleg van de opstelplaatsen moeten die in stand worden gehouden door de eigenaar of de gebruiker van het terrein. Ook moet worden voorkomen dat een opstelplaats wordt gebruikt als parkeerplaats.

Het college van burgemeester en wethouders heeft de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen voor de locatie van de bluswatervoorziening en de opstelplaatsen. Maatwerkvoorschriften worden pas vastgesteld nadat de veiligheidsregio om advies is gevraagd. De bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften maakt het mogelijk om de inhoud van de landelijke Handreiking of de regionale vertaling daarvan op te nemen in maatwerkvoorschriften.

Artikel ... Bereikbaarheid

(variant open norm)

- 1. Gebouwen, open terreinen en oppervlaktewateren hebben met het oog op hulpverlening een toereikende ontsluitingsroutes en verbindingswegen die geschikt zijn voor voertuigen van de hulpverleningsdiensten.*
- 2. Obstakels die de bereikbaarheid belemmeren moeten door de hulpdiensten snel en gemakkelijk kunnen worden geopend of worden ontsloten met een systeem dat in overleg met de hulpverleningsdiensten is bepaald.*
- 3. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van de bereikbaarheid van gebouwen en open terreinen voor de hulpverleningsdiensten als dit met het oog op de bereikbaarheid van de mogelijke incident locaties noodzakelijk is.*
- 4. Alvorens het college van burgemeester en wethouders deze maatwerkvoorschriften vaststelt vragen zij advies aan de veiligheidsregio.*

(variant met gesloten norm)

- 1. Gebouwen, open terreinen hebben, met het oog op hulpverlening, twee ontsluitingsroutes die minimaal voldoen aan de volgende eisen:*
 - a. De beschikbare rijstrookbreedte dient minimaal voor 3,25 meter te worden verhard en een vrije ruimte met een breedte van 3,5 meter;*
 - b. Op verkeersaders met tweerichtingsverkeer is een minimale verharde breedte van 8.00 meter. Op verkeersaders met eenrichtingsverkeer (ook wegen met gescheiden rijbanen) is een minimale verharde breedte van 5.50 meter;*

- c. *Op erftoegangswegen (de wegen binnen het verblijfsgebied) is de minimale berijdbare breedte van 4,50 meter;*
 - d. *De doorgangshoogte moet minimaal 4,20 meter zijn;*
 - e. *Voor hulpdienstvoertuigen geldt een bochtstraal van minimaal R=10 meter aan de buitenzijde van de bocht en minimaal R= 5,5 meter aan de binnenzijde;*
 - f. *Voor verharding geldt een te dragen gewicht van 30 ton en een asbelasting van 11,5 ton; en*
 - g. *Voor bruggen en viaducten is minimaal verkeersklasse 45 van toepassing.*
2. *Een doodlopende weg is een weg die maar op één manier in en uit te rijden is. Een doodlopende weg is enkel toegestaan mits:*
 - a. *de wegbreedte minimaal 5 meter is en de lengte maximaal 80 meter is;*
 - b. *de wegbreedte minimaal 4.50 meter is en een keermogelijkheid aanwezig is die voldoet aan lid 1 en de lengte maximaal 80 meter is; of*
 - c. *de maximale lengte van de weg 40 meter is.*
 3. *Met het oog op het waarborgen van de veiligheid ligt tussen de openbare weg en ten minste een toegang van een gebouw of ander bouwwerk voor het verblijven van personen een verbindingsweg die geschikt is voor voertuigen van de brandweer en andere hulpverleningsdiensten.*
 4. *Lid 3 is niet van toepassing:*
 - a. *op een gebruiksfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 1.000 m² en een vuurbelasting van ten hoogste 500 MJ/m², bepaald volgens NEN 6090;*
 - b. *op een bouwwerk met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 50 m²;*
 - c. *op een lichte industrie functie uitsluitend voor het bedrijfsmatig telen, kweken of opslaan van gewassen of daarmee vergelijkbare producten, met een permanente vuurbelasting van ten hoogste 150 MJ/m², bepaald volgens NEN 6090;*
 - d. *de toegang tot het bouwwerk op ten hoogste 10 m van een openbare weg ligt; of*
 - e. *als de aard, de ligging of het gebruik van het bouwwerk geen verbindingsweg vereist.*
 5. *Tenzij elders in dit omgevingsplan of een gemeentelijke verordening anders bepaald, heeft een verbindingsweg zoals bedoeld in lid 3:*
 - a. *een breedte van ten minste 4,5 m;*
 - b. *een verharding over een breedte van ten minste 3,25 m, die geschikt is voor motorvoertuigen met een massa van ten minste 14.600 kilogram;*
 - c. *een vrijgehouden hoogte boven de kruin van de weg van ten minste 4,2 m; en*
 - d. *een doeltreffende afwatering.*
 6. *Een verbindingsweg is over de in het 5e lid voorgeschreven hoogte en breedte vrijgehouden voor voertuigen van de brandweer en andere hulpverleningsdiensten.*
 7. *Obstakels die de bereikbaarheid op ontsluitings- of verbindingswegen belemmeren moeten door de brandweer en andere hulpdiensten snel en gemakkelijk kunnen worden geopend of worden ontsloten met een systeem dat in overleg met de brandweer is bepaald.*
 8. *Aan lid 1 t/m 7 hoeft niet te worden voldaan indien de bereikbaarheid naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders adequaat en veilig is. Daarbij vraagt het college van burgemeester en wethouders voordat zij hierover een besluit neemt de veiligheidsregio om advies.*
 9. *Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van de bereikbaarheid van gebouwen, open terreinen en oppervlaktewateren voor de hulpverleningsdiensten als dit met het oog op de bereikbaarheid van de mogelijke incidentlocaties noodzakelijk is.*
 10. *Alvorens het college van burgemeester en wethouders deze maatwerkvoorschriften vaststelt vragen zij advies aan de veiligheidsregio.*

Toelichting

Deze regel geeft aan dat in alle situaties de hulpverleningsdiensten (zoals de brandweer, ambulances en interregionale bijstand) de locatie moeten kunnen bereiken voor hulpverlening en ook weer snel en makkelijk kunnen verlaten in verband met het evacueren van personen en/of het vervoeren van (gewonde) slachtoffers (ambulances). Deze regel schrijft voor dat er toereikende en veilige ontsluitingsroutes en verbindingswegen moeten zijn.

De regels betreffen niet alleen individuele open terreinen, maar heeft ook betrekking op ontwikkelingsgebieden en herinrichtingsgebieden. Daar waar het gaat om grote ontwikkelingen en grote samenkomst locaties betreft de regel ook de mogelijkheid tot landen en opstijgen van een Mobiel Medisch Team. In alle gevallen is het gewenst dat afspraken gemaakt worden met de veiligheidsregio over de manier waarop bereikbaarheid geregeld gaat worden. Indien hierover geen afspraken zijn gemaakt, kan overwogen een adviesverplichting in dit artikel op te nemen.

De manier waarop bij activiteiten of projecten wordt voldaan wordt bij de regels van de variant open norm bepaald aan de hand van (de regionale uitwerking van) de landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid (invulling van de open norm).

Bij de variant met gesloten norm worden concrete normen in de regels opgenomen voor zowel ontsluitingswegen als ook verbindingswegen. Voor een nadere toelichting zie: landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid¹⁹.

Het college van burgemeester en wethouders heeft de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen voor de bereikbaarheid. Deze maatwerkvoorschriften worden pas opgesteld nadat de veiligheidsregio om advies is gevraagd. De bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften maakt het mogelijk om de inhoud van de landelijke Handreiking of de regionale vertaling daarvan op te nemen in maatwerkvoorschriften.

Artikel ... Inrichting wegen

De inrichting van alle wegen is zodanig dat deze een goede en veilige verkeersdoorstroming ten behoeve van een goede bereikbaarheid van incidenten voor hulpverleningsvoertuigen mogelijk maken.

Toelichting

Deze regel heeft ook tot doel om gebouwen en terreinen in het kader incidenten (zoals bijvoorbeeld brand) goed te kunnen bereiken en te kunnen verlaten. Het betreft hier een algemene regel waaraan alle wegen binnen de gemeente moeten voldoen. Onder een goede en veilige verkeersdoorstroming wordt in ieder geval verstaan:

- een onbelemmerde doorgang op stroomwegen en gebiedsontsluitingswegen,
- het te allen tijde binnen 2 minuten kunnen bereiken van een gebouw of terrein vanaf een gebiedsontsluitingsweg,
- het te allen tijde handhaven van de ontsluiting van kazernes en posten van hulpverleningsdiensten, waaronder in elk geval de brandweer, ambulancedienst, politie, reddingsbrigade, KNRM, spoedeisende eerste hulp van ziekenhuizen en vrijwilligers.

Bij de uitvoering van deze regel kan aansluiting worden gezocht bij de landelijke Handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid of de regionale uitwerking daarvan.

Artikel ... Beschikbaarheid bluswatervoorziening in droogte risicogebieden

Gesloten planregel, enkel ter aanvulling op de gesloten planregel variant voor Bluswatervoorziening en opstelplaats. Voor de open norm planregel is deze aanvullende planregel niet nodig.

Kiezen werkingsgebied: Aansluiten bij het werkingsgebied van de natuurterreinen van de regels uit hoofdstuk 9 Natuurbranden

1. *Met het oog op het waarborgen van de veiligheid heeft een natuurterrein een bluswatervoorziening die minimaal:*
 - a. *een capaciteit van tenminste [kiezen: bijv. 90 m³/uur] heeft;*
 - b. *ligt binnen een straal van [kiezen: bijv. 1.000 meter]; en*
 - c. *die onbeperkt toegankelijk is voor bluswerkzaamheden.*
2. *Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van de bereikbaarheid van terreinen voor de hulpverleningsdiensten als dit met het oog op de bereikbaarheid van de mogelijke incident locaties noodzakelijk is.*
3. *Alvorens het college van burgemeester en wethouders deze maatwerkvoorschriften vaststelt stemmen zij hierover af met de eigenaar/beheerder van een natuurgebied en vragen zij advies aan de veiligheidsregio.*

Toelichting

Droogte kan leiden tot brandgevaar. Voor de bestrijding van brand zijn in natuurgebieden grote hoeveelheden bluswater nodig. Dit artikel zorgt ervoor dat in natuurgebieden rekening wordt gehouden met de aanwezigheid van toereikende bluswatervoorzieningen in de nabije omgeving. Toereikend en nabij wordt door het college van burgemeester en wethouder ingevuld, afhankelijk van de ambities van de betreffende gemeente. Hiervoor kan zij inwinnen van de veiligheidsregio.

Het is belangrijk dat de bluswatervoorzieningen op logische punten worden aangebracht. Hierbij moet rekening gehouden worden met de opstelplaatsen, met de mogelijkheid tot het kiezen van meerdere aanrijd richtingen en met een zo veilig mogelijke opstelling met betrekking tot de brandbaarheid van de omliggende vegetatie.

¹⁹ www.scenarioboek.nl/wp-content/uploads/Ad-2.1b-Handreiking-Bluswatervoorziening-en-bereikbaarheid-2019.pdf

Artikel ... Beheer en onderhoud bluswatervoorziening

Bluswatervoorzieningen, opstelplaatsen en voorzieningen om vaartuigen van hulpverleningsdiensten te water te laten worden met het oog op het kunnen blijven gebruiken daarvan op een goede manier beheerd en onderhouden.

Toelichting

De brandweer moet erop kunnen vertrouwen dat een bluswatervoorziening ook daadwerkelijk werkt. Het is dan ook van belang dat deze goed beheerd en onderhouden worden. Niet functionerende bluswatervoorzieningen belemmeren het functioneren van de brandweer en kunnen leiden tot gevaarlijke situaties.

Opstelplaatsen en voorzieningen om vaartuigen van hulpverleningsdiensten te water te laten dienen eveneens onderhouden te worden en hun te functionaliteit behouden.

Artikel ... Brandweeringangen gebouw

- 1 *Een gebouw heeft vanuit elke brandweeringang geen grotere inzetdiepte dan 60 meter.*
- 2 *Een brandweeringang is ten allen tijde op een goede en veilige wijze bereikbaar.*
- 3 *In afwijking van het bepaalde in lid 1 is een grotere inzetdiepte toegestaan, mits college van burgemeester en wethouders hiervoor een omgevingsvergunning heeft verleend.*
- 4 *Deze omgevingsvergunning kan worden verleend indien binnen of buiten het gebouw voorzieningen zijn getroffen die het voor de brandweer mogelijk maken het gebouw op een veilige wijze te betreden.*
- 5 *Voordat het college van burgemeester en wethouders de omgevingsvergunning verleent, vraagt zij de veiligheidsregio om advies.*

Toelichting

In de Omgevingswet/Bbl (en in het huidige Bouwbesluit 2012) is niets geregeld met betrekking tot interne loopafstanden in horizontale richting binnen grote gebouwen. Dit kan leiden tot branden op te grote afstanden van brandweeringangen, waardoor de brandweer niet in staat is een brand te bestrijden. Met het oog op een goed verloop van de bluswerkzaamheden en voor het voorkomen van gevaar of overlast voor omliggende terreinen en gebouwen, is het gewenst hiervoor een regel in het omgevingsplan op te nemen. Of een brandweeringang op een goede en veilige manier bereikbaar is, wordt bepaald aan de hand van de landelijke handreiking bluswater en bereikbaarheid of een regionale uitwerking daarvan.

7.4.4 Beoordelingsregel

Artikel ... Beoordelingsregel

- 1 *Een omgevingsvergunning voor het bouwen als bedoeld in artikel ... kan alleen worden verleend als:*
 - a. *het te realiseren gebouw beschikt over een toereikende bluswatervoorziening, dat betreft zowel de hoeveelheid bluswater als de locatie van de bluswatervoorziening;*
 - b. *bij het gebouw een adequate en veilige opstelplaats voor brandweervoertuigen aanwezig is; en*
 - c. *het gebouw te bereiken en te verlaten is via toereikende en veilige ontsluitingsroutes.*

Toelichting

Deze regel koppelt het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen aan de vereisten ten aanzien van de bluswatervoorziening, de opstelplaats en de bereikbaarheid. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend als voldaan is aan deze vereisten. De beoordelingsregel richt zich tot het bevoegd gezag en bevat open normen. Voor de uitvoering is het gewenst dat de gemeente aansluiting zoekt bij de landelijke handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid of een regionale uitwerking daarvan.

7.4.5 Procesregel

Artikel ... Doorzenden melding

Het college van burgemeester en wethouders zendt een melding als bedoeld in artikel , waarbij aspecten van bluswatervoorziening en bereikbaarheid een rol spelen, binnen een week door naar de veiligheidsregio.

Toelichting

Voor het verrichten van een activiteit, bijvoorbeeld het bouwen of het gebruiken, kan op basis van een regel in het omgevingsplan een melding verplicht zijn. Het kan zijn dat het hier activiteiten betreft waarbij (brand)veiligheid een rol speelt. Het is goed dat deze aan de veiligheidsregio worden doorgezonden. Zo nodig, kan de veiligheidsregio dan hierop reageren. De bevindingen van de veiligheidsregio kunnen dan via de gemeente worden doorgegeven aan degene die de melding heeft gedaan. Deze kan op basis hiervan wellicht nog veiligheidsmaatregelen treffen. Ook kunnen de melding en/of reactie van de veiligheidsregio leiden tot het stellen van maatwerkvoorschriften indien de mogelijkheid daartoe in de regels is opgenomen.

Het werken met een dergelijke procesregel is niet nodig als afspraken zijn gemaakt tussen de gemeente en de veiligheidsregio.

7.4.6 Regel over (te vragen) advies

Artikel ... Advies bij aanvraag omgevingsvergunning

Voordat het college van burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning voor het bouwen van een gebouw of voor een ander gebruik van een gebouw of terrein verleent, vraagt zij de veiligheidsregio om advies met het oog op de aanwezigheid van voldoende bluswatervoorzieningen, adequate en veilige opstelplaatsen en op een goede bereikbaarheid van het terrein of het gebouw.

Toelichting

Deze regels bevatten een algemene adviesplicht. Bij elke omgevingsvergunning voor het bouwen of het gebruiken moet de gemeente advies inwinnen bij de veiligheidsregio over de bluswatervoorziening en de bereikbaarheid. De veiligheidsregio kan het advies baseren op de regionale uitwerking van de landelijke Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid. Als de veiligheidsregio het niet nodig vindt om alle activiteiten te ontvangen, dan kan de veiligheidsregio aangeven in welke gevallen dat niet nodig is.

Bij deze regel is gekozen voor een algemene adviesplicht. Het is ook mogelijk om per activiteit een adviesverplichting op te nemen.

7.4.7 Informatieregel

Artikel ... Informatie

1. *Degene die:*
 - a. *veranderingen aanbrengt in de bluswatervoorziening, aan de opstelplaats, en/of aan de bereikbaarheid of functie van een gebouw of terrein, of*
 - b. *activiteiten verricht die deze (onder a genoemde) tijdelijk of permanent negatief kunnen beïnvloeden waardoor deze niet meer aan de eisen voldoen,*
is verplicht het college van burgemeester en wethouders te informeren over de veranderingen en activiteiten.
2. *De informatie moet binnen een dag na ontvangst door het college van burgemeester en wethouders aan de veiligheidsregio worden overlegd.*

Toelichting

Het is belangrijk dat de veiligheidsregio op de hoogte is van veranderingen of activiteiten die betrekking kunnen hebben op het bestrijden van onder meer brand en de geneeskundige hulpverlening aan personen. Deze gegevens worden door de gemeente aan de veiligheidsregio doorgegeven, zodat zij daarmee rekening kan houden. Het betreft bijvoorbeeld een andere wijze van bluswatervoorziening, het verplaatsen van een opstelplaats, het herinrichten van wegen of het plaatsen van slagbomen en hekwerken.

8 Externe veiligheid

8.1 INLEIDING

Externe veiligheid gaat over de risico's voor mens en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. Gevaarlijke stoffen zijn brandbare, explosieve en giftige stoffen. Het vervoer van gevaarlijke stoffen kan over weg, water en spoor of door buisleidingen gaan.

De regels leveren een bijdrage aan de doelen van de veiligheidsregio (zie par. 4.2). Om deze doelen te bereiken zijn in dit hoofdstuk planregels voor de volgende veiligheidsonderwerpen opgesteld:

- Bruidsschat onderwerpen: Vergunningplicht voor:
 - meer dan 2 tanks (< 13m³) propaan/propeen, en
 - LPG-tankstations
- Toelaten van risicovolle activiteiten SEVESO en/of Omgevingsbesluit Bijlage III
- Toelaten *nieuwe* aandachtsgebieden en wel/niet toelaten uitbreiding van *bestaande* aandachtsgebieden
- Toelaten van nieuwe gebouwen en nieuwe locaties buiten in aandachtsgebieden
- Instellen voorschriftgebieden
 - Verplichte instructieregel voor zeer kwetsbare gebouwen (instructieregel Bkl)
 - Gemeentelijke keuze voor kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare gebouwen
- Locaties buiten in attentiegebieden

Werkwijze bepalen relevante planregels

Het bepalen van de relevante regels is niet altijd rechtstreek te doen, maar dient in een drietal keuzes te gebeuren. Stappenplan voor het opstellen van een omgevingsplan:

Keuze 1: Bepaal de voorkomende gebiedstypen in het omgevingsplan §8.3

Keuze 2: Bepaal per gebiedstype het ambitieniveau §8.1.1 en §8.3

Welk ambitieniveau wil de gemeente:

- Wettelijke minimumniveau
- Ambitieniveau I
- Ambitieniveau II
- Ambitieniveau III

De weergave van het effect deze keuze is te zien in Tabellen 8.2, 8.6, 8.9 en 8.15. Afhankelijk van het gekozen ambitieniveau is enkel één deeltabel met planregels van toepassing

Keuze 3: Bepalen gewenste planregelsystematiek §8.4

Welk *hoofdmodellen in de regelsystematiek kiest de gemeente* zie 8.4.4.3.

Afhankelijk van het gekozen regelsystematiek wordt in de Tabellen 8.3, 8.7, 8.10 en 8.16. gekozen voor de betreffende kolom.

Nadere uitleg over deze drie stappen is te vinden in het 3Noord EV inspiratiedocument, zie

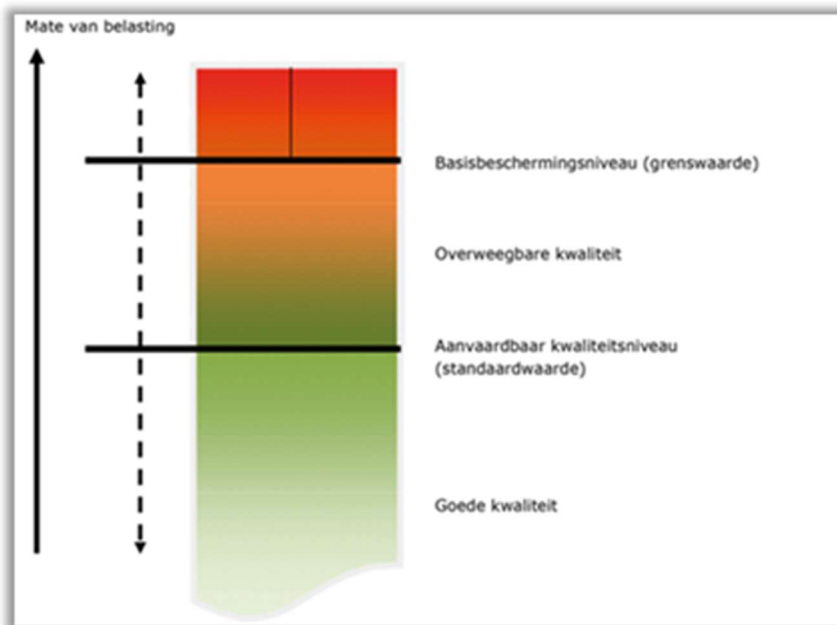
<https://maatregelenwiki.nl/voorbeelden/212>

8.1.1 Ambitieniveaus

Binnen het onderwerp externe veiligheid zijn veel variabelen en kunnen/moeten veel (detail)keuzes gemaakt worden, zowel op inhoud als ook voor het werkingsgebied. Deze keuzes volgen uit een gemeentelijke ambitie. Door eerst de ambitie van de gemeente scherp te krijgen, zijn de (detail)keuzes vervolgens te groeperen en is het keuzeproces eenvoudiger te doorlopen. Het is wenselijk dat gemeenten het ambitieniveau vastleggen in de omgevingsvisie.

In deze handreiking zijn vier ambitieniveaus voor externe veiligheid onderscheiden voor de gemeentelijke omgevingsplannen. De ambitieniveaus, zie figuur 8.1, zijn gebaseerd op de Bkl systematiek voor geluid en trillingen²⁰.

²⁰ Bkl stb-2018-292; Toelichting: 8.1.3 Instructieregels over omgevingsplannen met het oog op het waarborgen van de externe veiligheid en het beschermen van de gezondheid en van het milieu

Figuur 8.1: Immissienormen en afweegmogelijkheden

De Bkl systematiek is ook goed toepasbaar op ambitieniveaus voor externe veiligheid. De vier ambitieniveaus voor een gemeente voor een omgevingsplan zijn als volgt te kwalificeren voor externe veiligheid:

- **Wettelijke minimumniveau:** de planregels geven enkel invulling het basisbeschermingsniveau (grenswaarde), dit is de wettelijke ondergrens conform het Bkl;
- **Ambitieniveau I:** de planregels borgen een overweegbare kwaliteit voor de externe veiligheid;
- **Ambitieniveau II:** de planregels borgen een aanvaardbaar kwaliteitsniveau (standaardwaarde) voor externe veiligheid;
- **Ambitieniveau III:** de planregels borgen een goede kwaliteit voor externe veiligheid rondom bestaande en nieuwe risicovolle activiteiten.

Voor het *wettelijke minimumniveau* hoeven alleen de Bkl-instructieregels in het omgevingsplan te worden opgenomen, zoals bijvoorbeeld de risicocontour van 10^{-6} per jaar voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en locaties. De minimumvoorwaarden waaronder (beperkt of zeer) kwetsbare gebouwen en locaties zich ergens kunnen vestigen, of een nieuwe risicovolle activiteit, worden door de algemene regels van het Bkl gereguleerd. De gemeente heeft daarin geen keuze. Wel moet de gemeente deze regels in het omgevingsplan opnemen.

De *ambitieniveaus I tot en met III* maken in meer of mindere mate de vestiging van een nieuwe risicovolle activiteit mogelijk. En deze ambitieniveaus stellen meer eisen aan de veiligheidsafwegingen of sluiten in meer of mindere mate nieuwe (beperkt/zeer) kwetsbare gebouwen en/of (beperkt) kwetsbare locaties uit.

Het bepalen van het ambitieniveau door een gemeente is een proces op zich. Het eerder genoemde 3Noord EV inspiratiedocument kan verder helpen met de keuzes hierin.

Naast het wel of niet toelaten van kwetsbare gebouwen/locaties c.q. risicovolle activiteiten op specifieke locaties, kunnen in de planregels ook aanvullende voorwaarden worden gesteld aan de manier waarop nieuwe activiteiten worden gebouwd of uitgevoerd en hoe de omgeving wordt ingericht. Dit is echter geen onderdeel van deze handreiking.

8.2 NATIONALE WETGEVING

Onder de Omgevingswet is de nationale wet- en regelgeving met betrekking tot externe veiligheid opgenomen in onderstaande besluiten:

1. Besluit activiteiten leefomgeving (Bal);
2. Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl);
3. Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) art 4.90 t/m 4.96 voor wat betreft bouwvoorschriften in voorschriftgebieden.

Het Bkl onderscheidt voor externe veiligheid 5 categorieën van risico ontvangers. Het Bkl maakt dit onderscheid in gebouwen en locaties op basis van de gebruiksfuncties. In dit hoofdstuk worden de volgende afkortingen gebruikt:

- Zeer Kwetsbare Gebouwen ZKG
- Kwetsbare Gebouwen: KG
- Beperkt Kwetsbare Gebouwen BKG
- Kwetsbare Locaties: KL
- Beperkt Kwetsbare Locaties: BKL

Welke activiteiten onder welke categorie vallen is uitgewerkt in het Bkl, bijlage VII. Let op dat het op basis van het woordgebruik lijkt te gaan om de kwetsbaarheid van gebouwen. Dit is echter niet zo, Het Bkl koppelt de kwetsbaarheid aan het *gebruik*, niet om de activiteit *bouwen*.

Voor externe veiligheid zijn in art 5.7 Bkl regels opgesteld voor:

- Twee grenswaarden voor het plaatsgebonden risico (PR) opgenomen: de grenswaarden 10^{-6} en de grenswaarde 10^{-5} van windturbines:
 - voor kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties van ten hoogste een op de miljoen per jaar (10^{-6});
 - voor beperkt kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare locaties van ten hoogste een op de honderdduizend per jaar (10^{-5}). Deze laatste grenswaarde geldt als het risico wordt veroorzaakt door een windturbine met een rotordiameter van meer dan 2 m. Dus: alleen voor windturbines met een rotordiameter van meer dan 2 meter geldt voor BKG en BKL de grenswaarde 10^{-5} , deze grenswaarde bestaat niet voor andere risicobronnen.
- Aandachtsgebieden waarbinnen rekening gehouden moet worden met de kans op het overlijden van een groep van tien of meer personen per jaar als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval veroorzaakt door een activiteit (groepsrisico). Op grond van het Bkl moet het bestuursorgaan voor de projectie van kwetsbare gebouwen en locaties binnen de genoemde aandachtsgebieden een afweging maken over de risico's voor de gebruikers van deze functies.
- Voor zeer kwetsbare gebouwen moeten binnen het brand- en explosieaandachtsgebied dat de brand- of explosievoorschriftengebied (artikel 5.14 Bkl) toegepast worden bij nieuwe gebouwen.
- Voor (beperkt) kwetsbare gebouwen moet de gemeente een besluit nemen of een (deel van het) brand- of explosieaandachtsgebied in het omgevingsplan wordt aangewezen als brand- of explosievoorschriftengebied voor (beperkt) kwetsbare gebouwen.
- De groepsrisico afweging voor activiteiten met externe veiligheidsrisico; deze groepsrisico afweging is voor SEVESO-inrichtingen ook van toepassing binnen het invloedsgebied dat buiten de aandachtsgebieden ligt.

De Bkl-regels zijn instructieregels voor omgevingsplannen, en daarmee geen direct werkende regels. Dat betekent dat deze regels zo werken dat gemeenten er bij het *wijzigen* van een omgevingsplan rekening mee moet houden. Op datum inwerkingtreding Omgevingswet (op 1 jan 2023) beschikt iedere gemeente over een tijdelijk omgevingsplan, daarin zijn deze Bkl-instructieregels niet opgenomen. Na 1 jan 2023 zal bij nieuwe ontwikkelingen het tijdelijke omgevingsplan gewijzigd worden. Pas bij deze wijziging van het omgevingsplan (en enkel voor het betreffende gebied) moeten de instructieregels van het Bkl in acht worden genomen.

De aanvullende bouweisen van de brand- of explosievoorschriftengebied zijn uitgewerkt in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) art 4.90 t/m 4.96. Op moment van het schrijven van deze handreiking wordt nog nader onderzoek gedaan naar o.a. de technische toepassing, het materiaalgebruik en de normering van de bouwmaterialen die invulling moeten geven aan de voorschriftgebieden. Op ministerieel niveau zijn projecten gestart om deze kennisleemte in te vullen en daarom is het nu eigenlijk nog niet mogelijk goed te adviseren over de voorschriftgebieden. Elke gemeente en veiligheidsregio moet te zijner tijd bezien welke kennis ondertussen beschikbaar is gekomen.

Afgeleid van de Bkl regels geldt voor zeer kwetsbare gebouwen dat de voorschriftgebieden *niet* al direct op 1 januari 2023 van rechtswege toepassing zijn (en ook de bruidsschat bevat hierover geen regels). Voor zeer kwetsbare gebouwen wordt voorschriftgebieden pas bij wijzigingen van het omgevingsplan na 1 jan 2023 aangewezen (en de geometrische begrenzing ervan worden vastgelegd).

Afgeleid daarvan geldt voor (beperkt) kwetsbare gebouwen het volgende. Als een gemeente op 1 januari 2023 in haar omgevingsplan geen keuze heeft gemaakt/staan over het wel of niet instellen van voorschriften, dan zijn de voorschriften gebieden *niet* toepassing op (beperkt) kwetsbare gebouwen. De gemeente *moet* bij wijziging van het omgevingsplan na 1 januari 2023 de keuze maken om wel/gedeeltelijk/geen voorschriftgebieden aan te wijzen voor (beperkt) kwetsbare

gebouwen. Voorschriftengebieden kunnen daarmee later van toepassing worden dan 1 januari 2023, want pas nadat een gemeente een keuze heeft gemaakt over voorschriftengebieden in een nieuw ('echt') omgevingsplan.

Verder nog de volgende juridische uitleg voor de volgende situatie. Een omgevingsplan is na 1 januari 2023 gewijzigd voor de bouw van een kwetsbaar gebouw, waarbij in dat besluit de gemeente zeer kwetsbare gebouwen op die locatie heeft uitgesloten én heeft ervoor gekozen geen voorschriftengebieden aan te wijzen voor kwetsbare gebouwen. Later wil de gemeente op deze locatie toch een zeer kwetsbare gebruiksfunctie toestaan door een nieuwe wijziging van het omgevingsplan. Moeten dan alsnog bouwkundige maatregelen conform Bkl 5.14 genomen worden? Deze wijziging zal ertoe leiden dat in het omgevingsplan voor dit nieuwe zeer kwetsbare gebouw de voorschriftengebieden moeten worden aangewezen. Maar dit betekent niet dat de verplichting bestaat om de bouwkundige maatregelen uit het Bbl te treffen. De aanvullende bouweisen gelden niet voor een gebouw dat op de datum van de aanwijzing van de voorschriftengebieden al binnen het aandachtsgebied aanwezig is. Deze eisen gelden pas – na aanwijzing van de voorschriftengebieden in het omgevingsplan - als op die locatie een nieuw gebouw wordt gebouwd. Bij functiewijziging (zoals hier het geval) is geen sprake van nieuwbouw in de zin van het Bbl. Mocht een functiewijziging naar zeer kwetsbaar worden overwogen dan zal de extra bescherming voor de bewoners en gebruikers op een andere wijze inhoud moeten krijgen dan door het toepassen van aanvullende bouweisen.

Bruidsschat

In de Bruidsschat zijn voor wat betreft externe veiligheid vergunningplichten voor in het tijdelijke omgevingsplan opgenomen voor een tweetal activiteiten, namelijk:

- tanken (en opslag) van LPG (= LPG-tankstation) (Bruidsschat artikel 22.262), en
- opslag van propaan/propeen in meer dan 2 tanks < 13 m³ (Bruidsschat artikel 22.263).

Voor die activiteiten wordt onder de Omgevingswet vanuit rijksniveau niet langer een omgevingsvergunning vereist, maar alleen een melding. Vanwege lokale omstandigheden en daarmee locatiekeuze kan het door gemeenten wenselijk gevonden worden dat wel een vergunningplicht wordt ingesteld in het omgevingsplan. De Bruidsschat regelt dit daarom voor de overgangperiode voor het tijdelijke bestemmingsplan. De gemeenten krijgen zo tijd om na te denken of zij in een nieuw omgevingsplan al dan niet een vergunningplicht voor LPG-tankstations en opslag van propaan/propeen in meer dan 2 tanks < 13 m³ willen opnemen.

De milieutechnische- en externe veiligheidsaspecten aan de bron worden ons inziens voldoende geregeld in het Bal. Het aanhouden van veiligheidsafstanden tot (zeer/beperkt) kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare locaties moet worden geregeld in het omgevingsplan. Veiligheidsregio's kunnen het daarom wenselijk vinden gemeenten te adviseren dat voor LPG-tankstations en de opslag van meer dan twee opslagtanks <13m³ propaan/propeen een vergunningplicht wordt opgenomen in het omgevingsplan. Dit om de gemeente sturing te kunnen laten geven aan de wenselijkheid van deze nieuwe risicovolle activiteiten op bepaalde locaties.

Voor wat betreft deze activiteiten geldt dan een meldingsplicht op grond van het Bal en voegt de gemeente daar een vergunningplicht op grond van het omgevingsplan aan toe. In paragraaf 8.4.1 zijn voorbeeldregels opgenomen voor het toelaten van deze risicovolle activiteiten. Ook een adviesrecht voor veiligheidsregio's is in dit kader relevant.

Onder de huidige wetgeving (Wro) geldt overigens dat een LPG-tankstation onder het Bevi valt en de veiligheidsregio's een adviesrecht hebben; voor opslag van propaan/propeen in meer dan 2 tanks <13m³ geldt nu geen adviesrecht voor de veiligheidsregio's.

Let op dat voor een propaan/propeentank <13m³ op basis van het Bkl en Bal altijd een brandaandachtsgebied, en mogelijk (afhankelijk van de uitvoering) ook een explosieaandachtsgebied geldt. Deze aandachtsgebieden zijn dus onafhankelijk van de gemeentelijke keuze wel of geen vergunningplicht in te stellen. Op basis van deze aandachtsgebieden zijn dus ook van toepassing het voorschriftengebied voor ZKG en de gemeentelijke keuze voor de voorschriftengebieden voor KG en BKG.

8.3 WERKINGSGBIED

Het werkingsgebied van de in dit hoofdstuk opgenomen regels verschilt per regel. Een mogelijk werkingsgebied wordt per voorbeeldregel aangegeven.

Het ambitieniveau is te koppelen aan de gebiedstypen van de staalkaarten. Daarmee krijgen de ambitieniveaus een werkingsgebied. Een mogelijke uitwerking is onderstaand gegeven. Deze uitwerking is enkel een voorbeeld. Elke gemeente moet hier zijn eigen keuzes in maken, de veiligheidsregio kan hierbij adviseren.

Figuur 8.2: Voorbeeld ambitieniveaus en werkingsgebied per gebiedstype

8.4 VOORBEELDREGELS

Het Rijk heeft een aantal instructieregels opgenomen in het Bkl. Een gemeente heeft geen eigen keuzeruimte in het wel of niet opnemen van deze regels. Daarnaast geeft het Bkl gemeenten de ruimte om lokaal keuzes te maken en op basis van die keuzes veiligheidsaspecten te regelen in het omgevingsplan. Deze handreiking richt zich op wat een gemeente lokaal mag/moet regelen in een omgevingsplan, dus zowel de instructieregels als de invulling van de eigen vrije lokale ruimte.

Onderwerpen voor regels voor in een omgevingsplan:

1. Bruidsschat onderwerpen: §8.4.1
 - a. instellen vergunningplicht meer dan 2 tanks (< 13m³) propaan/propeen
 - b. instellen vergunningplicht LPG-tankstations
2. Wel/niet toelaten van milieubelastende activiteiten zoals bedoeld in Omgevingsbesluit Bijlage III²¹, onder 1 §8.4.2
3. Plaatsgebonden risico: wel/niet toelaten BKG en BKL en planregels §8.4.3
4. Aandachtsgebieden en voorschriftengebieden: wel/niet toelaten ZKG, KG, BKG, KL en BKL in: §8.4.4
 - a. Aanwijzen
 - b. Toepassingsbereik voorschriftenregels
5. Attentiegebieden: wel/niet toelaten KL en BKL en planregels §8.4.5

8.4.1 Bruidsschat activiteiten

Onderstaand zijn regels uitgewerkt voor vergunningplichten een tweetal activiteiten, namelijk:

- tanken (en opslag) van LPG (= LPG-tankstation) (Bruidsschat artikel 22.262), en
- opslag van propaan/propeen in meer dan 2 tanks < 13 m³ (Bruidsschat artikel 22.263).

8.4.1.1 Opslag propaan of propaan

Opslagtanks voor brandbare gassen, die in elkaars onmiddellijke nabijheid staan, kunnen elkaar beïnvloeden bij incidenten, er kunnen domino-effecten optreden. Het risico van twee opslagtanks in elkaars directe nabijheid is daarmee meer dan twee keer zo groot vergeleken met het risico van de twee opslagtanks apart van elkaar. De PGS-richtlijnen schrijven om die reden voor dat opslagtanks onderling bepaalde afstanden aan moeten houden, en ook een bepaalde afstand tot de erfgrans aan moeten houden.

²¹ Dit zijn activiteiten met een externe veiligheidsrisico

Op grond van artikel 3.22 van het Bal geldt daarom een vergunningplicht voor opslagtanks met een inhoud van *meer* dan 13 m³ op één locatie, omdat bij drie opslagtanks de beoordeling en berekening nog complexer wordt.

Voor opslagtanks propaan/propeen met een inhoud van *minder* dan 13 m³ op één locatie is geen vergunningplicht opgenomen in het Bal, alleen een meldingsplicht. In de Bruidsschat is een vergunningplicht opgenomen als overgangsregeling voor meer dan twee opslagtanks propaan/propeen met een inhoud van <13 m³. Deze vergunningplicht kan worden overgenomen in het omgevingsplan. Vanwege de stapeling van risico's vinden de veiligheidsregio's het van belang grip te houden op activiteiten met meer dan twee tanks propaan/propeen op één locatie, ook als deze een inhoud van <13 m³ hebben. In de voorbeeldregel is grotendeels aangesloten op de regeling in de Bruidsschat.

Artikel ... Omgevingsvergunning opslag propaan of propaan

1. *Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders propaan of propaan op te slaan in meer dan twee opslagtanks, die elk een inhoud van minder dan 13 m³ hebben.*
2. *Het college van burgemeester en wethouders kan deze omgevingsvergunning verlenen indien de activiteit geen nadelige gevolgen heeft voor de veiligheid in de omgeving van deze activiteit.*
3. *Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:*
 - a. *het aantal opslagtanks, met voor elke opslagtank:*
 1. *het soort gas dat wordt opgeslagen,*
 2. *de grootte van de opslagtanks in kubieke meters, en*
 3. *een aanduiding of het gaat om bovengrondse of ondergrondse opslagtanks;*
 - b. *de coördinaten van:*
 1. *de opslagtanks,*
 2. *de vulpunten van de opslagtanks,*
 3. *de bovengrondse vloeistofvoerende leiding,*
 4. *de aansluitpunten van die leiding en pomp, en*
 5. *de opstelplaats van de tankwagens voor het vullen en legen van de opslagtanks; en*
 - c. *het brandaandachtsgebied en explosieaandachtsgebied, bedoeld in artikel 5.12 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.*
4. *De veiligheidsregio is adviseur voor de aanvraag om een omgevingsvergunning voor deze activiteit.*

Toelichting

Met deze regel wordt een vergunningplicht op basis van het omgevingsplan geïntroduceerd voor de opslag van propaan of propaan in meer dan twee opslagtanks <13 m³. Vanwege de stapeling van risico's vinden de veiligheidsregio's het van belang grip te houden op activiteiten met meer dan twee tanks propaan/propeen op één locatie, ook als deze een inhoud van <13 m³ hebben. Dit betekent niet dat deze activiteit niet mogelijk is, maar wel dat aan de voorkant een betere afweging gemaakt kan worden, bijvoorbeeld over de locatiekeuze. Tevens wordt adviesrecht van de veiligheidsregio geregeld.

Werkingsgebied

Aan de planregels dient een werkingsgebied verbonden te worden door de gemeente. Het ligt voor de hand om het werkingsgebied de gehele gemeente te laten zijn, tenzij opslag van propaan (ongeacht het volume) in (delen van) de gemeente al worden uitgesloten.

8.4.1.2 Tanken en opslag LPG

De belangrijkste toetsingsgrond voor deze activiteit is veiligheid. In de Bruidsschat is een vergunningplicht opgenomen voor het afleveren van LPG aan motorvoertuigen voor het wegverkeer. Het adviesrecht van veiligheidsregio's bij de activiteit het tanken en de opslag van LPG is tot het moment van inwerkingtreden van de Omgevingswet geregeld in artikel 12 juncto artikel 2 eerste lid onderdeel e van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

Hoewel deze vergunningplicht onder de Omgevingswet niet meer is opgenomen in het Bal, kan deze alsnog door de gemeente in het omgevingsplan worden ingesteld. In de voorbeeldregels is aangesloten op de regeling in de Bruidsschat. Advies is om één of meerdere gebieden aan te wijzen waar de activiteit (met omgevingsvergunning en onder bepaalde voorwaarden) kan worden toegestaan. In paragraaf 8.4.2 zijn de voorbeeldregels opgenomen voor het toelaten van risicovolle activiteiten.

Artikel ... Omgevingsvergunning tanken met LPG

1. *Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders voertuigen of werktuigen te tanken met LPG.*
2. *Het college van burgemeester en wethouders kan deze omgevingsvergunning verlenen indien deze activiteit geen nadelige gevolgen heeft voor de veiligheid in de omgeving daarvan.*
3. *Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:*
 - a. *het aantal opslagtanks dat aanwezig is;*
 - b. *de coördinaten van:*
 1. *het vulpunt,*
 2. *de bovengrondse vloeistofvoerende leiding,*
 3. *de aansluitpunten van die leiding en pomp,*
 4. *de bovengrondse opslagtank, en*
 5. *de tankzuil;*
 - c. *het brandaandachtsgebied en explosieaandachtsgebied, bedoeld in artikel 5.12 van het Besluit kwaliteit leefomgeving;*
 - d. *de hoeveelheid LPG die ten hoogste wordt opgeslagen, per tank gespecificeerd; en*
 - e. *een inschatting van de doorzet van LPG in m³ per jaar.*
4. *De veiligheidsregio is adviseur voor de aanvraag om een omgevingsvergunning voor deze activiteit.*

Toelichting

Met deze regel wordt een vergunningplicht voor LPG-tankstations op basis van het omgevingsplan geïntroduceerd. Dit betekent niet dat deze activiteit niet mogelijk is, maar wel dat aan de voorkant een betere afweging gemaakt kan worden. Tevens wordt adviesrecht van de veiligheidsregio geregeld in verband met de externe veiligheidsregio's.

Werkingsgebied

Aan de planregels dient een werkingsgebied verbonden te worden door de gemeente. Het werkingsgebied hangt samen met een eerdere keuze waar deze activiteiten in een gemeente wél en waar deze niet wordt toegestaan. Het ligt voor de hand dat het werkingsgebied dan het gebied is waar tanken met LPG wél is toegestaan.

8.4.2 Voorbeeld planregels toelating van risicovolle activiteiten

Het omgevingsplan kan milieubelastende activiteiten toelaten die een toename van het externe veiligheidsrisico met zich meebrengen. Als daadwerkelijke activiteiten vergund worden, dienen deze te voldoen aan de Bkl instructieregels.

Het omgevingsplan kan, aanvullend op de landelijke wetgeving, sturing geven aan het wel of niet toelaten van (nieuwe) externe veiligheidsrisico's van risicovolle activiteiten door het stellen van regels aan:

1. de toedeling van activiteiten aan locaties: waar mogen risicovolle activiteiten wel en waar niet worden uitgevoerd (toelatingsregels);
2. de maximale grootte van de aandachtsgebieden voor nieuwe risicovolle activiteiten of rond locaties waar risicovolle activiteiten in het omgevingsplan zijn toegestaan, maar nog niet zijn vergund;
3. uitsluiten van bepaalde gevaarlijke stoffen en activiteiten in bepaalde gebieden²².

In een omgevingsplan kan aan alle drie van bovenstaande sturingsmogelijkheden invulling gegeven worden. In onderstaande planregels worden enkele voorbeelden van sturing/toelating van risicovolle activiteiten gegeven. Andere (combinaties van de) toelating van nieuwe en/of uitbreiding van bestaande risicovolle activiteiten zijn natuurlijk ook mogelijk, bijvoorbeeld met beperking van (bestaande en/of nieuwe) aandachtsgebieden en mogelijk gedifferentieerd naar brand-, explosie- en gifwolk aandachtsgebieden, aandachtsgebieden enkel op eigen terrein (eventueel ook gedifferentieerd naar soort aandachtsgebied) of de inwaartse zonerings van (bestaande en/of nieuwe) aandachtsgebieden op (grotere) bedrijventerreinen.

In deze bouwstenen geven we invulling aan de volgende drie voorbeelden:

- § 8.4.2.1. → standaard uitsluiten van alle externe veiligheidsrisico's, ambitieniveau III;
- § 8.4.2.2 → toelaten van bestaande (bedrijfsmatige) activiteiten met risico's voor externe veiligheid waarbij uitbreiding niet is toegestaan; en uitsluiten van nieuwe externe veiligheidsrisico's, ambitieniveau II;
- § 8.4.2.3 → toelaten van (nieuwe) (bedrijfsmatige) activiteiten met externe veiligheidsrisico's (in bepaalde gebieden) met risicocontouren beperkt tot een te kiezen gebied (bijv. eigen perceel of bedrijventerrein), ambitieniveau I.

In de volgende subparagrafen worden voorbeeldregels gegeven voor de invulling van bovenstaande drie ambitieniveaus om de toedeling van risicovolle activiteiten te sturen in een omgevingsplan. De voorbeeldregels zijn aanvullend op de landelijke wetgeving in het Bkl, waarin o.a. in art 5.15 is opgenomen dat 'rekening gehouden wordt met de kans op het

²² Daarbij kan gedacht worden aan het voorkomen van a) een brand of explosie scenario vanwege dichtbij gelegen risico ontvangers, en/of b) zeer giftige stoffen scenario met een zeer groot effectgebied.

overlijden van een groep van tien of meer personen per jaar als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval veroorzaakt door een activiteit'.

Werkingsgebied

Ten aanzien van het werkingsgebied van alle regels van § 8.4.2. Het is aan de gemeente te kiezen in welke gebieden zij activiteiten met een externe veiligheidsrisico mogelijk willen maken/uitsluiten, en daarmee deze regels willen laten werken. Het werkingsgebied kan de gehele gemeente zijn, maar ook één of meerdere (deel)gebieden van de gemeente, zie ook 8.3 voor een indelingssysteem.

8.4.2.1 Standaard uitsluiten van alle externe veiligheidsrisico's (ambitieniveau III)

Artikel ... Bedrijfsmatige activiteiten: uitsluiten activiteiten externe veiligheidsrisico's

Binnen het werkingsgebied '[naam werkingsgebied opnemen]' is het toegestaan om milieubelastende activiteiten uit te voeren, met uitzondering van activiteiten opgenomen in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Toelichting

Een activiteit wordt als risicovol voor externe veiligheid gezien als deze is opgenomen in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving. Door het opnemen van dit voorschrift zijn geen activiteiten met externe veiligheidsrisico's binnen het betreffende gebied toegelaten. Een nieuwe risicobron is dus op basis van het omgevingsplan niet toelaatbaar. Met deze regel kan voldaan worden aan ambitieniveau III voor het betreffende werkingsgebied.

8.4.2.2 Toelaten van bestaande (bedrijfsmatige) activiteiten met externe veiligheidsrisico's waarbij uitbreiding niet is toegestaan; en uitsluiten van nieuwe externe veiligheidsrisico's (ambitieniveau II)

Art ... Bedrijfsmatige activiteiten met externe veiligheidsrisico's: geen uitbreiding en uitsluiten nieuwe activiteiten externe veiligheid

(toestaan bestaande milieubelastende activiteiten)

1. *Binnen het werkingsgebied '[naam werkingsgebied opnemen]' zijn bestaande milieubelastende activiteiten toegestaan en kunnen deze worden voortgezet. Hieronder worden begrepen:*
 - a. *activiteiten zoals opgenomen in de 'Tabel bestaande activiteiten' in bijlage 2 bij deze regels, waarin alle activiteiten zijn opgenomen die of feitelijk aanwezig of vergund zijn ten tijde van de vaststelling van het omgevingsplan; en*
 - b. *activiteiten die na vaststelling van het omgevingsplan zijn vergund en zijn opgenomen in het GIS-systeem.*

(toestaan nieuwe milieubelastende activiteiten, met uitzondering van risicovolle activiteiten)

- 2) *Binnen het werkingsgebied '[naam werkingsgebied opnemen]' is het toegestaan om nieuwe milieubelastende activiteiten op te richten en uit te voeren, met uitzondering van activiteiten opgenomen in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.*

Toelichting

Het begrip 'bestaande milieubelastende activiteiten' is in de Omgevingswet niet gedefinieerd. Mits met het vaststellen van het omgevingsplan geen sanering van risicovolle situaties samenhangt, zal duidelijk moeten worden gemaakt dat alleen nieuwe activiteiten met gevolgen voor de externe veiligheid niet zijn toegestaan. De voorbeeldregel begint dan ook met de stelling dat bestaande risicovolle activiteiten toegestaan blijven. Het is belangrijk dat op elk moment in de tijd duidelijk is welke activiteiten dit zijn. Daarnaast kunnen nadien omgevingsvergunningen worden verleend voor nieuwe risicovolle activiteiten.

Door bij het vaststellen van het omgevingsplan een bijlage op te nemen met op dat moment bestaande toegelaten risicovolle activiteiten is algemeen duidelijk op welke activiteiten lid 1 van dit artikel doelt.

Voor nadien vastgestelde activiteiten is het lastiger de gebruikers van het plan te informeren om welke activiteiten het gaat. De Omgevingswet kent wel een actualisatieverplichting op grond waarvan activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning is verleend en die blijvend zijn, in het omgevingsplan moeten worden opgenomen. Voor deze actualisatieverplichting geldt een termijn van vijf jaar. Het kan dus nuttig zijn om tussentijds deze informatie via een andere weg aan de gebruikers van het plan te ontsluiten. Een van de mogelijkheden daarvoor is door hiervoor in het plan te verwijzen naar een digitaal geografisch informatiesysteem (een digitale kaart) waarop de activiteiten worden aangegeven. Daardoor blijft voor de gebruikers van een plan op elk moment duidelijk waar binnen het plangebied dergelijke risicovolle activiteiten zijn toegestaan.

Met het artikel wordt ook geborgd dat de risicovolle activiteit niet zodanig mag uitbreiden dat dit negatieve gevolgen heeft voor het PR, GR of aandachtsgebied. Nieuwe risicovolle activiteiten worden niet toegelaten. Een activiteit wordt als risicovol gezien als deze is opgenomen in bijlage VII bij het Besluit kwaliteit leefomgeving.

8.4.2.3 Toelaten van nieuwe bedrijfsmatige activiteiten met risico's voor externe veiligheid (ambitieniveau I)

Voor activiteiten waarvoor géén vergunningsplicht geldt op grond van het Bal, worden deze gedragsregels (dit is een regel die ziet op de manier waarop een activiteit wordt uitgevoerd) opgenomen in het omgevingsplan. Voor vergunningplichtige activiteiten worden de gedragsregels opgenomen in de omgevingsvergunning.

Artikel ... Nieuwe bedrijfsmatige activiteiten met externe veiligheidsrisico's in een gebied (werkingsgebied)

1. *Het is verboden de activiteiten genoemd in bijlage VII van het Besluit kwaliteit leefomgeving uit te voeren.*
2. *Het in lid 1 gestelde verbod geldt niet binnen het werkingsgebied [naam werkingsgebied opnemen], met dien verstande dat:*
 - a. *binnen een in bijlage VII van het Bkl vermelde afstand of op basis daarvan berekende afstand voor het plaatsgebonden risico van 10^{-6} /jr. - gerekend vanaf de grens van de nieuwe bedrijfsmatige activiteit met externe veiligheidsrisico's - géén beperkt kwetsbare gebouwen en locaties liggen of kunnen komen te liggen; en*
 - b. *bij het inrichten van het terrein waarop de risicovolle activiteiten worden uitgevoerd:*
 1. *rekening gehouden wordt met de situering van de milieubelastende activiteit op het bedrijfsterrein opdat nabijgelegen bouwwerken en activiteiten zoveel als mogelijk beschermd worden, en*
 2. *de activiteiten zo geprojecteerd worden dat omliggende (zeer/beperkt) kwetsbare gebouwen, (beperkt) kwetsbare locaties en gebieden veilig en snel te verlaten zijn, doordat door deze projectie:*
 - a) *adequate vluchtroutes van de bron af kunnen worden gebruikt, en*
 - b) *bestaande opvangmogelijkheden voor de gebruikers van deze bouwwerken en locaties niet binnen het aandachtsgebied van de activiteit komen te liggen; en*
 3. *advies ingewonnen wordt bij de veiligheidsregio.*
3. *In afwijking van het gestelde in lid 2, onder a zijn beperkt kwetsbare gebouwen en locaties met een functioneel ondersteunende activiteit wel toegestaan*

Toelichting:

Lid 1: Deze regels geven sturing aan het realiseren van nieuwe risicovolle activiteiten. Door het verankeren van de aard van de activiteiten en de afstanden tot omliggende objecten en locaties, kan met deze planregels gestuurd worden naar een optimale veiligheidssituatie binnen ambitieniveau III. Daarbij zijn twee varianten gegeven: in de eerste variant is een selectie van nieuwe risicovolle activiteiten toegestaan; in de tweede variant zijn alle nieuwe risicovolle activiteiten toegestaan. De adviseur van de veiligheidsregio kan de gemeente ondersteunen in de selectie van gebieden waar de risicovolle activiteiten kunnen worden toegelaten en welke activiteiten kunnen worden toegestaan.

In lid 2a wordt, aanvullend op het Bkl, de ligging van een risicocontour van 10^6 per jaar over beperkt kwetsbare gebouwen en locaties uitgesloten. In lid 2b worden enkele inrichtingsmaatregelen ter vergroting van de veiligheid weergegeven en het adviesrecht van de veiligheidsregio hierin geregeld.

In lid 3 wordt een uitzonderingsmogelijkheid voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties met een functionele binding gegeven.

8.4.3 Plaatsgebonden risico: wel/niet toelaten BKG en BKL

Voor externe veiligheid zijn in het Bkl regels opgesteld voor grenswaarden en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico (PR) opgenomen:

Art 5.7 Bkl:

1. *In een omgevingsplan wordt een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico van een activiteit in acht genomen van ten hoogste 1 op de 1.000.000 per jaar voor kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties.*

....

Art 5.11 Bkl:

1. *In een omgevingsplan wordt rekening gehouden met een standaardwaarde voor het plaatsgebonden risico van een activiteit van 1 op de 1.000.000 per jaar voor beperkt kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare locaties.*

2. In afwijking van het eerste lid wordt, als het gaat om het opwekken van elektriciteit met een windturbine met een rotordiameter van meer dan 2 m een grenswaarde voor het plaatsgebonden risico in acht genomen van ten hoogste 1 op de 100.000 per jaar.

...

De grenswaarde uit art 5.11 lid 2 Bkl geldt dus enkel als het risico wordt veroorzaakt door een windturbine met een rotordiameter van meer dan 2 m. In andere gevallen geldt enkel de 10^{-6} een standaardwaarde.

In de Bkl staat expliciet dat 'in het omgevingsplan de grenswaarden in acht moeten worden genomen'. Dat betekent dat de regels in het Bkl instructieregels zijn waarmee de gemeente rekening dient te houden bij de wijziging van het omgevingsplan. Dit betekent dat een gemeente aan die instructieregel móét voldoen.

De wijze waarop gemeenten aan deze verplichting vorm te geven is vrij. Wel moet duidelijk moet zijn op welke wijze de gemeente bij het wijzigen van een omgevingsplan de grenswaarde voor het PR in acht heeft genomen. Dit zou i.i.g. moeten blijken bij de motivering van het besluit tot wijziging van het omgevingsplan. Het uitsluiten van alle risicovolle activiteiten is een manier. Zie daarvoor paragraaf 8.4.2: Standaard uitsluiten van alle externe veiligheidsrisico's. Een andere manier is om voor de grenswaarden voor het plaatsgebonden risico regels op te nemen met afstanden tot gebouwen en locaties en deze een werkingsgebied te geven. Deze systematiek wordt hieronder uitgewerkt. De systeemkeuze is aan de gemeente, zolang het doel maar bereikt worden.

Werkingsgebied

Aan de planregels van Tabel 8.3 dient een werkingsgebied verbonden te worden door de gemeente. Dit werkingsgebied is het plaatsgebonden risico 10^{-6} en 10^{-5} voor een windturbine met een rotordiameter van meer dan 2 meter. Deze afstanden zijn te bepalen op basis van het Register Externe Veiligheid dat opgenomen gaat worden in de Atlas Leefomgeving.

8.4.3.1 Wel/niet toelaten BKG en BKL binnen plaatsgebonden risicocontour 10^{-6}

In deze handreiking wordt op basis van het ambitieniveau onderscheid gemaakt naar de te stellen regels. Voor het plaatsgebonden risico onderkennen we in deze handreiking slechts 2 varianten:

- 1: Wettelijk minimum
- 2: Ambitieniveau I, II én III

Wettelijk minimum

Op basis van het wettelijk minimumniveau moet het volgende geregeld worden in het omgevingsplan:

- (zeer) kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties mogen niet binnen de PR- 10^{-6} -contour van een risicovolle activiteit liggen.
- beperkt kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare locaties niet binnen de PR- 10^{-5} -contour van een windturbine met een rotordiameter van meer dan 2 meter liggen.

Ambitieniveau I, II én III

Een krachtige veiligheidsverhogende maatregel is om bepaalde ontwikkelingen geheel niet toe te staan vanuit de gemeentelijke ambitie om veiligheid te bieden aan haar burgers en bezoekers. Dat is dan dus het niet toestaan van een ontwikkeling vanuit de gemeentelijke ambitie. Op basis van Ambitieniveau I, II én III is het volgende te regelen in het omgevingsplan:

- (zeer/beperkt) kwetsbare gebouwen en (beperkt) kwetsbare locaties mogen niet binnen de PR- 10^{-6} -contour van een risicovolle activiteit komen.

Mogelijke maatregelen op hoofdlijn (maatregelpakketten)

Onderstaand worden de mogelijkheden voor het wel/niet toestaan op hoofdlijn uitgedrukt in een maatregelenpakket. In dit geval zijn op hoofdlijn drie mogelijkheden en dus drie maatregelpakketten mogelijk:

- Rekening houden met standaardwaarde 10^{-6} ;
- Niet toestaan vanuit gemeentelijke ambitie;
- Niet toegestaan vanuit landelijke wetgeving.

In de tabellen 8.1 t/m 8.3 is deze systematiek uitgewerkt.

Maatregelpakket	Inhoud maatregelen pakket
Rekening houden met standaardwaarde 10 ⁻⁶	Nieuwe BKL en BKG dienen rekening te houden met de standaardwaarde
Nee, vanuit ambitie	Nieuwe ontwikkelingen van betreffende gebouwen en locaties zijn niet toegestaan vanuit de gemeentelijke veiligheidsambitie
Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	Nieuwe ontwikkelingen van betreffende gebouwen en locaties zijn wettelijk niet toegestaan

Tabel 8.1: Maatregelenpakketten Plaatsgebonden Risico

Vertaling van ambitieniveaus naar toegestane nieuwe activiteiten											
	Binnen zone	Bepikt Kwetsbare Locaties (BKL)		Kwetsbare Locaties (KL)		Bepikt Kwetsbare Gebouwen (BKG)		Kwetsbare Gebouwen (KG)		Zeer Kwetsbare Gebouwen (ZKG)	
		Maatregelpakket	Lid	Maatregelpakket	Lid	Maatregelpakket	Lid	Maatregelpakket	Lid	Maatregelpakket	Lid
Wettelijk minimum Bkl	PR 10-6	Rekening houden met standaardwaarde 10 ⁻⁶		Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1	Rekening houden met standaardwaarde 10 ⁻⁶		Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1
	PR 10-5 Windturbines	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	2	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	2	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1
Ambitie-niveau I, II en III	PR 10-6	Nee, vanuit ambitie	1	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1	Nee, vanuit ambitie	1	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1
	PR 10-5 Windturbines	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1	Nee, wettelijk: Bkl art 5.7	1

Tabel 8.2: Toepassing maatregelenpakketten plaatsgebonden risico per ambitieniveau

Lid	Wettelijk minimum
1	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10 ⁻⁶ ' zijn nieuwe KL, KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.
2	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10 ⁻⁵ van windturbines' zijn nieuwe BKL en BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.
Lid	Ambitieniveau I, II en III
1	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10 ⁻⁶ ' zijn nieuwe BKL, KL, BKG, KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.

Tabel 8.3: Planregels voor het plaatsgebonden risico

8.4.4 Aandachtsgebieden en voorschriftengebieden: wel/niet toelaten ZKG, KG, BKG, KL en BKL

Het omgevingsplan *kan* nieuwe risico-ontvangers als ZKG, KG, BKG, KL en BKL toelaten, ook binnen aandachtsgebieden. Onderdeel van de keuze risico-ontvangers toe te laten binnen aandachtsgebieden is de afweging van het instellen van extra bouwkundige voorzieningen, zoals opgenomen in de voorschriftengebieden. In het toelaten van nieuwe risico-ontvangers binnen aandachtsgebieden wordt hierop ingegaan.

8.4.4.1 Wel/niet toelaten ZKG, KG, BKG, KL en BKL in aandachtsgebieden

Het regelen van het toelaten van ZKG, KG, BKG, KL en BKL in aandachtsgebieden is een uitwerking van:

- 1) de landelijke wetgeving/wettelijk minimum, en
- 2) de gemeentelijke veiligheidsambities van het (gebiedsgericht) *Ambitieniveau I, II én* uit §8.1.1.

Landelijke wetgeving/wettelijk minimum

Uitwerking van Bkl par 5.1.2.2 van het Bkl, waarin Bkl 5.14 gaat over het aanwijzen van voorschriftengebieden en in art 5.15 o.a. is opgenomen dat door gemeenten 'rekening gehouden wordt met de kans op het overlijden van een groep van tien of meer personen per jaar als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval veroorzaakt door een activiteit'.

Gemeentelijke veiligheidsambities

De gemeente kan aanvullende regels in het omgevingsplan stellen hoe om te gaan met ontwikkelingen in het aandachtsgebied. Daarbij gaat het om het uitsluiten van nieuwe risico-ontvangers binnen aandachtsgebieden en om een aanvullende afweging van veiligheidsverhogende omgevingsmaatregelen. Het Bkl versmalt namelijk de afweging van veiligheidsverhogende maatregelen tot de bouwkundige voorschriften van Bbl 5.14 en Bbl 4.90 t/m 4.96. Dit doet echter geen recht aan alle andere mogelijke veiligheidsverhogende maatregelen zoals:

- nut en noodzaak van deze ontwikkeling op deze locatie (kan de ontwikkeling ook buiten het aandachtsgebied);
- maatregelen aan de risicobronnen om het risico te verkleinen (bronmaatregelen);
- binnen het aandachtsgebied de afstand tot de risicobronnen zoveel als mogelijk vergroten (afstand);
- bouwwerken en omgeving bieden bescherming, waarbij ook de ligging en situering van de gebouwen ten opzichte van de risicobronnen wordt afgewogen en de situering van groepen (zeer) kwetsbare personen zo ver mogelijk van de risicobronnen af (bouwkundige maatregelen);
- inrichtingsmaatregelen: Bouwwerken en gebieden zijn veilig en snel te verlaten (zelfredzaamheid), onder andere door:
 - adequate vluchtroutes van de bron af, zowel in gebouwen als in de buitenruimte,
 - opvangmogelijkheden zijn afgestemd op de populatie,
 - kwetsbare gebouwen met veel mensen en zeer kwetsbare gebouwen beschikken bij ingebruikname over een adequaat ontruimingsplan dat voldoende periodiek wordt geoefend;
- de omgeving maakt snel en effectief optreden van de hulpdiensten op de incidentlocatie mogelijk (bestrijdbaarheid), onder andere:
 - de incidentlocatie is goed bereikbaar via twee wegen, deze wegen maken aanrijden bij elke windrichting mogelijk,
 - de aanrijdtijden voor de hulpverlening zijn afgewogen;
- risicocommunicatie;

8.4.4.2 Aanwijzen voorschriftengebieden

Op grond van het Bkl artikel 5.14 lid 2 moet een gemeente in een omgevingsplan:

- een brandaandachtsgebied aanwijzen als brandvoorschriftengebied; en
- een explosieaandachtsgebied aangewezen als explosievoorschriftengebied.

Bkl artikel 5.14 lid 3 geeft de gemeente de mogelijkheid om in het omgevingsplan af te zien van aanwijzing van een brand- of explosievoorschriftengebied of het aanwijzen van een kleiner brand- of explosievoorschriftengebied voor (beperkt) kwetsbare gebouwen. Voor zeer kwetsbare gebouwen kunnen de voorschriftengebieden niet uitgezet/verkleind worden.

Dat geeft gemeenten 3 mogelijkheden:

- brandvoorschriftengebieden en explosievoorschriftengebieden voor KG en/of BKG in **gehele** brandaandachtsgebieden en explosieaandachtsgebieden;
- brandvoorschriftengebieden en explosievoorschriftengebieden voor KG en/of BKG in **een gedeelte** van de brandaandachtsgebieden en explosieaandachtsgebieden;
- **geen** brandvoorschriftengebieden en explosievoorschriftengebieden voor KG en/of BKG in de brandaandachtsgebieden en explosieaandachtsgebieden.

8.4.4.3. Planregels aandachtsgebieden en aanwijzen voorschriftengebieden

In dit hoofdstuk worden de ambities en keuzes vertaald naar juridische omgevingsplanregels.

Echter, het vertalen van de gemaakte keuzes wat betreft de voorschriftengebieden in planologisch-juridische regelingen voor het omgevingsplan is niet recht toe recht aan mogelijk en vraagt om nadere uitleg.

De systematiek van de Omgevingswet maakt het namelijk (helaas) niet mogelijk voorwaardelijke regels over voorschriftengebieden op te nemen die afhankelijk zijn van het type kwetsbaarheid van gebouwen (ZKG/KG/BKG). Een belangrijke consequentie daarvan is dat op een locatie een voorschriftengebied voor gebouwen dus aan of uit staat en daarmee geldt voor *alle* verschillende typen gebouwen (die op de betreffende locatie binnen een aandachtsgebied zijn toegelaten). Dit in combinatie met de eis dat de voorschriftengebieden voor zeer kwetsbare gebouwen altijd *aan* moeten staan, leidt tot frictie. *Namelijk: als een gemeente in een gebied ZKG toelaat, staan de voorschriften verplicht aan voor alle typen gebouwen op die locatie.* Ook als een gemeente voor bijvoorbeeld die locatie voor BKG geen voorschriftengebied nodig acht. Met andere woorden, de systematiek van de Omgevingswet biedt niet de mogelijkheid om voorschriftengebieden via de regels in het omgevingsplan voorwaardelijk aan of uit te zetten op basis van kwetsbaarheid, dus bijvoorbeeld alleen voor beperkt kwetsbare gebouwen.

Voor een gemeente zijn er meerdere planologisch-juridische uitwerkingen in het omgevingsplan mogelijk voor het regelen van de relatie tussen risicobron en -ontvanger. Daarin zijn twee *hoofdmodellen in de regelsystematiek* te onderscheiden:

- Model 1: een model waarin zeer kwetsbare, kwetsbare en beperkt kwetsbare gebouwen alle zonder meer worden toegelaten;
- Model 2: een model waarbij een totaalverbod geldt voor zeer kwetsbare, kwetsbare gebouwen en/of beperkt kwetsbare gebouwen.

Beide modellen worden hierna uitgewerkt. Het is aan het bevoegd gezag om een keuze te maken voor het hoofdmodel in de regelsystematiek. Deze keuze kan per gebiedstype verschillen.

Model 1 - Zonder meer toelaten			
	Wel toegelaten	Niet toegelaten	Gevolgen bouwkundige voorschriften voor gebouwen binnen het invloedsgebied
Model 1	ZKG KG BKG		Alle gebouwen zijn toegelaten. Daardoor moeten in het omgevingsplan voor de locaties waar deze gebouwen zijn toegelaten – voor zover gelegen binnen een aandachtsgebied – de voorschriftengebieden aangezet worden. Voor het afzien van bouwkundige voorschriften voor KG en BKG moet elke keer het omgevingsplan gewijzigd worden, waarbij de functie wordt ingeperkt (in elk geval geen ZKG, mogelijk geen KG) en het voorschriftengebied kan worden verwijderd. Dit kan dus niet voor ZKG.

Model 2 - (Totaal)verbod			
	Wel toegelaten	Niet toegelaten	Gevolgen bouwkundige voorschriften voor gebouwen binnen het invloedsgebied
Model 2A	KG BKG	ZKG	Gemeenten laten in het omgevingsplan enkel KG en BKG toe op een locatie. Gemeente moeten in omgevingsplan kiezen: aanzetten/uitzetten voorschriftengebieden voor KG en BKG. Bij elke nieuwe ontwikkeling van ZKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG; en 2 waarbij de gemeente het voorschriftengebied voor die locatie verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1).
Model 2B	BKG	ZKG KG	Gemeenten laten in het omgevingsplan enkel BKG toe op een locatie. Gemeente moeten in omgevingsplan kiezen: aanzetten/uitzetten voorschriftengebied voor BKG. Bij elke nieuwe ontwikkeling van een ZKG of KG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG en/of KG; en 2 waarbij de gemeente: a) bij een ZKG het voorschriftengebied voor die locatie verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1); en/of b) bij een KG een afweging en keuze maakt over de noodzaak van voorschriftengebieden (en dus bouwkundige maatregelen).
Model 2C		ZKG KG BKG	Geen enkel gebouw is toegelaten in het omgevingsplan. Voorschriftengebieden hoeven dan ook niet aangezet te worden in omgevingsplan. Bij elke nieuwe ontwikkeling is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG, KG en/of BKG; en 2 waarbij de gemeente: a) bij een ZKG het voorschriftengebied voor die locatie verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1); en/of b) bij een KG en/of BKG een afweging en keuze maakt over de noodzaak van voorschriftengebieden (en dus bouwkundige maatregelen).

Tabel 8.4: Uitleg model 1 of 2

Model 1

Wanneer op een locatie zonder meer zeer kwetsbare, kwetsbare en beperkt kwetsbare gebouwen worden toegelaten, brengt dit met zich mee dat voor alle locaties binnen aandachtsgebieden ook in het betreffende beschermingsregime moet worden voorzien. Dat betekent dat voorschriftengebieden moeten worden aangewezen voor alle gebouwen binnen het aandachtsgebied, omdat de voorschriften verplicht zijn voor zeer kwetsbare gebouwen binnen aandachtsgebieden.

Wat nu als zich een nieuw initiatief aandient voor een (beperkt) kwetsbaar gebouw, en de gemeente vindt de bouwkundige maatregelen niet nodig. Dan zal in model 1 een omgevingsplanwijziging moeten worden doorgevoerd om het voorschriftengebied alsnog uit te zetten voor dit initiatief. Deze wijziging moet:

- 1 de functie op die locatie beperken tot een beperkt kwetsbare gebouwen en/of kwetsbaar gebouw volgens bijlage VI bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, en
- 2 het voorschriftengebied voor die locatie 'uitzetten'.

Deze omgevingsplanwijziging moet zijn doorgevoerd vóórdát de omgevingsvergunning voor de technische bouwactiviteit voor het (beperkt) kwetsbare gebouw wordt verleend. Anders zijn de bouwkundige eisen uit het Besluit bouwwerken leefomgeving alsnog op de activiteit van toepassing. Dergelijke wijzigingen van het omgevingsplan kunnen worden gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders.

Model 2: (Totaal)verbod

In dit model 2 worden alle typen zeer kwetsbare en/of kwetsbare gebouwen verboden binnen een aandachtsgebied. In het verbod in model 2 zijn twee sub-vormen te onderscheiden (het is niet zinvol BKG uit te sluiten):

- model 2a: het verbieden van zeer kwetsbare en kwetsbare gebouwen, het toelaten van beperkt kwetsbare gebouwen;
- model 2b verbieden zeer kwetsbare gebouwen, het toelaten van kwetsbare en beperkt kwetsbare gebouwen.

Wanneer zich een initiatief aandient voor realisatie van een (zeer) kwetsbaar of beperkt kwetsbaar gebouw dat niet is toegelaten in het omgevingsplan, zal een omgevingsplanwijziging moeten worden doorgevoerd die:

- 1 de functie op die locatie uitbreidt met (zeer) kwetsbare en/of beperkt kwetsbare gebouwen (vgl. bijlage VI bij het Besluit kwaliteit leefomgeving)
- 2 en waarbij de gemeente:
 - a) in het geval van een zeer kwetsbaar gebouw het voorschriftengebied voor die locatie verplicht 'aanzet'; of
 - b) in geval van een kwetsbaar of beperkt kwetsbaar gebouw de gemeente een afweging maakt over de noodzaak van voorschriftengebieden (en dus bouwkundige maatregelen).

Dergelijke wijzigingen van het omgevingsplan kunnen worden gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders.

Keuze voor Model 1 of Model 2

Aangezien een voorschriftengebied enkel via een omgevingsplanwijziging kan worden 'aan- of uitgezet', ontkomt de gemeente niet aan een wijziging van het omgevingsplan, in gevallen waarin je geen keuze kan maken tussen het in algemene zin tegelijkertijd toelaten of verbieden van (zeer) kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare gebouwen.

De aard van het gebied kan bepalend zijn voor de keuze voor model 1 of model 2. Worden in een gebied voornamelijk beperkt kwetsbare gebouwen verwacht (bijvoorbeeld 'buiten dorp' of 'industrie'), dan ligt een keuze voor model 2B in de rede. Worden daarentegen voornamelijk (zeer) kwetsbare gebouwen verwacht, dan ligt de keuze voor model 1 voor de hand.

De afwegingen en keuzes moeten vastgelegd worden in besluiten. De hoofdpunten en daarmee uitgangspunten bij voorkeur in een omgevingsvisie en daarna de doorvertaling en uitwerking in het omgevingsplan.

8.4.4.4 Ambitieniveaus vertaald naar toelaten ZKG, KG, BKG, KL en BKL enkel voor propaantanks < 13m³

Op basis van het Bal art 3.21 zijn propaan/propeen tanks groter dan 150 liter in het Bal aangewezen als milieubelastende activiteit. Op basis van Bal art 3.22 is het opslaan van meer dan 13m³ propaan of propaan in een opslagtank vergunningplichtig. Het opslaan van 150 liter tot en met 13m³ propaan/propeen is meldingplichtig, maar de activiteit kent wel een brandaandachtsgebied en (afhankelijk van de uitvoering) ook een explosieaandachtsgebied.

Op basis van deze aandachtsgebieden zijn dus ook verplicht de voorschriftengebieden voor ZKG van toepassing en geldt de gemeentelijke keuze voor de voorschriftengebieden voor KG en BKG. Op basis van het Bkl moet een gemeente voor ZKG de voorschriftengebieden altijd aanwijzen in het omgevingsplan.

Voor alle ambitieniveaus kiezen de veiligheidsregio's ervoor om ZKG in de brandaandachtsgebieden en explosieaandachtsgebieden uit te sluiten. Voor andere gebouwen (dus KG en BKG) zien de veiligheidsregio's geen aanleiding voor brand- en explosie voorschriften bij propaantanks tot en met 13 m³.

Daarnaast geldt onafhankelijk hiervan paragraaf 4.91 Bal (art 4.896 t/m 4.901) met verplichte 'afstanden voor externe veiligheid' (voorheen veiligheidsafstanden) voor het opslaan van propaan of propaan in opslagtanks kleiner dan 13m³.

Werkingsgebied

Het werkingsgebied van de regels in deze paragraaf is enkel gekoppeld aan de activiteit van het opslaan van propaan of propaan in opslagtanks kleiner dan 13m³. Het werkingsgebied is het brandaandachtsgebied en explosieaandachtsgebied of een gedeelte daarvan. Het werkingsgebied is afhankelijk van de veiligheidsambitie van de gemeente.

Mogelijke maatregelen op hoofdlijn (maatregelpakketten)

Onderstaand worden de mogelijkheden voor het wel/niet toestaan op hoofdlijn uitgedrukt in een maatregelenpakket.

Maatregelpakketten - Enkel voor Propaantanks < 13m ³	
Maatregelpakket	Inhoud maatregelen pakket
Ja	<p>Bkl 5.15 afweging:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veiligheidsregio's kiezen voor toegestaan ontwikkeling zonder (aanvullende) EV-maatregelen, mits voldaan aan basiseisen bereikbaarheid, bluswatervoorzieningen, e.d. <p>Bkl 5.14:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De gemeente ziet af van het instellen van een voorschriftengebied voor BKG en KG.
Ja, mits afweging Bkl art. 5.15	<p>Bkl 5.15 afweging:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toestaan ontwikkeling overweegbaar na afweging voor toelating in omgevingsplan conform Bkl 5.15 lid 2a en 2b.
Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 + keuze Bkl 5.14	<p>Bkl 5.15 afweging:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toestaan ontwikkeling overweegbaar na afweging voor toelating in omgevingsplan conform Bkl 5.15 lid 2a en 2b. <p>Bkl 5.14:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De gemeente moet keuze maken over het instellen van een voorschriftengebied voor BKG en KG.
Ja, Bkl art. 5.14 verplicht en mits afweging Bkl art. 5.15	<p>Bkl 5.15 afweging:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toestaan ontwikkeling overweegbaar na afweging conform Bkl 5.15 lid 2a en 2b <p>Bkl 5.14 (voorschriftengebied) is van toepassing:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brand: Bbl maatregelen of gelijkwaardig, én - Explosie: Bbl maatregelen of gelijkwaardig
Nee, vanuit ambitie	Nieuwe ontwikkelingen in brand- en exploseaandachtsgebied van propaantanks < 13m ³ zijn niet toegestaan vanuit de gemeentelijke veiligheidsambitie
Nee, wettelijk: Bal §4.9	Wettelijk niet toegestaan

Tabel 8.5: Maatregelpakketten enkel voor Propaantanks < 13m³

Vertaling van ambitieniveaus naar toegestane nieuwe activiteiten bij opslag propaan/propeen < 13m ³											
		Beperkt Kwetsbare Locaties (BKL)		Kwetsbare Locaties (KL)		Beperkt Kwetsbare Gebouwen (BKG)		Kwetsbare Gebouwen (KG)		Zeer Kwetsbare Gebouwen (ZKG)	
		Maatregelpakket	Lid	Maatregelpakket	Lid	Maatregelpakket	Lid	Maatregelpakket	Lid	Maatregelpakket	Lid
Wettelijk minimum Bkl	Explosieaandachtsgebied	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15	*	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15	*	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 + keuze Bkl 5.14	4/5	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 + keuze Bkl 5.14	4/5	Ja, Bkl art. 5.14 verplicht en mits afweging Bkl art. 5.15	4/5
	Brandaandachtsgebied	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15	*	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15	*	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 + keuze Bkl 5.14	2/3	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 + keuze Bkl 5.14	2/3	Ja, Bkl art. 5.14 verplicht en mits afweging Bkl art. 5.15	4/5
	afstanden voor externe veiligheid propaan/propeen	Nee, wettelijk: Bal §4.9	1	Nee, wettelijk: Bal §4.9	1	Nee, wettelijk: Bal §4.9	1	Nee, wettelijk: Bal §4.9	1	Nee, wettelijk: Bal §4.9	1
Ambitie-niveau I, II én III	Explosieaandachtsgebied	Ja	*	Nee, vanuit ambitie	2	Ja	2/3	Ja	2/3	Nee, vanuit ambitie	2
	Brandaandachtsgebied	Ja	*	Nee, vanuit ambitie	2	Ja	2/3	Ja	2/3	Nee, vanuit ambitie	2
	afstanden voor externe veiligheid propaan/propeen	Nee, wettelijk: Bal §4.9	1	Nee, wettelijk: Bal §4.9	1	Nee, wettelijk: Bal §4.9	1	Nee, wettelijk: Bal §4.9	1	Nee, wettelijk: Bal §4.9	1

* Hiervoor hoeven in het omgevingsplan geen regels opgenomen te worden

Tabel 8.6: Ambities voor toegestane nieuwe activiteiten enkel voor opslag propaan/propeen < 13m³

Voor het vertalen van de ambities uit Tabel 8.6 naar planregels staan in onderstaande tabellen uitgewerkte planregels. De uitwerking in planregels is voor het wettelijk minimum het afhankelijk van de keuze van het hoofdmodel in de regelsystematiek, zie par 8.4.4.3. Tevens is het van belang te beseffen dat regelsysteem model 1 zal leiden tot noodzakelijke aanvullende omgevingsplanwijzigingen.

Bij de uitwerking voor de ambitieniveaus I, II en III is gekozen voor het uitsluiten van ZKG (en KL) in de aandachtsgebieden. Daardoor wordt de frictie over voorschriftengebieden voorkomen. Dat leidt tot een eenvoudige regelset, en zonder de noodzakelijke aanvullende omgevingsplanwijzigingen.

	Lid	Model 1	Model 2	Model 2B	Model 2C
Wettelijk minimum	1	Ter plaatse van het werkingsgebied 'afstanden voor externe veiligheid' zijn nieuwe ZKG, KG, BKG, KL en BKL niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'afstanden voor externe veiligheid' zijn nieuwe ZKG, KG, BKG, KL en BKL niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'afstanden voor externe veiligheid' zijn nieuwe ZKG, KG, BKG, KL en BKL niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'afstanden voor externe veiligheid' zijn nieuwe ZKG, KG, BKG, KL en BKL niet toegestaan.
	2		Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG, KG en BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.
	3	Het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' is aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	Het 'Brandaandachtsgebied' is niet aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	Het 'Brandaandachtsgebied' is niet aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	
		<i>Toelichting 2/3: Voor het afzien van het brandvoorschriftengebied voor KG en BKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig, waarbij: 1 de functie wordt ingeperkt (in elk geval geen ZKG, mogelijk geen KG), en 2 het voorschriftengebied kan worden verwijderd. Dit kan dus niet voor ZKG.</i>	<i>Toelichting 2/3: ZKG zijn op basis van lid 2 niet toegestaan Bij elke nieuwe ontwikkeling van ZKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG; en 2 waarbij de gemeente voor die locatie het brandvoorschriftengebied verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1).</i>	<i>Toelichting 2/3: ZKG en KG zijn op basis van lid 2 niet toegestaan Bij elke nieuwe ontwikkeling van ZKG of KG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG of KG; en 2 waarbij de gemeente voor die locatie: - bij een ZKG het brandvoorschriftengebied verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1), of - een nieuw ZKG uitsluit en bij het KG het brandvoorschriftengebied 'uitzet'.</i>	<i>Toelichting 2/3: ZKG, KG en BKG zijn op basis van lid 2 niet toegestaan Bij elke nieuwe ontwikkeling van ZKG, KG of BKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG, KG of BKG; en 2 waarbij de gemeente voor die locatie: - bij een ZKG het brandvoorschriftengebied verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1), of - een nieuw ZKG uitsluit en bij het KG of BKG het brandvoorschriftengebied 'uitzet'.</i>
	4		Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG, KG en BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.
	5	Het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' is aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	Het 'Explosieaandachtsgebied' is niet aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl	Het 'Explosieaandachtsgebied' is niet aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl	
	<i>Toelichting 5: Voor het afzien van het explosievoorschriftengebied voor KG en BKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig, waarbij: 1 de functie wordt ingeperkt (in elk geval geen ZKG, mogelijk geen KG); en 2 het voorschriftengebied voor die locatie kan worden verwijderd. Dit kan dus niet voor ZKG.</i>	<i>Toelichting 4/5: ZKG zijn op basis van lid 4 niet toegestaan Bij elke nieuwe ontwikkeling van ZKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG; en 2 waarbij de gemeente het explosievoorschriftengebied voor die locatie verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1).</i>	<i>Toelichting 4/5: ZKG en KG zijn op basis van lid 4 niet toegestaan Bij elke nieuwe ontwikkeling van een ZKG of KG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG of KG; en 2 waarbij de gemeente voor die locatie: - het explosievoorschriftengebied voor die locatie verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1) of - een nieuw ZKG uitsluit en voor het KG het explosievoorschriftengebied 'uitzet'.</i>	<i>Toelichting 4: Bij elke nieuwe ontwikkeling van ZKG, KG of BKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG, KG of BKG; en 2 waarbij de gemeente voor die locatie: - het explosievoorschriftengebied voor die locatie verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1), of - een nieuw ZKG uitsluit en voor het KG of BKG het explosievoorschriftengebied 'uitzet'.</i>	
	Lid	Alle modellen			
Ambitieniveau I, II en III	1	Ter plaatse van het werkingsgebied 'afstanden voor externe veiligheid' zijn nieuwe KG, BKG en BKL niet toegestaan.			
	2	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG en KL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.			
	3	Het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' is niet aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.			
		<i>Toelichting 2/3: ZKG en KL zijn op basis lid 2 geheel niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau wordt het brandvoorschriftengebied uitgezet voor KG en BKG.</i>			
	4	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG en KL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.			
	5	Het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' is niet aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.			
	<i>Toelichting 4/5: ZKG en KL zijn op basis lid 4 geheel niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau wordt het explosievoorschriftengebied uitgezet voor KG en BKG.</i>				

Tabel 8.7: Planregels voor de uitwerking van de ambitieniveaus voor toegestane nieuwe activiteiten bij opslag propaan/propeen < 13m³ (tabel 8.6)

8.4.4.5 Ambitieniveaus vertaald naar toelaten ZKG, KG, BKG, KL en BKL in aandachtsgebieden overige risicovolle activiteiten

In deze paragraaf is het toelaten ZKG, KG, BKG, KL en BKL voor de onderscheidde ambitieniveaus uit par 8.1.1 doorvertaald naar maatregelenpakketten.

Werkingsgebied

Het werkingsgebied van de regels in deze paragraaf zijn de aandachtsgebieden: brandaandachtsgebied, explosie aandachtsgebied en het gifwolkaandachtsgebied. Per gebiedstype kan een ander ambitieniveau gekozen worden.

Mogelijke maatregelen op hoofdlijn (maatregelenpakketten)

Onderstaand worden de mogelijkheden voor het wel/niet toestaan op hoofdlijn uitgedrukt in een maatregelenpakket.

Maatregelenpakket	Inhoud maatregelen pakket
Ja, mits afweging Bkl art. 5.15	Bkl 5.15 afweging: - Toestaan ontwikkeling overweegbaar na afweging voor toelating in omgevingsplan conform Bkl 5.15 lid 2a en 2b.
Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 + keuze Bkl 5.14	Bkl 5.15 afweging: - Toestaan ontwikkeling overweegbaar na afweging voor toelating in omgevingsplan conform Bkl 5.15 lid 2a en 2b. Bkl 5.14: - De gemeente moet keuze maken over het instellen van een voorschriftengebied voor BKG en KG.
Ja, Bkl art. 5.14 verplicht en mits afweging Bkl art. 5.15	Bkl 5.14 (voorschriftengebied) is van toepassing: - Brand: Bbl maatregelen of gelijkwaardig, én - Explosie: Bbl maatregelen of gelijkwaardig Bkl 5.15 afweging: - Toestaan ontwikkeling overweegbaar na afweging voor toelating in omgevingsplan conform Bkl 5.15 lid 2a en 2b.
Ja, mits afweging Bkl 5.15 en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen.	Bkl 5.15 afweging: - Toestaan ontwikkeling overweegbaar na afweging voor toelating in omgevingsplan conform Bkl 5.15 lid 2a en 2b, én - Afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen in een omgevingsvergunning. Bkl 5.14: - De gemeente ziet af van het instellen van een voorschriftengebied voor BKG en KG.
Ja, mits Bkl art. 5.14 en met afweging Bkl 5.15 én afweging (omgevings)maatregelen.	Bkl 5.14 (voorschriftengebied) is van toepassing: - Brand: Bbl maatregelen of gelijkwaardig, én - Explosie: Bbl maatregelen of gelijkwaardig Bkl 5.15 afweging: - Toestaan ontwikkeling overweegbaar na afweging voor toelating in omgevingsplan conform Bkl 5.15 lid 2a en 2b, én - Afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen in een omgevingsvergunning.
Nee, afwijking met Omgevingsvergunning mogelijk	Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.
Nee, vanuit ambitie	Nieuwe ontwikkelingen van betreffende functie(s) zijn niet toegestaan vanuit de gemeentelijke veiligheidsambitie

Tabel 8.8: Maatregelenpakketten bij risicovolle activiteiten (behalve propaan/propeen < 13 m³)

Uitleg van 2 toevoegingen onderstaande tabellen:

- # Met het vaststellen van het omgevingsplan is invulling gegeven aan art 5.15 Bkl. Art 5.15 waarborgt dat in het omgevingsplan rekening is gehouden met de kans op het overlijden van een groep van tien of meer personen per jaar door:
- 1°. dat maatregelen zijn getroffen ter bescherming van personen in die gebouwen en op die locaties; of
 - 2°. dat het aantal doorgaans aanwezige personen of de tijd dat die aanwezig zijn in die gebouwen en op die locaties beperkt is.
- * Hiervoor hoeven in het omgevingsplan geen regels opgenomen te worden

Werkwijze bepalen planregels detail

Onderstaande tabellen 8.9 en met name 8.10 bevatten veel uitwerkingen. Het lijkt door de hoeveelheid tekst en tabellen moeilijker dan het in de praktijk is!

Het is belangrijk het systeem te volgen, waardoor met Keuze 2 en Keuze 3 de te gebruiken tekst beperkt wordt tot enkel 1 kolom.

Keuze 2

Welk ambitieniveau wil de gemeente, zie 8.1.1. De weergave van het effect deze keuze is te zien in Tabel 8.9.

Afhankelijk van het gekozen ambitieniveau is enkel nog maar één deeltabel van 8.10 van toepassing

- Wettelijke minimumniveau: 8.10A
- Ambitieniveau I 8.10B
- Ambitieniveau II 8.10C
- Ambitieniveau III 8.10D

Keuze 3

Welk *hoofdmodellen in de regelsystematiek* kiest de gemeente zie 8.4.4.3. Daarin zijn twee *hoofdmodellen in de regelsystematiek* te onderscheiden:

- Model 1: een model waarin zeer kwetsbare, kwetsbare en beperkt kwetsbare gebouwen alle zonder meer worden toegelaten;
- Model 2 A/B/C: een model waarbij een totaalverbod geldt voor zeer kwetsbare, kwetsbare gebouwen en/of beperkt kwetsbare gebouwen.

Afhankelijk van het gekozen regelsystematiek wordt in de Tabellen 8.3, 8.7, 8.10 en 8.16. gekozen voor de betreffende kolom.

Voorbeeld

Keuze 2

Een gemeente kiest voor haar bedrijventerrein, waar risicovolle inrichtingen zijn toegestaan, voor Ambitieniveau II. Tabel 8.9 geeft dan een overzicht van de effecten van die keuze.

Keuze 3

Daarna kiest de gemeente een regelsysteem. Regelsysteem 2B zou hier het beste passen, de gemeente kiest dan ook dit systeem.

Relevante palnregel

Dat maakt dat de planregels uit tabel 8.10C en dan de 3^e kolom (Model 2B) van toepassing zijn. De andere deeltabellen (8.10A, B en D) en alle andere kolommen in tabel 8.10C zijn niet relevant na deze twee keuzes.

Vertaling van ambitieniveaus naar toegestane nieuwe activiteiten binnen aandachtsgebieden (uitgezonderd aandachtsgebieden propaan/propeen < 13m ³)											
		Beperkt Kwetsbare Locaties (BKL)		Kwetsbare Locaties (KL)		Beperkt Kwetsbare Gebouwen (BKG)		Kwetsbare Gebouwen (KG)		Zeer Kwetsbare Gebouwen (ZKG)	
		Maatregelpakket	Lid	Maatregelpakket	Lid	Maatregelpakket	Lid	Maatregelpakket	Lid	Maatregelpakket	Lid
Wettelijk minimum Bkl	Gifwolkaandachtsgebied	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*
	Explosieaandachtsgebied	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#] + keuze Bkl 5.14	3/4	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#] + keuze Bkl 5.14	3/4	Ja, Bkl art. 5.14 verplicht en mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	3/4
	Brandaandachtsgebied	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#] + keuze Bkl 5.14	1/2	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#] + keuze Bkl 5.14	1/2	Ja, Bkl art. 5.14 verplicht en mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	1/2
Ambitie-niveau I	Gifwolkaandachtsgebied	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	9	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	9
	Explosieaandachtsgebied	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	8	Nee vanuit ambitie	5	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	6/7 8	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	6/7 8	Nee vanuit ambitie	5
	Brandaandachtsgebied	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	4	Nee vanuit ambitie	1	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	2/3 4	Ja, Bkl art. 5.14 van toepassing, mits afweging Bkl 5.15 [#] en mits omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	2/3 4	Nee vanuit ambitie	1
Ambitie-niveau II	Gifwolkaandachtsgebied	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*	Nee vanuit ambitie, maar afwijking met Omgevingsvergunning mogelijk	11	Ja, mits afweging Bkl art. 5.15 [#]	*	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	12	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	12
	Explosieaandachtsgebied	Nee vanuit ambitie, maar afwijking met Omgevingsvergunning mogelijk	7	Nee vanuit ambitie	6	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	8/9 10	Ja, Bkl art. 5.14 van toepassing, mits afweging Bkl 5.15 [#] en mits omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	8/9 10	Nee vanuit ambitie	6
	Brandaandachtsgebied	Nee vanuit ambitie, maar afwijking met Omgevingsvergunning mogelijk	2	Nee vanuit ambitie	1	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	3/4 5	Nee vanuit ambitie	1	Nee vanuit ambitie	1
Ambitie-niveau III	Gifwolkaandachtsgebied	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	8	Nee vanuit ambitie, maar afwijking met Omgevingsvergunning mogelijk	7	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	8	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	8	Nee vanuit ambitie, maar afwijking met Omgevingsvergunning mogelijk	7
	Explosieaandachtsgebied	Nee vanuit ambitie, maar afwijking met Omgevingsvergunning mogelijk	3	Nee vanuit ambitie	2	Ja, mits afweging Bkl 5.15 [#] en met omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	4/5 6	Nee vanuit ambitie	2	Nee vanuit ambitie	1
	Brandaandachtsgebied	Nee vanuit ambitie	1	Nee vanuit ambitie	1	Nee vanuit ambitie	1	Nee vanuit ambitie	1	Nee vanuit ambitie	1

Tabel 8.9: Ambities voor toegestane nieuwe risicovolle activiteiten (behalve propaan/propeen < 13 m³)

	Lid	Model 1	Model 2A	Model 2B	Model 2C
Wettelijk minimum	1		Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG, KG en BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.
	2	Het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' is aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	[keuze gemeente] Optie 1: Het 'Brandaandachtsgebied' is aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl. Of Optie 2: Het 'Brandaandachtsgebied' is niet aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	[keuze gemeente] Optie 1: Het 'Brandaandachtsgebied' is aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl. Of Optie 2: Het 'Brandaandachtsgebied' is niet aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	
		<i>Toelichting 1/2: Voor het afzien van het brandvoorschriftengebied voor KG en BKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig, waarbij: 1 de functie wordt ingeperkt (in elk geval geen ZKG, mogelijk geen KG), en 2 het voorschriftengebied kan worden verwijderd. Dit kan dus niet voor ZKG.</i>	<i>Toelichting 1/2: ZKG zijn op basis van lid 1 niet toegestaan Bij optie 2: Bij elke nieuwe ontwikkeling van ZKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG; en 2 waarbij de gemeente voor die locatie het brandvoorschriftengebied verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1).</i>	<i>Toelichting 1/2: ZKG en KG zijn op basis van lid 1 niet toegestaan Bij optie 2: Bij elke nieuwe ontwikkeling van ZKG of KG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG of KG; en 2 waarbij de gemeente voor die locatie: - bij een ZKG het brandvoorschriftengebied verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1), of - een nieuw ZKG uitsluit en bij het KG het brandvoorschriftengebied 'uitzet'</i>	<i>Toelichting 1/2: ZKG, KG en BKG zijn op basis van lid 1 niet toegestaan. Bij elke nieuwe ontwikkeling van ZKG, KG of BKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG, KG of BKG; en 2 waarbij de gemeente voor die locatie: - bij een ZKG het brandvoorschriftengebied verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1), of - een nieuw ZKG uitsluit en bij het KG of BKG het brandvoorschriftengebied 'uitzet'</i>
	3		Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe ZKG, KG en BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.
	4	Het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' is aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	[keuze gemeente] Optie 1: Het 'Explosieaandachtsgebied' is aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl of Optie 2: Het 'Explosieaandachtsgebied' is niet aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl	[keuze gemeente] Optie 1: Het 'Explosieaandachtsgebied' is aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl of Optie 2: Het 'Explosieaandachtsgebied' is niet aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl	
		<i>Toelichting 5/6: Voor het afzien van het explosievoorschriftengebied voor KG en BKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig, waarbij: 1 de functie wordt ingeperkt (in elk geval geen ZKG, mogelijk geen KG); en 2 het voorschriftengebied voor die locatie kan worden verwijderd. Dit kan dus niet voor ZKG.</i>	<i>Toelichting 5/6: ZKG zijn op basis van lid 5 niet toegestaan. Bij optie 2: Bij elke nieuwe ontwikkeling van ZKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG; en 2 waarbij de gemeente het explosievoorschriftengebied voor die locatie verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1).</i>	<i>Toelichting 5/6: ZKG en KG zijn op basis van lid 5 niet toegestaan. Bij optie 2: Bij elke nieuwe ontwikkeling van een ZKG of KG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG of KG; en 2 waarbij de gemeente voor die locatie: - het explosievoorschriftengebied voor die locatie verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1) of - een nieuw ZKG uitsluit en voor het KG het explosievoorschriftengebied 'uitzet'</i>	<i>Toelichting 5: Bij elke nieuwe ontwikkeling van ZKG, KG of BKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met ZKG, KG of BKG; en 2 waarbij de gemeente voor die locatie: - het explosievoorschriftengebied voor die locatie verplicht 'aanzet' (dan geldt hetzelfde als model 1), of - een nieuw ZKG uitsluit en voor het KG of BKG het explosievoorschriftengebied 'uitzet'</i>

Tabel 8.10 A: Planregels bij ambitieniveau **wettelijk minimum** voor nieuwe risicovolle activiteiten (behalve propaan/propeen < 13 m³)

	Lid	Model 1	Model 2A	Model 2B	Model 2C
Ambitieniveau I	1	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan
	2			Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe KG en BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.
	3	Het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' is aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	Het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' is aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	Het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' is niet aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	
		<i>Toelichting 2/3: ZKG zijn op basis lid 1 geheel niet toegestaan. KG en BKG zijn wel toegestaan. Het brandvoorschriftengebied wordt met lid 3 aangezet (van toepassing op KG en BKG) In het ambitieniveau blijft het brandvoorschriftengebied aanstaan voor KG, maar wordt uitgezet voor BKG. Voor het afzien van het brandvoorschriftengebied voor BKG moet elke keer het omgevingsplan gewijzigd worden, waarbij: 1 de functie wordt ingeperkt door geen KG toe te staan, en 2 het brandvoorschriftengebied voor die locatie kan worden verwijderd.</i>	<i>Toelichting 2/3: ZKG zijn op basis lid 1 geheel niet toegestaan. KG en BKG zijn wel toegestaan. Het brandvoorschriftengebied wordt met lid 3 aangezet (van toepassing op KG en BKG) In het ambitieniveau blijft het brandvoorschriftengebied aanstaan voor KG, maar wordt uitgezet voor BKG. Voor het afzien van het brandvoorschriftengebied voor BKG moet elke keer het omgevingsplan gewijzigd worden, waarbij: 1 de functie wordt ingeperkt door geen KG toe te staan, en 2 het brandvoorschriftengebied voor die locatie kan worden verwijderd.</i>	<i>Toelichting 2/3: ZKG zijn op basis lid 1 geheel niet toegestaan. KG zijn op basis van lid 2 niet toegestaan. BKG zijn dus wel toegestaan Het brandvoorschriftengebied wordt uitgezet (enkel van toepassing op BKG). In het ambitieniveau blijft het brandvoorschriftengebied aanstaan voor KG. Bij elke nieuwe ontwikkeling van een KG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met KG; 2 het brandvoorschriftengebied voor die locatie aanzet voor KG 3 de gemeente een afweging van de noodzakelijke omgevingsveiligheidsmaatregelen maakt</i>	<i>Toelichting 2/3: ZKG zijn op basis lid 1 geheel niet toegestaan. KG en BKG zijn op basis van lid 2 niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau blijft het brandvoorschriftengebied aanstaan voor KG. Voor elke nieuwe ontwikkeling van KG of BKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met KG of BKG; en 2 het explosievoorschriftengebied voor die locatie: - aanzet in geval van een KG, of - niet aanzet bij enkel een BKG. 3 de gemeente een afweging van de noodzakelijke omgevingsveiligheidsmaatregelen maakt conform regel Y</i>
	4	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKL, BKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKL, BKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKL, BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)
		<i>Toelichting 4 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 4 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 4 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 4 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>
	5	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan
	6			Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KG en BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.
	7	Het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' is niet aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	Het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' is niet aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	Het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' is niet aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	
	<i>Toelichting 5/6/7: ZKG zijn op basis van lid 5 niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau wordt het explosievoorschriftengebied uitgezet voor KG en BKG. Dit is direct in de regels te regelen.</i>	<i>Toelichting 5/6/7: ZKG zijn op basis van lid 5 niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau wordt het explosievoorschriftengebied uitgezet voor KG en BKG. Dit is direct in de regels te regelen.</i>	<i>Toelichting 5/6/7: ZKG zijn op basis van lid 5 niet toegestaan KG zijn op basis van lid 6 niet toegestaan Het explosievoorschriftengebied staat niet aan Bij dit ambitieniveau wordt het explosievoorschriftengebied uitgezet voor KG en BKG Bij elke nieuwe ontwikkeling van een KG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met KG; 2 de gemeente een afweging van de noodzakelijke omgevingsveiligheidsmaatregelen maakt</i>	<i>Toelichting 5/6/7: ZKG zijn op basis van lid 5 niet toegestaan. KG en BKG zijn op basis van lid 6 niet toegestaan Bij elke nieuwe ontwikkeling van een KG of BKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met KG of BKG; 2 De locatie wordt daarbij niet aangewezen als explosievoorschriftengebied. 3 de gemeente een afweging van de noodzakelijke omgevingsveiligheidsmaatregelen maakt conform regel Y</i>	

8	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKL, BKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKL, BKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKL en BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)
	<i>Toelichting 8 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 8 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 8 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 8 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>
9	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifwolkaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toelaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifwolkaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toelaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifwolkaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toelaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifwolkaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toelaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)
	<i>Toelichting 9 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 9 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 9 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 9 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>

Tabel 8.10 B: Planregels bij **ambitieniveau I** voor nieuwe risicovolle activiteiten (behalve propaan/propeen < 13 m³)

	Lid	Model 1	Model 2A	Model 2B	Model 2C
Ambitie niveau II	1	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe KL, KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.
	2	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)
		<i>Toelichting 2 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>	<i>Toelichting 2 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>	<i>Toelichting 2 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>	<i>Toelichting 2 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>
	3				Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.
	4	Het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' is niet aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	Het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' is niet aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	Het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' is niet aangewezen als brandvoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	
		<i>Toelichting '3/4: ZKG en KG zijn op basis van lid 1 niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau wordt het brandvoorschriftengebied uitgezet voor BKG. Het afzien van het brandvoorschriftengebied voor BKG kan daardoor rechtstreeks in de regels gedaan worden.</i>	<i>Toelichting '3/4: ZKG en KG zijn op basis van lid 1 niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau wordt het brandvoorschriftengebied uitgezet voor BKG. Het afzien van het brandvoorschriftengebied voor BKG kan daardoor rechtstreeks in de regels gedaan worden.</i>	<i>Toelichting '3/4: ZKG en KG zijn op basis van lid 1 niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau wordt het brandvoorschriftengebied uitgezet voor BKG. Het afzien van het brandvoorschriftengebied voor BKG kan daardoor rechtstreeks in de regels gedaan worden.</i>	<i>Toelichting 5/6: ZKG en KG zijn op basis van lid 1 niet toegestaan. BKG zijn op basis van lid 3 niet toegestaan Bij dit ambitieniveau wordt het brandvoorschriftengebied uitgezet voor BKG. Voor elke nieuwe ontwikkeling van BKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig die: 1 de functie op die locatie uitbreidt met BKG; en 2 het explosievoorschriftengebied voor die locatie niet aanzet; 3 de gemeente een afweging van de noodzakelijke omgevingsveiligheidsmaatregelen maakt conform regel Y</i>
	5	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	
		<i>Toelichting 5 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 5 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 5 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	
	6	Ter plaatse van het werkingsgebied 'explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KL en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.
	7	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)

	<i>Toelichting 7</i> Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.	<i>Toelichting 7</i> Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.	<i>Toelichting 7</i> Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.	<i>Toelichting 7</i> Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.
8			Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KG en BKG (of de uitbreiding/wijziging daarvan) niet toegestaan.
9	Het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' is aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	Het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' is aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	Het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' is niet aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	
	<i>Toelichting 8/9:</i> ZKG zijn op basis van lid 6 geheel niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau staat het explosievoorschriftengebied aan voor KG. Bij dit ambitieniveau wordt het explosievoorschriftengebied uitgezet voor BKG. Voor het afzien van het explosievoorschriftengebied voor BKG moet elke keer het omgevingsplan gewijzigd worden, waarbij: 1 de functie wordt ingeperkt door geen KG toe te staan, en 2 het explosievoorschriftengebied voor die locatie kan worden verwijderd.	<i>Toelichting 8/9:</i> ZKG zijn op basis van lid 6 geheel niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau staat het explosievoorschriftengebied aan voor KG. Bij dit ambitieniveau wordt het explosievoorschriftengebied uitgezet voor BKG. Voor het afzien van het explosievoorschriftengebied voor BKG moet elke keer het omgevingsplan gewijzigd worden, waarbij: 1 de functie wordt ingeperkt door geen KG toe te staan, en 2 het explosievoorschriftengebied voor die locatie kan worden verwijderd.	<i>Toelichting 8/9:</i> ZKG zijn op basis van lid 6 geheel niet toegestaan. KG zijn op basis van lid 8 niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau staat het explosievoorschriftengebied aan voor KG. Bij dit ambitieniveau wordt het explosievoorschriftengebied uitgezet voor BKG. Bij elke nieuwe ontwikkeling van een KG is een wijziging van het omgevingsplan nodig, waarbij: 1 de functie op die locatie uitbreidt met KG; en 2 het voorschriftengebied voor die locatie wordt aangezet. 3 de gemeente een afweging van de noodzakelijke omgevingsveiligheidsmaatregelen maakt conform regel Y	<i>Toelichting 8/9:</i> ZKG zijn op basis van lid 6 niet toegestaan. KG en BKG zijn op basis lid 8 niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau staat het explosievoorschriftengebied aan voor KG. Bij dit ambitieniveau wordt het explosievoorschriftengebied uitgezet voor BKG. Bij elke nieuwe ontwikkeling van een KG of BKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig, waarbij: 1 de functie op die locatie uitbreidt met KG of BKG; en 2 waarbij de gemeente voor die locatie: - het explosievoorschriftengebied aanzet voor KG, of - een nieuw KG uitsluiten en voor BKG het explosievoorschriftengebied uitzetten. 3 de gemeente een afweging van de noodzakelijke omgevingsveiligheidsmaatregelen maakt conform regel Y
10	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	
	<i>Toelichting 10</i> Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'	<i>Toelichting 10</i> Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'	<i>Toelichting 10</i> Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'	
11	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifgasandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifgasandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifgasandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifgasandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)
	<i>Toelichting 11</i> Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.	<i>Toelichting 11</i> Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.	<i>Toelichting 11</i> Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.	<i>Toelichting 11</i> Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.
12	Ter plaatse van het werkingsgebied 'gifwolkaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toelaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'gifwolkaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toelaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'gifwolkaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toelaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'gifwolkaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toelaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)
	<i>Toelichting 11</i> Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'	<i>Toelichting 11</i> Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'	<i>Toelichting 11</i> Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'	<i>Toelichting 11</i> Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'

Tabel 8.10 C: Planregels bij ambitieniveau II voor nieuwe risicovolle activiteiten (behalve propaan/propeen < 13 m³)

	Lid	Model 1	Model 2A	Model 2B	Model 2C
Ambitieniveau III	1	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe BLK, KL, BKG, KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe BLK, KL, BKG, KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe BLK, KL, BKG, KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandaandachtsgebied' zijn nieuwe BLK, KL, BKG, KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.
	2	Ter plaatse van het werkingsgebied 'explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KL, KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KL, KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KL, KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.	Ter plaatse van het werkingsgebied 'explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe KL, KG en ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan.
	3	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)
		<i>Toelichting 3 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>	<i>Toelichting 3 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>	<i>Toelichting 3 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>	<i>Toelichting 3 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>
	4				Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' zijn nieuwe BKG (of de uitbreiding/wijziging daarvan) niet toegestaan.
	5	Het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' is aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	Het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' is aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	Het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied' is niet aangewezen als explosievoorschriftengebied als bedoeld in artikel 5.14 van het Bkl.	
		<i>Toelichting 4/5: KG en ZKG zijn op basis van lid 2 geheel niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau wordt het explosievoorschriftengebied uitgezet voor BKG. Voor het afzien van het explosievoorschriftengebied voor BKG moet elke keer het omgevingsplan gewijzigd worden, waarbij het explosievoorschriftengebied voor die locatie kan worden verwijderd.</i>	<i>Toelichting 4/5: KG en ZKG zijn op basis van lid 2 geheel niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau wordt het explosievoorschriftengebied uitgezet voor BKG. Voor het afzien van het explosievoorschriftengebied voor BKG moet elke keer het omgevingsplan gewijzigd worden, waarbij het explosievoorschriftengebied voor die locatie kan worden verwijderd.</i>	<i>Toelichting 2: KG en ZKG zijn op basis van lid 2 niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau wordt het explosievoorschriftengebied uitgezet voor BKG. Bij elke nieuwe ontwikkeling van een KG is een wijziging van het omgevingsplan nodig, waarbij het voorschriftengebied voor die locatie wordt aangezet.</i>	<i>Toelichting 4/5: KG en ZKG zijn op basis van lid 2 niet toegestaan. BKG zijn op basis lid 4 niet toegestaan. Bij dit ambitieniveau wordt het explosievoorschriftengebied uitgezet voor BKG. Bij elke nieuwe ontwikkeling van een BKG is een wijziging van het omgevingsplan nodig, waarbij: 1 de functie op die locatie uitbreidt met BKG; en 2 waarbij de gemeente voor die locatie het explosievoorschriftengebied uitzet 3 de gemeente een afweging van de noodzakelijke omgevingsveiligheidsmaatregelen maakt conform regel Y</i>
	6	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied', zijn nieuwe BKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toepaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	
		<i>Toelichting 6 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 6 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 6 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	
	7	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifgasaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KL, ZKG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifgasaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifgasaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifgasaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe KL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)
	<i>Toelichting 7 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>	<i>Toelichting 7 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>	<i>Toelichting 7 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>	<i>Toelichting 7 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>	

8	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifwolkaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe BLK, BKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toelaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifwolkaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe BLK, BKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toelaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifwolkaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe BLK, BKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toelaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifwolkaandachtsgebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10-6' en/of 'Brandaandachtsgebied' en/of 'Explosieaandachtsgebied', zijn nieuwe BLK, BKG en KG (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toelaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)
	<i>Toelichting 8 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 8 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 8 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>	<i>Toelichting 8 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>

Tabel 8.10 D: Planregels bij **ambitieniveau III** voor nieuwe risicovolle activiteiten (behalve propaan/propeen < 13 m³)

Art Y	Toelaten van nieuwe activiteiten binnen aandachtsgebieden
Lid 1	Met een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit kunnen deze gebouwen of locaties (dan wel wijziging of uitbreiding) worden toegelaten , mits:
a	voldaan wordt aan art. x [artikel waarin de gemeente de toedeling van functies/activiteiten regelt: welke activiteiten mogen waar plaatsvinden vanuit ruimtelijk-functioneel perspectief. Bv: geen bedrijfsmatige activiteiten in een woonwijk];
b	de redelijkerwijs te nemen veiligheidsmaatregelen zijn afgewogen; <ul style="list-style-type: none"> - nut en noodzaak van deze ontwikkeling op deze locatie (kan de ontwikkeling ook buiten het aandachtsgebied); - maatregelen aan de risicobronnen om het risico te verkleinen; - binnen het aandachtsgebied de afstand tot de risicobronnen zoveel als mogelijk vergroten; - bouwwerken en omgeving bieden bescherming, waarbij ook de ligging en situering van de gebouwen ten opzichte van de risicobronnen wordt afgewogen en de situering van groepen (zeer) kwetsbare personen zo ver mogelijk van de risicobronnen af; - inrichtingsmaatregelen: Bouwwerken en gebieden zijn veilig en snel te verlaten (zelfredzaamheid), onder andere door: <ul style="list-style-type: none"> o adequate vluchtroutes van de bron af, zowel in gebouwen als in de buitenruimte, o opvangmogelijkheden zijn afgestemd op de populatie, o kwetsbare gebouwen met veel mensen en zeer kwetsbare gebouwen beschikken bij ingebruikname over een adequaat ontruimingsplan dat voldoende periodiek wordt geoefend; - de omgeving maakt snel en effectief optreden van de hulpdiensten op de incidentlocatie mogelijk (bestrijdbaarheid), onder andere: <ul style="list-style-type: none"> o de incidentlocatie is goed bereikbaar via twee wegen, deze wegen maken aanrijden bij elke windrichting mogelijk, o de aanrijdtijden voor de hulpverlening zijn afgewogen; - risicocommunicatie; en
c	advies is ingewonnen bij de [veiligheidsregio/Brandweer X] en gemotiveerd is aangegeven op welke wijze dit advies is verwerkt.

Tabel 8.11: Aanvullende regels voor toelating door middel van een omgevingsvergunning

Art Z	Afwijking voor nieuwe activiteiten binnen aandachtsgebieden
Lid 1	Met een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit kan worden afgeweken van lid xx van art xx van het omgevingsplan waarbij deze gebouwen of locaties (dan wel wijziging of uitbreiding) zijn toegelaten, mits:
a	voldaan wordt aan art. x [artikel waarin de gemeente de toedeling van functies/activiteiten regelt: welke activiteiten mogen waar plaatsvinden vanuit ruimtelijk-functioneel perspectief. Bv: geen bedrijfsmatige activiteiten in een woonwijk];
b	de redelijkerwijs te nemen veiligheidsmaatregelen zijn afgewogen; <ul style="list-style-type: none"> - nut en noodzaak van deze ontwikkeling op deze locatie (kan de ontwikkeling ook buiten het aandachtsgebied); - maatregelen aan de risicobronnen om het risico te verkleinen; - binnen het aandachtsgebied de afstand tot de risicobronnen zoveel als mogelijk vergroten; - bouwwerken en omgeving bieden bescherming, waarbij ook de ligging en situering van de gebouwen ten opzichte van de risicobronnen wordt afgewogen en de situering van groepen (zeer) kwetsbare personen zo ver mogelijk van de risicobronnen af; - inrichtingsmaatregelen: Bouwwerken en gebieden zijn veilig en snel te verlaten (zelfredzaamheid), onder andere door: <ul style="list-style-type: none"> o adequate vluchtroutes van de bron af, zowel in gebouwen als in de buitenruimte, o opvangmogelijkheden zijn afgestemd op de populatie, o kwetsbare gebouwen met veel mensen en zeer kwetsbare gebouwen beschikken bij ingebruikname over een adequaat ontruimingsplan dat voldoende periodiek wordt geoefend; - de omgeving maakt snel en effectief optreden van de hulpdiensten op de incidentlocatie mogelijk (bestrijdbaarheid), onder andere: <ul style="list-style-type: none"> o de incidentlocatie is goed bereikbaar via twee wegen, deze wegen maken aanrijden bij elke windrichting mogelijk, o de aanrijdtijden voor de hulpverlening zijn afgewogen; - Risicocommunicatie; en
c	advies is ingewonnen bij de [veiligheidsregio/Brandweer X] en gemotiveerd is aangegeven op welke wijze dit advies is verwerkt.

Tabel 8.12: Aanvullende regels voor afwijking door middel van een omgevingsvergunning

8.4.4 Attentiegebieden

Het Bkl maakt in art 5.14 en 5.15 onderscheid tussen veiligheid van activiteiten van mensen in gebouwen en mensen op (beperkt) kwetsbare locaties buiten; dus tussen veiligheid van mensen binnen en van mensen buiten.

Mensen in gebouwen: aandachtsgebieden

Om de veiligheid van mensen in gebouwen te bepalen wordt in het landelijke externe veiligheidsbeleid gebruik gemaakt van aandachtsgebieden. Aandachtsgebieden geven aan in welk, geografisch afgebakend, gebied zich bij een groot incident met gevaarlijke stoffen nog levensbedreigende gevolgen voor personen in gebouwen kunnen voordoen. Aandachtsgebieden zijn bedoeld om het gebied inzichtelijk te maken waar kans is op een incident met grote maatschappelijke verstoring. Gevaren zijn bijvoorbeeld warmtestraling (bij brand en/of explosie), overdruk (bij explosies) en concentraties van giftige stoffen in de lucht (bij het vrijkomen van een gifwolk).

Mensen op locaties buiten: attentiegebieden

In de Omgevingswet ontbreekt een geografische afbakening van het gebied waar zich bij een groot incident met gevaarlijke stoffen nog levensbedreigende gevolgen voor personen buiten kunnen voordoen. Dit gebied is namelijk groter dan de aandachtsgebieden, omdat mensen op locaties buiten niet beschermd zijn door een gebouw en daarom worden blootgesteld aan een hogere warmtestraling, overdruk en hogere concentraties giftige stoffen. Door de afwezigheid van bebouwing kunnen mensen ook buiten de aandachtsgebieden onvoldoende beschermd zijn tegen de gevaren van brand, explosie en/of een gifwolk. In veel gevallen kunnen zij zich niet in veiligheid brengen. Voor mensen op locaties buiten zijn er gebieden buiten de aandachtsgebieden die onvoldoende bescherming geven.

De Omgevingswet vereist echter wel rekening te houden met relevante aspecten van branden, rampen en crises (artikel 5.2 Bkl) op (beperkt) kwetsbare locaties. Locaties zijn gedefinieerd in bijlage VI van het Bkl. Locaties zijn daarmee niet het gehele gebied buiten een gebouw.

Om invulling te geven aan de bescherming van mensen op locaties buiten is een aanvullende benadering nodig. Brandweer NL, GHOR/GGD en de Omgevingsdiensten hebben op verzoek van het Ministerie van IenW de handleiding omgevingsveiligheid mensen op buitenlocaties opgesteld²³. Deze handleiding geeft aan hoe ook bij buitenactiviteiten een expliciete veiligheidsafweging uitgevoerd kan worden.

Om inzichtelijk te maken in welk gebied zich bij een incident met gevaarlijke stoffen nog levensbedreigende gevolgen voor mensen op locaties buiten kunnen voordoen, introduceert de bovengenoemde handleiding het begrip *attentiegebieden*. Attentiegebieden zijn vooralsnog niet in de Omgevingswet opgenomen en daarom zijn gemeenten niet wettelijk verplicht om attentiegebieden in visies, programma's en plannen op te nemen. Wel adviseert de rijksoverheid om de bescherming van mensen op locaties buiten op het niveau van de gemeente af te wegen. Om de veiligheid voor mensen op locaties buiten te verhogen kunnen extra maatregelen binnen attentiegebieden overwogen worden.

Attentiegebieden kunnen aangewezen en opgenomen worden in omgevingsplannen en in de voorwaarden voor omgevingsvergunningen. Voorafgaand hieraan kan in een omgevingsvisie worden vastgelegd dat er aandacht is voor de risico's van transport en opslag van gevaarlijke stoffen, zowel voor mensen in gebouwen als voor mensen op locaties buiten.

De veiligheidsregio's pleiten ervoor om de afweging voor het toelaten KL en BKL in attentiegebieden te baseren op een (gebiedsgericht) ambitieniveau. Dit ambitieniveau is uitgewerkt in §8.1.1 en onderstaand wordt in tabel 8.6 een uitwerking gegeven voor het al dan niet toelaten van functies binnen attentiegebieden.

In tabel 8.7 zijn de juridische regels opgenomen die uitwerking geven aan het toelaten van KL en BKL per ambitieniveau. Deze regels zijn in aanvulling op de regels voor aandachtsgebieden uit par 8.3. Zo staan de instructieregels voor 10⁻⁵ en 10⁻⁶ hier niet uitgewerkt, omdat deze al zijn uitgewerkt bij de aandachtsgebieden. Ook regel Z staat uitgewerkt in par 8.3.4.

Werkingsgebied

Het werkingsgebied van de regels in deze paragraaf zijn de aandachtsgebieden: brandaandachtsgebied, explosie aandachtsgebied en het gifwolkaandachtsgebied. Daarbij kan per gebiedstype een ander ambitieniveau gekozen worden.

²³ Omgevingsveiligheid Mensen op buitenlocaties, versie 3.1; 12 december 2019; Werkgroep Risico's voor mensen buiten, Brandweer NL, GHOR/GGD, Omgevingsdiensten.

Soort attentiegebied	Grenswaarde	Praktische vertaling/afstand
Brandattentiegebied	Plasbrand 2 kW/m ²	Weg, water en spoor: 30 meter Inrichtingen: 1% letaal (= invloedsgebied), of 10-9 bij safety-NL
	Fakkelbrand 2 kW/m ²	Enig beschikbare afstand is het invloedsgebied, dus 1% letaal hanteren. Afhankelijk van de leiding is dat 45 tot 580 meter
Explosieattentiegebied	Warmtestraling van 10 kW/m, en/of Overdruk van 0,2 bar bij een BLEVE in 99% van de gevallen het letsel van de hittestraling belangrijker is dan de overdruk, dus BLEVE effect wordt maatgevend in deze.	1% letaal (= invloedsgebied): Weg: 355 meter Water: 460 meter Water: 90 meter Inrichtingen: 1% letaal (= invloedsgebied), of 10-9 bij safety-NL
Gifwolkattentiegebied	AGW van 30 minuten	1% letaal hanteren (= invloedsgebied) 10-9 bij safety-NL

Tabel 8.13: Uitwerking werkingsgebieden attentiegebieden

Mogelijke maatregelen op hoofdlijn (maatregelpakketten)

Onderstaand worden de mogelijkheden voor het wel/niet toestaan op hoofdlijn uitgedrukt in een maatregelenpakket.

Maatregelpakket	Inhoud maatregelen pakket
Ja, mits afweging bij vaststellen omgevingsplan	Toestaan ontwikkeling overweegbaar na afweging voor toelating in omgevingsplan
Ja, mits omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	Toestaan ontwikkeling overweegbaar na afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen in een omgevingsvergunning.
Nee, afwijking met Omgevingsvergunning mogelijk	Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.
Nee, vanuit ambitie	Nieuwe ontwikkelingen van betreffende functie(s) zijn niet toegestaan vanuit de gemeentelijke veiligheidsambitie

Tabel 8.14: Maatregelenpakketten attentiegebieden

Attentiegebieden met ruimtelijke vertaling naar toegestane nieuwe activiteiten op buitenlocaties					
		Bepert Kwetsbare Locaties (BKL)		Kwetsbare Locaties (KL)	
		Maatregelpakket	Lid	Maatregelpakket	Lid
Ambitieniveau I	Gifwolkattentiegebied	Ja, mits afweging bij vaststellen omgevingsplan		Ja, mits afweging bij vaststellen omgevingsplan	
	Explosieattentiegebied	Ja, mits afweging bij vaststellen omgevingsplan		Nee, vanuit ambitie	1
	Brandattentiegebied	Ja, mits omgevingsvergunning met afweging (omgevings)maatregelen	2	Nee, vanuit ambitie	1
Ambitieniveau II	Gifwolkattentiegebied	Ja, mits afweging bij vaststellen omgevingsplan		Nee vanuit ambitie, maar afwijking met Omgevingsvergunning mogelijk	3
	Explosieattentiegebied	Nee vanuit ambitie, maar afwijking met Omgevingsvergunning mogelijk	2	Nee, vanuit ambitie	1
	Brandattentiegebied	Nee vanuit ambitie, maar afwijking met Omgevingsvergunning mogelijk	2	Nee, vanuit ambitie	1
Ambitieniveau III	Gifwolkattentiegebied	Ja, mits afweging bij vaststellen omgevingsplan		Nee vanuit ambitie, maar afwijking met Omgevingsvergunning mogelijk	4
	Explosieattentiegebied	Nee vanuit ambitie, maar afwijking met Omgevingsvergunning mogelijk	3	Nee, vanuit ambitie	2
	Brandattentiegebied	Nee, vanuit ambitie	1	Nee, vanuit ambitie	1

Tabel 8.15: Ambities voor toegestane nieuwe activiteiten bij opslag propaan/propeen < 13m3

	Lid	Regel voor het toestaan van nieuwe (beperkt) kwetsbare locaties
Ambitieniveau I	1	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandattentiegebied' en/of het 'Explosieattentiegebied' zijn nieuwe kwetsbare locaties (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan
	2	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandattentiegebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10 ⁻⁶ ', zijn nieuwe BKL (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + regel Y (toelaten mogelijk door middel van een omgevingsvergunning)
		<i>Toelichting 2 Toestaan ontwikkeling overweegbaar met omgevingsvergunning met daarin afweging van aanvullende (omgevings)maatregelen. Het vertrekpunt is 'Ja, mits'</i>
Ambitieniveau II	1	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandattentiegebied' en/of 'Explosieattentiegebied' zijn nieuwe kwetsbare locaties (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan
	2	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandattentiegebied' en/of 'Explosieattentiegebied' zijn nieuwe beperkt kwetsbare locaties (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)
	3	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifwolkattentiegebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10 ⁻⁶ ' en/of 'Brandattentiegebied' en/of 'Explosieattentiegebied', zijn nieuwe kwetsbare locaties (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)
		<i>Toelichting 2/3 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>
Ambitieniveau III	1	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Brandattentiegebied' zijn nieuwe kwetsbare en beperkt kwetsbare locaties (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan
		Ter plaatse van het werkingsgebied 'Explosieattentiegebied' zijn nieuwe kwetsbare locaties (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan
	2	Ter plaatse van het werkingsgebied 'explosieattentiegebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10 ⁻⁶ ' en/of 'Brandattentiegebied', zijn nieuwe beperkt kwetsbare locaties (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)
	3	<i>Toelichting 3 Uitgangspunt van deze regel is een nieuwe activiteit hier niet toe te staan. Daarvan kan worden afgeweken met een omgevingsvergunning als de nut en noodzaak zwaarwegend is en daarbij aanvullende (omgevings)maatregelen zijn afgewogen.</i>
	4	Ter plaatse van het werkingsgebied 'Gifwolkattentiegebied', en buiten het werkingsgebied 'Plaatsgebonden risico 10 ⁻⁶ ' en/of 'Brandattentiegebied' en/of 'Explosieattentiegebied', zijn nieuwe kwetsbare locaties (of de uitbreiding of wijziging daarvan) niet toegestaan + Regel Z (afwijking door middel van een omgevingsvergunning is mogelijk)

Tabel 8.16: Attentiegebieden met vertaling van ambitieniveaus naar toegestane activiteiten en planregels

9 Natuurbranden

9.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen ter voorkoming van natuurbranden en het beperken van de gevolgen van natuurbranden op de omgeving. In de regels wordt ingegaan op de brandveiligheid binnen en rondom natuurterreinen en op de gevolgen van een brand in een natuurterrein op de omgeving.

De regels leveren een bijdrage aan de doelen van de veiligheidsregio (zie par. 4.2). Om deze doelen te bereiken zijn in dit hoofdstuk voor de volgende veiligheidsonderwerpen planregels opgesteld:

- voorkomen brandonveilige situaties en activiteiten:
 - beperken van de kans op een natuurbrand en
 - beperken van de mogelijkheid tot uitbreiding van een brand tot een natuurbrand
- het optimaliseren van bereikbaarheid en de bluswatervoorziening,
- het optimaliseren van vluchtmogelijkheden,
- het aanpassen van de vegetatie
- het al dan niet realiseren van (zeer) kwetsbare gebouwen in een natuurgebied
- adviesrecht veiligheidsregio

Gebruikte begrippen:

Natuurterrein:

- a. een terrein dat behoort tot de volgende natuurdoeltypen..... , of
- b. een terrein met bos-, heide-, gras-, veen-, riet- en/of duinvegetaties, of
- c. de op de digitale kaart aangegeven gebieden.

Voor een goede uitvoering van de regels is het gewenst om duidelijkheid te hebben welke terreinen onder het begrip natuurterrein vallen.

Bij natuurbranden is de beschikbare hoeveelheid bluswater, de afstand van bluswater tot een incident, de toegankelijkheid van bluswater en de bereikbaarheid van een incident met regelmaat een uitdaging. Voor omgevingsplannen hoeven voor natuurgebieden echter geen aanvullende regels, bovenop de regels uit hoofdstuk 7 van deze handreiking gesteld te worden. De in hoofdstuk 7 voorgestelde regels geven ook invulling aan voorzieningen voor het bestrijden van een natuurbrand. Dat deze voorzieningen veelal minder beschikbaar en moeilijker te realiseren is een uitvoeringsvraagstuk.

9.2 NATIONALE WETGEVING

In de Omgevingswet (en in de huidige wetgeving) is niets geregeld ter voorkoming van natuurbranden en het beperken van de gevolgen van natuurbranden op de omgeving. Wel heeft Brandweer Nederland een Handreiking Risico Index Natuurbranden (RIN)²⁴ opgesteld. Doel van deze handreiking is om de risico's van brand in natuurgebieden zichtbaar te maken.

9.3 WERKINGSGEBIED

De hier opgenomen voorbeeldregels hebben betrekking op de hele gemeente. Desgewenst kunnen de regels een kleiner werkingsgebied hebben. De regels kunnen hierop worden aangepast door in de regels te verwijzen naar een werkingsgebied. Het begrip natuurterrein kan in de regels dan worden vervangen door 'als natuurterrein aangewezen gebied'. De gebieden buiten de natuurterreinen kunnen worden aangegeven 'als brandaandachtsgebied aangewezen gebied'. Ook de provincie kan in sommige gevallen het bevoegde gezag zijn en dan moeten deze voorschriften in de provinciale verordening opgenomen worden.

9.4 VOORBEELDREGELS

9.4.1 Doelen

Artikel ... Doelen

Dit omgevingsplan is met het oog op de doelen van artikel 1.3 van de Omgevingswet gericht op het beschermen van natuurterreinen tegen branden en het voorkomen van brandgevaarlijke situaties in aangrenzende gebieden als gevolg van een natuurbrand.

²⁴ <https://www.ifv.nl/kennisplein/Documents/20180515-BrwNL-Handreiking-Risico-Index-Natuurbranden.pdf>

Toelichting

Natuurbrand is één van de thema's van een regionaal risicoprofiel. Dit regionaal risicoprofiel vindt zijn basis in de Wet veiligheidsregio's. Het Bkl geeft in artikel 5.2 de gemeenten de instructie om in het omgevingsplan rekening te houden met de fysieke veiligheid. Brandveiligheid is hiervan een belangrijk onderdeel. Het is dan ook goed om het voorkomen van gevaarlijke situaties (grote branden en rookontwikkeling) als gevolg van een natuurbrand in de doelen van het omgevingsplan op te nemen. Natuurbranden kunnen de veiligheid van mensen en gebouwen in gevaar brengen en het maatschappelijk verkeer ontwrichten. Met het opnemen van dit doel wordt het zichtbaar en duidelijk waarom regels over dit onderwerp in het omgevingsplan worden opgenomen.

9.4.2 Omgevingswaarde

Artikel ... Omgevingswaarde

- 1. Binnen ... jaren na vaststelling van dit omgevingsplan moeten alle natuurterreinen in de gemeente beschikken over een Risico Inventarisatie Natuurgebieden (hierna te vermelden als RIN) waarbij de gebieden maximaal ... scoren.*
- 2. De omgevingswaarde is een resultaatverplichting voor het college van burgemeester en wethouders.*
- 3. Het college van burgemeester en wethouders monitort jaarlijks of, en de mate waarin, deze omgevingswaarde wordt gehaald en geeft elk jaar door middel van een rapportage inzicht in de resultaten van de monitoring. Het college van burgemeester en wethouders overlegt met de veiligheidsregio over een concept van de rapportage.*
- 4. Het college van burgemeester en wethouders zendt binnen een week na vaststelling van de rapportage een afschrift van voornoemde rapportage aan de veiligheidsregio. Als het college van burgemeester en wethouders geen opvolging geeft aan een advies van de veiligheidsregio, geeft zij aan om welke reden zij het advies niet heeft gevolgd.*
- 5. Het college van burgemeester en wethouders voert de monitoring uit op de volgende wijze...[invullen].*

Toelichting

De Risico Inventarisatie Natuurgebieden (RIN) is een methodiek om de risico's van natuurbranden op basis van diverse parameters in beeld te brengen. In vakken van 1x1 kilometer wordt een klassering aan het risico gegeven die vertaald wordt in een kaartbeeld. Door het treffen van maatregelen en voorzieningen kan de RIN classificatie beïnvloed worden. Dit kan bijvoorbeeld door het verbeteren van de bereikbaarheid en de bluswatervoorziening, het optimaliseren van vluchtmogelijkheden, het aanpassen van de vegetatie of het al dan niet realiseren van (zeer) kwetsbare gebouwen in de omgeving.

Brandweer Nederland heeft hiervoor in samenwerking met netwerkpartners, zoals natuurorganisaties, Recron en het Interprovinciaal Overleg (IPO) het instrument gebiedsgerichte aanpak ontwikkeld, aan de hand waarvan voor een specifiek natuurterrein een maatregelenpakket op maat kan worden opgesteld. De RIN geeft concreet en meetbaar de kwetsbaarheid van een natuurterrein voor brand aan. De classificaties worden door een kleur op een verbeelding weergegeven. Waar de RIN de meetlat is voor het risico, biedt de gebiedsgerichte aanpak een methodiek om gericht voor het specifieke natuurterrein tot oplossingen te komen.

Door het opnemen van een omgevingswaarde in het omgevingsplan die gekoppeld is aan de RIN, verplicht het college van burgemeester en wethouders zich tot het stellen van die regels om die waarde ook daadwerkelijk te bereiken. Ook moet zij de voortgang monitoren. De resultaten hiervan worden opgenomen in een jaarlijkse rapportage. Dit college pleegt voorafgaande aan de vaststelling van de jaarlijkse rapportage overleg met de veiligheidsregio. De veiligheidsregio ontvangt na de vaststelling een exemplaar van de rapportage. Als het college van burgemeester en wethouders geen opvolging heeft gegeven aan de adviezen van de veiligheidsregio, geeft zij bij de aanbidding van de rapportage aan om welke reden zij het advies niet heeft gevolgd.

De wijze waarop de monitoring wordt uitgevoerd moet in het omgevingsplan zijn opgenomen. Dit kan in dit artikel, maar ook in een afzonderlijk artikel. Zie hieronder. In dit artikel wordt ervan uitgegaan dat de monitoring door het college van burgemeester en wethouders wordt neergelegd bij de veiligheidsregio. Het college van burgemeester en wethouders blijft natuurlijk bestuurlijk en politiek verantwoordelijk voor de monitoring en voor het behalen van de omgevingswaarden. De veiligheidsregio is alleen uitvoerder van de monitoring.

9.4.3 Monitoringsregel

Artikel ... Monitoring

1. *Het college van burgemeester en wethouders monitort jaarlijks de scores van de RIN, waarbij per parameter wordt aangegeven welke ontwikkelingen per jaar hebben plaatsgevonden.*
2. *De uitvoering van de monitoring vindt plaats door de veiligheidsregio.*
3. *De veiligheidsregio doet jaarlijks verslag van de monitoring aan het college van burgemeester en wethouders.*
4. *Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om regels te stellen ten aanzien waarop de monitoring en de verslaglegging moet plaatsvinden.*

Toelichting

Dit artikel geeft aan hoe de monitoring van een omgevingswaarde geregeld kan worden. Op basis van artikel 20.1 van de Omgevingswet is het verplicht om een omgevingswaarde te monitoren. Hier kiezen we voor uitvoering van de monitoring door de veiligheidsregio omdat zij daarvoor beter zijn uitgerust dan de gemeente. De resultaten van de monitoring worden jaarlijks aan het college van burgemeester en wethouders voorgelegd. Het college is bevoegd om regels te stellen ten aanzien de manier waarop de monitoring en verslaglegging plaatsvindt.

De monitoring is en blijft een taak van de gemeente. In dit artikel is alleen de uitvoering van de monitoring aan de veiligheidsregio opgedragen. Het college van burgemeester en wethouders legt verantwoording van de monitoring af aan de gemeenteraad.

9.4.4 Zorgplicht

Artikel ... Zorgplicht brandgevaarlijke activiteit

Degene die binnen een natuurterrein, of binnen een afstand van [kiezen: bijvoorbeeld 500 meter] daarvan, een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit uit oogpunt van brand gevaar oplevert voor het natuurterrein en als gevolg hiervan voor een aangrenzende functie is verplicht:

1. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om de kans op natuurbrand te voorkomen;*
2. *voor zover deze niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
3. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.*

Toelichting

Dit artikel bevat een zorgplicht en sluit aan bij het voorzorgsbeginsel. Van iedereen mag worden verwacht dat zij geen brandonveilige situaties doen ontstaan die tot gevaar of schade voor aan het natuurterrein aangrenzende functies en gebouwen kan leiden. Hierbij kun je denken aan het stoken van (kamp)vuren bij droog weer in of in de directe nabijheid van natuurterreinen, het gebruik van vuurwerk of barbecues bij droogte of roken in natuurterreinen, maar ook aan brandonveilige bedrijfsactiviteiten, zoals bijvoorbeeld aan broei of het gebruiken van machines. Via een brandende ondergrond en zeker door vliegvuur kunnen branden buiten het natuurterrein zich, ook over grotere afstand, verplaatsen naar omliggende functies. De zorgplicht leidt ertoe dat brandgevaarlijke situaties worden voorkomen.

9.4.5 Algemene regel met maatwerkvoorschriften

Artikel ... Inrichting natuurterrein

1. *Natuurterreinen moeten op een zodanige wijze worden ingericht dat deze in geval van brand door de brandweer betreden kunnen worden en dat voorkomen wordt dat een brand zich uitbreidt of overslaat naar aangrenzende terreinen.*
2. *Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van het inrichten en het betreden van een natuurterrein en het voorkomen van het overslaan van brand.*
3. *Alvorens het college van burgemeester en wethouders deze maatwerkvoorschriften vaststellen vraagt zij advies aan de veiligheidsregio.*

Toelichting

Bij de inrichting van natuurterreinen kunnen keuzes gemaakt worden die invloed hebben op het natuurbrandrisico. Het afwisselen van naaldhout met stroken loofhout heeft bijvoorbeeld een dempend effect op de uitbreidingsmogelijkheden of snelheid van een natuurbrand. Ook het aanleggen van brandgangen met een onbrandbare ondergrond of een moeilijk

brandbare vegetatie is zo'n maatregel, die de omvang van een natuurbrand kan beperken en de bestrijdbaarheid van de brand kan verbeteren. Als brand ontstaat, is het van belang dat de brandweer in staat is om, met voertuigen, in de nabijheid van de brandhaard te komen.

Dit artikel verplicht de eigenaar of beheerder tot een inrichting van een natuurterrein die het de brandweer mogelijk maakt de brand te bereiken en die het overslaan van brand naar aangrenzende gebieden voorkomt.

Het college van burgemeester en wethouders zijn bevoegd in dit kader maatwerkvoorschriften te stellen. Dat betekent dat dit college aan de hand van een concrete situatie voorschriften kan stellen ten aanzien van de betreding en toegankelijkheid voor voertuigen en het overslaan van brand. Zo kan er bijvoorbeeld een voorschrift worden gesteld ten aanzien van de breedte van de toegangsweg of de beplanting hierlangs. Maatwerkvoorschriften worden niet eerder gesteld dan nadat de veiligheidsregio om advies is gevraagd.

Dit artikel legt direct verplichtingen op aan eigenaren of beheerders. Indien situaties nog niet aan de regels voldoen, kan het gewenst zijn om de eigenaren de tijd te geven de terreinen op een goede wijze in te richten. Dit kan door voor deze bepaling gericht overgangsrecht op te nemen.

Artikel ... Inrichting aan natuurterreinen grenzende terreinen

- 1. Terreinen gelegen binnen [kiezen: bijvoorbeeld 500 meter] van een natuurterrein of terreinen met een andere functie gelegen binnen een natuurterrein moeten op een zodanige wijze worden ingericht en gebruikt dat voorkomen wordt dat een brand zich uitbreidt of overslaat naar het aangrenzende natuurterrein.*
- 2. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van het overslaan van brand.*
- 3. Alvorens het college van burgemeester en wethouders deze maatwerkvoorschriften vaststelt vragen zij advies aan de veiligheidsregio*

Toelichting

De regels voor de inrichting van natuurterreinen zijn ook van toepassing op terreinen die binnen een bepaalde afstand liggen, bijvoorbeeld 500 meter, van een natuurterrein, of terreinen binnen het natuurterrein zelf met een andere functie. Zoals bijvoorbeeld een camping, een woning of een recreatiegebied. Bij deze terreinen gaat het niet alleen om de inrichting, maar ook om het gebruik van de terreinen. Ook het gebruik mag niet leiden tot brandgevaar op de nabijgelegen natuurterreinen. Ook bij deze regel kan het college van burgemeester en wethouders maatwerkvoorschriften stellen en vragen zij de veiligheidsregio tijdig om advies.

Artikel ... Vluchtwegen

- 1. Natuurterreinen moeten op een zodanige wijze worden ingericht dat deze in geval van brand, of andere calamiteit, via minimaal twee brandveilige vluchtmogelijkheden in verschillende windrichtingen verlaten kunnen worden.*
- 2. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd maatwerkvoorschriften te stellen met het oog op veilige ontvluchtingsmogelijkheden.*
- 3. Alvorens het college van burgemeester en wethouders deze maatwerkvoorschriften vaststelt, vraagt zij advies aan de veiligheidsregio*

Toelichting

In geval van een natuurbrand is het van belang dat de in het natuurterrein aanwezige personen het gebied snel kunnen verlaten. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de beperkte mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij functies voor verminderd zelfredzamen. Aangezien op voorhand niet te zeggen is waar een brand (ontstaan) is en wat de windrichting is (en dus hoe brand en rook zich verspreiden), moeten er minimaal twee onafhankelijke brandveilige vluchtroutes zijn in verschillende windrichtingen

Als het college van burgemeester en wethouders van mening is dat het gewenst is om eisen te stellen aan de (veiligheid van) vluchtmogelijkheden, kan zij maatwerkvoorschriften stellen. Het college neemt hierover een besluit nadat de veiligheidsregio om advies is gevraagd.

Artikel ... Vuurverbod

1. Binnen natuurterreinen is het verboden in de open lucht te roken, vuur aan te leggen, te stoken of te hebben en brandende of smeulende voorwerpen te laten vallen, weg te werpen of te laten liggen.
2. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van het aanleggen van vuur.
3. Alvorens het college van burgemeester en wethouders deze maatwerkvoorschriften vaststelt, vragen zij advies aan de veiligheidsregio.
4. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd via een wijziging van het omgevingsplan aan te geven voor welke locaties dit verbod niet geldt. Alvorens het college van burgemeester en wethouders een wijziging als hiervoor vaststelt, vraagt zij advies aan de veiligheidsregio.

Toelichting

Menselijk handelen is de voornaamste oorzaak van natuurbranden. Het is dan ook belangrijk dat, zeker in periodes van droogte, het doen ontstaan van open vuur zoveel mogelijk wordt voorkomen. Allereerst is bewustwording van belang, maar een regel als deze maakt het optreden tegen brand-onveilig gedrag mogelijk. Op basis van deze regel kan strafrechtelijk worden opgetreden. Het artikel bevat een verbod dat tot iedereen is gericht.

Lid 2 geeft het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van het aanleggen van vuur. Het is gewenst dat de veiligheidsregio daarbij betrokken wordt. Het vierde lid bevat de bevoegdheid voor het college van burgemeester of wethouders om gebieden aan te wijzen waarvoor dit verbod niet geldt. Dit kunnen bijvoorbeeld terreinen voor dagrecreatie zijn waar kampvuurtjes gestookt kunnen en mogen worden of waar gebarbecued mag worden. De bevoegdheid voor het college om dit te doen is gebaseerd op de delegatiebevoegdheid uit de Omgevingswet. In deze Handreiking is de delegatiebepaling opgenomen in dit artikel. Deze bepaling zal uiteindelijk moeten worden opgenomen in een delegatiebesluit van de gemeenteraad dat afzonderlijk van het omgevingsplan wordt genomen. Voor de vaststelling van een wijziging van het omgevingsplan, vraagt het college van burgemeester en wethouders de veiligheidsregio om advies. Indien bekend is voor welke locaties het verbod niet geldt, dan kunnen deze natuurlijk direct in deze regels worden opgenomen.

Artikel ... uitsluiten (nieuwe) activiteiten in natuurgebieden

*Binnen een natuurterrein is verandering van **gebruik** van een bestaand gebouw niet toegestaan, als dat gebruik ertoe leidt dat het gebouw een [kiezen: bijv kwetsbare gebouw en/ of zeer kwetsbare gebouw en/of vitale infrastructuur] wordt.*

Artikel ... uitsluiten (nieuwe) activiteiten in natuurgebieden

*Binnen een natuurterrein is **bouwen** van een gebouw ten behoeve gebruik als van [kiezen: bijv kwetsbare, zeer kwetsbare gebouw of vitale infrastructuur] niet toegestaan.*

Toelichting

Een activiteit waarbij risico-ontvangers in een natuurgebied worden geplaatst werkt risicoverhogend. Voor de definities kan voor gebouwen aangesloten worden bij de definitie in bijlage VI bij het Besluit kwaliteit leefomgeving. Voor de definitie van vitale infrastructuur is in bijlage 2 een voorbeeld opgenomen. Door het opnemen van dit voorschrift kunnen (nieuwe) activiteiten met extra risico's in natuurgebieden voorkomen te worden.

9.4.6 Omgevingsvergunning

Artikel ... Verbod verbranden

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders binnen een natuurterrein in de open lucht stoffen, goederen en materialen te verbranden.
2. Deze omgevingsvergunning kan worden verleend als op het moment van het betreffende vuur voor de locatie geen sprake is van een verhoogd risico op natuurbrand en er voldoende voorzieningen zijn getroffen om brand in de omgeving te voorkomen.
3. Het in lid 1 opgenomen verbod is niet van toepassing op verbrandingen die worden verricht in het kader van het beheer en het onderhoud van het natuurterrein, als voor deze verbrandingen maatwerkvoorschriften door het college van burgemeester en wethouders zijn gesteld.
4. Alvorens het college van burgemeester en wethouders deze maatwerkvoorschriften vaststelt, vragen zij advies aan de veiligheidsregio.

Toelichting

Menselijk handelen is de meest belangrijke oorzaak van natuurbranden. Het doen ontstaan van open vuur moet zoveel mogelijk worden voorkomen, zeker in periodes van droogte. Bewustwording is van belang, maar bovenstaande regel kan een bijdrage leveren aan het voorkomen van branden.

Op basis van deze regel is het zonder omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders niet toegestaan stoffen, goederen en materialen in de open lucht te verbranden. Alleen wanneer er voldoende voorzieningen zijn getroffen om een brand te voorkomen en als op dat moment geen sprake is van een verhoogd natuurbrandrisico kan de omgevingsvergunning worden verleend. Het derde lid geeft aan dat er geen omgevingsvergunning nodig is voor verbrandingen die worden verricht voor het beheer en het onderhoud van het natuurterrein, mits het college van burgemeester en wethouders maatwerkvoorschriften heeft gesteld voor deze verbrandingen. In dat geval gelden al op de verbranding gerichte voorschriften waaraan initiatiefnemer moet voldoen. Voor de vaststelling van de maatwerkvoorschriften vraagt het college van burgemeester en wethouders de veiligheidsregio om advies.

Artikel ... Omgevingsvergunning aanleggen vuur en stoken (met beoordelingsregel)

- 1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders binnen natuurterreinen vuur aan te leggen, te stoken of te hebben.*
- 2. De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend als op het moment van het betreffende vuur voor de locatie geen sprake is van een verhoogd risico op natuurbrand en er voldoende voorzieningen ter voorkoming van brand worden getroffen.*
- 3. Alvorens het college van burgemeester en wethouders de omgevingsvergunning verleent, vraagt zij advies aan de veiligheidsregio.*
- 4. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd voorschriften te verbinden aan een omgevingsvergunning ter voorkoming van brand binnen een natuurterrein.*

Toelichting

Menselijk handelen is de voornaamste oorzaak van natuurbranden. Het is dan ook van groot belang dat het doen ontstaan van open vuur zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zeker in periodes van droogte. Allereerst is bewustwording van belang, maar een regel als deze kan een bijdrage leveren aan het voorkomen van branden. Op basis van deze regel is het zonder omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders niet toegestaan binnen een natuurterrein vuur aan te leggen, te stoken of te hebben. Deze omgevingsvergunning kan alleen worden verleend als er voldoende voorzieningen ter voorkoming van brand worden genomen en er geen sprake is van een verhoogd risico op natuurbrand. Voordat het college van burgemeester en wethouders de omgevingsvergunning verleent, vraagt zij de veiligheidsregio om advies. Het college van burgemeester en wethouders kan ter voorkoming van brand, voorschriften verbinden aan de omgevingsvergunning. Deze voorschriften kunnen voortvloeien uit het advies van de veiligheidsregio of eigen overwegingen.

9.4.7 Informatie

Artikel ... Melden van brand en broei

Iedereen die binnen een natuurterrein brand of broei ontdekt of deze vermoedt, is verplicht dit onmiddellijk aan 112 door te geven.

Toelichting

Dit artikel geeft aan wat iedereen moet doen bij vermoeden van brand of broei op een natuurterrein. Op basis van de informatie aan 112 kan de brandweer zo nodig actie ondernemen.

Artikel ... Melding brandgevaarlijke activiteit

1. *Degene die binnen of binnen een afstand van [kiezen: bijvoorbeeld 500 meter] in de omgeving van een natuurterrein een activiteit verricht die tot brandgevaar kan leiden, is verplicht deze activiteit te melden bij het college van burgemeester en wethouders.*
2. *De melding moet uiterlijk vier weken voor aanvang van de activiteit zijn gedaan.*
3. *Het college van burgemeester en wethouders zendt de melding onverwijld door naar de veiligheidsregio en stellen de veiligheidsregio in de gelegenheid binnen een week advies uit te brengen.*
4. *Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om na de melding maatwerkvoorschriften te stellen met het oog op het voorkomen van brand als gevolg van de gemelde activiteit.*

Toelichting

In en om een natuurterrein kunnen activiteiten worden verricht die brandrisico's veroorzaken. Denk bijvoorbeeld aan bouwwerkzaamheden waarbij gelast of geslepen moet worden. Voor vuurwerk geldt op basis van het Vuurwerkbesluit al dat een ontbrandingstoestemming gevraagd of ontbrandingsmelding gedaan moet worden bij de provincie. Dat hoeft niet in een omgevingsplan geregeld te worden.

Met het oog op het voorkomen van brand is het van belang dat het college van burgemeester en wethouder en de veiligheidsregio hierover vooraf ingelicht worden, zodat eventueel voorschriften kunnen worden gesteld waaraan de activiteit moet voldoen. Het onderhavige artikel regelt het vorenstaande. Een initiatiefnemer moet een activiteit uiterlijk twee weken van tevoren melden bij het college van burgemeester en wethouders. Deze sturen de melding onverwijld door aan de veiligheidsregio met het verzoek binnen een week advies uit te brengen over de melding. Het college van burgemeester en wethouders kan op basis hiervan, of op basis van eigen inzichten, dan vervolgens maatwerkvoorschriften stellen.

9.4.8 Regel over (te vragen) advies

Artikel ... Advies bij aanvraag omgevingsvergunning

1. *Voordat het college van burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning voor het bouwen of ander gebruik verleent voor een gebouw dat zich in, of binnen een afstand van [kiezen: bijvoorbeeld 500 meter] van, een natuurterrein bevindt, vraagt het college van burgemeester en wethouders de veiligheidsregio advies met het oog op de gevolgen van brand voor dit gebouw en het gebruik ervan.*
2. *Vorenstaande adviesvraag is ook van toepassing bij een besluit omtrent een omgevingsvergunning voor een andere inrichting van het natuurterrein.*

Toelichting

Het is van belang dat bij de realisatie van (bouw)projecten bij of in natuurterreinen de risico's van een natuurbrand goed worden overwogen. Natuurbranden kunnen een grote omvang aannemen en langdurig zijn, waarbij de effecten (rook) ook tot ver buiten het gebied kunnen reiken. Het is dus de vraag of bepaalde functies in of in de directe nabijheid van natuurterreinen wenselijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan verzorgings- of ziekenhuizen of vitale infrastructuur. Als het bevoegd gezag van mening is dat, ondanks de risico's, hier toch een bepaalde functie gerealiseerd moet/kan worden, dan zouden mitigerende of compenserende maatregelen nodig kunnen zijn. Denk bijvoorbeeld aan extra bluswatervoorzieningen, eisen aan de inrichting van het terrein (onbrandbare of moeilijk brandbare materialen en vegetatie), het bevorderen van zelfredzaamheidsmogelijkheden voor functies voor verminderd zelfredzamen of optimale ontsluiting van een bouwwerk zodat snel geëvacueerd kan worden. Zorgafhankelijken dienen snel herplaatst te kunnen worden. Dit artikel regelt dat het college van burgemeester en wethouders de veiligheidsregio om advies vraagt als er een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen of ander gebruik wordt ingediend voor een activiteit binnen een te bepalen afstand van een natuurterrein, bijvoorbeeld 500 meter. Bij de vergunningverlening kan dan rekening worden gehouden met het advies en kunnen zo nodig voorschriften worden verbonden aan de omgevingsvergunning.

Artikel ... Advies bij wijziging omgevingsplan

Voordat de gemeenteraad (of het college van burgemeester en wethouders in het kader van een delegatie), een wijziging van het omgevingsplan vaststelt waarin de bouw van een gebouw binnen een natuurterrein of binnen een afstand van [kiezen: bijvoorbeeld 500 meter] van een natuurterrein mogelijk wordt gemaakt, wordt de veiligheidsregio om advies gevraagd met het oog op de gevolgen van een mogelijk brand in het natuurterrein voor dit gebouw en het gebruik ervan.

Toelichting

Het is belangrijk dat bij de realisatie van (bouw)projecten bij of in natuurterreinen de risico's van natuurbrand goed worden overwogen. Natuurbranden kunnen een grote omvang aan nemen en langdurig zijn, waarbij de effecten (rook) ook tot ver buiten het gebied kunnen reiken. Het is dus de vraag of bepaalde functies in of in de directe nabijheid van natuurterreinen wenselijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan verzorgings- of ziekenhuizen of vitale infrastructuur. Als het bevoegd gezag van mening is dat ondanks de risico's hier toch een bepaalde functie gerealiseerd moet/kan worden, dan zouden mitigerende maatregelen overwogen kunnen worden. Denk bijvoorbeeld aan extra bluswatervoorzieningen, eisen aan de inrichting van het terrein (onbrandbare of moeilijk brandbare materialen en vegetatie), het bevorderen van zelfredzaamheidsmogelijkheden voor functies voor verminderd zelfredzamen of optimale ontsluiting van een bouwwerk zodat snel geëvacueerd kan worden. Nieuwe functies kunnen mogelijk worden gemaakt door een wijziging van het omgevingsplan. Met het oog op het vorenstaande is het gewenst dat de veiligheidsregio om advies wordt gevraagd.

9.4.9 Indieningsvereisten

Artikel ... Indieningsvereisten activiteiten in en rondom natuurterreinen

Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning of het doen van een melding als bedoeld in artikel ... verstrekt de initiatiefnemer in ieder geval de volgende gegevens:

- 1. een omschrijving van de activiteit;*
- 2. een situatieschets met noordpijl waarop de activiteit is weergegeven;*
- 3. de wijze waarop de activiteit wordt uitgevoerd;*
- 4. de maatregelen die worden getroffen om een natuurbrand te voorkomen;*
- 5. de resultaten van een gehouden overleg met de veiligheidsregio; en*
- 6. ...*

Toelichting

Voor een goede beoordeling van een activiteit is het vereist dat de juiste stukken bij de aanvraag zijn gevoegd. In dit artikel wordt aangegeven welke stukken dat in ieder geval moeten zijn. Het is van belang dat een initiatiefnemer zelf in overleg gaat met de veiligheidsregio over zijn activiteit. Hij is immers zelf ook verantwoordelijk voor een plan dat aan de regels voldoet en dat brandveilig is. Voor de gemeente is het goed om te weten wat de resultaten van dat overleg zijn.

10 Energietransitie

10.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen ter voorkoming van (tijdelijke) ontwrichting van de maatschappij ten gevolg van Branden, explosies en ongevallen met toxische stoffen energietransitie activiteiten. Denk hierbij aan branden in zonnepanelen of incidenten met batterijen met een grote rookontwikkeling en het vrijkomen van schadelijke stoffen.

Incidenten met energietransitie activiteiten nabij kwetsbare objecten, grote groepen personen, evenemententerreinen, vitale infrastructuur en inrichtingen, transportroutes of buisleidingen met gevaarlijke stoffen kunnen immers leiden tot (grote aantallen) slachtoffers, grootschalige economische schade en/of langdurige uitval van vitale infrastructuur. Deze effecten kunnen vervolgens weer leiden tot maatschappelijke ontwrichting.

Bij de locatiekeuze en de uitvoering van energietransitie activiteiten dient dan ook rekening te worden gehouden met de veiligheid voor de omgeving. Het voorkomen van het instorten van bouwwerken wordt gereguleerd in het Bbl. Voor energietransitie activiteiten spelen echter nog meer risico's: rookoverlast door branden, explosies en gifwolken. Voor het bescherming van de omgeving en een goede afstemming van functies gewenst om aanvullende regels in het omgevingsplan op te nemen.

De regels leveren een bijdrage aan de doelen van de veiligheidsregio (zie par. 4.2). Om deze doelen te bereiken zijn in dit hoofdstuk voor de volgende veiligheidsonderwerpen planregels opgesteld:

- beschermen van de fysieke leefomgeving tegen onaanvaardbare maatschappelijke effecten van een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen bij het gebruik van een terrein en een bouwwerk door een energietransitie activiteit.

Dit hoofdstuk heeft een update gekregen ten opzichte van versie 1.0. Daarbij is ook de regelsystematiek aangepast naar de nieuwste inzichten. de opbouw van de regels wijkt daardoor af van de andere hoofdstukken.

10.2 NATIONALE WETGEVING

Na invoering van de Omgevingswet zal de nationale wet- en regelgeving met betrekking tot energietransitie activiteiten opgenomen zijn in onderstaande uitvoeringsregelgeving:

1. Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)
2. Besluit activiteiten leefomgeving (Bal);
3. Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

Daarnaast gaan enkele PGS-en over energietransitie activiteiten, zoals de PGS 37 voor Lithium-ion batterijen en accu's²⁵.

10.3 WERKINGSGBIED

Het werkingsgebied van de hier opgenomen regels is het gehele gemeentelijk grondgebied, tenzij anders vermeld. Desgewenst kunnen de regels worden gekoppeld aan kleinere gebieden, bijvoorbeeld gebieden van windparken of gebieden waar windturbines zijn toegestaan. Deze werkingsgebieden kunnen dan worden aangeduid als 'windpark' of 'windturbines toegestaan'.

10.4 VOORBEELDREGELS

De voorbeeld regels in dit hoofdstuk hebben een afwijkende structuur ten opzichte van de andere hoofdstukken van deel 3 omdat de regels over energietransitie zijn opgesteld volgens de laatste inzichten over de regelstructuur aan de hand van het VNG-Casco²⁶.

In het regelen van de aspecten voor Bereikbaarheid, bluswater en opstelplaatsen wordt voorzien met de regels van hoofdstuk 7.

²⁵ <https://publicatiereeksgevaarlijkkestoffen.nl/>

²⁶ <https://vng.nl/publicaties/het-casco-voor-het-omgevingsplan>

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Artikel 1.1 van het Omgevingsbesluit, artikel 1.1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving, artikel 1.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving en artikel 1.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving, zijn van overeenkomstige toepassing op dit omgevingsplan, tenzij in de volgende leden daarvan is afgeweken.

Activiteit met een groot risico voor de fysieke leefomgeving: een activiteit als bedoeld in PGS15, Bijlage 3 van het Omgevingsbesluit, Bijlage 7 van het Besluit kwaliteit leefomgeving én Seveso activiteiten.

Energietransitie activiteit: activiteit ten aanzien van het winnen, opwekken, transporteren, opslaan, distribueren, gebruiken en het omzetten van energie, anders dan primaire energie uit fossiele brandstoffen en kernsplitsing, met uitzondering van een activiteit ten aanzien van aardwarmte

Hernieuwbare energie: energie uit hernieuwbare niet-fossiele bronnen

Toxische stoffen: stoffen die ADR 6.1 geclassificeerd zijn

Toelichting

Het begrip activiteit met een groot risico voor de fysieke leefomgeving verwijst naar een aantal concrete risicovolle activiteiten.

Er is gekozen voor een ruime definitie van het begrip energietransitie activiteit. De activiteit heeft betrekking op meerdere vormen van hernieuwbare energie en op diverse aspecten daarvan, zoals winnen, opwekken, transporteren, opslaan, distribueren en gebruiken.

Voor het begrip hernieuwbare energie is aangesloten bij de definitie van de EU-richtlijn 2018/2001.

Hoofdstuk 2 Doelen

Artikel 2.2 Doelen beperken gevolgen energietransitie activiteit

In aanvulling op de algemene doelen van artikel 2.1 is dit omgevingsplan ook gericht op het beschermen van de fysieke leefomgeving tegen onaanvaardbare maatschappelijke effecten van een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen bij het gebruik van een terrein en een bouwwerk door een energietransitie activiteit.

Toelichting

Het is mogelijk om in de regels van het omgevingsplan aan te geven welke doelen met het omgevingsplan worden nagestreefd. Het betreft hier specifieke doelen van het omgevingsplan naast de algemene maatschappelijke doelen van de Omgevingswet. Bij de onderhavige regels gaat het om het voorkomen en het beperken van de gevolgen van een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen bij een energietransitie activiteit. De in het omgevingsplan opgenomen doelen kunnen sturing en richting geven aan de uitvoering van de regels ten aanzien van het gebruik van een terrein en een bouwwerk voor een energietransitie activiteit.

Hoofdstuk 4 Aanwijzingen in de fysieke leefomgeving

Afdeling 4.1 Gebiedstypen

Artikel 4.1.1 Aanwijzing

Er is een gebiedstype 'beperken maatschappelijke gevolgen energietransitie activiteit'.

Artikel 4.2.1 Regels voor activiteiten

Bij het gebruik van een bouwwerk of een terrein ten dienste van een energietransitie activiteit binnen het gebiedstype 'beperken maatschappelijke gevolgen energietransitie activiteit' wordt voldaan aan de regels van afdeling 5.1

Toelichting

Deze regels vloeien voort uit de systematiek van de regels van het omgevingsplan. Regels hebben werkingsgebieden. Hier wordt het werkingsgebied beperken maatschappelijke gevolgen energietransitie activiteit geïntroduceerd. De regels van hoofdstuk 5 hebben betrekking op dit gebied.

Hoofdstuk 5 Activiteiten

Afdeling 5.1 Inleidende bepalingen

Paragraaf 5.1.1 Algemeen

Artikel 5.1 Normadressaat

De regels in dit hoofdstuk zijn van toepassing op degene die de activiteit verricht, tenzij anders is bepaald. Diegene draagt zorg voor de naleving van de regels over de activiteit.

Afdeling 5.2 Onaanvaardbare maatschappelijke effecten bij brand, explosie en ongeval met toxische stoffen bij een energietransitie activiteit

Paragraaf 5.2.1 Algemeen

Artikel 5.2 Aanwijzing activiteiten

Deze afdeling gaat over energietransitie activiteiten die bij brand, explosie of ongeval met toxische stoffen onaanvaardbare effecten kunnen hebben voor de samenleving.

Artikel 5.3 Oogmerken

De regels in deze titel zijn gesteld met het oog op:

- a. Veilige bouwwerken en omgeving;*
- b. Een zelfredzame en samenredzame samenleving;*
- c. Beschermen van (zeer) kwetsbare groepen;*
- d. Effectieve hulpverlening; en*
- e. Continuïteit van de samenleving (waaronder zorgcontinuïteit en vitale infrastructuur)*

Toelichting

Deze regels zien op het beschermen van de fysieke leefomgeving tegen onaanvaardbare effecten bij een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen bij een energietransitie activiteit. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan de overlast van de van een brand afkomstige rook en het vrijkomen van stoffen die gevaarlijk zijn voor de gezondheid. Deze regels beogen het bereiken en in stand houden van een veilige, gezonde en continue leefomgeving. Het gaat in deze regels niet primair om het voorkomen van een brand, explosie of ongeval met toxische gevolgen, maar om te voorkomen dat in deze situaties effecten optreden die de continuïteit van de samenleving verstoren.

Artikel 5.4 Zorgplicht

Degene die een terrein of een bouwwerk gebruikt ten dienste van een energietransitie activiteit en weet, of redelijkerwijs kan weten, dat de energietransitie activiteit bij brand, explosie of ongeval met toxische stoffen kan leiden tot een onaanvaardbare verstoring van de continuïteit van de samenleving, is verplicht het gebruik te laten plaatsvinden op basis van de meest actuele veiligheidsinzichten en die voorzieningen en maatregelen te treffen dat de nadelige gevolgen voor de continuïteit van de samenleving worden voorkomen of beperkt.

Toelichting

De zorgplicht eist dat degene die een energietransitie activiteit verricht zich rekenschap geeft van de mogelijke maatschappelijke effecten van een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen en hiermee rekening houdt. Op basis van deze zorgplicht dienen voorzieningen en maatregelen te worden getroffen om te voorkomen dat de continuïteit van de samenleving wordt verstoord.

Artikel 5.5 Melding

1. *Het is verboden een terrein of een bouwwerk voor de volgende energietransitie activiteiten te gebruiken zonder dit ten minste 4 weken voor het begin ervan te melden aan het college van burgemeester en wethouders:*
[keuze gemeente]
 - a. *het opslaan van hernieuwbare energie in oplaadbare elektrische energiedragers met een vermogen van 3 tot 20 kWh;*
 - b. *het distribueren van elektrische energie bij tankstations voor de verkoop van alleen benzine en diesel; en*
 - c. *.....*
2. *Bij de melding worden de volgende gegevens en bescheiden aan het college van burgemeester en wethouders verstrekt:*
[keuze gemeente]
 - a. *een beschrijving van de activiteit (waaronder tenminste de hoogte mast, vermogen en diameter van de rotor);*
 - b. *de locatie waar de activiteit plaatsvindt;*
 - c. *de wijze waarop de locatie van de activiteit bereikbaar is;*
 - d. *de wijze waarop de locatie verlaten kan worden;*
 - e. *de certificering waaraan de installaties voor de activiteit voldoen;*
 - f. *de wijze waarop het beheer en het onderhoud van de locatie, de installaties en de bouwwerken ten dienste van de activiteit plaatsvindt;*
 - g. *een beschrijving van mogelijke effecten van een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen ten aanzien van de verstoring van de maatschappij en een overzicht van de voorzieningen en maatregelen die getroffen worden ter voorkoming of ter beperking van de gevolgen met het oog op de verstoring van de maatschappij;*
 - h. *de wijze waarop is geborgd dat de beheerder van de activiteit 24/7 bereikbaar is in geval van een brand; en*
 - i. *waar op de locatie informatie is geplaatst over de te ondernemen energietransitie activiteit.*

Toelichting

Voor het gebruiken een terrein of een bouwwerk voor de in dit artikel genoemde energietransitie activiteiten is een melding vereist. Voor de gemeente is het met het oog op de doelen van de regels en een goed toezicht van belang te weten waar, wanneer en op welke wijze deze activiteiten plaatsvinden. Zo nodig kunnen op basis van de melding nog maatwerkvoorschriften worden gesteld. Het is van belang dat de gemeente de melding deelt met de veiligheidsregio..

Artikel 5.6 Omgevingsvergunning

1. *Het is verboden zonder omgevingsvergunning een terrein of bouwwerk te gebruiken voor de volgende energietransitie activiteiten:*
[keuze gemeente]
 - a. *het winnen, opwekken, transporteren, opslaan, converteren (waterstof halen uit waterstofdragers), distribueren en gebruiken van energie uit waterstof anders dan voor particulier gebruik;*
 - b. *het opwekken van energie uit wind door middel van één of twee windturbine(s) met een rotordiameter van meer dan 2 meter;*
 - c. *het opwekken van energie uit zon met een opgeteld vermogen van alle zonnepanelen van meer is dan 15 kWp of het opgetelde vermogen van alle aansluitingen van de omvormers van de zonnepanelen op dat bouwwerk meer is dan 5 kVA;*
 - d. *het opwekken van energie door middel van zonnepanelen op terreinen of boven water met een bruto oppervlak meer dan 1600 m²;*
 - e. *het winnen van energie door middel van warmtepompen met het transportmiddel water met een vermogen van meer dan 20 kWh;*
 - f. *het winnen van energie door middel van warmtepompen met een ander transportmiddel dan water;*
 - g. *het opslaan van hernieuwbare energie in een energie opslagsysteem van meer dan 20 kWh;*
 - h. *het gebruiken van hernieuwbare energie van meer dan 20 kWh anders dan in motorvoertuigen;*
 - i. *het op dezelfde locatie uitvoeren van een energietransitie activiteit in combinatie met een (nieuwe of bestaande) activiteit met grote risico's voor de fysieke leefomgeving;*
 - j. *het distribueren van elektrische energie bij tankstations met een LPG, LNG, CNG of waterstof tankinstallatie;*
 - k. *het naast elkaar uitvoeren van twee of meer energietransitie activiteiten, in de gevallen dat:*

- i. de energietransitie activiteiten binnen 3 meter van elkaar worden uitgevoerd en waar het statische activiteiten betreft,*
- ii. de energietransitie activiteiten binnen 10 meter van elkaar worden uitgevoerd en wanneer de activiteiten (deels) bewegend zijn, of*
- iii. de energietransitie activiteiten binnen één brandcompartiment worden uitgevoerd;*

met uitzondering van de volgende energietransitie activiteiten:

- het opwekken van energie met zonnepanelen tot 15 kWp en 5 kVA in combinatie met het opwekken van energie door een windturbine met een rotor kleiner dan 2 meter;*
- het opwekken van energie door een windturbine met een rotor kleiner dan 1 meter;*
- het opwekken van energie met zonnepanelen tot 1 kWp;*
- het gebruik van warmtepompen met het transportmiddel water met een motorvermogen tot 3 kWh;*
- het opslaan van hernieuwbare energie in energie opslagsystemen met een vermogen minder dan 3 kWh;*
- het gebruiken van hernieuwbare energie anders dan in motorvoertuigen met een vermogen minder dan 3 kWh;*
- het gebruiken van warmte uit een collectieve warmtenet voorziening; en*
- het gebruik van waterstof uit een collectieve waterstof voorziening.*

Toelichting

In dit artikel wordt aangegeven wanneer een omgevingsvergunning voor het gebruik vereist is. Hiertoe wordt een aantal concrete activiteiten benoemd. Met het oog op een mogelijke ongewenste cumulatie van effecten zijn op basis van dit artikel ook enkele energietransitie activiteiten vergunningplichtig indien op dezelfde locatie een activiteit met grote risico's voor de omgeving voor de fysieke leefomgeving plaatsvindt. Ditzelfde geldt voor twee los van elkaar staande energietransitie activiteiten op dezelfde locatie.

Artikel 5.7 Aanvraagvereisten omgevingsvergunning

Een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het gebruik van een terrein of een bouwwerk voor een energietransitie activiteit gaat vergezeld van:

- 1. een rapport waarin de gevolgen van een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen met het oog op een onaanvaardbare verstoring van de continuïteit van de samenlevingen, de zelfredzaamheid, de samenredzaamheid en de effectieve hulpverlening worden beschreven en welke voorzieningen en maatregelen er met het oog hierop worden getroffen. Het indienen van een rapport is niet nodig indien het college van burgemeester en wethouders na het inwinnen van advies van de veiligheidsregio heeft aangegeven dat dit vanwege de aard en de omvang van het gebruik niet nodig is.*
- 2. een verslag van het met de veiligheidsregio gevoerde overleg over de mogelijke gevolgen van een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen en over de te treffen voorzieningen en maatregelen.*

Toelichting

Het hier bedoelde rapport geeft het college van burgemeester en wethouders inzicht in de activiteit die gaat plaatsvinden en welke voorzieningen en maatregelen worden getroffen om effecten van een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen op de continuïteit van de maatschappij te beperken of te voorkomen. Het rapport dient in ieder geval de volgende informatie te bevatten:

- een beschrijving van de activiteit;
- de locatie waar de activiteit plaatsvindt;
- de wijze waarop de locatie van de activiteit bereikbaar is voor hulpdiensten;
- de wijze waarop de locatie 2-zijdig en windrichting onafhankelijk verlaten kan worden bij een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen;
- de wijze waarop voldoende blusvoorzieningen verkregen worden op de locatie;
- de certificering waaraan de installaties voor de activiteit voldoen;
- de wijze waarop het beheer en het onderhoud van de locatie, de installaties en de bouwwerken ten dienste van de activiteit plaatsvindt;
- een beschrijving van mogelijke effecten van een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen en de effectafstanden (warmtestraling, overdruk en gifwolk);
- de wijze waarop mogelijke risico's van de activiteit zijn berekend;

- de risico's als gevolg van een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen op (beperkt/zeer) kwetsbare objecten, vitale infrastructuur en energietransitie activiteiten in de omgeving;
- een overzicht van de voorzieningen en maatregelen die getroffen worden ter voorkoming van de verstoring van de continuïteit van de samenleving, ook in relatie tot omliggende activiteiten;
- de wijze waarop is geborgd dat de beheerder van de activiteit 24/7 bereikbaar is in geval van een ongewoon voorval;
- informatie over waar op de locatie de energietransitie activiteit plaatsvindt.

De aanvraag gaat vergezeld van het met de veiligheidsregio gevoerde overleg over de activiteit en de eventueel te treffen voorzieningen en maatregelen.

Artikel 5.8 Beoordelingsregel

Een omgevingsvergunning wordt alleen verleend als naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders uit het bij de aanvraag gevoegde rapport, of eerdere besluit, dat geen onderzoek nodig is, blijkt dat het gebruik niet tot een onaanvaardbare verstoring van de continuïteit van de samenleving leidt of kan leiden en de zelfredzaamheid, de samenredzaamheid en de effectieve hulpverlening niet onevenredig verhinderd worden of kunnen worden. Het college van burgemeester en wethouders houdt bij de beoordeling in ieder geval rekening met het voorkomen en het beperken van de volgende gevolgen van hitte, drukgolf, rook en gifwol.

Toelichting

In dit artikel wordt aangegeven wanneer een omgevingsvergunning kan worden verleend. Bij de beoordelingscriteria is aansluiting gezocht bij de doelen van de regels. Wel is aangegeven welke aspecten het college van burgemeester en wethouders minimaal in beschouwing moet nemen. Het bij de aanvraag te voegen advies neemt een belangrijke rol in bij de beoordeling. Uit het rapport zal naar de mening van het college van burgemeester en wethouders op een voldoende wijze moeten blijken dat de energietransitie activiteit met het oog op de criteria van de beoordelingsregel kan worden uitgevoerd.

Artikel 5.9 Vergunningvoorschriften

Het college van burgemeester en wethouders kan met het oog op het voorkomen van een onaanvaardbare verstoring van de continuïteit samenleving of het verhinderen van de zelfredzaamheid, de samenredzaamheid en de effectieve hulpverlening omgevingsvergunning voorschriften verbinden ten aanzien van het voorgenomen gebruik.

Toelichting

Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd om voorschriften aan de omgevingsvergunning te verbinden. De voorschriften kunnen betrekking hebben op alle aspecten die kunnen voorkomen dat de maatschappelijke ontwrichting optreedt.

Artikel 5.10 Maatwerkvoorschriften

1. *Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd met het oog op het voorkomen van een onaanvaardbare verstoring van de continuïteit van de samenleving of een verhindering van de zelfredzaamheid, de samenredzaamheid en de effectieve hulpverlening maatwerkvoorschriften te stellen ten aanzien van het voorgenomen gebruik.*
2. *Alvorens het college van burgemeester en wethouders deze maatwerkvoorschriften vaststelt, wordt de veiligheidsregio om advies gevraagd.*

Toelichting

In het geval van een specifieke energietransitie activiteit kan het met het oog op het voorkomen van of het beperken van de gevolgen daarvan gewenst zijn nadere voorschriften te stellen. Dit kan via maatwerkvoorschriften indien daarvoor de bevoegdheid in het omgevingsplan is opgenomen. Maatwerkvoorschriften zijn een afzonderlijk besluit van burgemeester en wethouders waaraan de energietransitie activiteit moet voldoen. Het is gewenst dat de veiligheidsregio bij het opstellen van de maatwerkvoorschriften wordt betrokken.

Maatwerkvoorschriften kunnen worden gesteld ten aanzien van energietransitie activiteiten die meldingsplichtig of vergunningvrij zijn. In het geval van een omgevingsvergunningsplicht kunnen voorschriften aan de omgevingsvergunning worden verbonden (artikel 5.9).

Artikel 5.11 Informatiepaneel

1. Een gebouw ten dienste van de volgende energietransitie activiteiten heeft op een afstand van maximaal twee meter van de hoofdingang aan de buitenzijde en op een zichtbare plaats een onbrandbaar informatiepaneel waarop aangegeven staat welke energietransitie activiteit in, op of aan het gebouw wordt uitgevoerd en met welk systeem:
[keuze gemeente]
 - a. het opwekken van energie door een windturbine met een rotordiameter van 1 meter tot en met 2 meter;
 - b. het opwekken van energie door middel van zonnepanelen op een bouwwerk als het opgetelde vermogen van de zonnepanelen meer is dan 1 kWp;
 - c. het opwekken van energie door middel van zonnepanelen op terreinen of boven water met een bruto oppervlak meer dan 200 m²;
 - d. het winnen van energie door middel van warmtepompen met het transportmiddel water met een vermogen van meer dan 3 tot 20 kWh;
 - e. het opslaan van hernieuwbare energie in oplaadbare elektrische energiedragers met een vermogen van 3 tot 20 kWh;
 - f. het gebruiken van hernieuwbare energie met een vermogen tussen de 3 en 20 kWh anders dan in motorvoertuigen;
 - g. distribueren van elektrische energie bij tankstations waar alleen verkoop van benzine en diesel vergund is;
 - h. gebruik van warmte uit een collectieve warmtenet voorziening;
 - i. gebruik van waterstof uit een collectieve waterstof voorziening; en
 - j. ...
2. Een bouwwerk zijnde geen gebouw ten dienste van een energietransitie activiteit, heeft minimaal aan één zijde een zichtbaar en onbrandbaar informatiepaneel waarop aangegeven staat welke energietransitie activiteit in, op of aan het bouwwerk wordt uitgevoerd en met welk systeem.
3. Een terrein waarop zonder een bouwwerk een energietransitie activiteit wordt uitgevoerd, heeft op een afstand van minimaal 2 m van de toegang tot het terrein op een zichtbare plek een onbrandbaar informatiepaneel waarop de inrichting van het terrein is aangegeven.
4. Het informatiebord bevat tenminste de volgende informatie:
 - a. een omschrijving van het energiesysteem;
 - b. oppervlakte en vermogen van het energiesysteem en systeem elementen;
 - c. de naam van degene die het systeem beheert;
 - d. de locatie van afschakelbare punten;
 - e. het productcertificaat o.i.d.;
 - f. een plattegrondtekening waarop de locatie's van de energiesystemen zijn weergegeven alsmede de locatie van afschakelbare punten; en
 - g. ...
5. De verplichting van een informatiebord is niet van toepassing op een terrein of een bouwwerk ten dienste van een energietransitie activiteit waarvoor reeds in het kader van een milieubelastende activiteit of een activiteit op basis van een andere wet dan de Omgevingswet een vergunning is verleend waaraan voorschriften zijn verbonden ten aanzien van de informatievoorziening op de locatie over de te verrichten activiteit.

Toelichting

Voor de hulpdiensten is het met het oog op het beperken van de gevolgen van een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen van belang dat zij weten van welke systemen gebruik wordt gemaakt bij een energietransitie activiteit. Om deze reden is het gewenst bij het gebouw of het bouwwerk waar de energietransitie activiteit plaatsvindt, aan te geven welk systeem dat is. Dit artikel geeft aan dat een informatiebord moet zijn aangebracht waarop de nodige informatie staat. Deze verplichting geldt niet voor energietransitie activiteiten waarvoor op basis van de Omgevingswet of een andere regel een vergunning is verleend of algemene regels zijn gesteld ten aanzien van de informatievoorziening. De informatieplicht wordt dan via deze instrumenten gerealiseerd.

Artikel 5.12 Gebruiksverbod

Binnen het als 'verbod energietransitie activiteit ... [keuze en selectie van welke activiteiten]' aangegeven gebied [keuze gebied] mag een terrein en een bouwwerk niet voor een energietransitie activiteit worden gebruikt.

Toelichting

Als het op voorhand duidelijk is dat het met het oog op mogelijke gevolgen ongewenst is een terrein of een bouwwerk te gebruiken voor een energietransitie activiteit, dan kan een verbod worden opgenomen.

Artikel 5.13 Verbod gebruik combinatie met activiteit met grote risico's

Het is verboden om een terrein of een bouwwerk voor een energietransitie activiteit te gebruiken indien op hetzelfde terrein een energietransitie activiteit plaatsvindt of de energietransitie activiteit plaatsvindt binnen de invloedssfeer van een activiteit met grote risico's voor de fysieke leefomgeving.

Toelichting

Een combinatie van risicovolle activiteiten kan bij een brand, explosie of ongeval met toxische stoffen leiden tot een verhoging van de kans op een verstoring van de continuïteit van de samenleving. Met het oog hierop kan het gewenst zijn om het gebruik van een terrein of een bouwwerk te verbieden op dezelfde locatie of binnen de invloedssfeer van een activiteit met grote risico's voor de fysieke leefomgeving. Aan de invloedssfeer van een activiteit met grote risico's en een energietransitie activiteit kan gedacht worden aan het brand-, explosie en gifwolk aandachtsgebied, of soortgelijke brand-, explosie en gifwolk invloedssferen.

Artikel 5.14 Zonnepanelen

Het gebruik van een terrein ten dienste van het winnen van energie door middel van zonnepanelen en het gebruik van zonnepanelen op een gebouw met een groter vermogen dan 1kWp dient op een zodanige wijze plaats te vinden, dat de gevolgen van een brand voor de continuïteit van de samenleving worden beperkt.

Toelichting

Het gebruik van een terrein of een gebouw voor het winnen van energie door middel van zonnepanelen is niet vergunningplichtig en niet meldingsplichtig bij:

- zonnepaneel- en omvormersysteem op een bouwwerk het opgetelde vermogen van de zonnepanelen minder is dan 15 kW, of als het opgetelde vermogen van alle aansluitingen van de omvormers van de zonnepanelen minder is dan 5 kVA;
- zonnepaneelvelden op open veld of drijvend met een bruto oppervlak ≤ 1600 m².

Deze activiteit kan dus zonder omgevingsvergunning plaatsvinden. Gelet op de mogelijke effecten van een brand of is het gewenst hiervoor regels te stellen. Deze regel voorziet hierin door middel van een open norm. Bij de beoordeling of het gebruik voldoet aan deze norm worden in ieder geval de volgende aspecten in beschouwing genomen:

- a. de brandbaarheid van het draagsysteem, de bevestigingsmaterialen en de isolatiematerialen zijn overeenkomstig brandklasse A;
- b. de doorvoer van de bekabeling naar binnen wordt brandwerend en lekvrij uitgevoerd en de hiervoor gebruikte materialen zijn overeenkomstig brandklasse A;
- c. de brandbaarheid van de materialen waarop en waartegen de omvormer is geplaatst zijn overeenkomstig brandklasse A;
- d. de onbelemmerde bereikbaarheid van de omvormer;
- e. onbelemmerde vluchtroutes;
- f. voorkomen van brandoverslag naar belendende gebouwen of brandcompartimenten waarvoor zonnepanelen niet niet binnen 0,5 meter van de grens naar een andere woning worden gelegd;
- g. in het bouwwerk is aangeduid welke elektragroep voor de zonnepanelen is en is af te koppelen van het stroomnet;
- h. in het systeem wordt maar één type connector worden toegepast (cross-mating is niet toegestaan); deze connectoren mogen niet ter plaatse bij installatie worden gemonteerd; de juiste connectoren moeten reeds in de

fabriek gemonteerd zijn. Uitzondering hierop is als beide fabrikanten te kennen hebben gegeven dat de producten aan elkaar verbonden mogen worden. Dit zal duidelijk in de montagevoorschriften moeten zijn aangegeven;

i. ...

Artikel 5.15 Batterijen

Het gebruik van een terrein of een bouwwerk ten dienste van het opslaan van hernieuwbare energie in batterijen met een groter vermogen dan 3kWh dient op een zodanige wijze plaats te vinden, dat de gevolgen van een brand worden beperkt.

Toelichting

Het opslaan van hernieuwbare energie in batterijen tot een vermogen van 20 kWh is niet vergunningplichtig. Wel dient deze activiteit te worden gemeld. Gelet op de mogelijke gevolgen van het op een onveilige wijze van opslaan, is het gewenst hiervoor regels te stellen. Deze regel voorziet hierin. Bij de beoordeling of deze energietransitie activiteit voldoet aan de regel, worden in ieder geval de volgende aspecten in beschouwing genomen:

- a. niet brandbare, voldoende grote metalen (nood)rookgasafvoer;
- b. onbelemmerde, rookvrije vluchtroutes bij brand in energiedrager;
- c. een voor hulpdiensten snel en makkelijk te bereiken locatie;
- d. de locatie ten opzichte van andere (energie) systemen;
- e. geen brandoverslag naar belendende gebouwen of brandcompartimenten;
- f. geen invloed op andere (energie) systemen; en
- g. ...

11 Gevolgbeperking overstromingen en klimaatadaptatie

11.1 INLEIDING

In Nederland is al sinds de 13^e eeuw sprake van bescherming tegen (de gevolgen) van overstromingen. Recent is daarbij de aanpassing aan klimaatveranderingen (klimaatadaptatie) bijgekomen. Klimaatverandering betekent voor Nederland dat zeedijken, duinen en waterkeringen bestand moeten zijn tegen de stijgende zeespiegel. Heftige regenbuien zorgen in korte tijd voor pieken in water op het land (plassen) en in de waterafvoer in rivieren en kanalen. Daarnaast leidt de klimaatverandering tot een toenemende hitte en droogte (extreem weer).

Voor de handreiking sluiten we ons aan bij de thema's (crisistypes) die in de grote nationale programma's (NAS²⁷, DPRA²⁸) worden gevolgd:

1. Overstromingen, vanuit zowel zee, rivieren als regionale wateren;
2. Wateroverlast, er is sprake van wateroverlast wanneer zoveel regen valt dat het niet meer snel genoeg kan worden opgenomen door de bodem of afgevoerd kan worden via het riool of de waterwegen;
3. Hitte, stijging van de gemiddelde temperatuur;
4. Droogte, ontstaan door tekort aan regen en (te) snelle afvoer van het water.

De bescherming tegen overstromingen, en de gevolgen daarvan, wordt voornamelijk op nationaal niveau geregeld. Het bevoegd gezag ligt ook meestal op bovengemeentelijk niveau. Klimaatadaptatie is weliswaar een gemeentelijke verantwoordelijkheid, maar op nationaal niveau zijn de Nationale Adaptatie Strategie en het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie belangrijke programma's. Gemeenten werken vanuit deze programma's samen in regionale samenwerkingsverbanden. Het is daarom belangrijk voor de veiligheidsregio's om aansluiting te vinden bij, onder meer, de bestaande processen op nationaal en regionaal niveau (NOVI, Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie, Werkgroep Gevolgbeperking Overstromingen, Nationale Adaptatiestrategie, Risicodialogen, WAVE 2020).

De omgevingsplannen bieden een manier voor de samenleving om vooraf zaken te kunnen vastleggen om de veiligheid te vergroten. Op basis van de doelen van de veiligheidsregio's heeft de werkgroep in een tabel vastgelegd voor welke onderwerpen voorbeeldregels voorgesteld zouden kunnen worden.

De regels leveren een bijdrage aan de doelen van de veiligheidsregio (zie par. 4.2). Om deze doelen te bereiken zijn in dit hoofdstuk voor de volgende veiligheidsonderwerpen planregels opgesteld:

- *Beperken van de gevolgen van overstromingen door dijkdoorbraak en het tegengaan van klimaatstress*
- *Overstroming*
 - *stroomwegen en de gebiedsontsluitingswegen zodanig aanleggen dat bij een overstroming ontvluchting uit een overstromingsgebied fysiek mogelijk is, preventief of na de calamiteit.*
 - *voorkomen bouwen van zeer kwetsbare gebouwen en vitale infrastructuur in overstromingsgebieden*
 - *Maatregelen of voorzieningen aan gebouwen en infrastructuur om de gevolgen van een overstroming beperken.*
 - *Beschermen vitale infrastructuur tegen effecten overstroming*
 - *zorgplicht*
- *Wateroverlast/Extremes neerslag*
 - *Maatregelen of voorzieningen aan gebouwen en vitale infrastructuur om de gevolgen van wateroverlast/extremes neerslag te beperken.*
 - *Zorgplicht*
- *Zorgplicht voorkomen hittestress*
- *Zorgplicht droogtebestrijding*

²⁷ Nationale Klimaatadaptatiestrategie

²⁸ Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie

11.2 NATIONALE WETGEVING

De bescherming tegen overstromingen en overstromingsrisicoberekeningen worden voornamelijk op nationaal niveau geregeld. Voor Klimaatadaptatie is het Deltaprogramma Ruimtelijk Adaptatie het overkoepelende stimulerende en kaderstellende programma. Dit is een programma in de zin van de Omgevingswet. Voor de primaire waterkeringen zijn normen voor bescherming onder het huidige recht opgenomen in de Waterwet. Dit gaat over in de Omgevingswet. Het rijk moet overstromingsrisicobeheerplannen maken. De normen voor de primaire waterkeringen zijn als omgevingswaarden opgenomen in het Bkl. Op grond van de instructieregels uit het Bkl worden in de waterschapsverordening de beschermingszones langs de waterkeringen opgenomen die op grond van de instructieregels uit het Bkl bij het vaststellen van een omgevingsplan in acht worden genomen. Waterkeringen worden regelmatig beoordeeld en waar nodig worden beschermingsprogramma's uitgevoerd. Rijkswaterstaat is de beheerder van de rijkswateren.

Op grond van de instructieregels van het Bkl dienen deze (rijks)beschermingsprogramma's bij het vaststellen van een omgevingsplan in acht genomen te worden. De provincies stellen de kaders op voor het regionale waterbeheer. Voor meer achtergrond over de rol van de veiligheidsregio's in diverse nationale programma's wordt verwezen naar het achtergronddocument van de werkgroep die dit hoofdstuk heeft voorbereid.

11.3 WERKINGSGBIED

De hier opgenomen regels hebben betrekking op gebieden met een potentieel significant overstromingsrisico, gebieden met potentieel risico op wateroverlast en gebieden die gevoelig zijn voor hitte/droogte. De regels zien dus op het betreffende deel van de gemeente en hebben een eigen werkingsgebied.

Om te zien of deze gebieden binnen een gemeente aanwezig zijn kan gebruik gemaakt worden van de websites: www.risicokaart.nl, www.klimaat-effectatlas.nl en www.atlasleefomgeving.nl.

Bovendien hebben gemeenten klimaat stresstesten uitgevoerd om te bezien welke gebieden in hun gemeenten gevoelig zijn voor wateroverlast, hitte en/of droogte.

11.4 VOORBEELDREGELS

11.4.1 Doelen

Artikel ... Doelen

Dit omgevingsplan is met het oog op de doelen van artikel 1.3 van de Omgevingswet gericht op het beperken van maatschappelijke effecten als gevolg van overstromingen door dijkdoorbraak en het tegengaan van klimaatstress en klimaatveranderingseffecten.

Toelichting

Het is van belang om in het omgevingsplan aan te geven welke doelen met het omgevingsplan en derhalve met de regels worden nagestreefd. Dan is het voor eenieder duidelijk waarom regels over deze onderwerpen worden gesteld. Tevens kunnen de doelen worden gebruikt om tot een goede uitleg en interpretatie van de regels te komen. De doelen bepalen de richting c.q. de kaders voor de uitleg van de normen over het betreffende onderwerp.

11.4.2 Overstroming

11.4.2.1 Overstromingen - Omgevingswaarde

Artikel ... Omgevingswaarde voldoende vluchtroutes dijkdoorbraak

- 1. Binnen het als 'ontvluchtingsgebied' aangegeven gebied worden de stroomwegen en de gebiedsontsluitingswegen zodanig aangelegd, ingericht en beheerd dat het verkeer vanuit het gebied, na afkondigen vanuit overheidswege van het verlaten van het gebied, binnen [kiezen: aantal] uren is afgewikkeld;*
- 2. De omgevingswaarde is een resultaatverplichting voor het college van burgemeester en wethouders.*
- 3. Het college van burgemeester en wethouders monitort jaarlijks of, en de mate waarin, deze omgevingswaarde wordt gehaald en geeft elk jaar door middel van een rapportage inzicht in de resultaten van de monitoring. Het college van burgemeester en wethouders overlegt met de veiligheidsregio over een concept van de rapportage.*
- 4. Het college van burgemeester en wethouders zendt binnen een week na vaststelling van de rapportage een afschrift van voornoemde rapportage aan de veiligheidsregio. Als het college van burgemeester en wethouders geen opvolging geeft aan de adviezen van de veiligheidsregio, geeft zij aan om welke reden zij het advies niet heeft gevolgd.*
- 5. Het college van burgemeester en wethouders voert de monitoring uit op de volgende wijze [gemeente zelf invullen]*

Toelichting

Dit betreft alleen overstromingen als gevolg van een dijkdoorbraak. Overstromingen van buitendijks gebied zijn buiten beschouwing gelaten. Afhankelijk van het overstromingsscenario hebben in het gebied aanwezige personen voor en tijdens een overstroming de keuze om te blijven (schuilen/verticale evacuatie) of te vertrekken (horizontale evacuatie). Er kan sprake zijn van (verplichte) evacuatie wat zowel horizontaal als verticaal mogelijk moet zijn. Het gebied moet daarom goed te verlaten zijn. Dit is de reden dat in dit artikel een omgevingswaarde wordt voorgesteld, die ervoor moet zorgen dat het wegennetwerk deze evacuatie het hoofd kan bieden.

11.4.2.2 Overstromingen - Algemene regels

Artikel ... overstromingsgebieden: uitsluiten verminderd zelfredzamen en vitale infrastructuur

1. *Het is niet toegestaan binnen het als 'overstromingsgebied' aangewezen gebied activiteiten ten aanzien van zeer kwetsbare gebouwen en vitale infrastructuur zoals genoemd in bijlage X [bijlage X toevoegen aan omgevingsplan] uit te voeren.*
2. *In afwijking van het bepaalde in lid 1 kan het college van burgemeester en wethouders de bouw van zeer kwetsbare gebouwen en vitale infrastructuur mogelijk maken.*
3. *Bij het nemen van het besluit neemt het college van burgemeester en wethouders in acht:*
 - a. *de mogelijkheden om nadelige gevolgen door overstroming en klimaatverandering te beperken;*
 - b. *de mogelijkheden om het gebouw of de activiteit op zo groot mogelijke afstand van de overstromingsrisico veroorzakende bron te realiseren;*
 - c. *de mogelijkheden om het gebouw of de activiteit te beschermen door het treffen van maatregelen tegen de nadelige gevolgen door overstroming of klimaatadaptatie;*
 - d. *de mogelijkheden om maatregelen te treffen waardoor de gebruikers van het gebouw of betrokkenen bij de activiteit zo snel mogelijk in veiligheid te stellen; en*
 - e. *de mogelijkheden om te bevorderen dat hulpdiensten bij een overstroming het gebouw of de activiteit zo snel mogelijk kunnen bereiken.*
4. *Het college van burgemeester en wethouders wint voor het verlenen van dit besluit advies in bij de veiligheidsregio.*

Toelichting

Meestal is de kans op een overstroming klein, maar de gevolgen kunnen vooral in de zwarte en rode gebieden (zie impactanalyses opgesteld door veiligheidsregio's in het kader van het WAVE2020) groot zijn. Bij een overstroming in het zwarte gebied is de kracht van het water verwoestend. Om deze reden is het gewenst een verbod op te nemen voor verminderd zelfredzame personen en vitale infrastructuur, zoals is opgenomen in lid 1. De definitie van zeer kwetsbare gebouwen en vitale infrastructuur dient in de bijlage van het omgevingsplan te worden opgenomen. Voor de definitie van zeer kwetsbare gebouwen zou aangesloten kunnen worden bij Bkl Bijlage VI. Een voorbeeld van een definitie voor vitale infrastructuur is te vinden in bijlage 2 van deze handreiking, het betreft de categorieën A en B.

Ook voor vitale infrastructuur is de kracht in het zwarte gebied verwoestend. Continuïteit van deze infrastructuur kan, bij het bouwen in deze gebieden, enkel geboden worden met verregaande bouwkundige maatregelen. Toch worden ook in deze gebieden (economische) activiteiten ondernomen. Waterveiligheid is één van de vele belangen die tegen elkaar worden afgewogen bij ruimtelijke inrichting. Voor zeer kwetsbare gebouwen kan bijvoorbeeld gelden dat de bouw zodanig is dat de bouwwerken niet door water worden meegevoerd of verwoest, maar kunnen dienen als een tijdelijke schuilplaats voor bewoners. Via deze regel kunnen eisen worden gesteld aan eventueel te ondernemen activiteiten. Te denken valt aan extra stevige gebouwen, terpen, gebruik van bepaalde materialen, bouwen op palen, mogelijkheid voor snelle evacuatie. Een snelle (verticale) evacuatie is van extra belang daar waar verminderd zelfredzamen verblijven. In deze planregel wordt de formule 'in acht nemen' gebruikt. Deze formulering betekent dat het bestuursorgaan bij het verlenen van de omgevingsvergunning aandacht moet schenken aan de genoemde zaken. Hierbij heeft het bevoegd afwegingsruimte.

Artikel ... Voorzieningen overstromingsgebieden

Bij of aan bouwwerken die binnen het als 'overstromingsgebied' aangewezen gebied worden gerealiseerd en die zijn bestemd voor het (tijdelijke) verblijf van personen of vitale infrastructuur, worden maatregelen of voorzieningen getroffen die het bouwwerk waterrobuust uitvoeren om de gevolgen van een overstroming met een waterhoogte van [kiezen: aantal cm] te beperken.

Toelichting

Dit artikel regelt dat bij het bouwen in een overstromingsrisicogebied de gevolgen van een overstroming beperkt worden. Dit is extra belangrijk bij gebouwen voor mensen die verminderd zelfredzaam zijn en die afhankelijk van continue zorg en

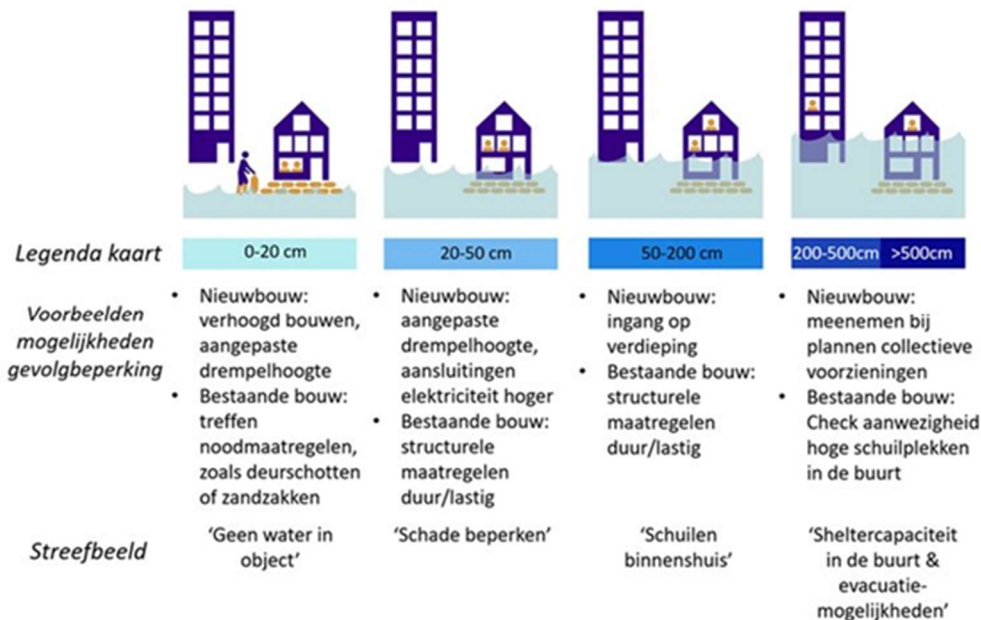
bij vitale infrastructuur (let op overlap met vorige regel). Daarbij kunnen 2 doelen onderscheiden worden: beperken materiële schade en bieden van bescherming aan mensen in het eigen bouwwerk.

Het geografische gebied waar deze regel kan worden toegepast is beduidend groter dan enkel de zwarte zones. Er zijn verschillende kaarten beschikbaar waarop de overstromingsdiepte zichtbaar is. Afhankelijk van de ambitie van de gemeente kan het beschermingsniveau hoger of lager zijn. Afhankelijk van de (functie van de) bouwwerken en het ambitieniveau kan de gemeente kiezen voor bepaalde eisen aan deze bouwwerken (zie figuur 11.1).

De stresstest 'gevolgbeperking overstromingen' brengt in beeld of het nodig is om maatregelen te nemen die de gevolgen van een overstroming beperken. Dat vraagt om een expliciete afweging op basis van de kwetsbaarheid van een gebied in combinatie met de functies/bouwwerken in het gebied. Deze afweging kan een rol spelen bij de locatiekeuze voor nieuwbouw, maar ook bij de manier waarop gebouwd wordt.

Welk type maatregelen in een gebied passend zijn, hangt af van de te verwachten overstromingsdiepte²⁹, zie figuur 11.1. Daarbij is het van belang het doel van de voorzieningen te bepalen:

- Water buiten het bouwwerk houden, of
- Water komt in het bouwwerk, en
 - de schade wordt beperkt door voorzieningen; of
 - bouwwerk is geschikt als schuilplaats; of
 - bouwwerk kan (geheel) onder water komen te staan en is daarom altijd te ontsnapping t.b.v. redding en ontvluchting; daarbij is het van belang dat op de bovenste verdieping een dakraam of anderszins geplaatst wordt die van binnenuit te openen is, waardoor mensen en dieren altijd hun huizen kunnen verlaten.

Figuur 11.1: Passende maatregelen in relatie tot overstromingsdiepte

Artikel ... Vitale processen categorie A overstroming

Degene die binnen het als 'overstromingsgebied A' aangewezen gebied een activiteit verricht met een vitaal proces categorie A is verplicht maatregelen te treffen die een onverminderde continuïteit van dit vitale proces borgen bij een overstroming.

Toelichting

Overstromingen kunnen, afhankelijk van het scenario, leiden tot keteneffecten. Zo kunnen bijvoorbeeld elektriciteit, gas, data en telecommunicatievoorzieningen uitvallen en drinkwatervoorziening ontregeld raken. Dit artikel regelt dat vitale infrastructuur en vitale processen beschermd zijn tegen de gevolgen van een overstroming en keteneffecten zoveel mogelijk worden voorkomen. Dat verkort ook de hersteltijd na een crisis. Wat onder een vitaal proces categorie A wordt verstaan, dient in een omgevingsplan te worden opgenomen in de begripsbepalingen of een bijlage bij de regels. Een voorbeeldlijst van vitale processen categorie A is opgenomen in bijlage 2 van dit document.

²⁹Bron: <https://ruimtelijkeadaptatie.nl/stresstest/bijsluiter/overstroming/basisinformatie/maximale-overstromingsdiepte/>

Tot op heden is in (gemeentelijke) stresstesten weinig tot geen aandacht besteed aan de vitale en kwetsbare functies binnen het grondgebied. Niettemin is het belangrijk dat lokale en regionale overheden bekend zijn met de op hun grondgebied gevestigde vitale infrastructuur. Het is bijvoorbeeld belangrijk om te weten of in geval van overstroming of extreme neerslag risico's bestaan voor de levering van elektriciteit, gas en drinkwater. Ook als gebieden niet overstromen, kunnen dergelijke nutsvoorzieningen uitvallen, omdat productielocatie, infrastructuur of andere objecten elders wel onder water staan (zogenaamde cascade-effecten). De kwetsbaarheid voor uitval van vitale functies moet daarom regionaal worden bekeken.

Lokale en regionale overheden worden geadviseerd bij de uitvoering van de stresstest en risicodialoog in ieder geval de veiligheidsregio te betrekken. Onder andere omdat informatie over vitale infrastructuur niet altijd openbaar en/of bekend is binnen een gemeente. In overleg met de veiligheidsregio kan worden bepaald welke vitale en kwetsbare infrastructuur of objecten binnen eigen grondgebied, of in uitstraling naar de regio, een risico vormen en dus in het kader van de stresstest en risicodialoog moeten worden meegenomen. Dit geeft dan ook aanleiding om de netwerkbeheerders te betrekken en aan te spreken op hun verantwoordelijkheid (bijvoorbeeld leveringszekerheid).

Artikel ... Vitale processen categorie B overstroming

Degene die binnen het als 'overstromingsgebied B' aangewezen gebied een activiteit verricht met een vitaal proces categorie B is verplicht om maatregelen te treffen tegen de effecten van een maatgevende overstroming, die [kiezen]:

- a) zorgen dat de uitval van de betreffende activiteit geheel wordt voorkomen; of*
- b) zorgen dat de betreffende activiteit na uitval, in minder dan één etmaal nadat het waterniveau weer tot maaiveld is teruggebracht, weer in bedrijf is.*

Toelichting

Overstromingen kunnen, afhankelijk van het scenario, leiden tot keteneffecten: ziekenhuizen kunnen uitvallen, evenals bijvoorbeeld bankdiensten etc. Dit artikel regelt dat vitale infrastructuur/vitale processen categorie B beschermd zijn tegen de gevolgen van een overstroming en keteneffecten zoveel mogelijk worden voorkomen. Dit verkort ook de hersteltijd na een crisis. Wat onder een vitaal proces categorie B wordt verstaan, moet in een omgevingsplan opgenomen worden in de begripsbepalingen of in een bijlage bij de regels. Een voorbeeldlijst van vitale processen categorie B is opgenomen in bijlage 2 van deze handreiking.

Tot op heden is in (gemeentelijke) stresstesten weinig tot geen aandacht besteed aan de vitale en kwetsbare functies binnen het grondgebied. Niettemin is het belangrijk dat lokale en regionale overheden bekend zijn met de op hun grondgebied gevestigde vitale infrastructuur. Het is bijvoorbeeld van belang om te weten of in geval van overstroming of extreme neerslag risico's bestaan voor de levering van elektriciteit, gas en drinkwater. Ook als gebieden niet overstromen, kunnen dergelijke nutsvoorzieningen uitvallen, omdat productielocatie, infrastructuur of andere objecten elders wel onder water staan (zogenaamde cascade-effecten). De kwetsbaarheid voor uitval van vitale functies moet daarom regionaal worden bekeken³⁰.

Lokale en regionale overheden worden geadviseerd bij de uitvoering van de stresstest en risicodialoog in ieder geval de veiligheidsregio te betrekken. Onder andere omdat informatie over vitale infrastructuur niet altijd openbaar en/of bekend is binnen een gemeente. In overleg met de veiligheidsregio kan worden bepaald welke vitale en kwetsbare infrastructuur of -objecten binnen eigen grondgebied, of in uitstraling naar de regio, een risico vormen en dus in het kader van de stresstest en risicodialoog moeten worden meegenomen. Dit geeft dan ook aanleiding om de netwerkbeheerders te betrekken en aan te spreken op hun verantwoordelijkheid (bijvoorbeeld leveringszekerheid).

11.4.2.3 Overstromingen - Regels over (te vragen) advies

Artikel ... Advies veiligheidsregio

Voor het verlenen van een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel x vraagt het college van burgemeester en wethouders advies van de veiligheidsregio.

Toelichting

Het is belangrijk dat bij realisatie van gebouwen en infrastructuur rekening wordt gehouden met de mogelijke overstromingsrisico's en eventuele noodzaak tot evacuatie. De gevolgen van een overstroming kunnen, afhankelijk van het scenario dat optreedt, langdurig zijn en keten-effecten veroorzaken. Bepaalde activiteiten kunnen daarom (nog) meer

³⁰ <https://ruimtelijkeadaptatie.nl/stresstest/bijlsuiter/vitaal-kwetsbaar>

ongewenst zijn dan andere: bijvoorbeeld zeer kwetsbare functies als verzorgings- of ziekenhuizen of vitale infrastructuur. Dit artikel regelt dat het college van burgemeester en wethouders de veiligheidsregio's om advies vraagt als een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen of ander gebruik wordt ingediend voor een activiteit in een overstromingsrisicogebied (een gebied dat in één van de zones uit de impactanalyses ligt). Bij de vergunningverlening kan dan rekening worden gehouden met het advies en kunnen zo nodig voorschriften worden verbonden aan de omgevingsvergunning.

11.4.3 Wateroverlast

Extreme neerslag is van relatief korte duur, mensen hoeven daardoor niet te vluchten. Wel is het belangrijk dat gebouwen met functies voor verminderd zelfredzame personen waterrobuust zijn uitgevoerd (behoud bescherming en functionaliteit) en blijvend bereikbaar zijn. Vitale infrastructuur wordt zo uitgevoerd dat de onverminderde continuïteit van dit vitale proces bij een extreme bui is geborgd. Maatregelen aan alle andere gebouwen zijn afhankelijk van waterdiepte. De huizen moeten echter wel bereikbaar, en dus wegen bereikbaar zijn voor hulpdiensten bij noodsituaties. Een maximale waterdiepte op straat 15 cm is acceptabel.

Veiligheidsregio's gaan bij advisering bij omgevingsplannen uit van een robuuste, toekomstgerichte inrichting van het land en houden daarom aan een maatgevende bui van 140mm in 2 uur in 2050.

Gemiddelde waterdieptes zijn die daarbij optreden zijn globaal:

- 10-20 centimeter (bij een bui die 1/10 jaar voorkomt)
- 15-40 centimeter (bij een bui van 70 mm in 2 uur die 1/100 jaar voorkomt)³¹
- 20-60 centimeter (bij een bui van 140 mm in 2 uur die 1/1000 jaar voorkomt)

11.4.3.1 Wateroverlast – Omgevingswaarde

Artikel ... Omgevingswaarde waterdiepte wegen

1. *Stroomwegen en gebiedsontsluitingswegen dienen binnen [kiezen: aantal jaren] zodanig te zijn ingericht dat de maximale waterdiepte op straat 15 cm bedraagt.*
2. *De omgevingswaarde is een resultaatsverplichting voor het college van burgemeester en wethouders.*
3. *Het college van burgemeester en wethouders monitort jaarlijks of, en de mate waarin, deze omgevingswaarde wordt gehaald en geven elk jaar door middel van een rapportage inzicht in de resultaten van de monitoring. Het college van burgemeester en wethouders overlegt met de veiligheidsregio over een concept van de rapportage.*
4. *Het college van burgemeester en wethouders zendt binnen een week na vaststelling van de rapportage een afschrift van voornoemde rapportage aan de veiligheidsregio. Als het college van burgemeester en wethouders geen opvolging geeft aan de adviezen van de veiligheidsregio, geeft zij aan om welke reden zij het advies niet heeft gevolgd.*
5. *Het college van burgemeester en wethouders voert de monitoring uit op de volgende wijze.... [kiezen]*

Toelichting

Korte, maar zeer heftige buien, of juist langdurige regen, leiden tot (tijdelijk) wateroverlast op straat. Het water kan niet snel genoeg worden afgevoerd. Dat kan een veiligheidsprobleem worden wanneer door ondergelopen wegen de hulpverlening niet langer mogelijk is. Dit probleem begint op te treden bij circa 15 cm waterdiepte. Deze omgevingswaarde benoemt deze waterdiepte. De regels van het omgevingsplan dienen ervoor te zorgen dat deze waarde wordt bereikt. Het plan voor de aanleg van de wegen wordt niet getoetst aan de omgevingswaarde, maar aan de betreffende regels.

11.4.3.2 Wateroverlast - Zorgplicht

Artikel ... Zorgplicht (water)veilig gebruik van gronden

Degene die een activiteit verricht binnen een gebied dat is aangeduid als een 'wateroverlast gebied' is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verlangd om nadelige gevolgen van een extreme bui te voorkomen, of ten minste deze nadelige gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Toelichting

Bij dit artikel wordt uitgegaan van het voorzorgsbeginsel. Toepassing van de zorgplicht leidt er in dit geval toe dat nadelige gevolgen van wateroverlast worden voorkomen of beperkt door initiatiefnemers vooraf maatregelen te laten

³¹ <https://klimaatadaptatienederland.nl/actueel/actueel/nieuws/2018/wateroverlastkaart/>

nemen. Bij de zorgplicht kan gedacht worden aan maatregelen om het gebouw behoud van zijn bescherming en functionaliteit aan bewoners blijft bieden.

Het bevoegd gezag vraagt advies aan de veiligheidsregio's. De werkingsgebieden van deze regel zijn de wateroverlastgebieden in een gemeente die overgenomen kunnen worden uit de betreffende scenario's van de eigen veiligheidsregio. De daarin gebruikte kaarten staan in de Atlas leefomgeving.

11.4.3.3 Wateroverlast - Algemene regels

Artikel ... Waterkerende voorzieningen

Bouwwerken die op locaties worden gebouwd binnen een gebied dat is aangeduid als een 'wateroverlast gebied' en die zijn bestemd voor het (tijdelijke) verblijf van personen of vitale infrastructuur, worden voorzien van waterkerende voorzieningen bestand tegen een waterhoogte van [kiezen: hoogte cm] veroorzaakt door intense buien of langdurige regen.

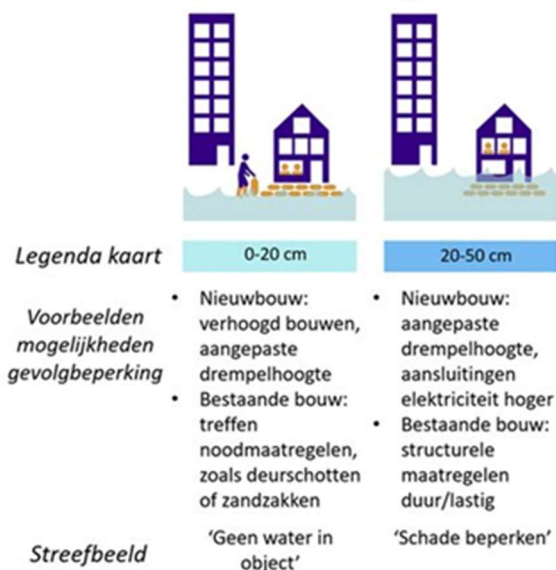
Toelichting

Dit artikel regelt dat bij het bouwen in een gebied dat gevoelig is voor wateroverlast personen bescherm zijn en de functionaliteit van het gebouw wordt behouden. Afhankelijk van de ambitie van de gemeente kan het beschermingsniveau hoger of lager zijn en kan de gemeente kiezen voor bepaalde eisen aan gebouwen.

In de stresstesten is uitgewerkt welke locaties kwetsbaar zijn voor bepaalde waterdieptes³². Welk type maatregelen in een gebied passend zijn, hangt af van de te verwachten waterdiepte.

Welk type maatregelen in een gebied passend zijn, hangt af van de te verwachten waterdiepte, zie figuur 11.2. Daarbij is het van belang het doel van de voorzieningen te bepalen:

- Water buiten het bouwwerk houden, of
- Water komt in het bouwwerk, en de schade wordt beperkt door voorzieningen.

Figuur 11.2: Passende maatregelen in relatie tot wateroverlastdiepte

Artikel ... Vitale processen categorie A extreme bui

Degene die binnen het als 'wateroverlast gebied' aangewezen gebied een activiteit verricht met een vitaal proces categorie A is verplicht maatregelen te treffen die een onverminderde continuïteit van dit vitale proces borgen bij een wateroverlast als gevolg van een maatgevende extreme bui [kiezen: maatgevende extreme bui, bijvoorbeeld 140mm in 2 uur in 2050].

³² <https://ruimtelijkeadaptatie.nl/stresstest/bijsluiter/wateroverlast/basisinformatie/waterdiepte-kortdurende-hevige-neerslag/>

Toelichting

Korte, maar zeer heftige buien of juist langdurige regen kunnen, afhankelijk van het scenario, leiden tot keteneffecten: elektriciteit-, gas- en datavoorziening en telecommunicatie kunnen uitvallen, drinkwatervoorziening kan ontregeld raken, etc. Dit artikel regelt dat vitale infrastructuur/ vitale processen categorie A beschermd zijn tegen de gevolgen van een extreme bui en keteneffecten zoveel mogelijk worden voorkomen. Dit verkort ook de hersteltijd na een crisis.

Wat onder een vitaal proces categorie A wordt verstaan, dient in een omgevingsplan te worden opgenomen in de begripsbepalingen of een bijlage bij de regels. Een voorbeeldlijst van vitale processen categorie A is opgenomen in bijlage 2 van dit document.

Intense buien komen meestal in de zomerperiode voor. Door intense regenval vallen normaal gesproken geen directe slachtoffers. Uitval van vitale infrastructuur kan echter wel leiden tot kritieke situaties. Te denken valt aan stroomuitval bij een verzorgingstehuis of ziekenhuis waar mensen direct afhankelijk zijn van apparatuur. Afhankelijk van de ambitie van de gemeente kan ervoor worden gekozen vitale infrastructuur en /of kwetsbare objecten meer of minder robuust aan te leggen.

Artikel ... Vitale processen categorie B extreme bui

Degene die binnen het als 'wateroverlast' aangewezen gebied een activiteit met een vitaal proces categorie B verricht is verplicht om maatregelen te treffen die: [kiezen gemeente]

- *die een onverminderde continuïteit van dit vitale proces borgen bij een wateroverlast als gevolg van een maatgevende extreme bui [kiezen: maatgevende extreme bui, bijvoorbeeld 140mm in 2 uur in 2050].*

of

- *zorgen dat de betreffende activiteit na uitval, in minder dan een etmaal nadat het waterniveau weer tot maaiveld is teruggebracht, weer in bedrijf is.*

Toelichting

Korte, maar zeer heftige buien of juist langdurige regen kunnen, afhankelijk van het scenario, leiden tot keten effecten: communicatie- en dataverkeer kan uitvallen, evenals bijvoorbeeld bankdiensten etc. Dit artikel regelt dat vitale infrastructuur/vitale processen categorie B beschermd zijn tegen de gevolgen van een extreme bui en keteneffecten zoveel mogelijk worden voorkomen. Dit verkort ook de hersteltijd na een crisis. Wat onder een vitaal proces categorie B wordt verstaan, dient in een omgevingsplan te worden opgenomen in de begripsbepalingen of een bijlage bij de regels. Een voorbeeldlijst van vitale processen categorie B is opgenomen in bijlage 2 van dit document.

Intense buien komen meestal in de zomerperiode voor. Door intense regenval vallen normaal gesproken geen directe slachtoffers. Uitval van vitale infrastructuur kan echter wel leiden tot kritieke situaties. Te denken aan stroomuitval bij een verzorgingstehuis of ziekenhuis waar mensen direct afhankelijk zijn van apparatuur. Afhankelijk van de ambitie van de gemeente kan ervoor worden gekozen vitale infrastructuur en/of kwetsbare objecten meer of minder robuust aan te leggen.

11.4.4 Hittestress

Artikel ... Zorgplicht voorkomen hittestress

Degene die een activiteit verricht binnen het als 'hittestress' aangewezen gebied is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verlangd om toename van hittestress te voorkomen.

Toelichting

Bij dit artikel wordt uitgegaan van het voorzorgsbeginsel. In de stresstesten is uitgewerkt welke locaties kwetsbaar zijn voor hitte. Meer achtergrondinformatie hierover is te vinden via <https://ruimtelijkeadaptatie.nl/stresstest/bijsluiter/hitte/>. Toepassing van de zorgplicht leidt er in dit geval toe dat hittestress door een initiatiefnemer wordt meegenomen in de afwegingen. De gevolgen van hittestress kunnen, afhankelijk van de ambities van een gemeente, beperkt worden door steden en dorpen koel, groen en waterrijk in te richten. Ruimte inrichten voor groen en voor water is een gemeentelijke taak. Op gebouwniveau zijn het veelal private initiatiefnemers.

Op gebouwniveau is deze zorgplicht extra belangrijk voor bouwwerken voor kwetsbare personen, zoals instellingen. Het voorkomen van hittestress bij deze doelgroep is extra belangrijk vanwege hun kwetsbaarheid. Daarbij is het voorkomen van hittestress bij deze doelgroep van belang omdat evacuatie extra inzet van de hulpdiensten vraagt.

Deze zorgplicht geldt ook voor organisatoren van evenementen. In de plannen dient expliciet aandacht geschonken te worden aan hittestress.

Veiligheidsregio's kunnen bijvoorbeeld adviseren om voor kwetsbare groepen voldoende toegankelijk groen te creëren en waar mogelijk in bouwvoorschriften rekening te houden met groen (bepaald percentage perceel niet verhard etc.).

11.4.5 Droogte

Artikel ... Zorgplicht droogtebestrijding

Degene die een activiteit verricht binnen het als 'droogtegebied' aangewezen gebied is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verlangd om droogtegevoeligheid van de activiteit en haar directe omgeving te voorkomen.

Toelichting

Bij dit artikel wordt uitgegaan van het voorzorgsbeginsel. Toepassing van de zorgplicht leidt er in dit geval toe dat droogtebestendigheid van de activiteit door een initiatiefnemer wordt meegenomen in de het ontwerp. Dit leidt tot minder uitval van de activiteit en tot minder calamiteiten (zoals brand). Hierin ligt meteen ook het belang van de veiligheidsregio (inclusief de brandweer). Zij worden veelal ingezet om de gevolgen te bestrijden.

De beschikbaarheid van bluswater en bereikbaarheid, ook in tijden van droogte, is opgenomen hoofdstuk 7.

12 Evenementen

Paniek in menigten kan ontstaan op plekken waar veel mensen samenkomen, bijvoorbeeld concerten, festivals, voetbalwedstrijden, herdenkingen, etc. Paniek kan gedefinieerd worden als irrationeel, onlogisch en ongecontroleerd gedrag waarbij het instinct gevolgd wordt en massa-ongelukken voor kunnen komen. Wanneer bij dit soort gelegenheden vechtpartijen, ontploffingen, brand, (onverwachte) weersveranderingen, instorting van een bouwwerk of een terroristische aanslag plaatsvindt, willen mensen tegelijk vluchten. Paniek is een van de factoren die ervoor kan zorgen dat een menigte onbeheersbaar gedrag vertoont³³. Het crisistype ‘Paniek in menigten’ kent daarmee veel facetten, die gedeeltelijk in een omgevingsplan geregeld kunnen worden.

Het crisistype ‘Paniek in menigte’ is (nog) niet uitgewerkt voor deze handreiking als veiligheidsonderwerp. Op termijn wordt de uitwerking nog vormgegeven.

Evenementen zijn een onderdeel van paniek in menigte. In een eerder project van de 3 noordelijke veiligheidsregio's, Groningen, Friesland en Drenthe (3Noord), zijn al planregels gemaakt voor evenementen. Voor deze handreiking zijn voor evenementen op basis van het 3Noord project planregels gemaakt.

12.1 INLEIDING

Het houden van evenementen heeft gevolgen voor veiligheid, op de locatie zelf maar ook voor de bredere omgeving. Evenementen kunnen gevaar voor de omgeving veroorzaken en zorgen voor tijdelijke slechte bereikbaarheid, ook voor hulpverlening. Daarom is het belangrijk in het omgevingsplan regels aan evenementen te stellen. Omdat de Omgevingswet niet toeziet de openbare orde, zijn regels die betrekking hebben op de openbare orde niet in deze handreiking opgenomen.

De regels leveren een bijdrage aan de volgende doelen van de veiligheidsregio (zie par. 4.2):

- a. Een zelfredzame en samenredzame samenleving;
- b. effectieve hulpverlening;
- c. continuïteit van de samenleving (waaronder zorgcontinuïteit en vitale infrastructuur).

Om deze doelen te bereiken zijn in dit hoofdstuk voor de volgende veiligheidsonderwerpen planregels opgesteld:

- geen meerjarenvergunning
- indieningstermijnen
- indieningsvereisten
- beoordelingsregels vergunning
- mogelijkheid aanvullende voorwaarden door B&W
- algemene regels brandveiligheid aanvullend op Bgbop

De zorgplicht voor initiatiefnemers ter voorkoming van hittestress staan genoemd in 11.4.4.

12.2 WETGEVING

Per 1 januari 2018 is het Besluit brandveilig gebruik en de basishulpverlening overige plaatsen (Bgbop) van kracht. Het Bgbop gaat niet op in de Omgevingswet, maar blijft zelfstandig bestaan, parallel aan de Omgevingswet. Het Bgbop geeft regels over het brandveilig gebruik van voor mensen toegankelijke plaatsen, voor zover dit niet in andere regelgeving is geregeld. Het besluit bevat ook regels over de zogenoemde basishulpverlening op die plaatsen. Veel van de regels gaan over plaatsen waar groepen mensen in georganiseerd verband bij elkaar zijn, zoals bij evenementen. Het Bgbop bevat een aantal algemene bepalingen over veiligheid, maar is verder gebaseerd op de gedachte dat alleen een regeling nodig is voor die situaties waarin een reëel risico aanwezig is. Dan geldt een meldingsplicht. Het besluit kent uitsluitend een meldingsplicht en geen vergunningplicht.

In de landelijke wet- en regelgeving is voor evenementen niets geregeld over de relatie van een evenement met de omgeving en vice versa. Als een gemeente en de veiligheidsregio die veiligheidsaspecten van evenementen als belangrijk beschouwen, moeten zij dat in een omgevingsplan regelen. Dit hoofdstuk gaat in op die veiligheidsaspecten van evenementen.

³³ <https://www.ifv.nl/kennisplein/Documents/20180905-IFV-Crisiscommunicatietips-voor-paniek-in-menigte.pdf>

12.2.1 Omgevingswet

Voor de openbare orde is de burgemeester het bevoegd gezag en voor de fysieke leefomgeving het college van burgemeester en wethouders. Het omgevingsplan regelt daarom alleen zaken die van belang zijn voor de fysieke leefomgeving, waaronder veiligheid en gezondheid. Het onderwerp evenementen betreft hier enkel de fysieke leefomgeving, de regeling van de overgang van de gemeentelijke APV en het bestemmingsplan naar het omgevingsplan. In het omgevingsplan kunnen regels gesteld worden over de relatie van een evenementen met de omgeving en vice versa.

De eisen voor brandveiligheid van bouwwerken zijn in het Bbl opgenomen.

Na inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft ook een deel van het Vuurwerkbesluit van kracht. Deze delen hebben onder andere betrekking op het in de handel brengen, tot ontbranding brengen en verkopen van vuurwerk en pyrotechnische artikelen en de daarmee samenhangende vergunningen en toestemmingen, waar de provincie het bevoegd gezag is.

12.2.2 Toedeling van evenementen binnen aandachtsgebieden en attentiegebieden (externe veiligheid)

Voor de locatiekeuze van evenementen in relatie tot externe veiligheid gelden beperkingen die volgen vanuit externe veiligheid (hoofdstuk 8). De toedeling van locaties voor evenementen wordt daarmee geregeld via de planregels voor externe veiligheid. Daarom zijn in dit deel van de handreiking geen aanvullende regels opgesteld voor het al dan niet toelaten van evenementen binnen bepaalde gebieden. Het staat echter buiten kijf dat de veiligheidsregio's terughoudend om willen gaan met het toestaan van evenementen(terreinen) binnen aandachtsgebieden (zie 8.4.3) en attentiegebieden (zie 8.4.4), zeker als dit B- of C-evenementen betreft (zie paragraaf 12.4.1.). B- en C-evenementen willen de veiligheidsregio's bij voorkeur geheel niet toestaan binnen PR 10⁻⁶-contouren.

12.3 WERKINGSGEBIED

Het werkingsgebied van de hier opgenomen regels is het gehele gemeentelijk grondgebied.

12.4 VOORBEELDREGELS

Met een meerjarenvergunning krijgt een organisator voor meerdere edities een vergunning en wordt slechts eenmalig het veiligheidsproces doorlopen. Geen evenement is hetzelfde, zelfs een jaarlijks terugkerend evenement niet. Vaak groeit een evenement in de loop van de tijd in omvang en is de kans reëel dat de afgegeven meerjarenvergunning niet de voorschriften stelt die de veiligheid van een volgende editie waarborgt. Doordat geen enkel evenement ieder jaar hetzelfde is het dan ook essentieel dat elk jaar opnieuw een goede afweging wordt gemaakt. De veiligheidsregio's vinden het werken met meerjarenvergunningen vanuit het oogpunt van veiligheid dan ook sterk af te raden. De mogelijkheid van een meerjarenvergunning is dan ook niet opgenomen in de regels.

12.4.1 Begripsbepalingen

Art. .. Begripsbepalingen

1. *Onder evenement wordt verstaan: elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:*
 - a. bioscoopvoorstellingen;
 - b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid, onder h, van de Gemeentewet;
 - c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
 - d. een bedrijfsmatige activiteit in de zin van de Drank- en Horecawet die gelegenheid geeft tot dansen;
 - e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties; en
 - f. het optreden als straatartiest, straatfotograaf, tekenaar, filmopereur of gids op het bieden van een speelgelegenheid.
2. *Onder evenement wordt mede verstaan:*
 - a. een herdenkingsplechtigheid;
 - b. een braderie;
 - c. een optocht, niet zijnde een betoging;
 - d. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op of aan de weg; en
 - e. een straatfeest of buurtbarbecue op één dag.
3. *In dit omgevingsplan worden de volgende evenementen-categorieën onderscheiden op basis van de [opnemen gemeentelijk/regionaal systeem voor de indeling van evenementen - in bijlage bij regels opnemen]:*
 - a. regulier evenement (A-evenementen);
 - b. aandacht evenement (B-evenementen); en
 - c. risicovol evenement (C-evenementen).
4. *Onder evenementenoverzicht wordt verstaan: een jaarlijks door het college van burgemeester en wethouders vast te stellen lijst met B- en C-evenementen die in een kalenderjaar plaatsvinden.*

Toelichting

Voor de indeling van de evenementen-categorieën kennen veel regio's en gemeenten een eigen systeem, meestal een behandelclassificatie of risicoscan voor de indeling van evenementen in A-, B- en C-evenementen. De behandelclassificatie of risicoscan moet in de bijlage van de regels opgenomen worden.

12.4.2 Doelen

Artikel ... Doelen

Dit omgevingsplan is met het oog op de doelen van artikel 1.3 van de Omgevingswet gericht op het voorkomen van risico's bij evenementen

Toelichting

Omdat veiligheid een belangrijk aspect is van evenementen is het belangrijk dat hierover regels worden opgenomen in het omgevingsplan. Door het opnemen van doelen is het voor iedereen duidelijk waarom er regels voor evenementen worden gesteld. De doelen kunnen worden gebruikt om te komen tot een goede uitleg en uitvoering van de regels.

12.4.3 Melding A-evenement

Art. ... Melding A-evenement

1. *Het is verboden zonder, of in afwijking van, een melding aan het college van burgemeester en wethouders een A-evenement te laten, of doen laten, plaatsvinden.*
2. *De organisator doet de melding ten minste 10 werkdagen voorafgaand aan het evenement.*
3. *De melding van een A-evenement bevat ten minste de in artikel .. genoemde indieningsvereisten.....*

Toelichting

Met dit artikel wordt geborgd dat een melding van een voorgenomen evenement wordt gedaan.

12.4.4 Algemene regel A-evenement

Art. ... Algemene regel A-evenement

Een A-evenement voldoet aan de volgende regels:

1. *De aankleding van het evenement in de buitenlucht levert geen brandgevaar voor de omgeving op en is brandvertragend in alle weersomstandigheden.*
2. *De opstelling van vlammenwerpers mag niet leiden tot brandgevaarlijke situaties³⁴.*
3. *Vlammenwerpers functioneren overeenkomstig de van toepassing zijnde voorschriften en worden adequaat beheerd, onderhouden en gecontroleerd.*
4. *Vlammenwerpers worden dusdanig gebruikt dat hierdoor geen gevaar voor de gezondheid of de veiligheid ontstaat.*

Toelichting

Dit artikel bevat een aantal regels waaraan een A-evenement dient te voldoen. Zo nodig, kan dit artikel worden uitgebreid met andere regels die van belang zijn met het oog op de (brand)veiligheid.

12.4.5 Omgevingsvergunning B- en C-evenement

Art. ... B- en C-evenementen

1. *Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders een B- of C-evenement te laten plaatsvinden of doen laten plaatsvinden.*
2. *Het college van burgemeester en wethouders neemt de vergunningaanvraag niet in behandeling, indien het een C-evenement betreft die niet is opgenomen op het evenementenoverzicht.*
3. *Het college van burgemeester en wethouders kan de vergunningaanvraag buiten behandeling stellen, indien:*
 - a. *Zij geen kennisgeving hebben ontvangen van de initiatiefnemer van een C-evenement voor [kiezen: datum] van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin het evenement plaatsvindt;*

³⁴ Vuurwerk en pyrotechnische artikelen zijn in het Vuurwerkbesluit geregeld. De provincie is hiervoor het bevoegd gezag

- b. Bij een B-evenement geen vooroverleg heeft plaatsgevonden met in ieder geval de gemeente en de veiligheidsregio minstens 12 weken voor indiening van de aanvraag, op initiatief van de initiatiefnemer;
 - c. Bij een C-evenement geen vooroverleg met heeft plaatsgevonden met in ieder geval de gemeente en de veiligheidsregio minstens [kiezen: termijn, bijv 16 weken] voor indiening van de aanvraag, op initiatief van de initiatiefnemer; en
 - d. De aanvraag niet compleet is, zoals beschreven bij het artikel [Indieningsvereisten B- en C-evenementen];
4. Het college van burgemeester en wethouders kan de omgevingsvergunning voor een B- of C-evenement verlenen indien:
- a. de veiligheid van personen of goederen op de locatie en in de omgeving kan worden gewaarborgd;
 - b. de ter handhaving van veiligheid noodzakelijke politie- en betreffende hulpverleningscapaciteit geen onevenredig beroep op de beschikbare bezetting doet; en
 - c. de gezondheid van bezoekers en omwonenden kan worden gewaarborgd.
5. Het college van burgemeester en wethouders kan aan de omgevingsvergunning voorschriften verbinden ter regulering van het evenement, die onder meer betrekking kunnen hebben op:
- a. de plaats en het tijdstip van het evenement;
 - b. de benodigde technische voorzieningen;
 - c. de inrichting van het evenemententerrein;
 - d. het activiteitenprogramma;
 - e. de veiligheid van mensen op het evenement of in de omgeving;
 - f. het verkeer van en naar het evenement;
 - g. het voorkomen van calamiteiten; en
 - h. de gezondheid van mensen op het evenement of in de omgeving.

Toelichting

Met dit artikel wordt de voor het uitvoeren van een evenement vereiste omgevingsvergunning geregeld. De regel maakt het mogelijk een aanvraag om een omgevingsvergunning te beoordelen op veiligheidsaspecten, anders dan in de Bgboop geregeld. Daarbij moet met name gedacht worden aan omgevingsrisico's zoals:

- Ligging ten opzichte van een milieubelastende activiteit als bedoeld in Bkl bijlage VII (externe veiligheidsrisico van een activiteit). Tevens dient een relatie gelegd te worden met hoofdstuk 8 van deze bouwstenen (aandachts- en attentiegebieden van externe veiligheid);
- Ligging ten opzichte van natuurgebieden in verband met brandrisico's;
- Bereikbaarheid en bluswater voor hulpdiensten in een groter gebied, waarbij de bereikbaarheid verstoord kan worden door dat evenement. Bijvoorbeeld door afsluiting wegen of de toegangsweg van een evenement die ook een belangrijke doorgangsweg voor de hulpverleningsdiensten is.

12.4.6 Algemene regel B- en C-evenement

Art. ... Algemene regel B- en C-evenement

1. Een B- en C-evenement voldoet aan de volgende regels:
 - a. de aankleding van het evenement in de buitenlucht levert geen brandgevaar voor de omgeving op en is brandvertragend in alle weersomstandigheden;
 - b. de opstelling van vlammenwerpers mag niet leiden tot brandgevaarlijke situaties³⁵;
 - c. Vlammenwerpers functioneren overeenkomstig de van toepassing zijnde voorschriften en worden adequaat beheerd, onderhouden en gecontroleerd; en
 - d. vlammenwerpers worden dusdanig gebruikt dat hierdoor geen gevaar voor de gezondheid of de veiligheid ontstaat.

Toelichting

Dit artikel bevat een aantal regels waaraan B- en C-evenementen dienen te voldoen. Zo nodig, kan dit artikel worden uitgebreid met andere regels die van belang zijn met het oog op de (brand)veiligheid.

³⁵ Vuurwerk en pyrotechnische artikelen zijn in het Vuurwerkbesluit geregeld. De provincie is hiervoor het bevoegd gezag

12.4.7 Indieningsvereisten aanvraag omgevingsvergunning B- en C-evenement

Art. ... Indieningsvereisten B- en C-evenement

1. De aanvraag om een omgevingsvergunning voor een B- of C-evenement bevat ten minste:
 - a. de indieningsvereisten uit artikel 2.3 Bgbop;
 - b. de plaats waar het evenement wordt gehouden;
 - c. de datum en het tijdstip waarop het evenement wordt gehouden;
 - d. een opgave van het verwachte aantal deelnemers en toeschouwers, inclusief eventuele overnachtingsmogelijkheden op het terrein;
 - e. het activiteitenprogramma;
 - f. de mogelijke risico's voor verstoring van veiligheid en gezondheid, zoals die onderdeel zijn in de systematiek voor evenementen-categorieën [zie begripsbepalingen];
 - g. een ontruimingsplan op basis van de onderkende risico's, waarbij in ieder geval aandacht wordt besteed aan de volgende onderwerpen:
 - i. het aantal beveiligers en de inzet hiervan buiten het evenemententerrein in een straal van [keuze] meter rondom het terrein;
 - ii. de ontvluchtingsmogelijkheden op en buiten het terrein, mede afgestemd op eventuele wegwerkzaamheden in de omgeving;
 - iii. de bereikbaarheid voor hulpverlening op en in de omgeving van het terrein, mede afgestemd op eventuele wegwerkzaamheden in de omgeving;
 - iv. bluswatervoorziening;
 - v. opvangvoorzieningen buiten het terrein bij calamiteiten;
 - vi. de wijze waarop om wordt gegaan met de onder f. aangegeven risico's en met risicovol weer, brand op het terrein en paniek in menigte; en
 - vii. gezondheidsrisico's.

Toelichting

In dit artikel wordt aangegeven welke informatie moet worden aangeleverd bij het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een B- of C-evenement.

12.4.8 Informatieverplichting

Art. ... Informatieverplichting

Risico verhogende feiten of omstandigheden voor een evenement, waarvan eerst na de aanvraag is gebleken, dienen door de organisator onverwijld aan het college van burgemeester en wethouders te worden doorgegeven.

Toelichting

Het kan zijn dat zich na een aanvraag om een omgevingsvergunning of een melding voor een evenement nieuwe feiten of omstandigheden voordoen die van belang kunnen zijn voor de veiligheid. Deze dienen onverwijld aan het college van burgemeester en wethouders te worden doorgegeven.

12.4.9 Advies B- en C-evenement

Art. ... Advies B- en C-evenement

1. Bij de behandeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een B- of C-evenement wint het college van burgemeester en wethouders binnen [kiezen: aantal, bijv 5 werkdagen] na ontvangst van de complete aanvraag advies in bij de veiligheidsregio.
2. Het college van burgemeester en wethouders geeft bij de vergunningverlening gemotiveerd aan op welke aspecten is afgeweken van het uitgebrachte advies.

12.4.10 Gedragingen bij evenementen algemene regel B- en C-evenement

Art. ... Gedraging bij B- en C-evenementen

1. *Het is verboden bij een evenement:*
 - a. *zich op het evenemententerrein of de directe omgeving te gedragen met het kennelijke doel om de veiligheid of gezondheid te verstoren of te bedreigen;*
 - b. *al dan niet op het evenemententerrein, op of aan de weg of op voor het publiek toegankelijke plaatsen voorwerpen of stoffen bij zich te hebben, te dragen of te vervoeren die kennelijk bestemd zijn om de veiligheid en gezondheid te verstoren; en*
 - c. *zich op een evenemententerrein te begeven indien overeenkomstig dit artikel opdracht is gegeven het evenemententerrein te verlaten.*
2. *Een ieder is verplicht om ter ordelijk verloop van een evenement of bij enig voorval, waardoor wanordelijkheden ontstaan of dreigen te ontstaan een daartoe strekkende aanwijzing van een ambtenaar van de politie, brandweer, gemeente (BOA's en stadstoezichthouders) en beveiligers aan het evenement verbonden zijn weg te vervolgen of aanwijzingen van andere aard in het belang van de veiligheid van personen en goederen, dan wel ter beperking van gemeen gevaar, onverwijld en stipt op te volgen.*

Toelichting

Omdat het gedrag van mensen een belangrijke factor is bij de organisatie van een veilig evenement is het gewenst hiervoor een regel in het omgevingsplan op te nemen.

13 Gebruik van gebouwen

13.1 INLEIDING

Het is belangrijk regels te stellen aan het gebruik van gebouwen vanwege de directe relatie met een veilige leefomgeving.

De regels leveren een bijdrage aan de volgende doelen van de veiligheidsregio (zie par. 4.2):

- a. veilige bouwwerken en omgeving;
- b. een zelfredzame en samenredzame samenleving;
- c. effectieve hulpverlening.

13.2 NATIONALE WETGEVING

Brandveiligheid van gebouwen is belangrijk. Daarom blijven, via het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), de regels voor constructieve veiligheid en brandveiligheid van gebouwen onder de Omgevingswet op nationaal niveau geregeld. De inhoudelijke regels van het Bbl voor brandveilig gebruik van bouwwerken zijn bijna uitputtend en bestaan uit prestatie-eisen en een specifieke zorgplicht. De gemeente kan ten opzichte van het Bbl afwijkende regels stellen voor het aantal personen in een gebouw. Boven dit aantal personen moet de initiatiefnemer of gebruiker een gebruiksmelding doen bij het College van Burgemeester en Wethouders. De gemeente kan afwijken van het aangegeven aantal personen in tabel 6.6 Bbl voor de:

- celfunctie (dwangverblijf van personen);
- gezondheidszorgfunctie (medisch onderzoek, verpleging, verzorging en behandeling);
- logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw (recreatief verblijf of tijdelijk onderdak bieden aan personen).

Ook is het mogelijk dat in het omgevingsplan regels worden opgenomen om overbewoning van een woonfunctie te voorkomen.

Bruidsschat

In de Bruidsschat worden ten aanzien van het gebruik van bouwwerken regels gesteld in art 22.18. Dit gaat over het gebruik van bouwwerken dat overlast of hinder veroorzaakt of kan veroorzaken voor de omgeving. Dit Bruidsschat artikel komt terug in onderstaande regels.

13.3 WERKINGSGBIED

Het werkingsgebied van de hier opgenomen regel is het gehele gemeentelijk grondgebied.

13.4 VOORBEELDREGELS

13.4.1 Zorgplicht

Artikel ... Zorgplicht gebruik bouwwerk

1. *Degene die een bouwwerk gebruikt en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat dit gebruik tot gevaar voor de gezondheid of veiligheid kan leiden, is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om dat gevaar te voorkomen of niet te laten voortduren.*
2. *Degene die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten in, op of aan een bouwwerk overlast of hinder veroorzaakt of kan veroorzaken voor de omgeving, is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om die overlast of hinder te voorkomen of niet te laten voortduren. Het gaat daarbij in elk geval om overlast of hinder door:*
 - a. *het op hinderlijke wijze verspreiden van rook, roet, walm, stof, stank, vocht of irriterend materiaal;*
 - b. *het veroorzaken van overlast door geluid, trilling, dieren of verontreiniging; en*
 - c. *het nalaten van het normale onderhoud waardoor het bouwwerk zich niet in een zindelijke staat bevindt.*
3. *Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik van bouwwerken als bedoeld in afdeling 6.2 van het Besluit bouwwerken leefomgeving.*

Toelichting

Dit artikel bevat een zorgplicht en sluit aan bij het verzorgingsbeginsel. Dit is de planregel die ook in de bruidsschat is opgenomen. Van iedereen mag worden verwacht dat zij geen brandonveilige situaties doen ontstaan die tot gevaar of schade aan bouwwerken of in de omgeving kan leiden. De zorgplicht leidt ertoe dat brandgevaarlijke situaties worden voorkomen.

13.4.2 Gebruiksmelding

Artikel ... Gebruiksmelding

In afwijking van het bepaalde in artikel 6.7 Bbl is een melding voor het gebruik van een bouwwerk met een celfunctie, gezondheidszorgfunctie en een logiesfunctie vereist indien binnen het betreffende bouwwerk respectievelijk minimaal... en ..personen aanwezig zijn.

Toelichting

Art 6.10 Bbl (maatwerkregels gebruiksmelding) geeft de mogelijkheid dat een maatwerkregel kan worden gesteld over artikel 6.7. Met deze maatwerkregel kan worden afgeweken van het in tabel 6.6 aangegeven aantal personen voor de celfunctie, de gezondheidszorgfunctie en de logiesfunctie gelegen in een logiesgebouw.

Met dit artikel wordt afgeweken van de voor de genoemde functies in artikel 6.7 van het Bbl genoemde getallen. Indien deze regel wordt opgenomen, is het belangrijk in de toelichting aan te geven waarom deze regel wordt opgenomen en waarom dus wordt afgeweken van het Bbl. Het betreft hier een maatwerkregel.

13.4.3 Aantal personen wooneenheid

Artikel.. Aantal personen wooneenheid

Het aantal personen dat in een wooneenheid verblijft mag niet groter zijn dan [kiezen: aantal personen].

Toelichting

Voor de woonfunctie speelt het aantal personen in die woonfunctie geen rol. Dat betekent dat ook bij een woonfunctie voor kamergewijze verhuur niet het aantal personen maar het aantal wooneenheden telt. Wanneer het aantal wooneenheden kleiner is dan vijf, dan is geen sprake van een woonfunctie voor kamergewijze verhuur, ongeacht het aantal bewoners dat in de wooneenheid aanwezig is. Het gevolg is dat op basis van het Bbl voor een woonfunctie voor kamergewijze verhuur de specifieke Bbl regels dan niet van toepassing zijn. De gemeente heeft de mogelijkheid om in het omgevingsplan regels te stellen om overbewoning van een woonfunctie te voorkomen. Het belang van (brand) veiligheid is erin gelegen dat er een relatie is tussen Brandveiligheid en een hoge bezetting in een woning/ woongebouw. Dat grijpt in de mate van onveiligheid in in de menskenmerken.

Met dit artikel wordt gebruik gemaakt van de door het Bbl geboden mogelijkheid om het aantal personen van een wooneenheid te regelen. En dus om overbewoning tegen te gaan. Om misverstanden te voorkomen moet in de begripsbepalingen worden aangegeven wat onder een wooneenheid wordt verstaan. Zo nodig kan de regel worden aangevuld met het aantal huishoudens.

Extra toelichting

Op dit moment kent het Bouwbesluit 2012 in artikel 7.18 een algemene eis met betrekking tot overbewoning. Die houdt het volgende in: Een woonfunctie wordt uit het oogpunt van gezondheid niet bewoond door meer dan één persoon per 12 m2 gebruiksoppervlakte. Met deze norm wordt voorkomen dat er teveel mensen in een woning wonen. Dit voorschrift kan zowel worden toegepast bij kamerverhuur in woningen als bij regulier gebruik van woningen. Op basis van dit voorschrift kan het bevoegd gezag alleen optreden in het uitzonderlijk geval dat er zoveel mensen in een woning wonen dat dit problemen voor de gezondheid kan opleveren. Voor gebouwen met een logiesfunctie geldt deze overbewoningsnorm niet. Verandering met de Omgevingswet en Motie Van Dijk

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt de overbewoningsnorm gedecentraliseerd. Deze is met het Invoeringsbesluit Omgevingswet onderdeel van de Bruidsschat geworden. Daarmee landt de norm van 12m2 gebruiksoppervlakte per persoon in een woning per 1-7-2022 automatisch in de gemeentelijke omgevingsplannen. Gemeenten zijn vanaf dat moment vrij om de norm per locatie en per gebruiksfunctie aan te passen. Dat betekent dat het ook voor logiesgebouwen mogelijk is om de overbewoningsnorm in te stellen. In het advies van het Aanjaagteam zat de aanbeveling om ervoor te zorgen dat arbeidsmigranten 15m2 per persoon kunnen gebruiken en een eigen slaapkamer hebben (m.u.v. koppels). Ook de motie Van Dijk vraagt om deze normen uitgangspunt bij beleid te maken.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn gemeenten vrij om in het omgevingsplan deze normen op te nemen. Zo kunnen zij gericht normen stellen voor locaties waar arbeidsmigranten wonen.

14 Voorkomen rookoverlast bij binnen-opslag

14.1 INLEIDING

Met de voorbeeldregels in dit hoofdstuk kan maatschappij-ontwrichtende rookoverlast in kwetsbare gebieden of bij kwetsbare functies voorkomen of beperkt worden. De voorbeeldregels zijn gericht op bronmaatregelen om brand bij rookveroorzakende stoffen en goederen in bouwwerken te voorkomen. Het voorkomen van brand bij rookveroorzakende stoffen en goederen bij buitenopslagen is opgenomen in Hoofdstuk 15.

Het NIPV is bezig de planregels voor het omgevingsplan ter voorkoming of beperking van rookoverlast door te ontwikkelen. Daartoe is al de volgende publicatie beschikbaar: [20211220-IFV-Omgevingsplanregels-ter-beperking-maatschappelijke-impact-brand.pdf \(nipv.nl\)](https://nipv.nl/publicaties/20211220-IFV-Omgevingsplanregels-ter-beperking-maatschappelijke-impact-brand.pdf). Deze publicatie geeft kaders waarbinnen het stellen van regels ter bescherming tegen onaanvaardbare maatschappelijke effecten bij brand mogelijk is. Deze publicatie vraagt om een vervolgonderzoek waarin de aangeboden kaders en voorbeeld-planregels verder worden uitgewerkt in concrete grenswaarden voor bijvoorbeeld brandduur en rookeffecten en bepalingmethoden daarvoor. Dan worden deze planregels ook bruikbaar voor in omgevingsplannen.

Bij kwetsbare gebieden kan gedacht worden aan gebieden waarin de woon- en/of verblijfsfunctie domineert. Bij kwetsbare functies kan gedacht worden aan ziekenhuizen, zorginstellingen, scholen, gemeentehuis, politiebureau, brandweerkazerne, crises actiecentrum; en aan vitale infrastructuur zoals wegen, bruggen, tunnels, luchthavens, etc.

De regels zien toe op het voorkomen van maatschappelijke ontwrichting door het leveren van een bijdrage aan de volgende doelen van de veiligheidsregio (zie par. 4.2):

- a. veilige bouwwerken en omgeving;
- b. bescherming van (zeer) kwetsbare groepen;
- c. continuïteit van de samenleving (waaronder vitale infrastructuur).

Om deze doelen te bereiken zijn in dit hoofdstuk voor de volgende veiligheidsonderwerpen planregels opgesteld:

- inpandig opslaan van rookgevaarlijke goederen > 2500m²

14.2 NATIONALE WETGEVING

Brandveiligheid van gebouwen is belangrijk. Daarom blijven, via het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), de regels voor constructieve veiligheid en brandveiligheid van gebouwen onder de Omgevingswet op nationaal niveau geregeld. Het Bbl biedt beperkt ruimte voor het stellen van nadere eisen, bijvoorbeeld door het opnemen van maatwerkregels in het omgevingsplan. Op grond van artikel 4.7 is deze mogelijkheid beperkt tot de regels die in afdeling 4.5 van het Bbl zijn gesteld aan de bruikbaarheid van bouwwerken. Op grond van artikel 4.5 van het Bbl kunnen daarnaast voor individuele gevallen maatwerkvoorschriften worden vastgesteld, ter vervanging van onder meer de regels die in afdeling 4.2 van het Bbl zijn opgenomen over veiligheid. Deze maatwerkvoorschriften kunnen alleen een versoepeling ten opzichte van de regels uit het Bbl inhouden. De regels in het omgevingsplan ter voorkoming van rookoverlast door opslag van goederen in gebouwen, kunnen dus geen betrekking hebben op de technische uitvoering van gebouwen.

De Omgevingswet maakt het wel mogelijk regels in het omgevingsplan op te nemen, die niet binnen de reikwijdte van het Bbl vallen en waarmee alsnog rookoverlast in kwetsbare gebieden wordt voorkomen. Ook is het mogelijk om regels te stellen ten aanzien van het voorkomen of beperken van de gevolgen van brand in kwetsbare gebieden en voor kwetsbare functies. Deze regels zijn niet van toepassing op de brandveiligheid van het gebouw, maar op de effecten van rookontwikkeling voor de omgeving als gevolg van brand in het gebouw. De regels hebben dus een ander doel dan waar het Bbl op ziet: niet gericht op de gevolgen van brand in het gebouw, maar op de rookeffecten buiten het gebouw.

In bijlage VII bij het Bkl zijn de definities opgenomen van (beperkt/zeer) kwetsbare gebouwen en locaties. De in dit hoofdstuk bedoelde kwetsbare gebieden en functies wijken daarvan af. In de begripsbepaling van het omgevingsplan, waarbij invulling van dit hoofdstuk wordt gegeven, zal daarom aandacht moeten worden besteed aan deze begrippen. Ook zal hierin het begrip 'rookgevaarlijke stof' moeten worden omschreven.

14.3 WERKINGSGEBIED

Het werkingsgebied van de hier opgenomen regels is het hele gemeentelijk grondgebied, tenzij anders vermeld. Het doel van dit hoofdstuk is het voorkomen en/of beperken van rookoverlast in kwetsbare gebieden. Opslag van rookgevaarlijke

stoffen buiten kwetsbare gebieden, kan ook rookoverlast leveren voor kwetsbare gebieden die in de omgeving liggen. Daarom zijn de voorgestelde maatregelen in dit hoofdstuk niet beperkt tot de kwetsbare gebieden: het werkingsgebied is in beginsel het hele plangebied, voor zover daarin opslag van rookgevaarlijke stoffen in gebouwen is toegestaan.

14.4 VOORBEELDREGELS

14.4.1 Doelen

Artikel ... Doelen

Dit omgevingsplan is met het oog op de doelen van artikel 1.3 van de Omgevingswet gericht op het aan de bron voorkomen van negatieve gevolgen door rook, roet, walm, stof of as in kwetsbare gebieden, bij (zeer) kwetsbare functies en bij vitale infrastructuur, als gevolg van brand van rookgevaarlijke stoffen in gebouwen.

Toelichting

In het omgevingsplan moet aangegeven worden welke doelen met de regels worden nagestreefd. Dan is het voor een ieder duidelijk waarom regels worden gesteld. Ook kunnen de doelen worden gebruikt om tot een goede uitleg en interpretatie van de regels te komen. De doelen bepalen de richting en de kaders voor de uitleg van de normen over het betreffende onderwerp.

14.4.2 Zorgplicht binnen kwetsbaar gebied

Artikel .. Zorgplicht kwetsbaar gebied

Degene die een activiteit binnen een bouwwerk verricht die kan leiden tot nadelige gevolgen van een brand als gevolg van rook, roet, walm, stof, of as voor omliggende kwetsbare gebieden en kwetsbare functies, is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verlangd om deze nadelige gevolgen van een brand te voorkomen of ten minste deze nadelige gevolgen door het treffen van voorzieningen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Toelichting

Bij dit artikel wordt uitgegaan van het voorzorgsbeginsel voor activiteiten binnen een bouwwerk. Toepassing van de specifieke zorgplicht leidt er in dit geval toe dat nadelige gevolgen door rook, walm, stof of as van brand worden voorkomen of beperkt door maatregelen bij de bron te nemen, de opslag zelf. Via de zorgplicht kunnen eisen worden gesteld aan de activiteiten zoals het opslagvolume, de opgeslagen stoffen, de bouwhoogte, bouwvolume, nooduitgangen, inrichting van een gebied, vluchtwegen, etc.

14.4.3 Algemene regel in pandig opslaan rookgevaarlijke goederen

Artikel ... Voorkomen en beperken rookoverlast bij opslag van goederen

- 1. Het is verboden om rookgevaarlijke goederen in pandig op te slaan binnen een afstand van [kiezen: bijvoorbeeld 750 meter] van omliggende kwetsbare gebieden en/of kwetsbare functies.*
- 2. Het college van burgemeester en wethouders kan in afwijking van lid 1 en 2 een omgevingsvergunning verlenen voor de in pandig opslag van rookgevaarlijke goederen op een kortere afstand, mits door het treffen van maatregelen ten minste eenzelfde beschermingsniveau wordt geboden als het gestelde onder lid 1 en 2.*
- 3. Een omgevingsvergunning als bedoeld in lid 3 wordt niet eerder verleend dan nadat het college van burgemeester en wethouders hierover de veiligheidsregio om advies heeft gevraagd.*

Toelichting

In het Bbl zijn alleen bouwtechnische eisen opgenomen voor de beperking van rook in gebouwen bij de brand van bouwdelen. Deze in hoofdstukken 3 en 4 van het Bbl opgenomen artikelen richten zich op het tegengaan en beperken van ontstaan en verspreiding van rook binnen het bouwwerk.

De regels in deze handreiking richten zich op het voorkomen en beperken van de nadelige gevolgen door het verspreiden van rook, roet, walm, stof en as buiten het bouwwerk, en binnen omliggende kwetsbare gebieden. Dit hoofdstuk treedt daarmee dus niet in het toepassingsgebied van het Bbl op dit punt. In het omgevingsplan kunnen daarom regels worden opgenomen die eisen stellen aan de opslag van rookgevaarlijke goederen binnen bouwwerken. Het is belangrijk dat bij het mogelijk maken van de opslag of het werken met rookgevaarlijke goederen in bouwwerken, rekening wordt gehouden met de gevolgen van rookontwikkeling bij brand in omliggende kwetsbare gebieden.

Onder kwetsbare gebieden wordt verstaan: gebieden waarbinnen bijvoorbeeld:

- zeer kwetsbare gebouwen (definitie Bkl bijlage VI) als verzorgings- of ziekenhuizen
- kwetsbare locatie buiten (definitie Bkl bijlage VI) zoals grootschalige evenementen
- vitale infrastructuur

De gevolgen van een brand kunnen in dergelijke gevallen, afhankelijk van het scenario dat optreedt, langdurig zijn en grote keteneffecten veroorzaken.

Dit artikel maakt de opslag en het werken met rookgevaarlijke stoffen in bouwwerken vergunningplichtig. In het artikel is de vergunningplicht beperkt tot een in overleg met de veiligheidsregio te kiezen afstand tot aangewezen kwetsbare gebieden. Een voorbeeld van deze afstand is 750 meter. Dit is de standaardafstand waar de brandweer bij een standaardbrand geen hoge concentraties van gevaarlijke stoffen verwacht (uit opleiding Meetplanleider van Brandweer NL).

Het artikel maakt dat het college van burgemeester en wethouders de veiligheidsregio's om advies vraagt als er een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen wordt ingediend, waarbij sprake zal zijn van de opslag of het werken met rookgevaarlijke stoffen binnen dit gebied. De veiligheidsregio kan dan beoordelen of de nadelige gevolgen bij een brand tot binnen omliggende kwetsbare gebied en kan leiden. Bij de vergunningverlening kan dan rekening worden gehouden met het advies en kunnen zo nodig voorschriften worden verbonden aan de omgevingsvergunning. Ook moet advies worden gevraagd bij het toetsen van een activiteit aan de zorgplicht.

15 Voorkomen rookoverlast bij buitenopslagen

15.1 INLEIDING

Branden op opslagplaatsen van goederen en stoffen op open terreinen kunnen leiden tot onbeheersbare branden en rookontwikkeling die vervolgens tot overlast of gevaar kan leiden. Denk hierbij aan rookoverlast door branden bij een bandenopslag- of palletopslag. In dit hoofdstuk staan regels die de risico's op *rookontwikkeling* kunnen beperken. Beheersing van brand bij de bron speelt hierbij een belangrijke rol.

Het RIVM heeft over afvalbranden aangegeven dat de hoogste concentratie giftige stoffen voorkomt bij langdurige branden en/of bij smeulende branden waarbij veel plastic verbrandt. Er kunnen tot één kilometer benedenwinds giftige stoffen in de lucht aangetoond worden, bij grote branden tot meer dan vijf kilometer³⁶.

Dit hoofdstuk heeft een kleien inhoudelijke update gekregen ten opzichte van de Bouwstenen versie 1.0.

Samen met het NIPV zijn we bezig met geheel vernieuwde planregels voor het omgevingsplan ter voorkoming of beperking van rookoverlast door te ontwikkelen. Daartoe is al de volgende publicatie beschikbaar: [20211220-IFV-Omgevingsplanregels-ter-beperking-maatschappelijke-impact-brand.pdf \(nipv.nl\)](#). Deze publicatie geeft kaders waarbinnen het stellen van regels ter bescherming tegen onaanvaardbare maatschappelijke effecten bij brand mogelijk is. Deze publicatie vraagt om een vervolgonderzoek waarin de aangeboden kaders en voorbeeld-planregels verder worden uitgewerkt in concrete grenswaarden voor bijvoorbeeld brandduur en rooeffecten en bepalingsmethoden daarvoor. Dan worden deze planregels ook bruikbaar voor in omgevingsplannen.

De regels zien toe op het voorkomen van maatschappelijke ontwrichting door het leveren van een bijdrage aan de volgende doelen van de veiligheidsregio (zie par. 4.2):

- a. veilige bouwwerken en omgeving;
- b. bescherming van (zeer) kwetsbare groepen;
- c. effectieve hulpverlening;
- d. continuïteit van de samenleving (waaronder zorgcontinuïteit en vitale infrastructuur).

15.2 NATIONALE WETGEVING

Ten aanzien van brandoverslag van branden op opslagplaatsen op open terreinen zijn in de huidige situatie regels opgenomen in het Besluit brandveilig gebruik en de basishulpverlening overige plaatsen (Bgbop). Ook in het Bouwbesluit 2012 zijn voor buitenopslagen regels opgenomen ter voorkoming van brandoverslag bij branden met brandbare, niet-milieugevaarlijke stoffen.

Omgevingswet

Ten aanzien van brandoverslag van branden op opslagplaatsen op open terreinen zijn de regels onder de Omgevingswet opgenomen in het Besluit brandveilig gebruik en de basishulpverlening overige plaatsen (Bgbop). Dit besluit blijft naast de Omgevingswet bestaan.

De buitenopslag van brandbare stoffen, die niet gevaarlijk zijn (ADR en/of CMR), wordt niet in het Bal geregeld. Ook in het Bbl is geen regeling opgenomen.

³⁶ info Energietransitie ten behoeve van veiligheidsregio's, versie 2.0; Instituut Fysieke Veiligheid (2018); 23 juli 2019.

Bgbop

Artikel 5.8. Brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen:

1. Opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen is zodanig dat bij brand geen onveilige situatie kan ontstaan voor een op een aangrenzend perceel gelegen gebouw dat op grond van hoofdstuk 3 van het Bgbop een brandcompartiment of een gedeelte van een brandcompartiment is, of voor een speeltuin, kampeerterrein, sportvelden, evenemententerrein of opslag van brandgevaarlijke stoffen.
2. Aan het eerste lid wordt bij opslag van hout voldaan als:
 - a. de opslag bij brand gedurende een periode van ten minste 60 minuten, gerekend vanaf het ontstaan van de brand, geen grotere stralingsbelasting veroorzaakt dan 15 kW/m; en
 - b. de bereikbaarheid van de opslag vanaf twee tegenover elkaar liggende zijden is gewaarborgd, waarbij in een derde zijde ook een toegangsmogelijkheid aanwezig is, als die zijde langer is dan 40 m is.
3. De in het tweede lid bedoelde stralingsbelasting wordt gemeten op:
 - a. de plaats perceelgrens, als het aangrenzend perceel een kampeerterrein, een speeltuin of een opslag van brandgevaarlijke stoffen is; en
 - b. enig naar de opslag gericht punt van de uitwendige scheidingsconstructie van een op het aangrenzend perceel gelegen gebouw.

Ten aanzien van overlast anders dan brandoverslag wordt onder de Omgevingswet niets geregeld in de landelijke wetgeving. Gemeenten hebben de vrijheid om zelf regels te stellen ten aanzien van de opslag van stoffen en goederen op open terreinen met als doel het voorkomen van maatschappelijke ontwrichting door de duur van een brand, rookoverlast en beperking hoeveelheid -vervuild- bluswater.

15.3 WERKINGSGBIED

Het werkingsgebied van de hier opgenomen regels is afhankelijk van de voorgestelde regel en wordt bij de regel zelf op ingegaan.

15.4 VOORBEELDREGELS

Het werkingsgebied van de hier opgenomen regel is [kiezen: het gehele grondgebied van de gemeente/kwetsbare gebieden/etc.].

Artikel ... Omgevingsvergunning opslag van brandbare, niet milieugevaarlijke stoffen en goederen in een gebied (dit is het deel van het ruimtelijk begrensde oppervlakte dat geen bouwsel of bouwwerk is)³⁷

1. *Het is verboden zonder omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders stoffen en goederen in een opslagvlak op te slaan met een oppervlak van meer dan [waarde kiezen; bijvoorbeeld 625 m²].*
2. *Het college van burgemeester en wethouders kan deze omgevingsvergunning verlenen indien deze activiteit geen grote nadelige gevolgen heeft voor de veiligheid in de omgeving daarvan. Het oogmerk daarbij is het voorkomen van rookoverlast in de omgeving.*
3. *Het uitgangspunt van geen grote nadelige gevolgen is een beheersbare brand binnen [waarde kiezen; bijvoorbeeld 4 uur] en brand bestreden in [waarde kiezen; bijvoorbeeld 24 uur].*
4. *Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning dient een brandbeheersingsplan gevoegd te worden. Het brandbeheersingsplan omvat een beschrijving en afweging van de volgende onderdelen voor zover van toepassing of relevant met het oog het doel van lid 2 te bereiken:*

Algemeen

- a) *De situering, het gebruik en de stapelhoogte van de opslagvlakken;*
- b) *Welke materialen worden opgeslagen;*
- c) *Doorvoer hoeveelheden en andere activiteiten;*
- d) *Keuzes inzichtelijk maken voor de brandbeveiligingsstrategie;*
- e) *Wat het risico op het ontstaan van brand is;*

Brand te voorkomen

- f) *Welke preventieve beheersmaatregelen de ondernemer neemt, en hoe vaak die worden uitgevoerd;*
- g) *Invoerbeleid, scheiden van stoffen en apart opslaan;*

Brand ontdekken

- h) *Afhankelijk van opgeslagen soort stoffen: meten kerntemperatuur, rookdetectie, temperatuurdetectie, vlamdetectie;*
- i) *Controle rondes op beginnende branden;*

³⁷ Hierbij is aangesloten bij de definities van het Bgbop <https://wetten.overheid.nl/BWBR0040068/2018-08-01#Hoofdstuk1>

Branduitbreiding voorkomen

- j) Afstanden tussen opslagvlakken van minimaal 5 meter;
- k) Op welke wijze brandoverslag buiten het opslagvlak wordt voorkomen;

Brand bestrijden

- l) Welke hoeveelheden blus/koelwater in relatie tot het doel (blussing of beheersing) aanwezig moet zijn en voorzien in deze hoeveelheid;
- m) Stationaire blusinstallatie;
- n) De bereikbaarheid van de activiteiten en opslagen door de hulpdiensten;
- o) Motivering of het een gevaar is dat vervuild koel-/ bluswater in het oppervlaktewater terecht komt. En zo ja, welke maatregelen er zijn getroffen om dit te voorkomen; en

Overdrachtfase

- p) Intentieverklaring waarin initiatiefnemer verklaart garant te staan voor het nablussen van een brand na 24 uur door overname van de brandweezorg, inclusief alle kosten voor noodzakelijke mensen en materieel.

5. De veiligheidsregio is adviseur voor de aanvraag om een omgevingsvergunning voor deze activiteit.

Toelichting

Het is van belang op te nemen of deze regel alleen geldt voor nieuwe activiteiten of ook bestaande activiteiten.

Het doel is een brand beheersbaar en bestrijdbaar te houden om maatschappij ontwrichtende rookontwikkeling te voorkomen. Dat betekent geen grote opslagvlakken en geen uitbreiding naar omliggende opslagen, gebouwen en andere activiteiten. Daarbij denken wij dat het goed is te kiezen voor een waarde voor het beheersbaar krijgen van een brand (bijvoorbeeld 4 uur) én een waarde voor het definitief bestrijden van een brand (bijv. 24 uur). Afhankelijk van de ambitie en de omgeving moeten deze waarden bepaald worden. Ook kan binnen een gemeente gewerkt worden met een differentiatie van de gekozen waarden (met verschillende werkingsgebieden)

Bij het opstellen van de regels voor deze vergunningsplicht is ervoor gekozen om niet alle opslag in de open lucht te regelen, de regels moeten ook proportioneel zijn. Opslag waarbij rookontwikkeling ten gevolge van een brand die naar verwachting geen grote maatschappelijke ontwrichting geeft zijn buiten de werking gelaten. Voor deze vergunningsplicht is de grootte van het opslagvlak maatgevend. Een opslagvlak is een 'bult of berg' van brandbare, niet milieugevaarlijke stoffen en goederen omgeven door tenminste een minimale afstand van 5 meter tot een ander (brandbaar) opslagvlak object, waardoor brandoverslag niet kan plaatsvinden. Het totale aantal opslagvakken bij een bedrijf is daarmee niet relevant.

Voor het instellen van de vergunningplicht op basis van het omgevingsplan dient een waarde voor het oppervlak gekozen te worden. Een voorbeeld van een grens voor de vergunningsplicht zou 625 m² per opslagvlak kunnen zijn. Dit oppervlak sluit aan bij de bestrijdingscapaciteit van 2 tankautospuiten (brandweerwagens). De vuistregel is dat één tankautospuit 50 meter vuurfront aan kan.

Onderdeel van de omgevingsvergunningsaanvraag is een brandbeheersingsplan. In dit plan geeft de initiatiefnemer beschrijving en afweging op de genoemde onderdelen om invulling te geven aan het doel een brand beheersbaar te krijgen en te bestrijden.

Doorvoerhoeveelheden is de mate van veranderingen in de opslag (en andere activiteiten bij de opslagenheid zoals shredders overpakken, ompakken, groter maken, kleiner maken.

Het invoerbeleid is welke materialen het bedrijf accepteert. Vervolgens of en hoe deze worden gescheiden en of deze apart worden opgeslagen.

De motivering of het een gevaar is dat vervuild koel-/ bluswater in het oppervlaktewater terecht komt is in de basis een milieuaspect dat in de milieuvergunning geregeld dient te worden. Maar we noemen het hier wel omdat het een gevolg is van brandbestrijding.

Bij de overgangsfase is ook een rol voor de verzekeraar weggelegd. Tevens kan een goed doordacht brandbeheersingsplan invloed hebben op de (hoogte van de) verzekering.

Artikel ... Melding opslag van brandbare, niet milieugevaarlijke stoffen en goederen in een gebied

(dit is het deel van het ruimtelijk begrensde oppervlakte dat geen bouwsel of bouwwerk is)³⁸

1. Bij een opslag van meer dan [waarde kiezen; bijvoorbeeld 100 m²] moet van de opslag een melding aan het college van burgemeester en wethouders plaatsvinden.
2. Een melding wordt ondertekend en bevat ten minste:
 - a. de aanduiding van de activiteit;
 - b. het adres waarop de activiteit wordt verricht;
 - c. de begrenzing van de locatie waar de activiteit wordt verricht;
 - d. de gevolgen voor de veiligheid van de activiteit;
 - e. de naam en het adres van degene die de activiteit verricht;
 - f. de dagtekening; en
 - g. een brandbeheersingsplan dat voldoet aan de in het vorige artikel gestelde eisen.
3. Burgemeester en wethouders kunnen bij maatwerkvoorschrift bepalen dat de gegevens en bescheiden worden verstrekt die nodig zijn om te beoordelen of kan worden voldaan aan de regels in het omgevingsplan over het bedrijfsmatig opslaan van stoffen.

Toelichting

Met dit artikel wordt beoogd inzicht te krijgen in alle buitenopslag van brandbare, niet milieugevaarlijke goederen met een oppervlakte groter dan 100m² en kleiner dan 625 m². Tevens wordt hiermee de mogelijkheid gecreëerd tot het stellen van maatwerkvoorschriften.

³⁸ Hierbij is aangesloten bij de definities van het Bgbop <https://wetten.overheid.nl/BWBR0040068/2018-08-01#Hoofdstuk1>

16 Zorgcontinuïteit (GHOR)

Met dit hoofdstuk beogen we invulling te geven aan artikel 5.2 van het Bkl. Ondanks dat het niet zo'n groot wetsartikel is, vraagt dit wel om een uitgebreide invulling. Dat artikel gaat namelijk over het gehele pallet van Branden Rampen en Crises. En wat de gemeenten in omgevingsplannen kunnen/willen doen om dit te voorkomen, beperken en bestrijden en de

16.1 INLEIDING

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) geeft in het document "GHOR neemt de ruimte" haar visie op de thema's zorgcontinuïteit, zelfredzaamheid en externe/fysieke veiligheid. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de uitwerking van zorgcontinuïteit.

GHOR neemt de ruimte Visie op zorgcontinuïteit	
Zorgcontinuïteit	<ul style="list-style-type: none">• Zorginstellingen zijn onder alle omstandigheden verplicht om zorg van aanvaardbaar niveau te leveren.• Ruimtelijke ontwikkelingen mogen geen nadelige gevolgen hebben voor de continuïteit van de zorgverlening.• Voorzieningen in de zorg zijn toegankelijk en afgestemd op (aantallen) inwoners en bezoekers.• Bij de keuze van een locatie van een zorginstelling moet ook gekeken worden naar risico's in de omgeving die de zorgverlening in gevaar kunnen brengen.

Onder zorgcontinuïteit wordt verstaan dat crisisvoorzieningen in de zorg toegankelijk zijn voor en afgestemd op (aantallen) inwoners en bezoekers. De inwoners en bezoekers van een regio hebben een bepaalde zorgbehoefte. Het is belangrijk dat zorgorganisaties zoals ziekenhuizen, huisartsen en de Regionale Ambulancevoorziening hierop zijn berekend. Dat geldt voor zowel crisissituaties als het reguliere voorzieningenniveau. Het zorgaanbod van publieke en acute gezondheid moet dus in de pas lopen met de groei van het aantal inwoners, werknemers en andere bezoekers van de regio. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is het daarom zaak ook oog te hebben voor de gevolgen van die ontwikkelingen voor de zorgorganisaties. Bij een groei van het aantal inwoners of bezoekers zullen deze moeten meegroeien (voor kwantitatief aspect). Bij krimp is het juist van belang dat zorgvoorzieningen op peil blijven (zowel kwantitatief als kwalitatief aspect).

De regels leveren een bijdrage aan de volgende doelen van de veiligheidsregio (zie par. 4.2):
e. continuïteit van de samenleving (zorgcontinuïteit).

16.2 BESTAANDE (NATIONALE) WETGEVING

Het bevorderen van de totstandkoming en continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg is een taak van de gemeente, net als de afstemming ervan met de zogenoemde curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen³⁹. De uitvoering in de praktijk gebeurt door de veiligheidsregio waarvan de betreffende gemeente onderdeel uitmaakt en de gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD). De taken die in dat verband zijn toebedeeld aan de veiligheidsregio worden uitgevoerd door de GHOR. Samen zien de GGD en de GHOR toe op de publieke gezondheid en veiligheid in Nederland. Aan het hoofd van deze twee organisaties staat de Directeur Publieke Gezondheid (DPG), die daarmee één gezicht is richting gemeente, brandweer, politie en justitie namens de zogenoemde 'witte kolom'.

De GGD heeft een aantal wettelijke taken op grond van de Wet publieke gezondheid, onder andere op het gebied van de jeugdgezondheidszorg (consultatiebureau en schoolarts), medische milieukunde, infectieziektebestrijding, bevolkingsonderzoeken en gezondheidsvoorlichting.

De GHOR is zelf geen zorg- of een hulpverlener zoals bijvoorbeeld de brandweer binnen dezelfde veiligheidsregio dat wel is. De GHOR heeft een coördinerende en leidinggevende rol op het gebied van de geneeskundige hulpverlening bij crises, zware ongevallen en rampen. Het bieden van die hulpverlening wordt ingevuld door ziekenhuizen, regionale ambulancevoorzieningen, huisartsen, etc.). Daarnaast kan de GHOR (als onderdeel van de veiligheidsregio) gemeenten adviseren over risico's van (branden,) rampen en crises, de voorbereiding daarop en de bestrijding en beheersing daarvan.

³⁹ Dit volgt uit de Wet publieke gezondheid (artikel 2) en de Wet veiligheidsregio's (artikel 2).

In de huidige situatie zijn in de wet- en regelgeving rondom ruimtelijke planvorming geen bepalingen opgenomen die specifiek betrekking hebben op zorgcontinuïteit, anders dan dat dit wellicht kan worden begrepen onder het criterium 'goede ruimtelijke ordening'.

Wel speelt in het kader van externe veiligheid bij het toelaten van (beperkt) kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied van een risicobron, de bestrijdbaarheid en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval een rol. Ook bij de situering van zorginstellingen biedt de wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid in de huidige situatie bescherming, aangezien zorginstellingen veelal worden aangemerkt als kwetsbaar object of beperkt kwetsbaar object. In hoofdstuk 8 wordt nader op deze systematiek en hogere beschermingsambities ingegaan.

Bruidsschat

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat in de zogenoemde Bruidsschat geen regels zijn opgenomen die direct raken aan het onderwerp zorgcontinuïteit.

16.3 WERKINGSGEBIED

De hier opgenomen regels gelden voor het hele gemeentelijk grondgebied, tenzij anders is aangegeven.

16.4 VOORBEELDREGELS

16.4.1 Doelen

Artikel ... Doelen

Dit omgevingsplan is met het oog op de doelen als benoemd in artikel 1.3 van de Omgevingswet gericht op het bereiken en behouden van een aanbod van zorg van aanvaardbaar niveau dat is afgestemd op de behoefte en op een zorgcontinuïteit onder alle omstandigheden.

Toelichting

Het aanbod van de zorg zelf is geen thema dat direct raakt aan de fysieke leefomgeving, maar het faciliteren daarvan en het meewegen van de veranderingen in de zorgbehoefte bij ruimtelijke ontwikkelingen en/of bij keuzes rondom de inrichting van de fysieke leefomgeving is wel mogelijk bij het evenwichtig toedelen van functies aan locaties en het stellen van de daarbij noodzakelijke regels voor activiteiten. De Omgevingswet heeft immers ook betrekking op gezondheid en een goed woon- en leefklimaat. Een voldoende aanbod van zorg is overigens niet alleen relevant voor groeiscenario's, maar ook in regio's waar sprake is van krimp. In deze gebieden zal er voor moeten gewaakt dat het voorzieningenniveau zowel kwantitatief als kwalitatief op een zodanig peil blijft dat aan de beschreven doelstelling ten aanzien van zorgcontinuïteit wordt voldaan.

16.4.2. Algemene regel

Artikel ... Aanvaardbaar aanbod zorg

Het bouwen van woningen, bedrijven, recreatiewoningen is alleen toegestaan indien het aanbod van zorg op een aanvaardbaar niveau is c.q. blijft en het aanbod is afgestemd op de behoefte en op een zorgcontinuïteit onder alle omstandigheden.

Toelichting

Het bouwen van gebouwen als gevolg waarvan het aantal personen dat in een gebied woont of verblijft toeneemt kan invloed hebben op het aanvaardbaar niveau van zorg. Teveel mensen kan ertoe leiden dat de vereiste zorg niet meer kan worden verleend. Het kan dus gewenst zijn de bouw van bijvoorbeeld woningen, bedrijven en recreatiewoningen te koppelen aan een aanbod van zorg op een aanvaardbaar niveau. Dat is in dit artikel gebeurd. Genoemde gebouwen kunnen alleen worden gebouwd indien is aangetoond dat er een voldoende aanbod aan zorg is.

16.4.3 Beoordelingsregel

Artikel ... Beoordelingsregel

Een omgevingsvergunning voor het bouwen van een gebouw ten dienste van wonen, bedrijven en recreëren kan alleen worden verleend indien voor de gebruikers een aanvaardbaar niveau van zorg aanwezig is, dan wel is aangetoond dat dit niveau er is binnen [kiezen: aantal] jaren na het verlenen van de betreffende omgevingsvergunning.

Toelichting

Deze beoordelingsregel kan worden gebruikt voor ontwikkelingen die leiden tot een toename van personen in een gebied, bijvoorbeeld door het toelaten van een groot aantal woningen of gebieden waarin vanwege die activiteiten grote aantallen mensen gaan werken, gaan recreëren of anderszins gaan verblijven.

16.4.4 Procesregel (Regel over te vragen advies)

Artikel ... Advies bij aanvraag omgevingsvergunning

Voordat het college van burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel .. verleent, vraagt zij de veiligheidsregio om advies met het oog het kunnen bieden of behouden van een aanvaardbaar niveau van zorg.

Toelichting

Deze regel kan worden gelezen in samenhang met de hiervóór opgenomen beoordelingsregel. Veel gemeenten hebben niet de kennis en kunde en/of de benodigde gegevens in huis om de daar gevraagde beoordeling goed te maken. De veiligheidsregio kan daarbij helpen. Met deze procesregel wordt geborgd dat dat advies ook wordt gevraagd.

17 Risicocommunicatie

17.1 INLEIDING

Een samenleving heeft altijd te maken met risico's. Communicatie over risico's zelf en de voorbereiding erop, draagt bij aan de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van bewoners.

Gebruikte begrippen:

Risicocommunicatie heeft betrekking op een mogelijke ramp of crisis en de bijbehorende gevaren en handelingsperspectieven.

Bij crisiscommunicatie is daadwerkelijk sprake van een ramp of crisis en gaat het over de gevolgen van die ramp of crisis en over de gevaren en handelingsperspectieven die op dat moment aan de orde zijn.

Behalve dit verschil tussen risicocommunicatie en crisiscommunicatie is er ook sprake van een relatie c.q. wisselwerking. De zorg voor veiligheid wint aan kracht, wanneer de informatie over een ramp of crisis al onderwerp is (geweest) van risicocommunicatie en niet voor het eerst wordt verstrekt wanneer een ramp of crisis zich voordoet. Doeltreffende risicocommunicatie helpt de effectiviteit van crisiscommunicatie te vergroten: 'de koude fase helpt de warme'.

De regels leveren een bijdrage aan de volgende doelen van de veiligheidsregio (zie par. 4.2):

- a. Een zelfredzame en samenredzame samenleving

17.2 WETGEVING

Artikel 7 Wvr luidt: "De burgemeester draagt er zorg voor dat de bevolking informatie wordt verschaft over de oorsprong, omvang en de gevolgen van een ramp of crisis die de gemeente bedreigt of treft, alsmede de daarbij te volgen gedragslijn". Daarnaast stelt artikel 46 Wvr dat: "Het bestuur van de veiligheidsregio draagt er zorg voor dat de bevolking informatie wordt verschaft over de rampen en de crises die de regio kunnen treffen, over de maatregelen die er zijn getroffen ter voorkoming en bestrijding of beheersing hiervan en over de daarbij te volgen gedragslijn".

Kaders op basis van de Omgevingswet voor het beleid met betrekking tot de risicocommunicatie zijn de gemeentelijke omgevingsvisie waarin het communicatiebeleid kan worden opgenomen en het omgevingsplan, alsmede het omgevingsprogramma waarin diverse instrumenten ter uitvoering van het beleid in een concrete context kunnen worden geplaatst.

De gemeenten zijn in veel gevallen de hoofdrolspelers op het gebied van risicocommunicatie. Van alle overheden staan zij het dichtst bij de burgers. Gemeenten beschikken over belangrijke contacten en kanalen om doelgericht en effectief te communiceren. Ook kunnen zij, als gewenst, aan het beleid een eventuele 'couleur locale' meegeven. De veiligheidsregio's fungeren als kennisbank voor de regionale partners en zijn uitvoerder (maar geen afzender) van risicocommunicatie bij provincie- en regio-overstijgende risico's en voor trajecten en middelen waarvan regio- of provincie breed gebruik kan worden gemaakt.

17.3 WERKINGSGBIED

Het werkingsgebied van de hier opgenomen regels is het gehele gemeentelijk grondgebied.

17.4 VOORBEELDREGELS

17.4.1 Doelen

Artikel ... Doelen

Dit omgevingsplan is met het oog op de doelen als benoemd in artikel 1.3 van de Omgevingswet gericht op het vergroten van de kennis bij de bevolking over risico's, het bewust maken van de bevolking van het bestaan van risico's en het bewegen van de bevolking (en bedrijven) tot bepaald gedrag waardoor men is voorbereid op rampen en crises.

Toelichting

Het doel van risicocommunicatie is dat iedereen die in een gemeente verblijft, weet welke risico's er zijn, hoe men zich kan voorbereiden en wat men kan doen in het geval van crisissituaties. Daar hoort ook kennis van de inrichting van de omgeving en van de mogelijkheden om te handelen (handelingsperspectieven) bij. Hierdoor stijgt het veiligheidsbewustzijn van mensen en is het handelingsperspectief bekend. Overigens zou dit ook kunnen gelden voor

(nieuwe) risico's die samenhangen met nieuwe activiteiten op het gebied van bijvoorbeeld energietransitie (zonnepanelen, opslag waterstof, geothermie, etc.). De mate van zelfredzaamheid is bepalend voor het handelingsperspectief. De risicocommunicatie dient daarom afgestemd te zijn op de mate van zelfredzaamheid van de populatie.

17.4.2 Omgevingswaarden

Artikel ... Omgevingswaarden

1. Binnen [kiezen: aantal] jaren na vaststelling van dit omgevingsplan moet:
 - a. x % van de bevolking bekend zijn met de fysieke veiligheidsrisico's die zich kunnen voordoen in hun omgeving; en
 - b. y% van de bevolking bekend zijn met het handelingsperspectief voor de fysieke veiligheidsrisico's wanneer deze zich voordoen.
2. De omgevingswaarden zijn een resultaatverplichting voor het college van burgemeester en wethouders.
3. Het college van burgemeester en wethouders monitort jaarlijks of, en de mate waarin, deze omgevingswaarden worden gehaald en geven elk jaar door middel van een rapportage inzicht in de resultaten van de monitoring. Het college van burgemeester en wethouders overlegt met de veiligheidsregio over een concept van de rapportage.
4. Het college van burgemeester en wethouders zendt binnen een week na vaststelling van de rapportage een afschrift van voornoemde rapportage aan de veiligheidsregio. Als het college van burgemeester en wethouders geen opvolging geeft aan een advies van de veiligheidsregio, geeft zij aan om welke reden zij het advies niet heeft gevolgd.
5. Het college van burgemeester en wethouders voert de monitoring uit op de volgende wijze...[kiezen]

Toelichting

Bevordering van zelfredzaamheid en samenredzaamheid is het doel van deze omgevingswaarde. De mate van zelfredzaamheid kan voor wat betreft het kennisniveau van de burgers cijfermatig weergegeven worden als: het percentage van de bevolking dat bekend is met de bestaande risico's en het percentage van de bevolking dat bekend is met het handelingsperspectief als deze risico's zich in de praktijk voordoen. De mate van zelfredzaamheid hangt samen met het kennisniveau van de burgers en met name met de bekendheid met de handelingsperspectieven (wat te doen als de risico's zich voordoen). Het kennisniveau en de handelingsperspectieven zijn middelen om tot het doel van een zo groot mogelijke zelfredzaamheid te komen. Deze zijn opgenomen in deze omgevingswaarde.

17.4.3 Beoordelingsregel omgevingsvergunning

Artikel ... Beoordelingsregel

Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel... kan alleen worden verleend indien door de aanvrager op voldoende wijze is aangetoond en gewaarborgd dat derden periodiek worden geïnformeerd over de veiligheidsrisico's van de activiteit.

Toelichting

Het is niet alleen een taak van de overheid om derden te informeren over veiligheidsrisico's. Degenen die een activiteit uitvoeren kunnen dit ook doen. Dit kan in het kader van een bouwactiviteit, maar ook in het kader van een milieubelastende activiteit. Deze regel bepaalt dat een omgevingsvergunning voor een dergelijke activiteit alleen kan worden verleend indien door de aanvrager is aangetoond en gewaarborgd dat derden worden geïnformeerd.

17.4.4 Indieningsvereiste omgevingsvergunning

Artikel ... Indieningsvereiste communiceren risico's met omgeving

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel ... dient door de aanvrager te worden aangegeven op welke wijze en op welke momenten de vergunninghouder of een door hem aangewezen persoon of instantie met derden binnen een straal van [kiezen: aantal] meter vanaf de activiteit communiceert over de veiligheidsrisico's van de activiteit en over de wijze waarop derden in geval van een ramp of crisis hiermee dienen om te gaan.

Toelichting

Dit artikel kan worden gezien in het verlengde van het vorige. Het betreft hier een indieningsvereiste.

17.4.5 Informatie

Artikel ... Informatie

Het college van burgemeester en wethouders informeert inwoners van de gemeente jaarlijks over de veiligheidsrisico's die in een gebied voorkomen en over de wijze hoe zij hiermee dienen om te gaan.

Toelichting

Risicocommunicatie is een belangrijke taak van de overheid. Dit artikel verplicht het college van burgemeester en wethouders om de inwoners van de gemeente jaarlijks te informeren over de veiligheidsrisico's die in een gebied voorkomen en over de wijze hoe deze inwoners hiermee om dienen te gaan.

18 Milieu

In 2022/2023 gaat een landelijke werkgroep vanuit Brandweer Nederland het handboek milieuadvies actualiseren. Hierbij gaat gekeken worden hoe de onderlinge verbanden tussen de diverse documenten en de regelgeving vormgegeven kan worden. In een later stadium wordt gekeken naar de link met het bouwstenen document.

Beoordelingsregels milieubelastende activiteiten op basis van het omgevingsplan

Artikel ... Toepassingsbereik en oogmerk

Deze afdeling is van toepassing op vergunningplichtig milieubelastende activiteiten zoals bedoeld in art. van dit omgevingsplan en is opgenomen met het oog op het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van de gezondheid en het milieu.

Artikel Beoordelingsregel milieubelastende activiteiten

Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een milieubelastende activiteit zoals genoemd in artikel [verwijzing relevante artikelen....], wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als wordt voldaan aan het criterium dat de nodige maatregelen worden getroffen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen van ongevallen te beperken.

Bij de beoordeling of de milieubelastende activiteit voldoet aan het criterium dat de nodige maatregelen worden getroffen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen van ongevallen te beperken, wordt bij het bepalen van de nodige maatregelen, voor zover het gaat om de risico's van branden, rampen en crises als bedoeld in artikel 10, onder a en b, van de Wet veiligheidsregio's, in ieder geval rekening gehouden met het belang van:

- a) het voorkomen, beperken en bestrijden van die branden, rampen en crises;*
- b) de mogelijkheden voor personen om zich daarbij in veiligheid te brengen; en*
- c) de geneeskundige hulpverlening aan personen, bedoeld in artikel 1 van de Wet veiligheidsregio's;*

Toelichting

Voor milieubelastende activiteiten (mba's) is het volgende relevant. Bij mba's is een onderscheid te maken tussen mba's met een vergunningplicht vanuit rijksinstrumenten (Bal) en mba's met een vergunningplicht op basis van het gemeentelijke omgevingsplan.

Mba's met een vergunningplicht vanuit Bal

Voor vergunningplichtige mba's als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Bal geldt dat beoordelingsregels die zijn opgenomen in artikel 8.9 en 8.10a Bkl, zie figuur 18.1.

Mba's met een vergunningplicht op basis van het omgevingsplan

Als de gemeente op basis van het omgevingsplan activiteiten aanwijst als mba's is geen sprake van vergunningplichtige mba's als bedoeld in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat geval is namelijk sprake van een vergunningplicht op grond van het omgevingsplan (namelijk een vergunning voor een omgevingsplanactiviteit, Opa). En in dat geval zijn de beoordelingsregels die zijn opgenomen in artikel 8.9 en 8.10a Bkl in niet van toepassing.

Als de gemeente ervoor wil zorgen dat die vergunning voor een omgevingsplanactiviteit (mba) wordt beoordeeld volgens artikel 8.9 en 8.10a Bkl dan zal de gemeente dat zelf moeten regelen in het omgevingsplan door daarin op te nemen dat op de beoordeling artikel 8.9 en 8.10a Bkl van toepassing zijn.

In deze bouwstenen zijn enkel de voor de veiligheidsregio relevante criteria van de beoordelingsregels uit Bkl 8.9 opgenomen. Het is aan te raden dat gemeenten alle milieu relevante criteria van Bkl 8.9 overnemen in het omgevingsplan.

19 Algemene bepalingen

In de hoofdstukken 7 t/m 18 is ingegaan op verschillende aspecten van fysieke veiligheid. Gemeenten kunnen de voorbeeldregels over deze onderwerpen opnemen in hun omgevingsplan.

Gemeenten kiezen de manier waarop zij het onderwerp fysieke veiligheid willen regelen. In het kader van het toewerken naar het definitieve omgevingsplan in 2030, kunnen gemeenten besluiten (eerst) te werken met een algemene bepaling ten aanzien van fysieke veiligheid. Gemeenten kunnen de algemene bepaling in een later stadium eventueel verbijzonderen. Via overleg en advies kunnen veiligheidsregio's invloed op de keuze (algemene bepaling of regels in het omgevingsplan) uitoefenen.

In dit hoofdstuk zijn aanzetten voor drie algemene bepalingen opgenomen die een bijdrage kunnen leveren aan het bereiken van een goede fysieke veiligheid en voor een adviesrol voor de veiligheidsregio. Het betreft een specifieke zorgplicht, een verbod om activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke veiligheid zonder omgevingsvergunning uit te voeren, en het vragen van advies aan de veiligheidsregio.

Het gaat hier om voorbeelden voor algemene bepalingen. Per gemeente kan voor een andere inzet of invulling worden gekomen. Een nadere afstemming op het Bkl, het Bal en provinciale verordeningen is noodzakelijk c.q. gewenst. Op basis van deze voorbeelden kan het gesprek met een gemeente worden aangegaan.

Artikel ... Zorgplicht fysieke veiligheid en gezondheid

1. *Degene die een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit gevaar of nadelige gevolgen voor de gezondheid voor personen in de omgeving of ter plaatse van de activiteit kan opleveren, is verplicht:*
 - a. *alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om de kans op gevaar en nadelige gevolgen voor de gezondheid te voorkomen;*
 - b. *voor zover deze niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en*
 - c. *als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.*

Toelichting

Het betreft hier een zorgplicht die het brede terrein van de fysieke veiligheid beslaat. Een ieder die een activiteit wil gaan uitvoeren moet rekening houden met fysieke veiligheid. Dit kan leiden tot de noodzaak van het treffen van maatregelen. Als de maatregelen niet tot de gewenste gevolgen leiden, dan kan de activiteit niet worden uitgevoerd.

Artikel ... Omgevingsvergunning gevaarlijke activiteiten

1. *Het is verboden zonder een omgevingsvergunning van het college van burgemeester en wethouders een bouw/gebruiksactiviteit of milieubelastende activiteit te verrichten die kunnen leiden tot (grote aantallen) slachtoffers, grootschalige economische schade en/of langdurige uitval van vitale infrastructuur.*
2. *Het college van burgemeester en wethouders kan de in lid 1 bedoelde omgevingsvergunning verlenen, indien:*
 - a. *bij de activiteit is voorzien in voldoende bluswater en opstelplaatsen voor brandweervoertuigen;*
 - b. *de locatie waar de activiteit plaatsvindt op een goede wijze bereikbaar is voor de hulpverleningsvoertuigen;*
 - c. *de activiteit op een voldoende afstand van kwetsbare en beperkt kwetsbare gebouwen en locaties plaatsvindt, waarbij de bepalingen van het Bkl van toepassing zijn;*
 - d. *de activiteit niet leidt tot brandgevaarlijke of andere gevaarlijke situaties in andere gebouwen of op andere terreinen;*
 - e. *er voldoende maatregelen worden getroffen om het gevaar te voorkomen; en*
 - f. *.....*

Toelichting

Het doel is het voorkomen van maatschappelijke ontwrichting door incidenten met activiteiten die leiden tot (grote aantallen) slachtoffers, grootschalige economische schade en/of langdurige uitval van vitale infrastructuur.

In deze regel worden drie verschillende activiteiten gekoppeld aan een omgevingsvergunning met het oog op het aspect van de fysieke veiligheid. Dit betreft: bouwen, gebruiken en het uitvoeren van een milieubelastende activiteit. Naast de andere regels in het omgevingsplan ten aanzien van deze activiteiten, gaan deze regels specifiek in op de veiligheid. De activiteiten mogen alleen worden verricht als aan enkele specifieke criteria wordt voldaan. Het artikel bevat enkele voorbeelden van mogelijke criteria. De criteria kunnen op basis van de situatie in gemeenten worden aangevuld.

Artikel ... Advies veiligheidsregio

Voordat het college van burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning voor een bouw/gebruiksactiviteit of een milieubelastende activiteit verleent die gevaar voor personen in de omgeving of ter plaatse van de activiteit kan opleveren, vraagt zij met het oog op de veiligheidsrisico's voor de omgeving de veiligheidsregio om advies.

Toelichting

In het verlengde van het vorige artikel is het gewenst dat de veiligheidsregio betrokken wordt bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor de genoemde activiteiten (bouwen, gebruiken en het uitvoeren van een milieubelastende activiteit). Dit artikel voorziet in een algemene adviesverplichting.

Bijlage 1: Algemeen gehanteerde afkortingen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
Bal	Besluit activiteiten leefomgeving
Bb	Bouwbesluit
Bbl	Besluit bouwwerken leefomgeving
Bgbop	Besluit brandveilig gebruik en de basishulpverlening overige plaatsen
BKG	Beperkt Kwetsbare Gebouwen
Bkl	Besluit kwaliteit leefomgeving
BKL	Beperkt Kwetsbare Locaties
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen
Bvr	Besluit veiligheidsregio's
DPRA	Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
KG	Kwetsbare Gebouwen
KL	Kwetsbare Locaties
LIWO	Landelijk Informatiesysteem Water en Overstromingen
NAS	Nationale Adaptatie Strategie
Novi	Nationale omgevingsvisie
Ob	Omgevingsbesluit
Ow	Omgevingswet
RBR	Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding
RIN	Risico Inventarisatie Natuurgebieden
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Wrzo	Wet rampen en zware ongevallen
Wvr	Wet veiligheidsregio's
ZKG	Zeer Kwetsbare Gebouwen

Bijlage 2: Overzicht vitale processen

Bij vitale processen wordt onderscheid gemaakt tussen categorie A en categorie B processen om:

- recht te doen aan de diversiteit binnen de vitale infrastructuur;
- te kunnen prioriteren bij onder andere incidenten;
- maatwerk bij weerbaarheid verhogende maatregelen mogelijk te maken.

De onderstaande processen zijn als vitaal geïdentificeerd in Nederland.

Categorie A vitale processen hebben grotere gevolgen bij uitval dan categorie B vitale processen:

Categorie A

- Economische gevolgen: > ca. 50 miljard euro schade of ca. 5,0 % daling reëel inkomen;
- Fysieke gevolgen: meer dan 10.000 personen dood, ernstig gewond of chronisch ziek;
- Sociaal maatschappelijke gevolgen: meer dan 1 miljoen personen ondervinden emotionele problemen of ernstig maatschappelijke overlevingsproblemen;
- Cascade gevolgen: Uitval heeft als gevolg dat minimaal twee andere sectoren uitvallen.

Categorie B

- Economische gevolgen: > ca. 5 miljard euro schade of ca. 1,0 % daling reëel inkomen;
- Fysieke gevolgen: meer dan 1.000 personen dood, ernstig gewond of chronisch ziek;
- Sociaal maatschappelijke gevolgen: meer dan 100.000 personen ondervinden emotionele problemen of ernstig maatschappelijke overlevingsproblemen.

Vitale processen	Categorie	Sector	Ministerie
Landelijk transport en distributie elektriciteit	A	Energie	EZK
Regionale distributie elektriciteit	B		
Gasproductie, landelijk transport en distributie gas	A		
Regionale distributie gas	B		
Olievoorziening	A		
Internet en datadiensten	B	ICT/Telecom	EZK
Internettoegang en dataverkeer	B		
Spraakdienst en SMS*	B		
Plaats- en tijdsbepaling middels GNSS	B		IenW
Drinkwatervoorziening	A	Drinkwater	IenW
Keren en beheren waterkwantiteit	A	Water	IenW
Vlucht- en vliegtuigafhandeling	B	Transport	IenW
Scheepvaartafwikkeling	B		
Grootschalige productie/verwerking en/of opslag (petro)chemische stoffen	B	Chemie	IenW
Opslag, productie en verwerking nucleair materiaal	A	Nucleair	IenW
Toonbankbetalingsverkeer	B	Financieel	FIN
Massaal giraal betalingsverkeer	B		
Hoogwaardig betalingsverkeer tussen banken	B		
Effectenverkeer	B		
Communicatie met en tussen hulpdiensten middels 112 en C2000	B	OOV	JenV
Inzet politie	B		
Basisregistraties personen en organisaties	B	Digitale overheidsprocessen	BZK
Interconnectiviteit (transactie-infrastructuur voor informatie uit basisregistraties)	B		
Elektronisch berichtenverkeer en informatieverschaffing aan burgers	B		
Identificatie en authenticatie van burgers en bedrijven	B		
Inzet defensie	B	Defensie	DEF

* voor alle ICT/Telecomprocessen geldt dat deze zowel via vaste als mobiele aansluitingen en infrastructuur worden verzorgd, met uitzondering van SMS, hier geldt alleen dat deze via mobiele aansluitingen en infrastructuur worden verzorgd.

Bijlage 3: Overzicht werkgroepen

Werkgroep /Cluster		Deelnemers
I	Bluswater en Bereikbaarheid (Vertaling van de Handreiking Bluswater en Bereikbaarheid naar planregels)	<p>Trekker: Marcel Reefhuis, Veiligheidsregio Twente Menno de Jonge, Veiligheidsregio Groningen</p> <p>Externe begeleiding: Jur van der Velde, Interra</p> <p>Deelnemers: Digna van der Vet, Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond Rene Schage, Veiligheidsregio Twente Ronald van Miltenburg, Veiligheidsregio Gooi- en Vechtstreek Pieter van der Vleuten, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost Theo Roelofs, Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland Rob Hoefsloot, Veiligheidsregio Utrecht Christian Dijkhuizen, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost</p>
II	Ongevallen met brandbare/explosieve stof in open lucht Ongevallen met giftige stof in open lucht (externe veiligheid)	<p>Trekker: Menno de Jonge, Veiligheidsregio Groningen</p> <p>Externe begeleiding: Wim Drost, Rho Adviseurs voor leefruimte</p> <p>Deelnemers: Vakgroep Omgevingsveiligheid van BrandweerNL</p>
III	Natuurbranden	<p>Trekker: Sander van den Hoogen, Veiligheidsregio Gelderland Zuid</p> <p>Externe begeleiding: Jur van der Velde, Interra</p> <p>Deelnemers: Klaas Noorland, Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland Astrid van Schaijk, Veiligheidsregio Gelderland Midden Jan Rozeboom, Veiligheidsregio Drenthe Tonnie van der Borgt, Veiligheidsregio Zeeland Pieter van der Vleuten, Veiligheidsregio Zuidoost Brabant</p>
IV	Windturbines (dit cluster is opgegaan in het hoofdstuk Energietransitie)	<p>Trekkers: Henk van Dalzen, Veiligheidsregio Zeeland Ralph Wille, Veiligheidsregio Haaglanden Sander Bloemberg, Veiligheidsregio Haaglanden</p> <p>Externe begeleiding: Jur van der Velde, Interra</p> <p>Deelnemers: geen, bilaterale afstemming</p>
V	Overstromingen & Extreme neerslag (wateroverlast)	<p>Trekker: Menno de Jonge, Veiligheidsregio Groningen</p> <p>Externe begeleiding: Wim Drost, Rho Adviseurs voor leefruimte</p> <p>Deelnemers: Elsbeth Beeke-van de Graaf, Veiligheidsregio Utrecht Alfred van den Berge, Veiligheidsregio Zeeland Ruud Cové, Veiligheidsregio Hollands Midden Meine Jacobi, Veiligheidsregio Gelderland Midden Wilco Hulshof, Brandweer Flevoland Eddy Oosterik, Veiligheidsregio IJsselland Geanne Vink, Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond</p>
VI	Paniek in menigten Verstoring openbare orde, inclusief terrorisme en project Mensen Buiten	<p>Trekker: Ronald van Miltenburg, Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek</p> <p>Externe begeleiding:</p>

		<p>Wim Drost, Rho Adviseurs voor leefruimte</p> <p>Deelnemers: Petra Weemen, Veiligheidsregio Limburg Noord Maarten Ponjé, Brandweer Zuid Limburg Arjen Venema, Brandweer Flevoland Frank van Wijk, Veiligheidsregio Utrecht Dennie Strik Veiligheidsregio Brabant Zuidoost</p>
VII	Branden (in kwetsbare objecten) Aansluiting met "veilig bouwen".	<p>Trekkers: Vincent de Winter, Veiligheidsregio Hollands Midden Goos Janssen, Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond</p> <p>Externe begeleiding: Wim Drost, Rho Adviseurs voor leefruimte</p> <p>Deelnemers: Peter Gruijthuijsen, Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid Jacco Huijzer, Nieman Raadgevende Ingenieurs Leo de Niet (NIPV) Rene Hagen (NIPV)</p>
IX	Energietransitie	<p>Trekker: Sander Lepelaar, Veiligheidsregio Haaglanden Menno de Jonge, Veiligheidsregio Groningen</p> <p>Externe begeleiding: Jur van der Velde, Interra</p> <p>Deelnemers: Martin Meijer, Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond Jetty Middelkoop, Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland Sandra Kleinheerenbrink, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost Marco van de Berg, Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond Mark-Olaf Sorkale, Veiligheidsregio Groningen Dirk van Dijken, Veiligheidsregio Drenthe Ralph Wille, Veiligheidsregio Haaglanden Jeroen Keyser, Veiligheidsregio Utrecht Pieter van der Vleuten, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost Margreet Spoelstra, (NIPV)</p>
X	Zorgcontinuïteit (GHOR) (Vertaling GHOR document)	<p>Trekker: Frank van Wijk, Veiligheidsregio Utrecht</p> <p>Externe begeleiding: Tom Thijssen, Tonnaer Adviseurs</p> <p>Deelnemers: Pieter van der Vleuten, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost Marleen Spapens, Zuid Oost Brabant, GHOR Wendy de Haas, GGD Amsterdam Kenneth van Oossanen, Veiligheidsregio NHN Jos Bal, GHOR, veiligheidsregio ZHZ Alain Kool, Vggm</p>
XI	Risicocommunicatie	<p>Op basis van bestaand document van de 3 brabantse veiligheidsregio's</p> <p>Contactpersoon: Pieter van der Vleuten, Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost</p>
XIV	Milieu	<p>Trekker: Ronald van Miltenburg Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek</p> <p>Externe begeleiding: Joske Poelstra en Wim Drost, Rho Adviseurs voor leefruimte</p> <p>Deelnemers: Sector milieu en industrie van BrandweerNL</p>
	Bruidsschat	<p>Trekker: Elsemiek Hillen, Veiligheidsregio Utrecht Ronald van Miltenburg, Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek</p> <p>Deelnemers: Marijke Besselink (NIPV) Mireille Veen, Veiligheidsregio Amsterdam - Amstelland Sietse de Ruiter, Veiligheidsregio Rotterdam - Rijnmond</p>